

BOGDANIA

Revistă de creație și cultură

Anul X / Nr. 95-96 / 2022

Lunile: mai-iunie 2022

Cuprins

1. Ionel Marin: Renaștere spirituală și pace lumii – 3
2. V. Dulgheru: 16 mai-210 ani de la raptul Basarabiei - 4
3. Tudor Nedelcea: Pierit-au românii din Ucraina? – 6
4. Elena Buică: Capcanele științei și ale tehnologiei – 9
5. Ben Todică: Integritatea speciei? – 10
6. Eugene Ionesco: Testament – 14
7. Mihaela Cazimirovici: Vindecare și merit – 15
8. Ionel Marin: Eminescu - taină, dor nestins, ecou – 17
9. Ionel Marin: Al. Florin Țene: O viață închinată culturii române - 80 – 19
10. Ionel Marin -Remember: Acad. Valeriu D. Cotea– 27
11. Ecaterina Chifu-În memoriam: M. Eminescu-Veronica Micle, 150 de ani de iubire – 29
12. A. Breabăn: La mormântul lui C. Porumbescu – 36
13. Ștefan Mureșanu: „Și lacrimi sunt la poartă” – 37
14. Poeți și poezia lor...pe cărările timpului! Eminescu –39
15. Medalion liric: Cristian Petru Bălan, Nicolae Vasile, Al. Fl. Țene, Elena Armenescu, Ionel Marin, M. Filipoiu, Nicolae Mătcăș, Ecaterina Chifu, Titina Nica Țene, Eugenia Duță, Mircea Istrate, Guriță Doina, A. Ionescu, Maria Sturdza, Corneliu Cristescu, Liviu Zanfirescu, Silvia Podeanu, Nicolette Orghidan, Dan Florică, Florea Constantinescu, Mihai Merticaru, V-tin Rădulescu, Ovidiu Țuțuianu, Anghel Hotu – 40
16. Vasile Groza: Mozaic de cugetări – 56
17. Maria Niculescu: Acrostihuri – 57
18. George Piteș: Sonete – 58
19. Florin Grigoriu: Impresii într-un vers de la un Salon literar 2022 – 58
20. Povești, poezii pentru copii: Angela Burtea și Nicolae Rotaru – 59
21. Creații ale elevilor: Stan Rareș și Damian Ancuța – 61
22. Proză scurtă: Adrian Nicolae Popescu povestea Schmidt – 64
23. Diana Ștefănescu: Această lume frumoasă – 65
24. Mihail Grănescu: Doctorul – 68
25. Andrei Breabăn: Roate vechi și roatele cele noi – 69
26. Cronici literare, recenzii, comentarii semnate de scriitorii: Nicolae Vasile, C. Luca, Geo Călugăru, Mircea Daroși, Nușa Constantinescu, Ioan Holban, Năstase Marin, Gheorghe Țiclete, Al. Florin Țene – 70
27. Din creațiile tinerilor premiați la *Festivalul-concurs de creație literară Bogdania*: Lar Cornel Dorel – 88
28. Stelian Gomboș: Învățătura, pe scurt, a Bisericii cu privire la Sfintele Icoane – 90
29. Ioan Sabău Pop: „Este o tendință dirijată ca românii să fie scoși din toate centrele mari ale Transilvaniei” –92
30. Florentin Smarandache: Note de călătorie din Arabia Saudită – 93
31. Al. Fl. Țene: Florile Sarmisegetusei – Dramă istorică în versuri, în trei acte – 95
32. Noutăți editoriale – 104
33. Evenimente culturale
34. GALA PREMIILOR BOGDANIA-Festivalul-concurs internațional de creație literară Bogdania, ediția a XI-a, București, 21 iunie 2022 – 105
35. Expoziția de monede „Argentum Dacorum” – 106
36. Salonul cultural de la Palatul „Ion I. Brătianu” –107
37. Salonul internațional de carte ALMA MATER LIBRORUM, ediția a VIII-a, Suceava, mai, 2022 –112
38. Semnal editorial –118

Coperta: Refugiați din Ucraina, imagine Net

Revista BOGDANIA, revistă de creație și cultură este fondată și editată de Asociația cultural-umanitară Bogdania din Focșani. Apare o dată la două luni.

ISSN 2343-8061; ISSN-L 2343-8061

REDACȚIA REVISTEI BOGDANIA

Ionel N. MARIN

(Președinte Asociația cultural-umanitară Bogdania)

Redactor șef

Editor senior: Nicolae Vasile, Geo Călugăru, Nicolae Rotaru, Vasile Groza.

Redactori: Corneliu Cristescu, M.M. Cazimirovici, Maria Filipoiu, Marcel Miron, Beatrice Kiseleff, Adrian Nicolae Popescu, Ioan Rațiu, Maricica Stroia, Ben Todică, Gheorghe Țiclete.

Secretar de redacție: Corina MARIN

Membri de onoare:

Prof. univ. dr. Florentin SMARANDACHE (SUA) - cercetător științific, matematician, scriitor, membru al Academiei Americano-Române de Științe și Arte
Prof. CRISTIAN PETRU BĂLAN (SUA) - membru titular USR și al Academiei Româno-Americane de Arte și Științe; pictor, sculptor.

ALEXANDRU FLORIN ȚENE - președintele național al Ligii Scriitorilor Români, membru UZPR și al Academiei Americano-Române de Arte și Științe.
GHEORGHE A. STROIA, scriitor, membru ARA.

Adresa redacției: Focșani, Strada Contemporanul nr. 28, cod 620065, jud. Vrancea
Telefon mobil: **0752862369**.

Materialele se trimit cu diacritice pe adresa de e-mail:

ionelmarin55@gmail.com

În numele libertății de exprimare, autorii răspund în mod direct, conform legilor în vigoare, de conținutul materialelor publicate. Textele nu se înapoiază.

Vă așteptăm alături de noi!

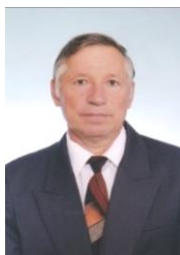
În realizarea proiectelor culturale și umanitare ale Asociației Bogdania, avem nevoie și de sprijin financiar. Vă rugăm direcționați 2% în contul Asociației. Datele de identificare ale Asociației Cultural-umanitare Bogdania, sunt:

RO11BRMA0999100047750380, în RON;

RO11BRMA0999100047751156, în euro;

Banca Românească, Filiala Focșani, județul Vrancea;
CIF (cod înregistrare fiscală) - 29080784.

Revista Bogdania,
Nr. 95-96, mai-iunie 2022

Editorial**Ionel MARIN****Renaștere spirituală și pace lumii**

Omul, ființă unică, miracol Dumnezeiesc doar prin iubire, fără de răutate și violență, înflorește bucuria și fericirea. Libertatea sub toate formele asigură deplina manifestare a iubirii și afirmării. Doar prin respectarea, susținerea și răspândirea faptele pro-familie, pro-viață, pro-Dumnezeu ne putem considera oameni, cu suflet și rațiune, fii ai luminii și ai veșniciei. Evoluția științei și tehnologiei contemporane a scos în evidență și mai mult faptul că: „Omul este un mic univers”, precum afirma filozoful grec Democrit (460-360 I.Hr.). Acesta, a fost un savant ilustru, a stăpânit toate domeniile științei. Spirit universal și bogat, Democrit a spus totuși: „Nu mulțimea de cunoștințe este vrednică de năzuit, ci bogăția intelectului.” El a fost primul care a afirmat că forța motrice a istoriei omenirii este nevoia (*chreia*), necesitățile oamenilor. Democrit a emis ideea dezvoltării ascendente a societății omenești. Poziția lui Democrit era anti-teza mitului despre epoca de aur și decăderea permanentă a umanității. Pentru Democrit, sufletul este o materie specială; o materie ce este răspândită în întreg universul. Făcea deosebirea dintre corp și suflet, afirma faptul că Sufletul este totuși esențialul în om, în timp ce corpul este numai un înveliș al sufletului. "Frumusețea corpului are ceva animalic, dacă acesta este lipsit de spirit" și "fericirea și nefericirea se află în sufletul tău", a zis Democrit. Omul, ființă creatoare, partăcică a naturii, a creației divine, dorește să fie fericit și caută cu înfrigurare fericirea în lume, în confortul material,

neglijând sufletul, evoluția sa spirituală. Consider că rostul vieții este de a cunoaște Adevărurile divine, de a evolua și de a ne bucura de frumusețea fiecărui anotimp, de valoarea fiecărei clipe. Viața este, cum afirmă poezii, un miracol, o enigmă, o minunată și sacră taină, o nesfârșită mirare către veșnicie.

Cu certitudine strălucirea, măreția Universului nu pot fi îndeajuns cuprinse în cuvinte.

Vrem o lume mai bună, sigură și prosperă, cu mai puțină sărăcie, suferință, o lume a păcii și înțelegerii planetare. Pentru aceasta avem nevoie de educație adecvată, de cultură și credință vie, hrănitoare, din izvoare sacre.

Renașterea spirituală, cred că nu poate fi realizată decât prin muncă, dragoste și implicare directă, prin oprirea și lichidarea nesimțirii, fărădelegilor, a lăcomiei, violenței și a tot felul de crize.

Suntem într-o criză umanitară gravă și nu trebuie să alimentăm cu resurse războiul ci prin diplomație să evităm transformarea agresiunii ruse într-o confruntare mondială nimicitoare pentru continentul Europa și lumea întreagă. Vă îndemn la rațiune, colaborare, cooperare, la omenie. Se cunoaște că războiul răspândește: teroare, ură, mârșăvie, moarte. Politica de discriminare, de negare a drepturilor și libertăților cetățenești, de exploatare și supunere nu poate decât să agraveze mediul social, economic, cultural, să aducă deservicii umanității, societății contemporane.

Se impune creșterea respectului față de valoare și performanță.

Fenomenul de Globalizare nu înseamnă dezumanizare, emigrație și haos economic, politic și social-cultural, ci „respectul tablei de valori universale, validate de milenii, prin consens pe Terra comună”.

Astăzi, de conduita fiecăruia depinde soarta tuturor. Fără solidaritate și iubire planeta noastră, a tuturor oamenilor, s-ar scufunda în deșertul galactic, în Neant. De aceea se impune ca o stridentă necesitate, o nouă renaștere, o revenire la normalitate. Vrem o societate fără RĂZBOI, o lume a PĂCII în care Iubirea și Fericirea să înflorească etern. AMIN!

Valeriu DULGHERU
16 MAI - 210 ANI DE LA RAPtul
BASARABIEI LA 1812

Se spune că Domnul la ziua Marii împărțiri ne-a dat nouă, românilor, cele mai bune pământuri, dar, pentru echilibru, și cei mai răi vecini. De fapt, vecinul din est se face vecinul oricui, dacă dorește. Așa a procedat întotdeauna, lășindu-se pe a șasea parte a Terrei. Așa a procedat și la 1812, când a rupt din trupul vechii Moldove cea mai frumoasă parte a ei - Basarabia. De atunci s-au început marile probleme pentru frântura de popor român din Basarabia.

Într-o zi frumoasă de mai, când pe partea de est a vechii Moldove totul reînvia după o iarnă friguroasă, Basarabia era urcată pe cruce. Cuiele i se pregătiseră din timp. Din trupul Țării Moldovei, încă sângerând după raptul Bucovinei, se tăia cea mai frumoasă parte a ei, numită impropriu de ruși Basarabia. La 16 mai 1812, prin semnarea Tratatului de pace ruso-turc la București pe Prut, a fost instalată pentru prima dată sârmă ghimpată. Și crucea instalată pe Prut, cum ar spune maestrul Dabija, ca stâlp de hotar între frați, între creștini. „...*Hotarul dintre cele două state să fie râul Prut, de la intrarea acestuia în Țara Moldovei și până la locul unde se întâlnește cu fluviul Dunărea, iar de acolo să urmeze partea stângă a fluviului Dunărea, până la Gura Chilie și până la mare, iar gura amintită să fie folosită în comun de ambele părți*”. (Tratatul de pace ruso-turc de la București, 16/28 mai 1812). Au trecut ca un cuțit prin trupul Moldovei, ocrotită și păstrată întreagă pentru urmași cu atâta sânge de către Ștefan cel Mare. Actul tâlhăresc între un hoț cu „*frică de Allah*” și altul cu „*frică de Dumnezeu*” a avut loc.

Ziua de 16 mai 1812 este cea mai neagră din istoria multimilenară a acestei așchii de popor dintre Prut și Nistru. În preajma domnitorului erau oameni cumpărați de țarul rus, precum prințul Moruzi. Un alt trădător al Basarabiei, alături de grecul Moruzi, a fost armeanul Manuc-Bei, proprietarul celui mai

renumit han din București, în care s-au dus tratativele de pace. Trimisul lui Napoleon Andreossy, care urma să-l convingă pe marele vizir să nu semneze pacea, a întârziat, iar depeșa sa adresată marelui vizir a fost reținută de către trădătorul Moruzi. Cea mai informată a fost Rusia, care a grăbit mersul tratativelor și i-a forțat pe turci să încheie această pace dezonorantă și neavantajoasă pentru sultan. Astfel Basarabia, a nimerit în îmbrățișarea „*creștinească*” a „*fratelui mai mare*” pe o perioadă de peste 200 de ani, din care nici până astăzi nu poate să se elibereze. În legătură cu acest act nelegitim Karl Marx nota: „...*Rușii s-au arătat așa cum sunt: jaful și ocuparea Basarabiei au spulberat toate iluziile...Țăranul, care suferise cel mai mult de pe urma ocupației, n-avea pentru muscal (moscovit) decât cuvinte de ura...Turcia nu putea ceda ceea ce nu-i aparținea, pentru că Poarta Otomană n-a fost niciodată suverană asupra țărilor române*”. Ca să nu mai vorbim de Rusia, care nu avea nici un drept să ia ce nu-i aparținea, dar o asemenea Rusie nu a existat niciodată și nu va exista vreodată.

După ocuparea Basarabiei, Rusia încetățenește denumirile turcești de Cahul în loc de Frumușica, Bender în loc de Tighina, Ackerman în loc de Cetatea Albă, Ismail în loc de Oblucița ș.a.m.d., doar cu scopul de a șterege memoria românească. Principatele române, slăbite de dominația turcească de peste 300 de ani, de schimbarea deasă a domnilor, stimulate de marile puteri ale epocii (în primul rând de Turcia, dar și de Polonia, Imperiul Austriac), de domniile fanariote, păreau o pradă ușoară pentru imensul colos (militar doar, nu și cultural, economic) din Asia – Rusia la începutul secolului al 19^{-lea}. Într-adevăr, la început, fiind un stat de aceeași credință (un timp Moscova se considera fariseic o a 3^{-ia} Romă, uitând faptul că ei s-au creștinat ultimii în spațiul european), mascându-și politica de cuceriri prin cea de „*eliberare de sub jugul otomanilor necredincioși*”, popoarele balcanice, inclusiv și poporul român, au crezut în sinceritatea politicii rusești. Însă în urma

primelor contacte avute cu hoardele rusești, românii, în special cei din Moldova, au simțit pe pielea lor adevărata natură a rusului. În pofida mai multor ucazuri ale țarului de a se comporta bine cu popoarele balcanice (pentru a-și crea o aură de salvatori ai dreptcredincioșilor în fața acestor popoare năpăstuite de soartă), soldații armatei țariste, pe unde treceau, se comportau mult mai rău decât turcii (genele de cuceritori nomazi erau încă vii în sângele soldaților ruși, care se considerau europeni, însă rămâneau asiatici prin comportament, dar și prin sânge). Jugul turcesc era înlocuit cu un mult mai greu jug rusesc, exprimat prin nenumăratele corvoade și greul aprovizionării armatelor rusești în timpul interminabilelor războaie ruso-turce (aduceți-vă aminte expresiile batjocoritoare ale lui Kutuzov, spuse în adresa țăranilor români atunci când, din lipsă de boi, erau înhămați la care).

Unii ultrapatrioți ruși declară că raialele „turcești” din Basarabia au fost luate de la turci. Și dacă aceste raiale au fost eliberate de ruși, de ce nu au fost transmise Moldovei, așa cum prevedea tratatul secret încheiat de țarul Alexei Mihailovici cu domnitorul Moldovei Gheorghe Ștefan. În tratat se stipula, printre altele, restabilirea suveranității moldovenești asupra cetăților moldovenești și Bugeacului: „...teritoriile și cetățile, pe care Turcul le-a desprins de Moldova, și anume: Cetatea Albă, Chilia, Tighina și provincia Bugeac, Țarul Rusiei le va recâștiga și le va reda Principatului Moldovei jure haereditaria”. Același lucru era prevăzut și în tratatul secret încheiat între țarul Pentru I și domnitorul Moldovei, Dimitrie Cantemir în 1711 la Luțk: „Pământurile principatului, după vechea hotărnicire moldovenească, asupra cărora Domnul va avea drept de stăpânire, atât cele cuprinse între râul Nistru, Camenița, Bender cu tot ținutul Bugeacului, Dunărea, granițele țării muntenesti și ale Transilvaniei și marginile Poloniei, după delimitările făcute cu aceste țări”. Reputatul om politic francez Felix Colson, în strălucita sa lucrare „De l'etat

present et de l'avenir des Principantes de Moldovie et de Valachie” dedică un capitol întreg poziției Moldo-Valahilor față de Sublima Poartă: „Ei (românii – n.n.) sunt singurii creștini tributari imperiului otoman care au tratate cu turcii și drepturile lor sunt scrise în istorie și tratate”. Astfel că „Turcia nu a putut să legitimizeze uzurpările succesive și să își creeze drepturi refuzate de tratate”.

„Turcia nu poate să cedeze nimic Rusiei căci nu are dreptul...Turcia e (ea însăși) interesată să recunoască suveranitatea Moldo-Valahilor deja consacrată prin tratate, suveranitate care le aparține de drept și de fapt”, spune un alt autor, juristul Paul Martens în lucrarea „*Precis du Droit des Gens*”.

Un alt om politic francez J.A. Vaillant, în lucrara „*Episode de la question d'orient, Russie, Valachie, Moldove*” aprecia că „Valahia și Moldova în termenii capitulațiilor lor cu Poarta, capitulații pe care ea însăși le-a recunoscut, au o existență politică care le este proprie; ele sunt suverane și au dreptul ginților în întregime; de aici, orice intervenție în favoarea lor este legitimă, necesară, chiar”.

Referitor la relațiile românilor cu Rusia, unul dintre cei mai mari istorici, **Alexandru Xenopol** menționa: „**Răpirea Basarabiei ar fi trebuit să învețe pe români cu lucrul: că dacă există vreun pericol pentru existența lor ca națiune, acesta va veni de la nord; dacă este vreun element adevărat dușman al elementului român, este acel rusesc, care nu din întâmplare, din neîngrijire pune în pericol existența noastră, ci lucrează cu conștiință la distrugerea ei. Acest pericol l-au simțit toți românii acei ce și-au iubit într-adevăr poporul și care au binemeritat de patria lor. Toată dezvoltarea noastră națională este datorită luptei neîmpăcate în contra acestui element cotropitor, luptă în mare parte susținută cu ajutorul apusului. În asemenea împrejurări, a face politică rusească este a da noi înșine arma în mâinile ucigașului, este a trăda interesele cele mai sfinte ale cauzei române**”.

„**Anexarea Basarabiei de către Alexandru I n-a fost întâmpinată de populația**

românească a acestei provincii cu bucurie. Dimpotrivă, autoritatea slabă a Turciei, care a acordat drepturi de autonomie locuitorilor locali și populației, nu numai păturii de sus, ci și masei poporului, ar fi fost de preferat decât înghițirea Moldovei și Valahiei de către Rusia”, spunea la 1910 ministrul de război al imperiului rus și istoric militar generalul Kuropatkin, bun cunoscător al problemei.

„Unele ziare rusești inventează probleme patriotice, afirmând că Rusia are drepturi asupra Basarabiei, deoarece armatele ei au trecut de atâtea ori prin Moldova, a cărei parte componentă este Basarabia, negândindu-se în acest moment că aceste imixiuni pe teritoriul Moldovei erau nelegitime, cu atât mai mult ele au avut loc în timpul războiului cu Turcia dar nu cu Moldova, pentru Moldova aceasta fiind o adevărată catastrofă”, scria unul din neprietenii noștri din acea perioadă, L.S. Berg:

„Dacă pentru cuceririle Ecaterinei șovinismul rus mai găsisse unele pretexte – nu vreau să spun de justificare, ci de scuză, – pentru cuceririle lui Alexandru nu poate fi vorba de așa ceva. Finlanda este finlandeză și suedeză, Basarabia este românească, iar Polonia Congresului – poloneză. Aici nu poate fi vorba de unirea unor neamuri înrudite, risipite, care poartă nume de ruși; aici avem de a face pur și simplu cu o cucerire prin forță a unor teritorii străine, pur și simplu cu un jaf”, scria F. Engels.

„Basarabia a făcut parte din principatul Moldovei, prin care armatele noastre trebuiau să treacă în timpul războiului ruso-turc. Bineînțeles, Rusia în 1812 putea să anexeze toată Moldova, dar... ar fi fost o răpire, iar nu o cucerire, căci noi cu moldovenii n-am avut război”, scria savantul rus P. Durnovo.

Prof. Tudor Nedelcea

Pierit-au românii din Ucraina?

Am parafrizat titlul unui articol al lui B.P. Hasdeu („Pierit-au dacii?”), scris la adresa

latinismului extremist, care propunea eliminarea literei **j** din alfabetul românesc, pentru că era de origine slavă. Într-o vizită la Blaj, gazdele i se adresau cu „domnule Haidău”, explicându-i savantului motivul transformării literei **j** în **i**. Atunci, Hasdeu le-a replicat: „și cum pronunțați cuvântul coaje?”. Și s-a zis cu exagerările lingvistice, cu argumentele pseudo-științifice. Mai târziu, Stalin, autorul cărții *Cu privire la marxism-leninism în lingvistică* (scrisă, de fapt, de „cercetătorii” Institutului de Lingvistică al Academiei de Științe a URSS) a inventat, în scopuri politice, limba „moldovenească” (evident și poporul „moldovenesc”), moldovenii și românii din Basarabia și Bucovina fiind considerați două etnii diferite. Recent, pe același calapod, în Serbia s-a inventat limba „vlahă”. Fiind două etnii diferite (moldoveni sau vlahi versus români), nu întrunesc numărul necesar prevăzut în legile statelor respective de a fi reprezentanți în Parlament sau de a avea învățământ în limba maternă. În România, ucrainenii sunt reprezentați în Parlament, pe când românii din Ucraina nu beneficiază de acest drept internațional.

Există un principiu de bază al dreptului roman: de a asculta și cealaltă parte („*Audiatur et altera pars*”), preluat din tragedia *Medeea* a scriitorului Seneca, contemporan cu împăratul roman Nero. Or, în contextul războiului ruso-ucrainean, dar și anterior, soarta românilor din Bucovina de Nord, Herța, Ucraina de Sud (Cetatea Albă, Ismail), este ignorată total. Deviza „Tribunei”: *soarele pentru toți românii la București răsare* este acoperită de nori grei. Niciun reprezentant marcant al românilor din Ucraina n-a fost solicitat de posturile TV din România spre a-și exprima opinia, ei fiind cei îndreptățiți s-o facă.

Fără îndoială, Putin (ce diferență între Putin și Gorbaciov!) este vinovat, este invadatorul, chiar dacă a intrat cu arma într-o ală țară sub pretextul apărării conaționalilor săi, majoritari în Crimeea și Donbas, dezavantajați de Legea Educației din Ucraina, promulgată de fostul

președinte Poroșenko. Genialul Ion Creangă strecoară în *Ivan Turbincă* un subtil tâlc politic: Ivan este prototipul liderului politic rus, turbinca fiind traista în care introduce („*pașol na turbinca*”) provinciile și țările „vizitate”, având drept de carte de căpătâi *Testamentul lui Petru cel Mare* (prietenul lui Dimitrie Cantemir și dușmanul lui Constantin Brâncoveanu). (Întrebat cu cine se învecinează Rusia, Bulă (nu Bulai) a răspuns: „*Cu cine dorește*”).

Dacă autoritățile de la Budapesta sau Varșovia au intervenit în apărarea conaționalilor lor din Ucraina, „dragii” noștri președinți au rămas nepăsători. Sub președenția lui Emil Constantinescu (ministru de externe: Adrian Severin) s-a semnat un tratat de vecinătate, recunoscând, de fapt, rapturile istorice teritoriale înfăptuite de Stalin, cu acordul tacit al SUA și al Marii Britanii (Insula Șerpilor a fost vândută pe o chitanță de mână de către Eduard Mezincescu).

La Congresul Românilor de Pretutindeni (Romfest, 16-20 septembrie 1998), organizat de părintele Gh. Calciu-Dumitreasa la Muzeul Național de Istorie, românii din străinătate au considerat acest tratat drept „act de trădare națională”.

Actualul președinte (îmi scapă numele) a mers în Ucraina, dar a refuzat să se întâlnească cu românii de acolo spre a le auzi păsurile; a avut ocazia, la o adunare ONU, să vorbească cu omologul său ucrainean, dar n-a făcut-o.

Pentru românii noștri din Ucraina nu mai avem niciun interes, nicio simpatie, nicio obligație?! Am creat filiale ale ICR în diverse localități din lume, dar unde era *absolut* nevoie nu, adică la Cernăuți. Am avut prilejul de a-l avea pe avocatul bucureștean Eugen Petraș, care a cumpărat la Cernăuți, chiar în centrul istoric, un imobil în care a înființat Centrul Cultural „Eudoxiu Hurmuzaki”, încredințat acad. Vasile Tărățeanu, în care funcționează o bibliotecă, librărie și un restaurant cu specific românesc. Deci, o inițiativă particulară (Patapievicici își are sorgintea în acest ținut istoric?).

Este bine să reamintim o parte dintre interferențele româno-ruso-ucrainiene: la Kiev

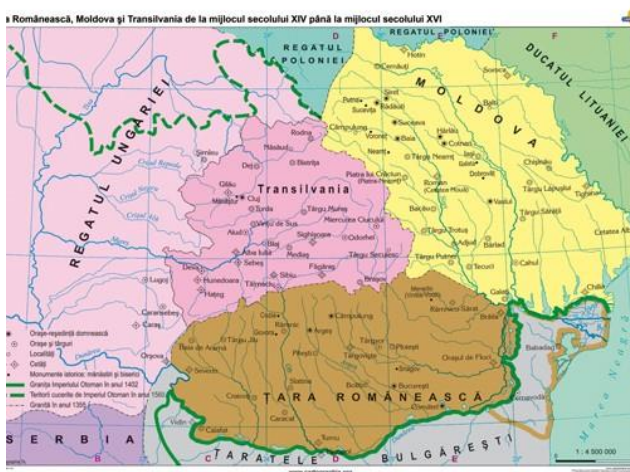
a activat mitropolitul Petru Movilă, despre care cunoscutul istoric Lihaciov se întreba care Petru este mai mare: Movilă sau țarul Petru cel Mare; Regina Carmen Sylva a corespondat cu Lev Tolstoi; Gogol a avut urmași cu o româncă din Transnistria, din gubernia Basarabiei inspirându-se pentru cartea sa „*Suflete moarte*” (celovecii ruși fugeau în zonele mărginașe ale Imperiului, în satul lor fiind declarați „morți”, spre a nu plăti biruri); celebrul compozitor Rahmaninov își are sorgintea în Ștefan cel Mare (despre compozitor, Raluca Cimpoi, fiica savantului, a scris o teză de doctorat. Pavel Kisseleff), cu merite edilitare incontestabile la București și Turnu Severin a elaborat *Regulamentul Organic*, același pentru Moldova și Țara Românească netezind calea Unirii Principatelor Române etc. Apoi, să nu-i diabolizăm pe toți rușii, anulându-le numele acordate unor străzi, cum e cazul celebrului scriitor Dostoievski.

Vocile românilor pretutindenari au fost auzite și ascultate la Congresele Spiritualității Românești (condus de Adrian Păunescu), organizate anual la Alba Iulia de Liga Culturală pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni (condusă de Victor Crăciun). Pentru românii din preajma Odesei din fostele așezări românești, Vadim Bacinski se face eco-ul acestora în Almanahul „Sud-Vest”, editat de „Revista română”, apărută sub egida Astei, grație neobositei activiste Areta Moșu.

Situația românilor din nordul Bucovinei (câți au mai rămas) este tragică. La 30 mai 1998, acad. D. Vatamaniuc îmi scrie: „*Bucovina a fost și rămâne în continuare victima acestei politici incalificabile. Ne luptăm cu mijloacele noastre și fără niciun sprijin din partea statului să mai facem, cât se va putea face, ca românii din nordul Bucovinei să nu dispară ca entitate națională. Nimic nu împiedică statul ucrainean să facă acest lucru în timpul cel mai apropiat. Ștefan cel Mare este declarat, oficial, agresor și școlile românești, foarte puține sunt amenințate să fie transformate în școli ucrainene. Autoritățile administrației ucrainene de la Cernăuți nu ne-au permis să înălțăm un*

monument, de altfel modest, pe locul bătăliei și victoriei lui Ștefan cel Mare din Codrivi Cosminului” (Tudor Nedelcea, *Correspondența primită*, Drobeta Turnu Severin, 2021, p. 477).

Aceleași autorități n-au permis nici amplasarea unui bust pentru Eminescu, iar Casa lui Aron Pumnul, unde a locuit ca elev Eminescu (vizitată de Victor Ponta, care intenționa repararea ei capitală), stă să se prăvale; la Hlihoca, după al Doilea Război Mondial, autoritățile au demolat statuile lui Schiller și Eminescu, rămânând spre veșnicie doar monumentul soldatului sovietic eliberator (în Transnistria tronează statuile lui Lenin și Stalin). Numele celor ce zac în mormântul românilor din cimitirul din Cernăuți sunt schimbate în nume ucraineene etc.

Harta țărilor Române (sec.XIV-XV)

Dar, și luptătorii pentru drepturile firești ale românilor au avut de suferit. Pentru că a refuzat să șteargă sârma ghimpată de pe frontispiciul ziarului său „Arcașul”, fiul lui Vasile Tărățeanu, student la Suceava, a murit în condiții suspecte, neelucidate nici până acum; iar în anul Centenarului, 2018, aducând din Țară cărți și afișe privind Centenarul Reîntregirii, aceluiași acad. Vasile Tărățeanu i s-a întocmit un dosar penal, a fost bătut, a stat în comă, într-un spital din Iași, aproape un an. Subsemnatului i s-a refuzat de către Consulatul Ucrainei din București viza de intrare la Cernăuți pentru o conferință Eminescu din motive puerile. Am reușit să ajung în acel oraș

splendid, cu Liga Culturală, printr-un șiretlic legal, plecând de la Dumbrăveni-Suceava (primar I. Pavăl, secretar M. Chiriac) de la un simpozion Eminescu.

Pentru edificare reproducem din ziarul „Tibiscus”, ce apare la Uzdin-Serbia, sub conducerea scriitorului Vasile Barbu acest „Protest” din 2017.

Românii din Cernăuți au ieșit în stradă pentru a-și apăra limba!!!

În data de 17 octombrie 2017 românii din regiunea Cernăuți au organizat un protest în fața Administrației Regionale de Stat împotriva Legii Educației, care reduce prin art. 7 dreptul minorităților naționale de a studia în limba maternă – informează Agenția BucPress.

Organizatorii acestui protest reprezentanți ai societăților pentru cultura română din regiunea Cernăuți, părinți ai elevilor, preoți și profesori, scriitori, reprezentanți ai intelectualității au adresat un memoriu de protest guvernatorului regiunii Cernăuți, Oleksandr Fișciuk, solicitându-i să ceară Președintelui țării sesizarea Curții Constituționale pentru a examina corespunderea art.7 al legii cu normele constituționale; să ceară întregii conduceri ai statului abrogarea de urgență a Legii Educației, care prin art. 7 reduce dreptul constituțional al etnicilor românilor de a studia în limba maternă.

„Școlile cu limba română de predare există în Bucovina de sute de ani și niciun regim politic, nicio formațiune statală, care a administrat acest ținut în trecut nu au îndrăznit să priveze comunitatea românească, care este una autohtonă, de a studia toate materiile în limba maternă” –din memoriul de protest, citat de corespondentul Radio Cernăuți.

"Limba română este principalul bun național, începutul și sfârșitul a toate".

-Acad, Nicolae Manolescu

Elena BUICĂ-Buni (Canada)

CAPCANELE ȘTIINȚEI ȘI ALE TEHNOLOGIEI

Pornind de la concluzia de necontestat că trăim în era unui salt uluitor al științei și al tehnologiei planetare, o epocă în care mintea omenească s-a întrecut pe sine în strălucire, constatăm cu înfiorare că acestea, sfidând legile fizice și morale, au puterea să ne schimbe obiceiurile ancestrale, înscrise în ADN-ul uman. La prima vedere, totul pare o nouă viziune benefică despre lume și viață, foarte profundă și ne bucurăm de multe șanse noi, deosebit de valoroase.

Vedem și cu ochii deschiși cum își va lua un avânt în viitor, încât “să sparie gândul”(Miron Costin). Îmi pare rău că limita vieții mele nu îmi permite să pot vedea “minunățiile” viitoare, dar tot gândul este acela care mă liniștește cu ideea că, oricât de mult am trăi, dorința aceasta nu se va stinge, și mereu năzuim să vedem ce va urma. Și îmmăi spune gândul că din înaltul senin al cerului, voi avea parte de multe alte minunății în mijlocul cărora voi dăinui fără sfârșit.

Dacă avem așa de mari beneficii ale acestei evoluții, avem și reversul, fiindcă acolo unde este lumină mai puternică, este și umbra mai densă.

Abundența copleșitoare de noutăți aduce după sine și confuzie de valori și adesea face ca noi, oamenii, să fim bântuiți de atâtea dileme, impasuri, erori și paradoxuri de multe ori insurmontabile. Căutăm cu înfrigurare repere conjuncturale ca să ieșim din impas, soluții cum să ne “descurcăm”.

Mai ales virtualul a pus stăpânire pe noi și nu mai găsim linia de mijloc între real și virtual, iar când balanța atâră greu spre virtual, ne pare că nu mai suntem de-o viață cei care am crezut că suntem. Virtualul ne-a făcut prizonierii lui, comunicăm, dar nu participăm existențial la viața celorlalți. Nu de puține ori simțim pustiul disperării, mlaștinile îndoielilor, ale înstrăinării. Ne trezim așezați în mijlocul unui drum în care toată lumea trece pe lângă noi, fără să ne arunce o privire. Abia se mai zăresc dragostea de oameni și farmecul de a trăi. Puțini oameni mai stau în genunchi, cu capul plecat, lepădându-se de satana minciunii, a prefăcătoriei și a atâtor alte păcate. Suntem derutați și nu mai știm în ce sens curge timpul, căci mașina lui a prins așa o viteză, încât montura veacului în care trăim ne creează un fel de năuceală, iar timpul care, nu cu multă vreme a fost lăsat în urmă, are eco-ul unui gramofon prăfuit. Judecățile nu mai sunt făcute cu dreapta măsură, trăim o criză a multor valori, ca o consecință a crizei politice și economice. Vremurile noastre au prea puține ancore-reper de autentică substanță și au multă impostură pe multe planuri. Am uitat că valoarea cea mai adevărată este cea a gândurilor și a trăirilor noastre. Trăim pe pilot automat, nu avem visuri, nu avem ambiții, iar hrănirea corpului și satisfacerea ego-ului sunt singurele acțiuni cu care ne alimentăm. Deși trăim cea mai înfloritoare perioadă din câte a trăit omenirea, totuși oamenii sunt tot mai nefericiți pentru că au scos din viață lor spiritualitatea și își conduc viața bazându-se numai pe experiențe exclusiv ale corpului fizic.

Pierduți în tumultul societății, prizonieri ai problemelor stringente pe care trebuie să le rezolvăm, puțini dintre noi reușim să transcendem realitatea imediată și să ne punem întrebări despre rostul vieții, despre bine și rău, despre valorile cu dimensiune de simbol, despre cum ar trebui să trăiască ființa umană pentru a-și merita titlul de Om.

Uneori se aude întrebarea, ce face ca viața să merite să fie trăită, chiar dacă e atât de întoarsă pe dos față de ceea ce știam că este și acum curge pe alte cărări, știind că există atâta suferință, decădere și moarte?

Se spune că speranța, poate că după iubire, ea este cea mai pozitivă stare umană care nu ne părăsește nici în ultimul moment. Cred într-o adaptare la noutățile vieții de acum așa cum am mai trecut și în alte împrejurări. Așa cum mediul impersonal al orașului duce spre pierderea oarecum a sentimentului de familiaritate, de intimitate, totuși oamenii s-au obișnuit cu orașul și le place aici. Tot așa se vor obișnui și cu aceste noi schimbări care au dat năvală peste noi și ne aduc multe înlesniri.

Un alt exemplu mă duce cu privirile spre mine însămi. Străbătând lungul drum al vieții, am ajuns la concluzia că ne ține în viață o forță vitală care are sursă în marele Univers. Astfel, cum aș explica faptul că, deși am o construcție încărcată de emoție, sensibilitate, cu înclinație spre bine și frumos, totuși, am găsit mereu resurse și putere să-mi pun și platoșa de luptătoare dârză, chiar dacă am fost mereu singură în lupta cu vicisitudinile vieții, având un copil de crescut. Am fost nevoită să trec prin furtuna multor schimbări majore, am trăit în lumină și frumuseți, dar am trecut și prin situații când mi-am ars aripile. Totuși, ca prin minune, mi-au crescut aripi noi și mai puternice.

Năzuința către împlinire, setea de absolut, chiar dacă sunt greu de atins, sau imposibil, sunt totuși de neînlăturat, căci ele aparțin, esențial, naturii și destinului uman. Oamenii au capacitatea de a primi infuzie de energii noi, un fel de punere în legătură cu miracolul infinit. E posibil, deoarece puterea adevărată vine din

găsirea echilibrului interior, nu este impusă sau forțată de către entitățile exterioare.

Convingerile și încrederea în propriile valori sunt volanul mașinării ce ne duce mai departe. Încrederea înseamnă acceptare și deschidere către o întreagă derulare a vieții, așa cum curge ea în momentul prezent, aici și oriunde. E o lege a firii care ne amintește că fără împăcare și regret, fără compromis și sacrificiu, viața încetează a mai curge pe poteca ei de veacuri.

BEN TODICĂ (Australia)

INTEGRITATEA SPECIEI un semn de întrebare

Evoluția a atins viteze amețitoare pentru flămândă generație tehnofascistă și această trecere de la Capitalism la noua orânduire este acceptată cu greu de chiaburii cu suflete de ghiață care o conduc, declara fostul ministru de finanțe al Greciei, Yanis Varoufakis.

Eram cu doamna educatoare în excursie prin împrejurimile Ciudanoviței că să luăm contact cu lumea naturii. Buburuze, fluturași, viorele frăguțe, ciupercuțe, dar când să traversăm peste calea ferată se auzi din depărtare, de după deal fluieratul trenului. Educatoarea ne-a adunat pe toți grămadă în jurul ei sub aripa sa protectoare și așteptăm emoționați și curioși să vedem ce se întâmplă. Pufăitul și fluieratul erau din ce în ce mai intens și de după curbă, de la ieșirea din tunel se arată un monstru negru cu doi ochi aprinși care suflă nori albi și negri pe laterale și din coș. Ochii larg deschiși, sângele zvâcnea în obraji, inima bătea tot mai intens pe măsură ce marele monstru negru se apropia. A șuierat puternic și

a tot pufăit lateral, fochistul făcându-ne cu mâna și zâmbind vesel curtezan către doamna, un vuiet puternic urmat de scârțâit de frâne și patinat de roți pe șina lucioasă a căii ferate după care s-a pierdut în depărtare. A fost o experiență unică și pe care nu am uitat-o nici până azi. Experiență pe care am povestit-o și acasă părinților și prietenilor de joacă. Luând de bune dangățul clopotului, uruitul căruțelor și plugul din tarla, acesta a fost primul meu contact cu evoluția. Am crescut și am descoperit istoria și luptele de clasă și ale imperiilor pentru resurse naturale și dominare economică. Toată acea îmbujorare a feței copilului la descoperirea minunilor creației au fost întunecate pe măsură ce am crescut. Am cunoscut omul și poftele lui.

La Consiliul de Afaceri Globale din Cicago ne-a fost introdus domnul George Friedman care declara că: „Nicio țară nu poate să trăiască în pace foarte mult timp, nici măcar SUA.” Avea o față roșie de chefliu când o spunea, de fapt își promova cartea, o față așa cum o aveau și vecinii mei, domnii ingineri și profesori după o noapte de poker și spunea că America nu are relații azi cu Europa, ci are doar relații cu niște țări ca România, Franța, Ucraina etc. Americii îi este frică de o unire a Germaniei cu Rusia și pentru asta lupta îndârjiți să-i țină separați. Ucraina încearcă să-i aducă pe americani înăuntru pentru că restul țărilor europene fiind de culturi diferite nu sunt interesate într-un conflict cu Rusia și ce se dorește de către americani și ucrainieni este crearea unui coridor sanitar între Marea Neagră și cea Baltică ca să-i despartă de accesul la o unire cu Germania. Statele Unite controlează toate oceanele lumii. Niciodată vreo putere nu a realizat acest lucru fapt care le permite să invadeze după pofta inimii orice stat din lume, de oriunde și oricând. Lucru pe care nu și-l pot permite ceilalți. Datorită acestui fapt, continuă Friedman cu mândrie, noi îi invadăm pe alții iar nimeni pe noi. Menținerea puterii pe ape și în aer e fundația puterii noastre. Cel mai bun lucru ca să nu fim atacați este să nu lăsăm pe nimeni să-și construiască o flotă. Că să-i controlăm pe

europeni i-am ținut tot timpul dezbinați. Politica recomandată e cea a lui Ronald Reagan care i-a finanțat pe Irak și Iran să lupte între ei. Nu împotriva noastră. Acest lucru e cinic, sigur imoral dar funcționează. Atacurile americane sunt făcute doar ca să scoată alte state din echilibru. Problema Americii este să admită că au un imperiu. Nu am ajuns încă la stadiul ăla împlinit, suntem doar la capitolul 3 al devenirii. America este un imperiu foarte tânăr care luptă de sute de ani să întrerupă unirea Germaniei, a tehnologiei ei cu mâna de lucru și resursele naturale ale Rusiei. Deci, oricare ar fi fost rezultatul final al celui de-al doilea război mondial, America ar fi câștigat dezbinându-i. Să nu uităm că germanii și rușii erau prieteni, cumpărau petrol de la ei. Germania e o putere economică dar este fragilă geopolitic și deci, nu știe niciodată unde și cum își va vinde exporturile. Din 1871 aceasta a fost problema Germaniei și întrebarea Europei.

Am să trec prin păreri mai multor specialiști ai stării de fapt a zilelor noastre. După spusele profesorului Yuval Noah Harari, istoria studiază schimbarea lucrurilor, evenimentelor și schimbarea se accelerează din ce în ce mai mult și devine tot mai greu să separăm vechiul de nou. Fake news/minciuna a fost cu noi dintodeauna. Suntem o specie de mincinoși, ar zice extraterestrul. Dictatorii dintodeauna au visat să ne controleze și azi cu nivelul tehnologic la care sa ajuns, visul a devenit realitate. Profesorul Jonathan Haidt ne spune că de când Facebookul a introdus butoanele de „Like” și Twitter butonul de „Retwit” și apoi totul să funcționeze pe net bazat/controlat de algoritme, în loc să conecteze oamenii, a început să-i împrăstie împărțindu-i în tabere. Anul 2011 fiind vârful piramidei, al speranței de unire pe internet, succesul democrației și moartea dictatorilor, dintr-o dată totul s-a transformat într-o nebuloasă a violenței pornind din America spre întreg pământul prin toate formele de media și arte. Violența s-a democratizat și asta ne-a transformat dintr-o dată în niște găini leșinate care aleargă de colo colo incluzând instituțiile și chiar societatea.

După mine, internetul și toate aceste creații noi, modernizări și invenții tehnologice și militare sponsorizate/finanțate cu banii publici trebuie moral să rămână în serviciul public. Întreaga societate să beneficieze liber și fără restricții. Nu să intre în dreptul de copyright al individului sau instituției care l-a dezvoltat pentru că ea a fost plătită cât a lucrat la proiect. Deci Internetul și tot ce a fost finanțat din taxe să devină domeniu public.

Yuval ne mai spune că de câte ori o nouă tehnologie apare, aceasta schimbă regulă jocului, ignoră vechile forme de conducere, regulamente, legi etc., procedurile vechi de dialog și negociere și apare o perioadă de haos. Acest fenomen permite noilor grupări salvatoare să intre în scenă și împreună să inventăm reguli noi de conduită și dintr-odată apar noi opinii, noi interese și întrăm în panică, ne speriem. Devine totul haotic și vechile legi nu mai funcționează, iar legile noi nu le cunoaștem încă. De-a lungul istoriei am trecut și trecem prin cicluri de genul descoperirilor de noi tehnologii. Noile invenții apar ca entități noi pe pământ, parcă venite din altă lume. O nouă inteligență ne-a invadat confortul în care eram obișnuiți să trăim. Însă! Invenția de azi este foarte diferită de cele din trecut prin faptul că are puterea de a decide independent de noi, de om. Ne analizează, se lipește de emoțiile și acțiunile noastre precum virusul/ insecta/parazitul, se agață de identitatea ta și te manipulează cum nu s-a mai făcut vreodată.

Viteza evoluției a ajuns să depășească capacitatea noastră de înțelegere. Imaginativa o viteză a trenului, să întrecă pe cea a sunetului încât doamna educatoare să nu mai fie capabilă să ne protejeze și trenul să treacă prin noi, aflându-ne deja în trecere printre linii și să ne împrăștie ca pe niște ciuperci. Că n-o să ajungă civilizația să ne asigure protecție, tot așa cum nu ajunge să asigure apă de băut potabilă întregii planete. Asta ca să nu-i promovez pe cei care bat toba că nu mai există întoarcere înapoi. Eu nu accept faptul că nu putem rămâne naturali și loiali creației. Toate

descoperirile noi trebuie să fie în slujba omului nu a fanteziștilor/ideologilor. Pentru prima dată nu mai suntem capabili să prezicem viitorul, ne spune Yuval, (10 sau 20 de ani în viitor). În trecut puteam prezice ce meserii vor fi necesare să învețe copiii noștri pentru a-și asigura existența familiei. Azi totul a devenit impredictibil. Viteza e prea mare, familiile nu mai sunt familii, meseriile nu le mai cunoaștem, instituțiile conservate sunt atacate etc. Yuval ne propune să facem schimbările încet pentru că nu înțelegem ce se întâmplă prea bine, iar cât privește internetul nu avem tradiții pentru ajustare. Internetul ne poate ajuta ca să lucrăm de oriunde pe pământ pentru o companie internațională, iar țăranul să rămână țăran și războinicul războinic. Meseriile care vor exista în viitor vor fi în Data, Psihologie și Sociologie. Să ai abilitatea de a obține informații, să le vinzi sau să le analizezi. Oamenii de azi nu înțeleg „încă” cum funcționează mintea și, ca atare nu vor fi capabili să ajungă la o IA (inteligență artificială) egală cu cea a omului. Și Yuval ne recomandă să nu renunțăm la viața spirituală și la meditații. Meditația ne ajută să ne cunoaștem mintea, nu s-o subjugăm.

Internetul este folosit azi în scopuri ascunse nouă, nu mai servește cerința omului, ci își servește scopul propriu. Ne dă informații ca să ne atragă și ne dă puncte pentru adicție. Să ne țină lipiți tot timpul de calculator prin butoanele de „Like”, „Hate”, „Delate”, frică și ură. Dacă îi citești pe Stoici și pe Budiști vei fi mai câștigat și mai fericit, ne spune profesorul Jonathan Haidt. Surse de înțelepciune de la Buda și Marcus Aurelius, Titus etc., care ne învață să ne calmăm, să acceptăm oamenii pentru ceea ce sunt, să ne controlăm reacțiile etc. Pășește prin viață în ciuda haosului din jurul tău. Aceasta e adevărata putere: Cei șapte ani de acasă. Că dacă Buda și Aurelius nu au reușit să aducă fericirea pe pământ, cine te crezi tu că vei reuși? Pășește prin viață pozitiv ca s-o înțelegi și să supraviețuiești și nu uita că fericirea stă în deciziile pe care le luăm zilnic.

Dacă societatea Capitalistă e în cădere, ce putem face ca să o salvăm, mă întreb și încerc să aflu răspunsul de la cei specializați în domeniu. Covidul ne-a unit pentru prima oară planetar. Oamenii se adaptează cu mare ușurință în grup. Nu trebuie să renunțăm la Naționalism și Patriotism. E una din marile greșeli ale Uniunii Europene. Ignorarea tradițiilor și istoriei țărilor din care se compune. Banul pus înaintea spiritului divin și al țării duce la înstrăinare și ură. Naționalism înseamnă că îți pasă de neamul din care te tragi și de familia ta. Cooperare cu celelalte națiuni în prietenie. Iubirea de țară e un element esențial, apoi a plăti taxele înseamnă a ajuta aproapele, lucru ignorat de mai marii multibilionari ai lumii care mereu au găsit ușițe de a nu contribui la prosperitatea neamului. Un mare PATRIOT își PLĂTEȘTE TAXELE!

Cum înlocuim Capitalismul dacă nu-l putem salva? E cam greu, pentru că cere timp, justiție și schimbare. Nu e ușor să treci de la vechi la nou, ci doar de a trece de la unul vechi la unul progresist cu reguli noi. Cei care conduc lumea i-au folosit pe multimiliardarii de azi făcuți prin găurile ilegale construite în sistem ca pioni pentru a schimba regula jocului în favoarea lor. Au pus în conducere cheie tot felul de oameni incapabili și cu dizabilități, netestați intelectual și academic. Lucru care nu este de acceptat în pilotarea avionului cu care zbori, însă cu mare nepăsare sau neglijență îl accepți în fruntea instituțiilor sau a țării în care trăiești. Acești oameni lipsiți de empatie, spunea Cosmin Gușă de la Gold FM au fost aleși ca să joace astfel de roluri precum în cazul „exercițiul pandemiei” condus de Bil Gates care nu numai că a acționat, dar a făcut și o repetiție cu public și promovează stabilirea unei guvernante mondiale. Sănătatea globală fiind prima treaptă spre globalizare, următoarele fiind încălzirea globală și criza energetică.

Yanis Varufakis ne spune că, tot ceea ce înseamnă Capitalism nu poate fi reparat pentru că a expirat. Ce urmează e un alt monstru pe care va trebui să-l stăpânim și cine îl va stăpâni va fi generația ce urmează. Statul și corporațiile

sunt în aceeași căruță, lucrează mână în mână. Corupție peste tot din cauza alunecării banului ca instrument de control. Informația e putere și e peste tot. Câștigătorii financiari au cumpărat puterea politică și o controlează în favoarea lor.

Omenirea are nevoie de un covor etic de a funcționa în mod sănătos. Problema e că prin revoluția economică și de acum și cea digitală s-a creat economia de scară și cea de scop care distrug moralul covorului și afacerile micilor lucrători (brutari, măcelari, constructori, fermieri etc.) fiind ocupate de corporații și dintr-odată teoria morală și cea a prosperității națiunii moare, e aruncată pe fereastră și obținem în final tehnofeudalismul. Guvernul nu își poate face datoria când toate partidele sunt cumpărate de acelaș șef financiar/sponsor.

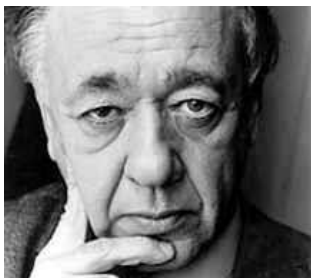
În marea majoritate, omenirea nu înțelege că se închină banului, care la bază ar trebui să fie doar un instrument/unealtă ca și miile din tolba de funcționare a societății. Banul nu ar trebui să aibă cuvânt în conducerea și decizia unui guvern. Banul ar trebui să aparțină doar băncilor, tot așa cum semințele aparțin agriculturii, notele muzicii și culorile picturii. Banul nu trebuie să-l înlocuiască pe om!

Omul trebuie să rămână curat precum copilul care s-a întâlnit cu marea minune a creației SUNETUL, CULOAREA ȘI TRĂIREA înainte de trecere peste calea ferată ȘI NU MAI PUȚIN DRAGOSTEA DE APROAPELE – ACȚIUNEA EDUCATOAREI. Sufletul trebuie să-și cunoască creația ca să poată intra în dialog cu ea. Vântul și parfumul trebuiesc savurate. Ce folos e să treci într-o viteză nebună printr-o lume pe care nu o vezi? NU EXIȘTI.

I-aș întreba pe americani: Voi când trăiți, dacă tot în război sunteți?

Dă tot ce ai mai bun în tine, întrucât totul din viața ta îți aparține numai ție (Ralph Waldo Emerson)

Eugene Ionesco
-Testament

Mesajele nu au nici un efect asupra mea.

În acest moment mi-e totuși atât de rău încât îmi este greu să scriu. Nici ideile nu-mi vin când durerea este atât de violentă. Este aproape ora 5, va veni noaptea, noaptea pe care o detest dar care îmi aduce totuși, câteodată, un somn atât de plăcut. Mi se joacă piesele cam peste tot în lume și cred că aceia care se duc să le vadă râd sau plâng, fără a simți dureri prea violente. Știu că se va sfârși curând, dar, cum am spus-o de curând, fiecare zi este un câștig.

Câteodată vin să mă vadă prietenii, câțiva prieteni devotați. Îmi face mare plăcere să-i văd, dar după o oră obosesc.

Oare ce altceva făceam, mai bine, înainte? Cred că mi-am pierdut timpul și că am alergat în van.

Îmi simt mintea goală și mi-e greu să continui, nu din cauza durerilor ci a acestui vid existențial de care e plină lumea, dacă pot spune că lumea este plină de vid. Ca de obicei, mă gândesc că poate voi muri în această seară sau, să nădăjduim, mâine ori poimâine. Sau, chiar, cine știe cât timp mai târziu. Când nu mă gândesc la tot ce poate fi mai rău, mă plictisesc. Câteodată mă gândesc că mă gândesc, mă gândesc că mă rog. Cine știe, poate că va fi totuși ceva, va fi ceva. Poate că după va fi bucuria.

Care este forma lui Dumnezeu? Cred că forma lui Dumnezeu este ovală. Am fost ajutat în carieră - carieră, cum se spune - de un mare număr de oameni cărora le datorez recunoștință.

A fost, mai întâi mama, care m-a crescut, care era de-o incredibilă tandrețe și plină de umor în ciuda faptului că unul dintre copii îi murise la o vârstă fragedă și că fusese abandonată - după cum am povestit adesea - de soțul ei ce a lăsat-o singură în marele Paris.

Apoi, mai târziu, au fost toți profesorii mei de la liceul din București.

Dar pe parcursul vieții, mai ales soția mea, Rodica, și fiica mea, Marie-France, au constituit pentru mine cel mai mare ajutor. Fără ele, este limpede că n-aș fi făcut nimic, n-aș fi scris nimic. Le datorez și le dedic întreaga mea operă.

Datorez mult și unui escroc, Kerz, care s-a declarat falit în ziua ultimei reprezentații cu Rinocerii la New York, ceea ce lui i-a adus, în 1940, suma de 10.000 de dolari, dar și mie mi-a adus renumele în Statele Unite. El m-a ajutat fără să vrea.

Au fost, apoi cronicile literare engleze și franceze. În plus aceste cronici au ridicat împotrivă pe criticii de stânga care crezuseră la început că eu însumi sunt de stânga așa după cum ceilalți mă credeau de dreapta.

Apoi, încă o dată soția mea, mereu soția mea, care m-a obligat să-mi trec examenul de licență. Și mi-a făcut bine, dorind să mă distrugă, cea de-a doua soție a tatălui meu, Lola, care m-a dat afară din casă, provocându-mă în acest fel să mă descurc și să reușesc. Mi-au făcut bine profesorii de la Liceul Sf. Sava care m-au gonit din liceu, ceea ce m-a determinat să-mi iau bacalaureatul într-un liceu de provincie, ocrotit de sora soției mele, Angela, care ținea o pensiune pentru liceeni (liceeni care, după câte știu eu, n-au reușit în viață). Vagabondând de la unul la altul, de la unii la alții, eu, cel fără adăpost, am acum unul din frumoasele apartamente din Montparnasse. Am mai fost, în sfârșit, ajutat câteodată de rude mai mult sau mai puțin îndepărtate, de către mătușa mea Sabina și mătușa mea Angela, de către profesori care își imaginau că am geniu. Am fost ajutat, mai recent, în timpul războiului din 1940 de Anca, mama soției mele, care în ciuda durerii

proprii, cu inima sfârâmată, i-a lăsat pe ginerele și fiica ei să plece în Franța. A murit, sperând să se reîntâlnească cu noi la Paris, unde nu a putut ajunge. A murit cu această nădejde.

Am fost ajutat de Dumnezeu atunci când, refugiat la Paris pentru că nu voiam să mă alătur comuniștilor de la București, am plecat într-o zi la piață fără un ban în buzunar și am găsit pe jos 3000 de franci (din 1940!). Atâtea întâmplări mi-au venit în ajutor! Poate Dumnezeu este acela care m-a ajutat toată viața, care mi-a sprijinit toate eforturile și eu nu mi-am dat seama. Am fost ajutat, apoi, de proprietarul meu din strada Claude Terrasse, dl. Colombel, Dumnezeu să-l binecuvânteze, care nu a cutezat să arunce în stradă un biet refugiat care nu-și plătea chiria dar era poate trimis de Domnul.

Și astfel, din mână în mână, am ajuns să obțin un soi de enormă celebritate și să ajung împreună cu soția mea la vârsta de 80 de ani, chiar 81 și jumătate, cu frica morții, cu neliniște, fără a-mi da seama că Dumnezeu îmi dăruise atâtea binefaceri. El n-a abolit, pentru mine, moartea, ceea ce mi se pare inadmisibil. În ciuda eforturilor mele, în ciuda preoților, n-am reușit niciodată să mă las în voie, în brațele Domnului. N-am reușit să cred destul. Eu sunt, din păcate, ca omul acela despre care se spune că făcea în fiecare dimineață această rugăciune: "Doamne, fă-mă să cred în Tine". Ca toată lumea, nici eu nu știu dacă, de cealaltă parte, există ceva sau nu este nimic. Sunt tentat să cred, ca și Papa Ioan Paul al II-lea, că se desfășoară o luptă cosmică enormă între forțele tenebrei și cele ale binelui. Spre victoria finală a forțelor binelui, cu siguranță, dar cum se va produce aceasta? Suntem oare fărâme dintr-un tot, sau suntem ființe care vor renaște? Lucrul care mă întristează poate cel mai mult este despărțirea de soția și fiica mea. Și de mine însumi! Sper în continuitatea identității cu mine însumi, temporală și supratemporală, traversând timpul și în afara timpului.

Nu apărem pe pământ pentru a trăi. Apărem pentru a pieri și a muri. Trăiești copil, crești și foarte repede începi să îmbătrânești. Cu

toate acestea, este greu să-ți imaginezi o lume fără Dumnezeu. Este totuși mai simplu să-ți imaginezi cu Dumnezeu.

S-ar putea spune că medicina modernă și gerontologia doresc, prin toate mijloacele, să reconstruiască omul în plenitudinea sa, așa cum divinitatea n-a putut s-o facă: în pofida bătrâneții, a stricăciunii, a slăbiciunii, etc. Să-i restituie omului integritatea, în imortalitate, așa cum divinitatea n-a știut sau n-a vrut s-o facă. Cum n-a făcut-o divinitatea.

Înainte, sculându-mă în fiecare dimineață spuneam: slavă lui Dumnezeu care mi-a mai dăruit încă o zi. Acum spun: încă o zi pe care mi-a retras-o. Ce-a făcut Dumnezeu din toți copiii și vitele pe care I le-a luat lui Iov?

În același timp, în ciuda a orice, cred în Dumnezeu, pentru că eu cred în rău. Dacă răul există, atunci există și Dumnezeu.

Mihaela-Mariana Cazimirovici

Vindecare și merit

Pornind fără șansa prea multor respirații premergătoare, se poate intra direct în subiect, spunând că vindecarea nu se dă numai unora care merită; pentru că se însănătoșesc și oamenii buni, și oamenii răi. Sigur, s-ar putea presupune că ar exista și situații aparent meritorii, dar ar fi doar unele particulare.

Prin urmare, în general, degeaba se bat unii cu pumnii în piept și se arată învingători în lupta contra unei anumite boli. Boala se vindecă, nu se învinge.

Reiterând, vindecarea nu are legătură cu meritul persoanei respective. Poate să aibă, da,

numai că acest lucru nu pare a ține de lupta sa cu boala decât la nivel superficial.

S-ar putea spune că vindecarea are legătură cu nevoia de a se ajunge ulterior la înțelegerea căii de urmat în propria evoluție, fără legătură cu meritul. Cu alte cuvinte, boala a existat pentru că, oricât ar părea de meschin sau de incredibil, numai așa se putea ajunge la mplinirea destinului personal.

De fapt, lupta aceea, despre care unii se laudă că ar fi avut-o cu boala, nu are legătură cu vindecarea în sine, ci cu lupta pentru viață și frica de moarte, de multe ori.

Și oricât ai lupta și oricâte posibilități, de orice fel, ai avea, și oricât de bun ai fi, tot nu are legătură cu acestea, ci cu explicații mult mai subtile și mai profunde, la nivel spiritual.

După toate aparențele, dacă s-ar realiza un studiu al persoanelor care au avut o anumită boală, s-ar putea afla că sunt foarte diferite, chiar dacă au și caracteristici comune. Sunt atât de diferite pe cât suntem fiecare altfel.

E nevoie ca toate lucrurile să fie privite din perspectiva unicității noastre, pentru a nu trage concluzii greșite. Deoarece, oricât de mult am reuși să încadrăm ființele umane în câteva categorii, tot nu vom putea contura întregul fiecărui membru, dintr-o asemenea poziționare. Nici pe departe, chiar. Ar fi o banalizare a ființei umane. Și omul numai banal nu este, oricât am alege noi din mulțime pe cei mai, așa-zis, simpli reprezentanți ai omenirii.

Când decidem să creăm un personaj de roman, bunăoară, putem alege să fie banal, însă, la nivelul discuției de aici, nu există un asemenea om.

Așa că, celor care se arată ca învingători în lupta cu boala nu li se poate răspunde decât cu un zâmbet. Ca atunci când admirî desenul naiv al unui copil de grădiniță, foarte mândru de mica lui „capodoperă”. Poate fi o capodoperă – fără a ne referi la genii – la vârsta lui... Numai că, raportat la vârsta generală a umanității, nu este decât începutul unei vieți, care mai are o mulțime de ani de muncă pentru a ajunge, cât de cât, la o înțelegere – tot făcând abstracție de genii, bineînțeles. Iar unii nu

ajung niciodată prea departe. Lupta cu boala e, de fapt, o confuzie. Cea a omului care se crede mai puternic decât propria natură umană; care crede că i se datorează, în fapt, vindecarea.

Nu, nu datorează nimeni nimănui vindecarea, ci vindecatul rămâne dator vieții cu evoluția sa ulterioară, prin șansa de a se fi însănătoșit.

Altfel, s-au creat și organizații ale celor bolnavi de anumite boli, iar altele se bazează pe vindecarea de anumite boli. Există riscuri, dacă acestea nu sunt conduse de specialiști preocupați de cercetarea serioasă a problemelor, pentru că, în cazul primei grupe, prezentarea și rostogolirea suferinței, într-un mod nepotrivit, îi poate speria pe începători sau pe cei sensibilizați deja de boală. Iar cele din a doua grupă, dacă îi ridică în slăvi pe cei care s-au vindecat, fără să-nțeleagă că nu e meritul lor, decât în măsura în care s-au preocupat să găsească specialiști și diverse tratamente, care să-i ajute, sau prin schimbarea modului de a gândi, mai întâi, au o direcție care nu rezolvă.

Aici, e, până la urmă, locul în care era nevoie să ajungem: la schimbare. Dacă nu se schimbă nimic în existența persoanei respective, vindecarea devine inutilă. Deși, la alt nivel, nu e nimic inutil din ceea ce ni se întâmplă. Vindecarea însăși schimbă – uneori, în bine, alteori, în rău –, rezultatul fiind și în funcție de capacitatea de a-nțelege cât de important a fost meritul personal al celui despre care este vorba. Dacă devine mai bun, în sensul cunoscut și general al cuvântului, înseamnă că a-nțeles ceva din boală, dar dacă devine rău sau mai rău decât era înainte, înseamnă că se plasează, în egoismul sau narcisismul său, peste binele care i-a fost oferit prin vindecare. Urmarea? Primește fiecare, din nou, nu ceea ce merită, ci ceea ce are nevoie. În continuarea ideii de la care am pornit.

Sigur că e plăcut să se creadă că cel bun primește binele și cel rău primește răul – o concluzie, mai degrabă, naivă –, însă, e dovedit că, în viață, nu prea e așa.

De ce? Tocmai acest lucru s-a încercat a fi explicat, în parte, aici.

EMINESCU - taină, dor nestins, ecou!

Pe 15 iunie 2022 se împlinesc 133 de ani de comemorare a Luceafărului poeziei românești, Mihai Eminescu, poet nepereche, prozator, dramaturg și strălucit gazetar. Zilnic, constatăm că întreaga sa operă ne este dragă, utilă și foarte necesară. Eminescu este actual, creațiile sale vor „lucra” mai departe spre întărire, înălțare și continuitate ca neam și făclie a lumii creștine contemporane. Eminescu a rămas o flacără vie a identității naționale, un exemplu remarcabil de filozof, cugetător, vizionar și reformator.

De aceea filosoful Constantin Noica l-a numit pe Eminescu: „omul deplin al culturii române”. Eminescu, omul universal, „românul absolut”, după Petre Țuțea, este încă „expresia integrală a sufletului românesc”, după cum afirma savantul Nicolae Iorga.

Mihai Eminescu a rămas viu în inimile noastre, flacăra vie a neamului nostru. Prin creațiile sale nemuritoare, dăruirea până în ultima clipă pentru nația română, rămâne un strălucit exemplu pentru noi și pentru generațiile viitoare. Eminescu ne-a luminat viitorul, ne-a învățat ce înseamnă veșnicia. Se impune ca necesitate creșterea respectului față de oamenii de cultură români, a dragostei față de cartea românească și de valorile românești din toate domeniile de activitate.

Eminescu ne-a învățat să iubim România, necondiționat. El a iubit neamul românesc în permanență și a dorit unitatea etnică străveche, spirituală, religioasă a Țărilor Românești, care aveau și au aceeași limbă, tradiții și obiceiuri asemănătoare. El afirma: „Românii nu sunt nicăieri coloniști, veneturi, oamenii nimănui; ci, pretutindenea unde locuiesc, sunt autohtoni, populație mai veche decât toți conlocuitorii lor”. Apreciat naționalist de unii, chiar ultranaționalist de alții, el și-a iubit țara și poporul mai mult decât pe sine, dăruindu-ne mărgăritare din gândirea sa impresionantă, bucuria geniului său creator.

Timp de șase ani la rând a fost tratat de o boală pe care n-o avea, a fost arestat, bătut, umilit în

diverse locuri: de pe stradă, din Teatre, din berării. Permanent Eminescu era urmărit de agenții austro-ungari (elocvente sunt rapoartele lor găsite în arhivă), apoi și de agenți români. Prin activitatea lui ziaristică, prin articolele sale devenise incomod, credea și afirma deschis destinul și misiunea istorică a neamului românesc, stabilind principii de guvernare pentru tânărul stat român, Principatele Române. Eminescu a fost un om puternic, lucid până în ultima clipă, bine ancorat în realitatea socială și mai ales politică a vremii în care a trăit, un militant activ pentru drepturile românilor din Ardeal și pentru unitatea națională. El deranja nu doar prin ceea ce scria, ci mai ales prin faptul că plănuia să pună bazele unei organizații independente, aflate în afara controlului francmasoneriei, de trezire și promovare a spiritului românesc și de **refacere a Daciei mari**.

„Mai potoliți-l pe Eminescu!”

Acesta este mesajul pe care junimistul P. P. Carp îl transmitea de la Viena mentorului Junimii, parlamentarului Titu Maiorescu. Comanda a fost executată întocmai de cei din țară pe 23 iunie 1883. Eminescu avea 33 de ani. A fost declarat nebun și internat la psihiatrie într-un moment în care guvernul României urmărea să încheie un pact umilitor cu Austro-Ungaria, prin care renunța la pretenții asupra Ardealului și se angaja să îi anihileze pe toți cei catalogați drept „naționaliști”. Mulți au renunțat la valorile și principiile lor pentru a fi scoși de pe lista proscrisilor. În anturajul său erau infiltrați mai mulți informatori, printre care se număra: Simțion, Siderescu și Ocășeanu de la Societatea Carpații.

În 1880 declanșase o incitantă campanie de presă privind „chestiunea dunăreană”, problemă sensibilă pentru marile puteri europene. Participase activ la Iași la inaugurarea statuii lui Ștefan cel Mare și citise acolo în fața mulțumii poezia manifest Doina. Acest eveniment național deranjase foarte mult puterile occidentale. În sfârșit, chiar în dimineața zilei în care avea să fie dus cu forță la balamuc, apăruse în Timpul un alt articol.

Intitulat „**Pentru libertatea presei și a jurnalistului**”, acesta era un protest la adresa încălcării dreptului la liberă exprimare și demasca măsurile represive luate de guvernul Brătianu împotriva jurnalistului Emil Galli. La locul faptei ajung informatorii de la Societatea Carpații, care aveau încă de dimineată misiune de la Maiorescu să îl ducă la casa de nebuni a doctorului Șuțu. Aceștia intră în baia unde Eminescu se află în apă, dezbrăcat. Eminescu le cere să iasă. Îl imobilizează și îi pun cămașa de forță. Între timp Poliția îi perchiziționează locuința, îi ridică bunurile, îi umblă prin hârtii și manuscrise, sperând să descopere ceva compromițător. Poliția nu va deschide o anchetă, așa cum proceda de obicei și cerea legea. Omiterea lui Ventura din procesul verbal al Poliției nu este întâmplătoare. Varianta că Eminescu a venit singur și s-a închis în baie era mai credibilă pentru teza nebuniei.

Timp de mai bine de o lună, medicii austrieci nu reușesc să își dea seama deloc de ce boală suferă Eminescu. În decembrie, îl declara sănătos și recomanda externarea. Nimeni nu are însă interesul să îl readucă în țară, cu atât mai puțin Maiorescu. Medicul austriac, Obersteiner, îi cere în repetate rânduri să îl scoată pe Eminescu din spital, unde nu-și are locul printre bolnavii psihici. Fișele de observație medicală din timpul șederii în sanatoriul austriac dispar într-un mod misterios, pentru a nu distruge mitul nebuniei lui Eminescu.

Tot Maiorescu aranjează ca Eminescu să plece în Italia, sub atenta supraveghere a unui om de încredere, chipurile „pentru a se reface”. Moare pe 15 iunie 1889. Profesorul doctor Irinel Popescu, membru corespondent al Academiei Române și președinte al Academiei de Științe Medicale din România, în cadrul unei sesiuni științifice a spus cu certitudine că poetul a fost ucis din cauza intoxicării greșite cu mercur de către medicii din aceea perioadă. Intoxicația cu mercur i-a provocat stop-cardio-respirator care a fost și cauza morții poetului. ”Între lunile februarie - iunie 1889, lui Mihai Eminescu i s-a administrat intravenos clorură de mercur la Institutul Șuțu și, probabil, că aceasta a fost

cauza stopului cardiac, care i-a provocat moartea”.

Păreră profesorului doctor Irinel Popescu este împărtășită și de un alt specialist, medicul Raul Neghina de la departamentul de parazitologie a Universității de Medicină și Farmacie ”Victor Babeș” din Timișoara. Acesta precizează că poetul a fost ”tratată” de incompetenți și ținut în mizerie, ceea ce i-a scurtat deasemenea viața. ”După ce am revăzut toate ipotezele medicale și simptomatologia, concluzionăm că a suferit de tulburare bipolară și a murit din cauza otrăvirii cu mercur, un tratament neadecvat administrat ca urmare a diagnosticării greșite cu sifilis. Spitalizat în locuri nepotrivite și tratat de medici incompetenți, a suferit nu doar fizic, dar și moral, murind prematur. În urma unei scrisori adresate prietenilor, el pe bună dreptate s-a considerat un om sacrificat”, preciza medicul Raul Neghina, în studiul „Controverse medicale și dileme privind boala și moartea lui Mihai Eminescu”. Cu alte cuvinte, Mihai Eminescu a fost victima unui caz de malpraxis, fiind diagnosticat greșit, fiindu-i administrat un tratament neadecvat, care i-a provocat un stop cardio-respirator și în cele din urmă decesul. Pe scurt Eminescu a fost omorât prin intoxicare cu mercur de un grup de medici incompetenți. Profesorul doctor Irinel Popescu sublinia de altfel că mercurul era deja interzis ca și tratament al sifilisului în Europa de Vest în secolul al XIX lea, tocmai din cauza efectelor sale adverse. Eminescu, deși îngropat în Cimitirul Bellu din București, ăe 17 iunie 1889, a rămas viu în sufletul nostru, al tuturor românilor. Eminescu, vibrează ca o taină, ecou, dor nestins! Scriitorul Al Florin ȚENE, afirmă că Eminescu este cetate a limbii române, că „Din poeme se desprinde, spre el venim,/ Ca aerul și seva ce-n arbori suie,/ În fiecare dintre noi îl regăsim/ Cioplit în inimi veșnică statuie. Este momentul trezirii și al cunoașterii! Nimeni nu trebuie lăsat să pângărească eroii și marile valori ale neamului care luminează calea către veșnicie.

Ionel MARIN

ANIVERSĂRI

Al. Florin Țene: O viață închinată culturii române – 80

Cunoaștem faptul că Limba Română este comoară sfântă a neamului românesc, este „o realitate vie, complexă, ea evoluează continuu în strânsă legătură cu dezvoltarea societății ale cărei acțiuni, aspirații și realizări le reflectă. Ea este principalul instrument al redării trăirilor, actualității, evenimentelor, fenomenelor folosită de jurnaliști și scriitori, și nu numai”. Aspirațiile poporului român spre democrație a existat aproape dintotdeauna. În istoria noastră „democrația prin cultură” are rădăcini adânci, fiind anterioară democrației promovată de politic. Un exemplu strălucit al zilelor noastre de slujitor devotat, cu idei democratice, înaintate este și poetul, prozatorul, dramaturgul, eseistul, criticul literar, de artă și promotorul cultural român, Al. Florin ȚENE. Această mare personalitate a literaturii și culturii române contemporane pe data de 13 iunie 2022 împlinește frumoasa vârstă de 80 de ani. Îi dorim în continuare multă sănătate și să continue strălucita activitate literară și publicistică de până acum. Pot afirma, fără exagerare, că atât ca scriitor, ziarist, ca remarcabil manager și promotor cultural dânsul a făcut dovada slujirii devotate a culturii române și întreaga sa existență este dedicată creșterii prestigiului românismului și identității culturale românești. Pentru excepționala sa operă a primit numeroase premii, diplome și trofee. Domnul Al. Florin Țene, președintele național al Ligii Scriitorilor, a primit Diplome de excelență și din partea revistei de creație și

cultură Bogdania din Focșani în anul 2017, „pentru rezultate remarcabile obținute de Liga Scriitorilor Români în promovarea culturii și spiritualității românești”, „pentru remarcabila operă literară”...De aproape zece ani sunt publicate și în revista Bogdania din strălucitele creații literare ale domnului Al. Florin ȚENE, în special poezii, eseuri, proză, piese de teatru, etc. În anul 2021 a făcut parte din Juriul ediției a X-a a Festivalului-concurs internațional de creație literară Bogdania fiind răsplătit cu un Premiu de excelență din partea Revistei de creație și cultură Bogdania, a cărui membru de onoare este.

Dânsul permanent a luptat și luptă cu arma scrisului pentru luminarea poporului, pentru libertate, armonie, dreptate și normalitate în țară și lume. Având scilipiri geniale, tărie de caracter, spirit justițiar, imensă dragoste față de țară și adevăr, prin vasta și valoroasa operă literară se înscrie în rândul creatorilor, personalităților fascinante care dau sens, valoare și culoare existenței umane.

Țene Florinel Sandu (pseudonim **Al. Florin Țene**) s-a născut la data de 13 iunie 1942, în orașul Drăgășani, județul Vâlcea. A folosit și pseudonimele: Al. Roșianu, Florin Roșianu, Florin Drăgășenescu. Este fiul lui Ion Țene contabil, din Furculești, județul Teleorman și al Ecaterinei Roșianu din comuna Roșiile, județul Vâlcea. Școala primară și Liceul Teoretic le-a urmat la Drăgășani. Urmează cursurile Facultății de Filologie a Institutului Pedagogic de 3 ani din Baia Mare 1963-66, și de istorie la Târgu Mureș, 1966-1970. La Baia Mare ca student înființează Cenaclul NORD în cadrul Bibliotecii Regionale.

A terminat cursurile postuniversitare de economie aplicată, în 1979 și cursurile de Integrare Europeană la Bruxelles în anul 1999.

După absolvirea facultății, lucrează ca profesor în comuna Tarna Mare din regiunea Maramureș.

În 1964 devine redactor al Stației de Radioficare Drăgășani, în emisiunile căreia difuzează reportaje și lucrări literare ale scriitorilor drăgășeneni: prof. Emil Istocescu,

Dumitru Constantin, Dumitru Velea, părintele Bălașa, N. Cochinescu, Virgil Mazilescu, Titina Nica Țene, dar și vâlcenii, Doru Moțoc, Traian D. Lungu, Ion Lazăr, Gh. Diaconu, Costea Marinoiu, George Țârnea, Lucian Avramescu etc.

În perioada 1965-2004 ocupă diferite funcții economice în Drăgășani și Cluj-Napoca. În 1959 înființează, pe lângă Casa de Cultură din Drăgășani, Cenaclul literar „Gib I. Mihăescu” care funcționează și astăzi. La ședințele acestui cenaclu au participat poetul Virgil Mazilescu, pe atunci elev la liceul din Drăgășani, viitorul prim-ministru Radu Vasile, Nicolae Cochinescu, procuror pe atunci în Drăgășani, azi fost membru în Curtea Supremă de Justiție. Pe când era student la Baia Mare a înființat împreună cu poetul Vasile Radu Ghenceanu și pictorul Mihai Oros „Cenaclul Literar Nord” (1963). A înființat Cenaclul „Vasile Sav” (2004), „Artur Silvestri” (2006), „Radu Stanca” (2014), ce funcționează în cadrul Ligii Scriitorilor.

În perioada 1970-1971 lucrează ca redactor la ziarul de șantier „Lumina de pe Lotru” ce apărea pe șantierul hidro-energetic de la Voineasa. A fost redactor și la „Curierul Primăriei Cluj-Napoca” și la revista „Cetatea Culturală”, inclusiv la „Confluente românești”. Debută cu poezie în 1959 în revista Tribuna, pe când era elev în clasa XI-a.

Debut editorial în 1974 cu volumul de versuri „Ochi deschiși”, editura Litera, București. În 1979 îi apare al doilea volum de versuri „Fuga Statuilor”, editura Litera, București. **Este tradus în limbile sârbă, engleză, coreeană, rusă, franceză, italiană, japoneză.**

Publică poezie, articole, critică literară și eseuri în revistele: Luceafărul, Gazeta Literară, România Literară, Argeș, Secera și Ciocanul, Orizont, Înainte, Scrisul Bănățean, Iașul Literar, Convorbiri Literare, Confluente, Cronica, Ramuri, Mozaic, Agora Literară, Poezia, Cetatea Culturală, Ardealul Literar, Curierul Primăriei Cluj, Flagrant, Poștașul, Familia, Literatorul, Contemporanul, Orient Latin, Heliopolis, Rusidava Culturală, Poezia,

Oglinda literară, Esteu, Columna, Citadela, Aurora, Al cincilea anotimp, Pietrele Doamnei, Climate Literare, Singur, Viața de pretutindeni, Radix (Belgia), România VIP (Dallas, Texas), Iosif Vulcan (Australia), Confluente literare, SUA, Armonii Culturale, Rostirea Românească, Steaua, Tribuna, Dokiana, Semne, Lettres Europeennes, Cuvânt Torăcean, Viața Socială, Munca, Unitatea Națională, Adevărul de Cluj, Făclia, Cuget Liber, Radio București, TVR, Radio Craiova, Radio Cluj, Confluente, Poștașul, Tibiscus, Meandre, Cuvântul Liber, Răsunetul, Curierul de Vâlcea, Scurt circuit oltean, Dobrogea culturală, Moldova culturală, Cetatea lui Bucur, Constelații diamantine, Memoria slovelor, Candela (Canada), Regatul cuvântului, Făclia, Glas creștin, Citadela, Itaca (Dublin), Pagini Românești în Noua Zeelandă, MIORIȚA (SUA), Clujul Liber, Napoca News, Confluente Românești, Basarabia literară, Semănătorul, Observatorul din Toronto, Caietele Columna, Salonul Literar, Răsunetul, Academia de Poezie, Artă și Literatură, Caietele Columna, Revista ZEIT, APOLON, ONIX, Creator, Freamăt, Heliopolis, AG pe rime, Destine contemporane din Canada, Rotonda Valahă, Napoca News, Creator, Apolon, Observatorul din Canada, Făclia, în publicații din Gabon-Africa, revista Uniunii Ziariștilor Profesioniști, Porțile Nordului, Literaturitate, Negru pe Alb-castelul cuvintelor-, Luceafărul, Feed Back, Ardealul literar și artistic, Sintagme literare, Literatura, Unirea(Viena), Radio Unirea (Viena), Parnas XXI, Observatorul din Toronto, Cuvântul argeșean, Litera 13, Orizonturi mureșene, Surâsul Bucovinei, Bogdania, Bucium, Luceafărul, Gorjanul, Așii României, ASLRQ-Canada, Așii României, Națiunea, Destine literare-Canada, și Curierul Național, Cultura vâlceană, Armonii culturale, Povestea Vorbei, Luceafărul de seară, Saeculum Bucureștilor literar și artistic, Neamul Românesc, Jurnalul Israelian, Magazin critic, Contact international, Povestea vorbii, Cultura vâlceană, eCreator, Mirajul Oltului, Curierul Național, Națiunea, Luceafărul de la Botoșani,

Clipa literar-artistică ș.a. În 1964 se căsătorește cu poeta Titina Nica-Țene, din comuna Șușani, jud. Vâlcea. Are doi băieți: Florin, specialist în imagine de televiziune și Ionuț, doctor în istorie și master în drept, istoric, poet și scriitor, fondatorul ziarului „Napoca News”, cu 20 cărți publicate.

Afilieri:

Este membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România.

Este membru al Academiei Americano-Română de Știință și Artă (A.R.A.), din anul 2011, iar din anul 2014 este membru plin.

Este membru al Asociației Scriitorilor Români din Canada.

Este membru al Societății Regale a Scriitorilor Români și Belgieni.

Este Președintele național al Ligii Scriitorilor Români, care are peste 1000 de membri, scriitori din țară și diasporă.

A fost membru al International Multidisciplinary Scientific Congress organizat de Universitatea Titu Maiorescu

Este un pasionat filatelist și numismat, având o bogată colecție din aceste domenii.

Premii, diplome, titluri, distincții, medalii:

În anul 2011 a primit DIPLOMA DE EXCELENȚĂ din partea Senatului Universității de Vest „Vasile Goldiș”, din Arad, pentru întreaga operă și activitatea dusă pentru promovarea literaturii române. Tot în acest an a primit premiul OPERA OMNIA din partea academicianului Gh.Păun la Festivalul de Literatură de la Domnești.

Liga Scriitorilor Români îi acordă în anul 2012 MEDALIA „VIRTUTEA LITERARĂ”, pentru strălucita sa creație literară și pentru promovarea culturii române în țară și străinătate. În 1915 a primit Marele Premiu pentru presă scrisă din partea Uniunii Ziariștilor Profesioniști.

În ianuarie 2012 Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Filologie și Fundația „Vasile Pogor” din Iași îi acordă DIPLOMA la Festivalul Internațional Eminescu pentru lucrarea „Norocul limbii române: Eminescu”.

Urmare faptului că Al. Florin Țene a oglindit în opera sa și viața și activitatea oamenilor de pe Valea Jiului, Sindicatul Liber al E.M. Paroșeni i-a oferit cel mai înalt ORDIN MINERESC „SFÂNTA VARVARA”, în luna mai 2012. A primit Medalii și Trofee de la diferite foruri culturale din județele Gorj, Hunedoara, Vâlcea, Bistrița, Cluj, Timișoara și Iași.

În 1997 primește o bursă de studii la Bruxelles, în structurile Uniunii Europene, unde i se oferă diploma de „Jurnalist European”.

A primit Marele Premiu al Asociației Jurnaliștilor Români de Pretutindeni cu articolul “Memoria inimii”, 2019. În anul 2020 a primit de la UZPR premiul ACTA NON VERBA pentru presa online pe anul 2019.

În anul 2020 a fost făcut Membru de Onoare al revistei Expresiei Ideii și Cetățean de Onoare al orașului Onești.

În 2021 a primit Premiul internațional LOJA POETICĂ DE ARGINT la Festivalul literar-cultural SLAVĂ ȚIE; CUZA DOMN! organizat de Asociația WORK TOGETHER din Italia.

În anul 2021 a primit premiul internațional CORONA din Italia pentru proză.

A primit Diploma de recunoștință de la Destine literare pentru activitatea de promovarea literaturii române pe meridianele lumii.

În Italia poetului Al. Florin Țene i s-a atribuit titlul de “Cavaler al Poeziei”. După primirea Dplomelor “Loja poetică de aur” și “Loja poetică de argint” de către poetul, prozatorul, eseistul și criticul de artă Al. Florin Țene, membru UZPR, din partea Asociației italiene “Work together” în cadrul Galei Poeziei “Șapte inimi România”, festival literar-cultural coordonat de director Lhana Roma-Nova, pentru magia creației literare și promovarea culturii românești, iată că scriitorul clujean a primit din partea aceleiași organizații italiene Distincția “Cavaler al Poeziei”, semn de prețuire pentru întreaga activitate a scriitorului, promotorului cultural și ctitor de reviste, cenacluri și instituții culturale Al. Florin Țene, în domeniul creației poetice și pentru promovarea culturii române pe mapamond.

În septembrie 2006, a înființat „Liga Scriitorilor din România”, devenind președintele executiv al acestei organizații profesionale care are 34 de filiale în țară și 12 în străinătate și care editează 18 reviste în care se promovează literatura română autentică.

În 2016 primește din partea Primăriei municipiului Bistrița **CERTIFICATE of EXCELLENCE** și **Medalia LIVIU REBREANU** pentru activitatea de promovare a scriitorului Liviu Rebreanu și a altor scriitori din literatura română. De Ziua Culturii Române din anul 2017 a primit Medalia omagială **ZIUA CULTURII ROMÂNE – 15 ianuarie** și **Certificate of Excellence**.

I-a fost acordată Medalia Laureatilor Culturii Ieșene în anul 2019.

A luat premiul întâi la concursul de jurnalism 2019 organizat de Asociația Jurnaliștilor Români de Pretutindeni cu articolul Memoria inimii.

În anul 2020 a luat Marele Premiu al Uniunii Ziariștilor Profesioniști pentru presa scrisă online.

În 2021 a primit premiul internațional **LOJA POETICĂ DE AUR**, Italia, pentru magia creației literare și promovarea culturii românești, oferit de Asociația “**WORK TOGETHER**”.

LIGA SCRITORILOR i-a acordat în anul 2021 **Premiul Național pentru OPERA OMNIA**.

Pe 15 ianuarie 2021 Revista **OBSERVATORU - Romanian Canadian Group**, secția art, cultur & science, din Toronto-Canada, i-a acordat lui Al. Florin Țene **DIPLOMA-PROMOVAREA LIMBII ȘI CULTURII NAȚIONALE**, pentru studii și poezii închinare poetului Mihai Eminescu.

În total, Al. Florin Țene a primit 178 de Diplome, Distincții, Titluri și medalii din partea a numeroase instituții de cultură, învățământ și reviste.

Ține conferințe despre scriitori români, scriitorilor din Canada, U.S.A. Franța, Australia, Germania, Austria, România etc, prin internet, în cadrul ceneclului din Canada

Destine Literare, condus de Alexandru Cetățeanu.

În anul 2009 a propus Patriarhiei Române ca Poetul Mihai Eminescu să fie sanctificat ca Sfânt în Calendarul Ortodox. Pe această temă a discutat prin postul de Radio România cu purtătorul de cuvânt al Patriarhiei. Această discuție a avut-o pe mai multe posturi de televiziune.

La sugestia și îndrumarea lui Al. Florin Țene scriitorul Mihai Ganea a scris versurile și a compus partitura **IMNULUI LIGII SCRITORILOR ROMÂNI**. Cântecul a fost interpretat pentru prima oară joi, 27 octombrie, 2016, în cadrul ceneclului literar „Artur Silvestri”. Imnul este cântat la deschiderea manifestărilor culturale organizate de Liga Scriitorilor români în țară și străinătate.

În prezent este directorul revistei „Agora Literară” care apare sub egida Ligii Scriitorilor din România.

Domnul **Al. Florin Țene**, scriitor fecund, modern, plurivalent - abordează o mare varietate de genuri literare îmbogățind patrimoniul cultural românesc cu numeroase cărți de poezie, eseuri, biografii, volume de critică literară, dar și romane. Domnia sa este un veritabil promotor al valorilor culturale și spirituale românești.

OPERA LITERARĂ

Poezie

Ochi deschis, versuri, editura Litera, București, 1974.

Fuga Statuilor, poeme, editura Litera, București, 1979.

Nucul dintre două veacuri, versuri, editura L’Etoile d’Argent, Namur, Belgia, 1996.

Vitriliile mării, versuri, editura L’Etoile d’Argent, Namur, Belgia, 1997

Confesiunea unui navigator pe uscat, poeme, editura Academiei Americano-Română, Mannheim, Germania, 1998.

Să ne unim mâinile, prieteni, poeme, volum bilingv (român-maghiar), Fundația Prietenia din Pecs, Ungaria, 1997.

Moment poetic, în colaborare, editura Carter, Chișinău, 1998

Cerul meu de hârtie, poeme, volum bilingv (român-englez), traducere Mariana Zavati Gardner, editura Tibiscus, Uzdin, Serbia, 2000.

Cina cea fără de taină, poeme, volum bilingv (român-englez), traducere Mariana Zavati Gardner, editura Eurograph, 2006.

Antologie de poezie românească, poezii de Al. Florin Țene, editura Noul Orfeu, 2008

Sonată pentru creșterea ierbii, poeme, Editura Carte și Arte, București, 2010.

A șaptea zi după Artur, ed. a II-a, revăzută, Ed. Contrafort, Craiova, 2009.

Sămânța din interiorul Cuvântului, versuri, Editura Semănătorul, 2012.

Germinația cuvântului de sub zăpadă, vol. I, versuri, de la A la I, Editura Semănătorul, 2012.

Contemporanul meu, Iisus! Poezii, Editura Semănătorul, 2012.

Călcâiul vulnerabil al mării, Poeme, Editura Nico, Târgu Mureș, 2012.

Emirate de gânduri, poeme, Editura Semănătorul, 2013.

Concert în lipsa mea-poeme, Editura Semănătorul, 2013..

În genunchi mă întorc la Vers – poezii, Editura Semănătorul, 2014.

PLATANII visează veșnicia, poezii, Editura Semănătorul, 2015.

PUNTE PRIN CUVINTE, vol.1 Tipărit la Revox International.

Paznic la o pisică și un castel, poezii, Editura Semănătorul, București, 2011.

ROMANE

Chipul din oglindă, roman, editura Fundației Culturale „I.D. Sîrbu”, Petroșani, 1997.

Insula viscolului, roman, editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2000.

Orbul din Muzeul Satului, roman, este al treilea volum, împreună cu **Chipul din Oglindă**, **Insula Viscolului**, ce fac parte din trilogia „**Insula Viscolului**”, ce se constituie într-o frescă a societății românești din secolul XX. Editura Napoca Star, 2002.

Geamănul din oglindă, roman, Editura Semănătorul, București, 2011.

Inelul de iarbă, roman, Editura Semănătorul, 2013.

UN OCEAN DE DEȘERT – roman, cu o Prefață de Mariana Cristescu, Editura NICO, 2013.

Răzbunarea gemenelor, roman, Editura Semănătorul, 2015.

La braț cu Andromeda, viața scriitorului Gib I. Mihăescu între realitate și poveste, prefață de Voichița Pălăcean Vereș, roman, Editura NAPOCA NOVA, Cluj-Napoca, 2016.

Veniți, privighetoarea cântă! Viața scriitorului Alexandru Macedonski între realitate și poveste – roman, Editura Napoca Nova, prefață de prof.univ.dr. Florentin Smarandache.

CURSĂ PENTRU ȘOBOLAN, roman polițist. Editura Napoca Star, 2019.

Întoarcere pe o punte de pâine, roman, Editura Napoca Nova, 2019

Înoarcere din cruciadă, viața lui Radu Gyr între realitate și poveste, 2020.

-Ce greu a fost în noaptea asta! Viața poetului Traian Dorz între realitate și poveste. Editura CASA CĂRȚII DE ȘTIINȚĂ. Cluj-Napoca, 2021.

In poeziile mele nu va rima poporul cu tractorul-viața poetului Vasile Militaru între realitate și poveste-Editura NAPOCA STAR, Cluj-Napoca, 2022.

Nu plângeți că mă duc de lângă voi-Viața „Sfântului închisorilor”, Valeriu Gafencu. Editura Eco Transilvan, Cluj-Napoca, 2022.

CRITICĂ LITERARĂ ȘI ESEURI

Alfa juvenil, în colaborare, editura Tinivar, Cluj-Napoca, 1997

Memoria inimii, analiză istorică, editura Etnograph, 2004.

Gh. P. Lăzanu – Viața și faptele sale, monografie, Editura Napoca Star, 2006.

Arca lecturii, cronici de carte, editura Semănătorul, 2008.

Prizonierul oglinzilor paralele, eseuri, editura Semănătorul, 2008.

Critică literară, editura Semănătorul, 2008.

Un teatru cât o inimă, critică teatrală, editura Fundației „I.D. Sîrbu”, Petroșani, 2008.

Evadare în Cutia Pandorii, eseuri și interpretări filozofice, Editura Semănătorul, 2009.

Ochiul magic al metaforei, critică literară și eseuri, Editura Semănătorul, București, 2010.

Dicționarul Ligii Scriitorilor, vol. I, în colaborare cu Anda Dejeu, Editura DACIA XXI, Cluj-Napoca, 2011.

Aventură prin dicțiunea ideilor, eseuri, Editura Semănătorul, București, 2011.

Între Thalia și Minerva, critică literară, Editura Semănătorul, București, 2011.

Eseul, metaforă a gândirii logice, eseuri, Editura Semănătorul, 2012.

Subiectul ca text și ideea ca subiect, eseuri și cronici literare, Editura Semănătorul, 2012.

Aventura metaforelor prin canionul cu idei, publicistică literară, Editura Semănătorul, 2013

Din stampe, Clujul..., antologie realizată în colaborare cu Iulian Patca, Editura Napoca Nova,

Critica între artă și știință, cronici și eseuri, Editura Semănătorul, 2014.

OGLINDA Ligii Scriitorilor, o altfel de istorie a literaturii române, în colaborare cu Voichița Pălăcean Vereș și Gavril Moisa, Editura Napoca Nova, 2016.

MANIFEST. În anul CENTENARULUI Vinovăția criticilor și istoricilor literari care și acum promovează „operele” scriitorilor ce au scris în spiritul realismului socialist. Un pericol pentru educația tinerilor. Editura Napoca Star, 2018.

ORICE CĂLIMARĂ POATE SĂ DEVINĂ UN VEZUVIU”-Compendiu la o istorie a jurnalismului pe teritoriul carpato-danubiano-pontic. Editura Napoca Star, 2019.

Sens și contrasens în înțelepciunile pentru ziariști, Editura Napoca Star, 2019.

ENCICLOPEDIA scriitori din GENERAȚIA 2000, vol.I, coautor. Coordonator fiind Nicolae Vasile, Editura UZPR, 2020.

Aventurile ideilor printre metafore-critică literară și eseuri, Editura Vatra veche-Tg.Mureș, 2021.

PROZĂ SCURTĂ

Cărticica de dat în leagăn gândul, povestiri onirice, editura Viața Arădeană, 2008

Cărticica de dat în leagăn gândul, ediția a II-a, adăugită Editura Fundației Culturale „I.D. Sârbu”, Petroșani, 2010.

Pe când poezia ținea de foame, proză scurtă, Editura Semănătorul, 2012.

Vârcolacii, povestiri, prefată de Marinela Preoteasa, Editura CuArt, 2013.

Visul alb, proză și teatru, editura Napoca Star, 2018.

TEATRU

O stafie tulbură speranța, piesă de teatru într-un act, editura Semănătorul, 2010.

Florile Sarmisegetusei, dramă istorică în versuri, Editura Semănătorul, 2010.

Cozia, dramă istorică în versuri, Editura Semănătorul, 2010.

Magazinul frumoaselor vise de vânzare farsă comică, teatru, Editura Semănătorul 2017

INTERVIURI

Autoritatea adevărului – Adevărul autorității, interviuri, Editura Semănătorul, București, 2011.

O viață din întrebări și răspunsuri – convorbiri între Al. Florin Țene și scriitorul australian de origine română George Roca, Editura Semănătorul, București, 2011.

Cu inima în palmă, interviuri, editura Contrafort, Craiova, 2010.

Publică poezii și critică literară în 102 de antologii. A publicat până în prezent 7690 de articole de critică literară, anchete sociale, economice etc.

Este prezent în:

Peste 70 de Antologii, inclusiv în antologia internațională „Arta de a fi uman”, vol. 5, „Antologie de poezie română – Cinstind Limba Română”, întocmită de Corneliu Leu, inclusiv antologiile: „Afirmări culturale” întocmită de Elena Buțu, Ed. Sitech, 2014, „Antologia Scriitorilor Români de pe toate continentele”, întocmită de Elisabeta Iosif, Editura CETATEA CĂRȚII, 2014; și antologia internațională „Poesia oltre confini”, apărută în Canada, și difuzată în Italia, Nigeria, Spania, Portugalia și România.

„Dicționarul Scriitorilor Români” de Aurel Sasu, Editura Paralela 45, 2006

„Dicționarul Personalități Române și faptele lor”, de Constantin Toni Dârțu, volumele 4, 32 și 56.

„Dicționarul General al Literaturii Române”, vol. TZ, editat de Academia Română sub îngrijirea Acad. Eugen Simion, 2009.

DICȚIONARUL Scriitorilor Români de Azi, din România, Basarabia, Bucovina de nord, Banatul Sârbesc, Europa Occidentală, Israel, America, de Boris Crăciun și Daniela Crăciun-Costin, Iași, 2011.

O altfel de istorie a literaturii române contemporane, vol. I, Autori Ștefan Doru Dăncuș, George Coandă, Vali Nițu etc. 2013.

Alte dicționare editate de diferite personalități din județele Vâlcea și Teleorman

DICȚIONARUL LIGII SCRITORILOR ROMÂNI, Editura DACIA XXI, Cluj-Napoca, 2011.

Enciclopedia internațională a personalităților WHO is WHO WORLD SOCIETY.

POPASURI SCRITORICEȘTI PE OLT ȘI OLTET de Florentin Smarandache, Editura Sitech, Craiova, 2013.

Profiluri și structuri literare, vol. 2, de Florea Firan, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2003.

O altfel de istorie a literaturii române contemporane, vol. II. Editura Napoca Nova, 2016.

Referințe critice (selectiv)

În anul 2002 a apărut monografia „Al. Florin Țene, 60, Sub zodia Gemeni”, la editura Napoca Star.

În anul 2005 scriitorul hunedorean Petrică Birău publică monografia „Al. Florin Țene – Literatura ca mod de viață”, editura Eurograph, colecția „Mnemosyne”

În anul 2013 scriitoarea Mariana Cristescu a publicat cartea „FAMILIA ȚENE – Destine contemporane”, Editura NICO, din Târgu Mureș, cu ocazia împlinirii a 50 de ani de la căsătoria scriitorilor Al. Florin Țene și Titina Nica Țene.

Este în **Enciclopedia scriitorilor români de pretutindeni-Dicționarul Scriitorilor Români** editat de Academia din Republica

Moldova în colaborare cu Uniunea Scriitorilor Moldoveni, autori academicieni Mihai Cimpoi și Traian Vasilcău. În această amplă lucrare sunt prezenți Al.Florin Țene împreună cu soția Titina Nica Țene și fiul dr.Ionuț Țene.

DICȚIONARUL SCRITORILOR DIN TRANSILVANIA de Irina Petraș, 2017.

Enciclopedia Scriitorilor Români Contemporani de acad.Mihai Cimpoi și Traian Vasilcău.Chișinău, 2019

VIS CU NICHITA-Antologia Apolon, patru volume, București, 2020.

ENCICLOPEDIA scriitorilor din genera’ia 2000, Bucure;ti, UZPR, 2020.

UNIVERSUM[Antologie de literatură contemporană autori români de pretutindeni, Montreal-Canada, 2020.

MILENIUM-Dicționarul scriitorilor români, 2021, Editura Armonii Culturale.

Cu ocazia împlinirii a 50 de ani de căsătorie a Familiei Țene, Primăria Cluj a sărbătorit acest eveniment, unde primarul Emil Boc le-a acordat **DIPLOMA DE EXCELENȚĂ** și **RECUNOAȘTERE.**

Au scris despre Al. Florin Țene următorii: Acad. C. Bălăceanu Stolnici, acad. Eugen Simion, Petru Poantă, Dan Deșliu, Mihai Beniuc, Marcel Breslașu, Miron Radu Paraschivescu, Negoită Irimie, Anghel Dumbrăveanu, Emil Istocescu, N.N. Tomoniuc, Ioan Barbu, Ion I. Păraianu, Ion Popescu Brădiceni, Miron Țic, Horia Zilieru, Alex Ștefănescu, Laurențiu Ulici, Veronica Bălaj, Marian Barbu, Adrian Păunescu, Dumitru Velea, Petrică Birou, Rodica Marian, Antonia Bodea, Nicolae Uțică, Ioan Velică, Constantin Zărnescu, Doru Moțoc, Traian D. Lungu, Petre Petria, Gh. Stroia, Doina Drăgan, Marin Oprea, Nina Cassian, Nicolae Tăutu, Constantin Toni Dârțu, Mariana Cristescu, Emil Istocescu, Teodor Barbu, Dan Brudașcu, Ion Cristofor, Gh. Azap, Sorin Grecu, Gavril Moisa, Ion Constantinescu, Ioan Benche, Liliana Corobca, Ion Roșioru, Gh. Neagu, Mircea Popa, Puiu

Răducanu, Gheorghe A. Stroia, Vasile Cocarcea, N. Manolescu, Laurențiu Ulici, Ion Bănuță, Marin Oprea, Gavril Moisa, Voichița Pălăcean Vereș, Elena Buțu, Doina Drăguț, Marinela Preoteasa, Florin Grigoriu, Ion Constantinescu, Mircea Daroși, Răducan Adriana, Menuț Maximilian, Mariana Cristescu, George Roca, Ion I. Părăianu, Antonia Bodea, Al Stănescu, Vasile Val Telceanu, Gabriel Andreescu, Din Petre, Florentin Smarandache, Virginia Paraschiv, Florin Roman, Ben Todică, Radu Vida, C. Cubleşan, Ion Cristofor, Ion Pachia Tatomirescu, Mircea Popa, Florica Ranta Căndea, Dinu Doru Glăvan, Lucia Elena Locusteanu, Voichița Tulcan Macovei, Theodor Damian, George Roca, Ion Istrate, Nicolae Dragoș, Lucia Bibarț, Voichița Macovei, Elena Trifan, Radu Botiș, Felix Sima, Petre Cichirdan, Nușa Cantemir, Ion Hiru, George Baci, Dumitru K Negoită, Liliana Derevici, N.Băciut, Lazăr Lădăriu, Paulian Buicescu, Adriana Răducan, Nușa Cantemir, Ion Hiru, Ilica Anton, Petre Cichirdan, Zenovia Zamfir, Galina Marta, Liliana Moldovan, Petre Cichirdan, Florentin Popescu, Ionel Marin și mulți alții.

Înainte de 1989 este anchetat de securitatea comunistă împreună cu soția, poeta Titina Nica-Țene, pentru o scrisoare adresată revistei Flacăra în care demasca înfometarea poporului român de către dictatorul Ceaușescu.

A participat activ la Revoluția din decembrie 1989.

În anul 2000 a fost exclus din Uniunea Scriitorilor din România, pentru motivul că Al. Florin Țene a publicat un articol într-un ziar din Valea Jiului în care arăta că o parte din conducerea Filialei Cluj a Uniunii Scriitorilor a colaborat cu Securitatea comunistă bazându-se pe unele documente găsite în Comitetul județean PCR Cluj în timpul Revoluției din Decembrie 1989. Urmare acestui fapt Conducerea Filialei l-a exclus din Uniunea Scriitorilor înscenându-i un plagiat inexistent. Mai târziu s-a confirmat că Eugen Uricariu a fost colaborator al Securității.

Despre opera și strălucita viață închinată culturii române s-au scris multe cărți, printre care: În anul 2002, a apărut monografia *Al. Florin Țene, 60, Sub zodia Gemeni*, la editura Napoca Star, în 2005, scriitorul Petrică Birău publică monografia *Al. Florin Țene – Literatura ca mod de viață*, editura Eurograph, colecția „Mnemosyne”, iar în 2013, scriitoarea Mariana Cristescu a publicat cartea *Familia Țene – Destine contemporane*, Editura NICO, din Târgu Mureș, cu ocazia împlinirii a 50 de ani de la căsătoria scriitorilor Al. Florin Țene și Titina Nica Țene.

Doamna Voichița Tulcan Macovei - **“Alexandru Florin Țene-Atitudini literare la începutul secolului XXI ”**, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2019

Doamna Liliana Moldovan-**“Opera și personalitatea scriitorului Al.Florin Țene în opiniile scriitorilor contemporani.** “Volumul I, Editura Vatra Veche, 2021.

Recent la Editura Napoca Star, 2022 a apărut romanul autobiographic Al. Florin Țene - **„Oglinda de apă”**, roman ce prezintă perioada unei epoci cenușii care interzise adevărul, cinstea, credința și care instaurase „exploatarea omului de către o ideologie”, anulând cele mai elementare drepturi ale omului.

O parte din cărțile sale se află în colecțiile Bibliotecii Universitare din Arizona, Tempe, SUA.

Acum în preajma celor 80 de trepte de lumină și afirmare, pot afirma, cu deplin temei, că opera strălucită și viața plină de mari realizări literare și nu numai ale creatorului și românului de excepție **Al. Florin ȚENE**, reprezintă un nepieritor exemplu de românism și dragoste necondiționată față de limba și cultura română. **LA MULȚI, BINECUVÂNTAȚI, RODNICI ȘI FRUMOȘI ANI!**

Scriitor Ionel MARIN

NOTĂ: Înalt Prefericitul Părinte Patriarh Daniel îl binecuvântează pe scriitorul Al. Florin Țene

Înalt Preasfinția Sa Daniel Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, printr-o scrisoare semnată de Arhim. Paisie Teodorescu, Vicar patriarhal la Cabinetul Patriarhului, a binecuvântat pe Al. Florin Țene, autorul cărții „Nu plângeți că mă duc de lână voi. Viața „Sfântului Închisorilor”, Valeriu Gafencu, în care se spune: „*Vă transmitem mulțumirile Prefericitului Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, și ne rugăm Milostivului Dumnezeu să vă binecuvânteze și să vă dăruiască sănătate și ajutorul Său sfânt în viață și în activitatea pe care o desfășurați! Din încredințarea Prefericitului Părinte Patriarh Daniel*“. Semn că scriitorul Al. Florin Țene, membru al Academiei Americane-Române (A.R.A.), cum se stipulează la începutul scrisorii, și romanele sale despre viețile scriitorilor martiri ai închisorilor comuniste sunt apreciate la cel mai înalt nivel. (Mariana Tomescu)

Remember: Acad. Valeriu D. COTEA
(11.05.1926- 20.04.2016)

Valeriu D. Cotea, născut la 11 mai 1926, comuna Vidra, județul Vrancea este cel mai strălucit oenolog român. După absolvirea școlii primare în comuna natală, a urmat Școala Normală la Focșani, Târgu-Jiu și Bacău; Liceul “Sfinții Petru și Pavel” din Ploiești (1937 – 1946). A absolvit Facultatea de Agronomie din Iași în 1951, devenind în anul 1965 doctor în agronomie. Prof. univ. dr. Valeriu D. Cotea a

fost membru titular al Academiei Române, personalitate contemporană de prim rang în domeniul viticulturii și oenologiei, autorul Tratatului de Enologie vol. I și II cu 1200 de pagini, cuprinzând cele mai valoroase informații din știința și practica vinicolă. În cei peste 45 de ani de carieră strălucită, a explorat cu dârzenie și rară dăruire domeniul puțin cunoscut Oenologia. A dăruit lumină din sufletul său, de Om de rară frumusețe interioară, pe altarul științei românești și în sufletul și inima studenților și specialiștilor români. Este impresionantă opera și viața domnului Acad. Cotea. A trăit și desfășurat activitatea în municipiul Iași. **Timp de peste 20 de ani (1976-2000) a reprezentat România la Oficiul Internațional al Viei și Vinului (OIV) cu sediul la Paris.**

A fost membru titular al **Academiei Române** din anul 1993. A mai fost și membru corespondent al **Academiei Internaționale a Vinului**, din 1998, al **Academia Italiana della Vite et del Vino**, din 1986, și al **Academie Suisse du Vin** din 1987.

A înființat și condus **Centrul de Cercetări pentru Oenologie** de pe lângă **Academia Română**, cu sediul la Iași.

În calitate de cercetător, a colaborat cu școli cu profil oenologic din multe țări, între care cele din Narbonne, Bordeaux, Montpellier, Dijon, Berlin, Geissenheim, Neustadt, Piacenza, Asti, Porto, Lisabona.

La 7 noiembrie 2008 numele dânsului a fost preluat de către o instituție de învățământ românească, **Colegiul Tehnic „Valeriu D. Cotea” din Focșani**, care l-a desemnat ca mentor.

Istoricul carierei

-1951-1959 - asistent universitar; 1959-1963 - șef de lucrări; 1963-1971 - conferențiar universitar; 1971-1997 - profesor universitar; 1997 - în prezent - profesor universitar consultant; 1968-1984; 1990-1992 - șef de catedră; 1972-1974; 1984-1986 - decan al Facultății de Horticultură; 1973 - în prezent: conducător de doctoranzi în specialitatea Viticultură și Oenologie.

Specializări în enologie: În Ungaria, anul 1963 și Franța în anul 1973. Între 1950 și 1971 urcă toate treptele ierarhice universitare: ajunge profesor în cadrul Universității de Agronomie din Iași; șef de catedră între 1968 – 1984 și 1989 – 1992; decan al Facultății de Horticultură între 1972 – 1974 și 1984 – 1986; conducător de doctoranzi în 1973;

Activitatea publicistică; Lucrări publicate

Activitatea publicistica este concretizată în peste 600 de titluri, dintre care mai mult de jumătate sunt lucrări științifice, iar celelalte sunt cronici, recenzii, prefețe, postfețe și numeroase biografii-portret ale unor oameni de știință contemporani sau trecuți în lumea umbrelor.

Din cele peste 600 de scrieri, 40% sunt elaborate ca singur autor, 40% ca prim autor și 20% în colaborare. Un număr de peste 30 de lucrări au fost prezentate în cadrul unor manifestări și reuniuni științifice internaționale (congrese, simpozioane, colocvii etc.) și respectiv publicate în reviste de specialitate din Franța, Elveția, Germania, S.U.A, Italia, Spania, Luxemburg, Portugalia, Grecia etc.

Dintre cele zece lucrări de sinteză (manuale, cursuri, tratate) de o apreciere deosebită s-au bucurat: **Oenologia**, 1982, **Tratat de Oenologie**, vol. I, 1985 și vol. II, 1988, **Podgoriile și Vinurile României**, 2000, la care este prim autor. Fiecare dintre aceste trei lucrări s-a bucurat de premiul Oficiului Internațional al Viei și Vinului (O.I.V) organizație interguvernamentală cu sediul la Paris, iar ultima a primit și premiul COPYRO pe anul 2000. A fost membru în Comitetul de redacție al unor publicații științifice, precum: Bulletin de l'Oiv, Rivista di Viticultura e di Oenologia din Cnegliano- Italia, Ciencia e Tehnica Viti-Vinicola din Portugalia. A fost membru de onoare și redactor la mai multe Reviste de cultură din țară, printre care și la revista BOGDANIA.

Titluri științifice: membru corespondent al Academiei Române din 1990 și membru titular de la 7 septembrie 1993.

- Președinte al Secției de Științe Agricole și

Silvice din cadrul Academiei Române (din 1996)

- membru în colectivul de redacție al Buletinului Institutului de Cercetare pentru Viticultură și Vinificație;
- membru în Consiliul de conducere al revistei Horticultura;
- membrul la Comitetul științific la Revista di Viticultura e di Oenologia din Conegliano – Italia;
- membru în Comitetul Asociației Oamenilor de Știință - Filiala Iași;
- președinte al Comisiei de Oenologie din cadrul Oficiului Național al Viei și Vinului;
- vicepreședinte al Organizației Internaționale a Vinului (1977 – 1979);
- președinte al Grupului de experți “Tehnologia vinului” din cadrul O.I.V (1989 – 1991);
- președinte al Comisiei de Oenologie din cadrul O.I.V (1991-2016);
- membru expert al “American Society for Enology and Viticulture”;
- membru de onoare al “Jugoslavenski Vinogradasko-Vinarsko”;
- membru al “Groupe International Polyfënois”;
- membru corespondent (1970) și membru plin (1990) al Academiei Științifice Agricole și Silvice;
- membru corespondent al Academia Italiana della Vite e del Vino (1986);
- membru corespondent al Académie Suisse du Vin (1987);
- membru corespondent al Académie Internationale du Vin (1988);

Premii și decorații

Laureat al Premiului O.I.V.-1982
 Laureat al Premiului O.I.V.-1989
 Laureat al Premiului O.I.V.-2000
 Premiul COPYRO-2000
 Premiul Vasile Pogor-2001
 Confrade de Merito-Spania
 Medalia orasului Arbois-Franța
 Pionero dele Vitivinicultura Mundial-Argentina
 Meritul Agricol în grad de Cavaler-Franța
 Ordinul Muncii Clasa a III-a - România
 Ordinul National Steaua României în grad de Cavaler - România

Alte distincții

Cetățean de onoare al orașului Focșani
Diplomă de onoare a județului Vrancea
Diplomă de onoare a orașului Panciu
Diplomă de onoare a Societății Horticultorilor din România
Diplomă de Onoare a Societății Române de Radiodifuziune
Diplomă de excelență a S.C. Veritas Panciu S.A.
Diplomă de onoare a Universității din Oradea
Diplomă de excelență a Facultății de Horticultură Iași
Diplomă de onoare a Facultății de Medicină Veterinară Iași

În noaptea de 20-21 aprilie 2016 "Regele vinului", **Acad. Valeriu D. Cotea** a decedat la Spital în urma unui stop cardio-respirator. Societatea academică, lumea științifică a pierdut un model, un strălucit om de știință, un dascăl de excepție, un Om cu suflet minunat. A lucrat până în ultima clipă, dorea să lanseze o carte la împlinirea a nouă decenii de viață. Regrete pentru întreaga suflare românească!

Trebuie să-i urmărim: dăruirea pe tărâmul științei și a învățământului, rigoarea, onestitatea, demnitatea, dârzenia, hărnicia, bunătatea sufletească, imensa cultură, dragostea față de țară și semenii. Permanent l-am admirat și îi vom exemplul de luptător desăvârșit pentru binele umanității. A fost ales Cetățean de onoare al municipiului Focșani și considerat un exemplu minunat de profesor, de om de știință și un Vrancean de viță aleasă.

Acad. Valeriu D. Cotea a fost cel mai strălucit vrancean și va rămâne viu în inimile noastre!

Ionel MARIN, scriitor, publicist

Prof. ECATERINA CHIFU

In memoriam: Mihai Eminescu – Veronica Micle, 150 de ani de iubire

IUBIREA ÎN VALURILE ETERNITĂȚII

Motto: *O iubire romantică, o iubire ce trece dincolo de spațiu și de timp, o iubire ce*

depășește limitele sentimentelor umane, iubire trăită ardent, pe culmile fericirii sau în abisul disperării și-a găsit expresia în opera celor doi îndrăgostiți: Mihai Eminescu și Veronica Micle. Poezia lor de dragoste este un permanent dialog cu ființa iubită.

Să aprindem lumini pentru Mihai și Veronica, cei care au ars pe altarul iubirii, flăcări vii ale dragostei eterne; povestea lor de iubire a trecut în eternitate și a adus lumii așa de frumoase capodopere literare. (n.a)

Viena strălucea în lumina soarelui primăvăratec care se juca prin frunzișul verde de pe malurile Dunării mai albastră, sub cerul de aprilie.

Ramuri înflorite se profilau delicate pe bolta senină, mișcate de vântul blând, răspândind miresme ce aduceau în inima celor doi tineri dorul de acasă, de România cu plaiurile ei verzi și luminoase. El, Mihai, student la Filozofie la Universitatea din Viena, o privea pe cea care ridica încet ochii spre el ca pe o *dulce minune* ce îi pătrundea în suflet, tulburând gândirea rece adusă de ideile ce-i fascinasera mintea. Părul ei își lăsa aurul greu pe umeri și pe spate și el ar fi întins mâna să-l atingă, să-i simtă moliciunea mătăsoasă, parfumul de cireși înfloriți, dar știa că totul îi este interzis, că o putea admira ca pe actrița frumoasă de care îl despărțea un zid de sticlă. El simțea că i se oprește respirația, când îl privea cu ochii albaștri, tremurători, de parcă și pe ea o îneca o emoție puternică, când li se întâlneau privirile. Plutea în jurul feței ei delicate un fel de aură luminoasă, dar adesea, privirile îi erau triste, așa de triste, de parcă o mistuia o suferință ascunsă. Aluneca pe lângă el, subțire și delicată, clipind des din ochi, să-și potolească bătăile inimii. Gura roșie și fragedă era întredeschisă, părând că vrea să rostească ceva, dar se temea. El aduna în suflet toate gesturile ei, să se bucure de imaginea iubită și după despărțirea lor.

Luându-i mâna în mâna lui i-a spus:
–*Steaua singurătății* s-a ascuns, când te-am întâlnit, Veronica. Ești ca un înger de lumină

care a coborât din cer, să mângâie sufletul în care ard atâtea, atâtea neliniști. M-ai despărțit de cărțile mele și te urmez pretutindeni, că simt nevoia să te văd mereu, să te simt aproape, să-mi fii înger păzitor și blând, să mă încânt de toată frumusețea ta.

–Prietene, tu mă faci să tremur de emoție, mă tem că nu mă pot ridica la înălțimea simțirii tale poetice. Eu te-am îndrăgit de când ți-am citit versurile în *Convorbiri literare*. Mi s-au părut minunate. Ești un poet adevărat, mult deasupra tuturor. Am plâns când am citit *Mortua est*. Am simțit durerea ta, am trăit drama frumoasei fete „ca o umbră de argint strălucită/Cu-aripi ridicate la ceruri pornită” când „argint e pe ape și aur în aer.”

–Iubită prietenă, aș vrea să fim doi îngeri plutind pe căile luminii, în vastul univers, să te duc în lumi de stele sclipitoare, în oceanele și mările infinitului. Acolo, tu o să-mi fii mireasă, cum dorește sufletul meu. Mi-e dor de sufletul tău, mi-e dor de tine mereu... Te chem, să vii din *neguri reci* care simt că te iau de lângă mine, tu, scump odor al inimii mele.

–Iubite poet, ce suflet arzător ai lăsat să pătrundă în sufletul meu! Este sufletul tău un foc puternic ce a făcut să înflorească iubirea, o iubire ce nu are nici timp, nici locul ei în lume. Unde mă chemi tu *nu este moarte* și aș vrea să fiu acolo cu tine, dragul meu. Dar viața mea nu e simplă...

–Poate că nu ne-a fost dat să trăim fericiți pe pământ... Dar tu ai fost menită să fii lumina mea, bucuria vieții mele, dar una amară, că nu ești liberă. Veronica, știi tu cât de mult sufăr, îmi înțelegi tu tot zbuciumul sufletului meu?

–Te rog, nu mai vorbi, că mă întristezi! Mai bine, spune-mi... când mă duci la operă, cum mi-ai promis? Știi... eu trebuia să ajung cântăreață de operă, dar...

Ochii ei se umplură de lacrimi... Nu mai putea vorbi... O îneca plânsul.

Se șterse cu o batistă albă, fină, privind într-o parte.

–Măine seară te duc. Azi, vom cutreiera toată pădurea de pe lângă Dunăre, să ne amintim de dulcea Românie, apoi vom ajunge la un

restaurant din centrul Vienei, să cunoști alți studenți români. Să mergem! Aș vrea să am cât mai multe amintiri cu tine... Te-am zărit la Serbarea de la Putna, anul trecut, în 1871, păreai *o crăiasă din povești*, în rochia ta albă, dar, te-am pierdut în mulțime. Degeaba am alergat după toate trăsurile, nu erai în niciuna. Atunci, Vero, mi-ai lăsat un gol în suflet... Acum, aș vrea să fiu mereu cu tine, să-mi treacă dorul ce mă macină zile și nopți. Mi-e dor de tine și când ești lângă mine. Ce s-o alege de noi doi...? Ochii tăi frumoși pătrund sufletul meu...

Veronica își scoase mânușile albe de dantelă și-i mângâie fruntea cu degetele subțiri. Privind-o, simțea că i se oprește inima. Ar fi oprit timpul în loc, să se bucure de o oră de iubire. El îi prinse mâna, o sărută și o duse la inima lui, ea se trase un pas înapoi. Fruntea lui se înnegură. Știa că totul îi desparte și nu puteau face nimic... Îi privea pierdut ochii deveniți violeti în umbra unui brad. Îl înfiora tremuraturul genelor ei.

Ar fi sărutat-o pe gură, să-i ia tot sufletul așa, că îi era foarte dragă. Nu o imagina altfel, decât iubita lui, perechea lui minunată. Vibrau la fel în fața frumuseții semănate de Dumnezeu pe pământ și iubeau poezia, ca pe o oglindă a inimii lor. El îi strânse brațul și-l apropie de el, dar ea se retrase speriată, cu ochii privind în toate părțile.

–Mulțumesc, mulțumesc, că mă ajuți să cunosc Viena. Nici nu știi cât mă faci de fericită..., spuse ea, să dea alt ton discuției lor. Dar...

Veronica n-a mai putut continua, s-a împiedicat de o rădăcină și a ajuns cu capul pe pieptul poetului care întinsese brațele să o prindă. Au rămas îmbrățișați mult timp, privind valurile Dunării, meditând la trecerea ireversibilă a timpului, la despărțirea ce le va întuneca sufletul, la visul de iubire abia înfiripat, dar care va rămâne doar un gând frumos, o speranță irealizabilă, o fericire imposibilă. Se întrebau amândoi cine se juca diabolic cu soarta lor.

Din cer coborau fluturii albi ai florilor care se scuturau peste valurile fluviului, punând

pe creste podoaba lor argintie, legănându-se în luminile apusului care făceau aurii apele învolburate, mai negre pe la maluri, ca o ispită a destinului rezervat celor doi îndrăgostiți. Mihai simțea cum zi de zi dorul creștea în el și o sculpta în cuvinte pe femeia ce-i tulburase sufletul: „Venere marmură caldă, ochi de piatră ce scânteie” (M. Eminescu – Venere și Madonă); „A frumuseții tale forme ca un sculptor când le pipăi/ Toată viața mea trecută, toată ființa mea o clipă-i,/ Am uitat de toate, toate, și nimic nu-mi vine-n minte;/ Decât sufletu-mi s-amestec cu suflarea ta fierbinte.” (M. Eminescu – A frumuseții tale forme) Ea nota în jurnalul ei: „Privindu-ți fața de farmec plină/Luci o rază în al meu sân/ Crudă fu însă a ei lumină/Din pieptu-mi scoase un lung suspin.” (Veronica Micle – La portretul unui poet)

După plecarea Veronicăi la Iași, a simțit un imens gol în suflet. Nimic nu mai putea să-l umple. Dorul îl aduse la Iași, că voia să o știe cât mai aproape de el, s-o vadă din când în când, să-și umple ochii de chipul ei, de gesturile ei, să-i fie bucurie și mângâiere în zile grele... Simțea că-n „toată a ei făptură/E-un nu știu cum și-un nu știu ce.” (M. Eminescu – De-or trece anii...)

Singura lui fericire era ea, marea lui durerea era tot ea.

Pe o filă, poetul a scris versurile: „Când te-am văzut, copilă, treceai așa frumoasă/ Cu ochii mari, albaștri în bolți întunecoase/ Ca marmura de albă, și mâinile de ceară/ Urcau pe sânu-ți mândru o mantie ușoară.” (M. Eminescu – Când te-am văzut) El scria fratelui Șerban: „Nu-mi dă pace. Nu pot dormi decât cu chipul ei sub ochi.”

.....
Iașul își unduia crengile îngălbenite de toamnă pe străzile lungi, sub un cer albastru, foarte înalt, ce cobora ca un clopot de cristal pe orașul de pe coline. Mirosea a frunze uscate, a must, a mere coapte.

Mihai privea linia orizontului, ștergându-și fruntea, după o zi de muncă la *Curierul de Iași*. Cătreierase Moldova, ca

revizor școlar, îl cunoscuse pe Ion Creangă devenit cel mai bun prieten. A fost dezamăgit de caracterul oamenilor ce l-au dat afară de la bibliotecă și nu mai voia să învețe germană pe odraslele răsfățate din Iași. Revenise în țară de la Berlin, îndurerat că își mai pierduse un frate drag, fără a da prea multe amănunte despre motivul stabilirii în țară, deși intenționase să-și susțină doctoratul în filozofie în Germania.

Pe Veronica o vedea uneori la teatru, rar era prezent în salonul ei literar, invitat să-și citească versurile.

Poetul se retrăgea în umbra teilor din Copou și scria pe genunchi scrisori în versuri: „În lumea asta sunt femei/Cu ochi ce izvorăsc scântei/Dar oricât ele sunt de sus/Ca tine nu-s, ca tine nu-s...” „Vino-n codrul la izvorul/Care tremură pe prund,” „Te duci și ani de suferință/N-o să te vază ochi-mi triști/Înamorați de-a ta ființă/De cum zâmbești, de cum te miști” „Când mă atingi, eu mă cutremur,/Tresar la pasul tău când treci/ De-al genei tale gingaș tremur/ Atârnă viața mea de veci.” „Ce e amorul?/Un lung prilej pentru dureri/Că mii de lacrimi nu-i ajung/Și tot mai multe cere.” „Lasă-ți lumea ta uitată/Me te dă cu totul mie” „De ce nu-mi vii?” „Dormi, Veronica!”

Deodată tresări. Își aminti că a întrebat-o de ce și-a schimbat numele din Ana în Veronica și ea a spus că nu voia să fie ca Ana lui Manole, ci ca Sfânta Veronica care a încercat să aline suferința lui Iisus, ștergându-i fața cu năframa ei. „Dar nu te-ai temut că atragi un rău mai mare spre tine?” a întrebat-o el. Ea nu a înțeles, dar când l-a auzit rostind *îndrăgostiții din Verona* s-a înfiorat și fața i-a devenit palidă.

Uneori, ea se strecura pe lângă garduri și venea lângă el, sub teiul din Copou, îl prindea de braț și, cu capul lăsat pe un umăr, îl întreba: –Iar te-ai cufundat în stele/Și în nori și ceruri nalte?/De nu m-ai uita încalte/Sufletul vieții mele! (Floare albastră)

–Tu ești sufletul vieții mele. Hai să fugim în lume! Să trăim ca nomazii, sub cerul liber...! Vrei? Veronica, vreau să fii a mea, doar a mea... Ea îi mângâia fruntea, arajându-i şuvițele rebele. Își lăsă capul pe umărul lui,

ascunzându-și chipul în haina ce mirosea a frunze verzi, a iarbă, a pământ ud de ploaie.

–Tu trebuie să-ți împlinești menirea. Trebuie să scrii, Mihai. Forța ideilor tale este așa de puternică! Ele pot pătrunde în inimile altora, ei vor fi cei care răspândesc idei folositoare românilor. Viața lor trebuie să fie mai bună. Tu ai dorit să le faci altă viață celor săraci...

–Doar Dumnezeu poate ocroti viața oamenilor. La toți ne este dat un destin. El ne dirijează viața. Toți trăim sub puterea Marelui Demiurg...

–Și noi ne iubim așa de mult, dar de ce a fost soarta așa de crudă cu noi?

–Știi ce mi-a șoptit arhanghelul Mihail? Cei ce vor să facă bine oamenilor sunt pedepsiți de cohorte de necurați. Deci, trebuie să îndur totul cu stoicism.

–Pe mine mă doare și acum răutatea cu care te-au strivit dușmanii tăi, iubite...

–„Toate-s praf... Lumea-i cum este și ca dânsa suntem noi”. Durerea mea cea mai mare este că nu am putut să-i fac pe români să o ducă mai bine și că sunt despărțit de tine...

–Tu ești poet, vei fi în sufletul milioaneilor de români, așa simt eu. Ceea ce ai scris mișcă mintea multora, poate duce la schimbări, poate face să înflorească iubirea în inima îndrăgostiților... poate mai fericți ca noi. Vezi? Cei ce iubesc nespuse de mult, sunt pedepsiți și nu pot fi fericți... ca și noi.

–Povestea noastră de iubire este unică, irepetabilă, fiindcă nimeni în lume nu poate avea puterea noastră de a iubi. Dar este tristă, cum e sufletul meu. Citește! Citește poezia mea!

Veronica ia foaia de hârtie și citește: „Ce suflet trist mi-au dăruit/Părinții din părinți/De-au încăput numai în el/Atâtea suferinți?” (Ce suflet trist)

–Dragul meu drag! Sunt cu tine, aici, nu te întrista!

–Nu vei mai fi... Plec la București... Aici nu mai rezist...

Veronica s-a ridicat brusc, l-a privit supărată, cu lacrimi șiroind pe față și l-a întrebat:

–Și eu, eu, eu ce fac fără tine, Mihai?

El nu a răspuns. A strâns-o la piept, și-a lipit obrazul de față ei și lacrimile lor s-au împreunat pe fețele udate de ploaia rece.

Ajuns la bojdeuca lui Creangă, Eminescu a notat pe o foaie: „Ziua de 4/16 Fevr. 1876 a fost cea mai fericită a vieții mele. Eu am ținut pe Veronica în brațe, strângând-o la piept, am sărutat-o. Ea-mi dăruia flori albastre pe care le voi ține toată viața mea.”

Veronica a notat în jurnal: „L'mour c'est l'infini de l'âme.”

.....
În București, prea ocupat cu munca de ziaist la *Timpu*, îi scria din când în când Veronicăi scrisori și o imortaliza sculptural în versuri: „Din valurile vremii, iubita mea răasai/Cu brațele de aur, cu părul lung, bălai /Și fața străvezie, ca fața albei ceri/Slăbită e de umbra duioaselor dureri/Cu zâmbetul tău dulce tu mângâi ochii mei/Femeie între stele și stea între femei.” (Din valurile vremii)

Ea îi răspundea: „Ai plecat mânat de dor/Și te-ai dus tot înainte/ De cumplitul meu amor/Nu ți-ai mai adus aminte./Eu, cu sufletul zdrobit/Am privit în a ta cale/Și cu lacrimi am stropit/Urma pasurilor tale. (Ai plecat)

Ea îi mărturisea că l-a iubit înainte de a se întâlni: „Mă pierd, uitându-mă la tine/Cuprinsă ca de-un farmec sfânt/Și-n sufletul meu iar revine/Dorul ce-avui pe-acest pământ. (La un portret).

El o asigura că singura și marea lui comoară erau scrisorile ei. Ea recitea zâmbind scrisorile lui și memora unele pasaje: „Mânca-ți-aș ochii tăi cei dulci, nebuno, dar te iubesc cu sufletul, dar nu știu nici ce să-ncep, nici ce să fac de dragul tău. ...te sărut și te sărut și te pup și te îmbrățișez și te doresc și iar te doresc și iar te sărut și acum te sărut de mii de ori. Emin.”

„Veronică... tu nu știi, nici poți ști, cât te-am iubit, cât te iubesc. Atât de mult, încât mai lesne aș înțelege o lume fără soare, decât pe mine fără să te iubesc... Eu știu că tu mă crezi, știu că mă crezi că de-aș putea, aș fi de mult lângă tine. Știi tu ce dragă-mi ești? Din ce în ce mai dragă, pentru că în tine s-a încheiat viața mea și cu toate astea-așa ne-a fost scris

amânduror – prin despărțiri să trecem ca să se lămurească prin amărăciune sufletele noastre”..

Veronica le recitea cu drag, că ele erau singura ei bucurie: „Îngerul meu blond, te-aș acoperi toată cu sărutări, cum argintarii îmbracă cu pietre scumpe icoana Maicii Domnului, dacă ai fi de față; aș face-o în gând, dacă n-aș fi atât de gelos precum sunt.”

Alte și alte cuvinte, ce exprimau mai profund sentimentele poetului o copleșeau. „E drept că viața mea ar fi fost săracă, ar fi fost lipsită de tot ce-i dă cuprins și înțeles, e drept că nu te-aș fi strâns în brațe, dulce și albă amică, dar nici n-aș fi suferit atât, nici n-aș fi trăit pururea ca un om care duce un tezaur printr-un codru de tâlhari.”

Scrisorile lui îi aduceau speranța în inimă: „Odată trebuie să se schimbe în bine mizeria actuală, odată trebuie să ne regăsim pentru toată viața, ca să nu ne mai despărțim niciodată. Iubirea mea pentru tine nu mai e un vis sau o speranță depărtată; e ceva aieva, e o simțire hotărâtă și de toate zilele cum e aerul pe care-l respir. Tu știi foarte bine că sunt statornic, chiar încăpățânat, și poate dacă n-aș fi așa, ar fi pe de-o parte mai bine, dar pe de alta nu te-aș iubi cu atâta neștrămutare, precum te iubesc. ...tu ești cel dintâi amor al meu și vei fi unicul și cel din urmă...”

Sau alte vorbe dragi inimii ei: „De câte ori ne vedem, tu ai ocazia de-a înțelege că te iubesc, tu simți că sufletul meu întreg e al tău. ” „...viața mea, ciudată și azi și neexplicabilă pentru toți cunoscuții mei, nu are nici un înțeles fără tine. Până a te întâlni n-aveam scop în astă lume, nici aveam ce să trăiesc”. „...începusem s-am în lume ceva ce plătea mai mult decât lumea.”

Cu câtă durere i-a scris Veronica lui B.P. Hasdeu că Maiorescu se opune căsătoriei ei cu Eminescu.

Ea își pune sufletul în versuri: „Ar fi destul ca un cuvânt/Și-o lacrimă de foc/Să-ți spună că pe-acest pământ/Ești singurul noroc.” (Veronica Micle – Ar fi destul...) „Fugi!” îi zic, căci a mea minte/Prevestește numai rău;/„Nu te du!”

șoptește-n taină/ Sufletul și dorul meu.” (Veronica Micle – Fugi!)

Altele erau și mai pătimase: „Din sufletu-mi icoana ta/S-o șterg cu lacrimi am voit,/Însă, de plâns inima mea/Singura numai s-a zdrobit.” (Veronica Micle – Din sufletu-mi...)

El îi scria cu toată sinceritatea: „Tu ești singura mea avere sufletească, singurul meu amor, singura mea speranță în lume... reîncep din nou cu același dor nemărginit și sfânt cu care te-am iubit pururea. Nicicând, absolut nicicând, tu n-ai putut fi o cauză de supărare pentru mine și aceasta pentru pricina că tu ești fericirea mea și unica mea fericire și fără tine nici n-aș avea la ce trăi.”

O altă scrisoare a făcut-o și mai tristă: „...reîncep din nou cu același dor nemărginit și sfânt cu care te-am iubit pururea.” „Eu nu tăgăduiesc că am făcut o crimă iubindu-te, o crimă ce zilnic o espiez. Nu tăgăduiesc că, făgăduind-ți lucruri ce nu le-m ținut, pentru că n-am fost în stare a le ținea, am comis cel mai mare păcat față de singura ființă în lume care mie, neîubit de nimeni și antipatic tuturor muritorilor mi-a dăruit o rază de fericire ce-o merit. Toate acestea nu le tăgăduiesc, toate acestea le-am mărturisit ție și te-am rugat să mă ierți, asociat cu ideea dragostei/perechii predestinate. Nu voi iubi niciodată o altă femeie și tu rămâi în mintea și sufletul meu ceea ce ai fost totdeauna: visul de aur al vieții mele – singura mea aspirație și viața cu tine singura mea speranță în lume.”

.....
În Cimitirul Bellu, o femeie înfășurată în văluri negre stă în genunchi în fața mormântului unde zace cel atât de drag inimii ei greu încercată de durere.

Vorbea în gând cu Cel Atotputernic, vărsând lacrimi amare: „Doamne, de ce l-ai luat așa de tânăr la tine? I-am presimțit moartea, că am scris în noaptea când a murit, versuri ce parcă mi le dicta el: Ce n-ar da un mort din groapă pentr-un răsărit de lună!/Ai zis tu și eu atuncea, când pe-a dorului aripe,/Duși de al iubirii farmec, privind cerul împreună,/Noi

visam eternitatea, în durata unei clipe.” Sunt devastată, iubite, că ai murit în floarea tinereții și visul tău de unire a tuturor românilor nu s-a împlinit. Îngerii au fost poate geloși pe noi și de aceea am fost nefericiți... Mă simt vinovată, da, vinovată de moartea ta, Mihai. De ce nu am venit mai devreme să te iau din ghearele doctorului ce ți-a dat mercur? Eu l-aș omorî cu mâna mea, de l-aș întâlni. Cum să-ți injecteze mercur doctorii, când se știe în popor că moare cel căruia i se dă „argintul viu”. Cum a putut să-ți facă spălături cu mercur acel neisprăvit de doctor? Și baba Calîța din mahala Păcurari te-ar fi vindecat, dacă îți spăla cu ierburile ei ulcerările de pe picioare. Și cel ce te-a omorât ce-a avut cu tine? Am să-l dau în judecată pe cel ce te-a lovit cu piatra în cap și te-a omorât, să putrezească în celulă toată viața, să nu mai vadă soarele. De ce l-a deranjat așa mult că tu cântai „Deșteaptă-te, române!” ? Eu sunt foarte vinovată că nu am știut să apăr iubirea noastră... Eram de zece ani liberă. De ce nu i-am petrecut lângă tine? Ai dorit să ne căsătorim. Ce fericiți am fi fost împreună! Știu că te puteam face fericit. Dar dușmanul meu de-o viață, „onorabilul” domn T.M. nu a vrut să fim împreună. Eu preferam să fim unul al altuia și fără hârtii de consfințire a relației noastre. Ce mult aș vrea să dau timpul înapoi, să fiu eu cea care spune nu, când era cazul, nu fetița supusă ce face ce spun alții, fără a ști toate relele acestei lumi. Acum o condam pe mama mea, pe bărbatul meu care nu m-au protejat și m-au pus martoră într-un proces de imoralitate intentat d-lui M. El nu m-a iertat niciodată și, ca să se răzbune pe mine, m-a făcut pe mine imorală, doar că să mă despartă de tine... Eu pot suporta oricâte ocări mi-or scorni, dar ți-e ți-a rupt inima. Te-a făcut să suferi enorm. Mi-ai scris versuri care mi-au dat fiori: „De astăzi dar tu fă ce vrei/De astăzi nu-mi mai pasă/Că cea mai dulce-ntre femei/Mă lasă...” Eu nu te-am lăsat... Trăiam gândind la tine, zi de zi, ceas de ceas, clipă de clipă. Poate că, dacă eu deveneam cântăreață de operă, sigur ne-am fi întâlnit, ai fi scris despre spectacolele mele. Am fi fost liberi să ne iubim, cum dorea sufletul tău

arzător. Am fi cutreierat lumea împreună. Tu ai fi publicat în țară cărțile tale. Eu ți le-aș fi tradus în franceză... Dar nu pot schimba destinul, ai avut dreptate. Eu prevăd prin secolii a ta glorie literară. Mulți vor îndrăgi versurile tale. Poeziile mele sunt doar ecouri la poeziile tale. Te-am comparat cu un luceafăr, acum plecat la stele: „Dar tu, ca un luceafăr departe strălucești/Abia câte o clipă în cale-mi te ivești,/ Apoi dispari; – și-n urmă rămâi în gândul meu/ Vedenie iubită la care mă-nchin eu.”

Iubite poet, nu ți-am trimis ultima scrisoare, că ai fi văzut cât de mult te prețuiesc: „Vârful nalt al piramidei ochiul meu abia-l atinge .../Lâng-acest colos de piatră vezi tu cât de mică sunt/ Astfel tu 'n a cărui minte universul se răsfrânge,/Al tău geniu peste veacuri rămâne-va pe pământ.”

Dragul meu, de o lună nu pot să dorm, să mănânc și vin la tine zi de zi, să-ți cer iertare, că nu am doborât munții, să te salvez. Dar te voi salva de la uitare, tu vei trăi în inima tuturor... Mă duc la Văratec, acolo, în raiul nostru, mă voi reface și voi lucra la albumul în care voi trece poeziile tale și răspunsul meu poetic la ele. Voi publica aceste poezii, le voi duce în București, Iași, Constanța, oriunde voi putea să te fac mai bine cunoscut românilor. Tu n-ai murit, trăiești și vei trăi în inima mea mereu. Aș vrea să ne întâlnim într-o altă viață și să fim cu adevărat fericiți. Acum îți las violetele, să-ți amintească de mine...

.....
Vara se revărsa în valuri de lumină peste dealurile de la Văratec, făcând pădurile să freamăte misterios, sub vântul serii. Umbrele din văi răspândeau un aer dulce, răcoros, înmiresmat, cum doar în Moldova se simte. Pe cerul înroșit spre apus se ridicau nori negri, amenințători, ce coborau vijelios pe linia luminoasă ce mărginea culmile verzi. Veronica se grăbi să intre în căsuța Maicii Fevronia, că se temea de tunete și fulgere. Nu-și despachetă lucrurile, ci alergă spre biserică, intră și se aruncă în gnunchi în fața icoanei Maicii Domnului. Spuse rugăciunea pe care i-a scris-o

Mihai pe o carte: „Crăiasă alegându-te/Îngeunchem rugându-te/Înalță-ne, ne mântuie/Din valul ce ne bântuie/ Fii scut de întărire/Și zid de mântuire/Privirea-ți adorată/Asupra-ne coboară!O, maică preacurată/Și pururea Fecioară/Marie!”

Cu capul sprijinit pe mâinile așezate pe pardoseala de piatră, se ruga, se ruga să fie iertată că nu a știut să vegheze asupra celui ce-i era drag, ca lumina ochilor. Se ruga:

–Doamne, iartă-ne, Doamne, ajută-mă! Doamne, dă-mi puterea să fac un album cu poeziile noastre! Acesta este visul meu. Doamne, ajută-mă! Ajută-mă! Dar gândurile o tulburau și mai mult: „Dacă mama semna contractul cu directorul teatrului de operă din Italia și nu pe cel de căsătorie, poate nu aș fi fost atât de nefericită... Dacă Mihai nu avea atâția dușmani, poate că acum trăia... Eu am fost și Ana lui Manole și Veronica și Julieta...”

Se târî până la cămăruța din căsuța maicii Fevronia, se trânti pe pat și adormi înfrigurată, sub ropotele ploii ce făcea și mai negru întunericul de afară.

A doua zi, porni prin locurile pe unde se plimba cu Mihai, voind să-i mai găsească răsuflarea sub ramurile scuturate de un vânt tăios. Se așeză pe un trunchi răsturnat de furtună, căutând cu ochii pe cel vechi pe care stătea cu Mihai. El se așeza cu capul în poala ei, ea îi mângâia părul și chipul lui atât de frumos, ascultând cum îi povestea despre zeii indieni, despre Nirvana. *Oare el a ajuns în Nirvana, în nemoarte?* Se întreba neliniștită, dacă el a scăpat de suferință, dacă a cunoscut iluminarea. Locul lui este printre cei aleși, se încuraja Veronica și puse în cartea ce o luase cu ea o garofiță roșie. Făcu un buchet de flori sălbatece care-i plăceau așa de mult lui Mihai, să le pună într-o glastră, la fereastră, dar florile îi căzură din brațe, când a văzut în oglinda lacului chipul lui Mihai, Parcă o chema la el, în fundul lacului. Porni la vale plângând, împiedicându-se de crengi. Hohotind, se aruncă în brațele maicii Fevronia, strigând: „L-am văzut...L-am văzut... vrea să mă duc la el...”

Maica o așeză pe pat și-i aduse apă cu

miere. Ea plângea întruna, strigând: „Mihai! Mihai!” Măicuța rosti *Tatăl nostru* și se duse să-i pregătească un ceai de mușetel, dar Veronica tremura din tot corpul. În minte avea doar chipul lui Mihai, desfăcut de cercurile apei, în mii de bucăți. Maica reveni, o găsi adormită și lăsa cana pe masă, apoi ieși încetișor. Când reveni de la biserică, după rugăciunea de noapte, o găsi plină de sângele ce-i cursese din nas chiar pe albumul unde ea a transcris poeziile ei și ale poetului ce i-a iluminat viața. A chemat maicile, au adus doctorul, dar ea își dăduse duhul cu un zâmbet dulce pe chip, strângând la piept albumul ce-l pregătea, conștientă că a iubit un luceafăr, cel mai mare poet al românilor.

A fost înmormântată la Văratec, în fața mănăstirii, iar pe cruce au fost gravate în piatră aceste cuvinte: „Și pulbere, țărână de tine s-a alege, / Căci asta este a lumii neștrămutată lege /Nimicul te aduce, nimicul te reia/Nimic din tine însuși nu va mai rămânea.” (Veronica Micle – Și pulbere, țărână...)

Aceasta este drama celor care au scris în istoria literaturii române cea mai frumoasă poveste de dragoste:Mihai Eminescu și Veronica Micle.

Virginia Micle, fiica Veronicăi, a scris: „L-a iubit pe Eminescu cu o iubire nemărginită. Împrejurările și oamenii au făcut ca ei să nu fie uniți niciodată.”

Elena Buică, scriitoare, a scris: „Dragostea ei a fost atât de mare, încât l-a urmat pe Eminescu și dincolo de pragul pământesc... săvârșind nunta în cer, înfinit mai durabilă decât căsătoria cu acte.”(Observatorul din Toronto)

Ei, mirii iubirii eterne, Mihai și Veronica, vor trece prin nemărginirea timpurilor cu dragostea lor ce nu va cunoaște moarte. Opera lor a intrat în nermurirea cuvintelor, lăsând o imagine strălucitoare, străbătând valurile vremii, iradiind frumusețe și mister.

Bibliografie

*Mihai Eminescu – Opere vol 10, Editura Academiei, București, 2014;

- *Ion Ionescu Scrisori Eminescu Veronica;
- *Mihai Eminescu Poezii - site Poezii noștri;
- *Veronica Micle Poezii, 1989, Chișinău.

Andrei BREABĂN

**LA mormântul lui CIPRIAN
PORUMBESCU**

(14.10.1853-06.06.1883)

Freacă o frunză pe negrul pământ, o adie
molcom al toamnei rece vânt,
Foșnește văzduhul de ecouri triste, vin de la
mormânt, ne aduc o poveste;
Norii cerniți se duc la culcare, a venit iar
seara, unde este oare
Crăiasa luminii, luna cea roșcată? A mai trecut
o zi, a mai venit o noapte.

În tăcerea serii se-aude o vioară care plânge
jalnic din mormântul tainic,
Coardele tresar mângâiate de vânt, îngână
tăcute un enigmatic cânt;
Tremură frunzele la sunetul lor, arcușul se
mișcă lin pe tricolor,
Balada răsună, lacrimile curg, natura e cuprinsă
de-un tainic fior.

Cântă trist vioara, coardele trimit sunetele
magice spre cerul divin,
Le pornesc spre lună, le trimit în stele, de aici
se-ntorc în zbor de păsărele;
Tremură arcușul, văzduhul e plin de fiorul
imnului ce sună sublim,
Plânge după bardul care i- a dat viață și a pus
pe note frumoasa Baladă.

Mormântul trist tace în pământul gol iar
păsările plâng în loc să se joace,
Norii se împrăstie, se dau la o parte, să facă loc
să treacă celui care zace;
O stea se ridică, se urcă pe un nor, peste
mormânt aruncă duioase priviri de dor,
Iar cele trei culori cuprinse de-un fior, își trimit
lumina spre a lor popor.

Deodată vioara iar prinde să cânte, iar sunetele
coboară ca din sfânt altar,
Luna se înfioară tremurând sub clar, norii prind
a plânge, ploaia vine iar;
E atâta jale în ritmul Baladei, aduce din trecut
povești nemuritoare,
Despre un popor jurat de Dumnezeu, să se
mântuiască prin plânset și prin dor.

Țărâna se destramă și se dă la o parte,
mormântul nu mai este, bardul e departe,
Ne cântă din vioară cum făcea odată, o rugă
către Tatăl prin cântul său împarte;
Tresare Universul la sunetele scoase de vioara
măiastră care nu mai tace,
Iar tricolorul magic pe cruce își adună culorile
sublime cu-a lor mesaj de pace.

Alături sunt părinții și frații săi mai mici,
familia toată e strânsă la mormânt,
Nu vor să se despartă, cu toții vor s- asculte,
cântările măiestre, a bardului Cuvânt;
O lacrimă prelinsă din cruce pe mormânt, cântă
o doină tristă, Berta nu a venit,
Lacrima se strecoară tăcută în țărâna, se duce la
culcare, Balada s-a sfârșit.

*Crai nou, Crai nou, Crai nou, La noi, la noi,
bine-ai venit!*

*Crai nou, Crai nou, Crai nou, Fă-mi dorul
împlinit...*

De dincolo de Ceruri, Luceafărul cel blând
privește printre nori, ieri era mulțumit,
Un vis din cele multe Tatăl i-a împlinit,
Bucovina iubită cu Țara s-a unit,
Iar pe mormântul său, așa cum și-a dorit stă
veșnic tricolorul pe care l-a iubit .

Vioara tainic plânge și azi după stăpân,
coardele-i măiestre par atinse de zei,
Iar după ce termină și Doina de cântat se duce
să se culce lângă Ciprian;
I-a rămas devotată și nu l-a părăsit însoțindu-l
pe bard în tristul mormânt,
De asta și azi cântă la frunze și la vânt,
sunetele-i triste fiind un imn sfânt.

Stelele se-adună, pleacă toate-n zbor, orizontul
fierbe, e cuprins de foc,
Soarele se urcă biruitor pe boltă, iar o ciocârlie
c-o frunză în cioc
A venit să-nvețe de la compozitor, doinele
cântate cu atâta dor;
Un tablou mirific în Stupca coboară, Luceafărul
de ziuă s-a dus la culcare.

Vioara a tăcut, s-au stins ale ei coarde, cerul cel
albastru vraja o desface,
O liniște eternă ce peste tot se-așterne pare să
se reverse din mormântul rece;
Doar mica ciocârlie ce stă pe tricolor trimite
înspre Stupca un alt cânt de dor;
Țărâna cea rece freamătă voioasă , mormântul
se deschide, bardul s-antors acasă.

Seara iar coboară ca o plăpândă jună, coardele
viorii îngână către lună :
Cât va dăinui a țării scumpă limbă bardul ne va
cânta Balada lui sublimă!

Ștefan Lucian MUREȘANU

ȘI LACRIMI SUNT LA POARTĂ

La poarta casei noastre
Rămas-au gânditori

Bătrâni pierduți în vremuri,
Neputincioși la pași
Se-ntorc când noi plecat-am
Și spre cerdacul casei
Se-ndreaptă lăcrimând,
Oare la toamna vieții
Mai fi-vor ei
Sau drumurile-s duse
Spre cimitir în deal.
De-acolo văd ei satul
Dar nu mai trec prin el
Și casa-n care odată
Au fost cu ai lor copii
Și cu nepoți la masă
Se reazemă de-un stâlp
Și vântul suflă rece,
Pătrunde-ntre ferestre
Cojite de vopsea
Ce strălucea odată
Și flutură perdele
Țesute de bunica
Și coșul nu mai este
Căldura care-odată
La sobă ne strânga
În zilele cu crivăț
Și așteptam Crăciunul
Iisus în cântec se năștea,
Povești spunea bunicul
Și-l ascultam cu toții,
Copilărie dragă te-ai dus
Și-ai luat cu ea
Bătrânii noștri toți.
Agale-mi trag piciorul,
Bastonul meu mă-ndreaptă
La rând bunic sunt
Și anii trec
Și drumul e mai greu
Și gândul mă îndeamnă
Să urc dealul cernit,
E greu și vântul bate
Acolo, sus, e locul
Și-a moșilor odihnă
M-a plec și-n mână țin o floare
Și-aprind o lumânare
La căpătâiul lor.
Privesc de sus tot satul
Din zecile de fumuri

Cândva înălțătoare
 Mai văd doar două coșuri
 Ce fumegă trecute
 Și e-ntuneric, beznă,
 Copacii-n drum trosnesc
 De ani tot doarme satul
 În el fantasme lucii
 Alunecă prin curți,
 S-au stins și obiceiuri
 Și datinile dorm
 E noapte grea în satul
 În care sunt doar lacrimi,
 Și merg,
 Străbat în noapte
 Și bat la geamul care
 Lumina se zărește.
 Nu îmi deschide nimeni
 Și-n casă dau să intru
 Dar ochii-mi lăcrimează
 Pe masă-n centrul casei
 Trup liniștit
 În somnu-i de veci
 Se odihnește,
 Pe-obrajii trași de vremuri
 Bătrâna-și doarme timpul
 Și-n ochii mei simt lacrimi
 Și nimeni nu o plânge,
 Privesc,
 E casa care a dăinuit cu doina
 Cu fusul și războiul
 Și a țesut în taină
 În ie tot trecutul
 Românilor de-aici.
 Pereți-s plini, icoanele la răsărit,
 Iar la apus sunt oamenii ce-au fost,
 În poze prinse-n rame
 De timp îmbătrânite,
 Și sufletele lor
 Privesc la cea care-adormit.
 Și-acolo, sus, pe dealul reîntregirii
 O așteaptă ai ei din neam în neam
 În brațe s-o cuprindă,
 Și nimeni nu o duce
 Pe drumul neîntoarcerii
 Și doarme,
 E somnul ce-i va odihni
 În timpuri fără de sfârșit

Și trup și gânduri
 Și lacrimile ce i-au curs
 Brăzdându-i ne-ncetat obrajii.
 Un suflet într-un trup trecut
 Slăbit și ne-nțeleș
 A mai rămas în satul
 Din care oamenii lipsesc,
 Sunt duși, în lume-s duși,
 Străini,
 Și nu se-ntreabă nimeni
 De ce-au plecat,
 De ce le este satul gol,
 De ce în noapte nu mai e lumină?
 Au plâns părinții
 Îmbătrânind bunici,
 S-au stins de-aici din sat
 Și au urcat în deal
 Și crucile
 Sub clarul luminii-ngălbenite
 Se mișcă-n umbre
 Se clatină de vreme
 Că tot s-au dus bătrânii
 Nu-i nimeni să le-ndrepte
 Pieziș stau crucile
 Fantasmele le țin
 Dar vântul suflă tare
 Adorm într-un târziu
 Și crucile
 Și se îngroapă
 Acolo, în pământul
 În care taina vieții
 Se-ncheie într-un rit,
 În ritualul morții.
 Te-ai stins, bătrâne sat
 Cu vatra care-a fost
 Loc al mândriei tale,
 Și nu mai sunt
 Nici moșii, nici părinții,
 Te-ai stins, bătrâne sat,
 Nici lumânările nu îți mai ard.

Nu locul îl mântuiește pe om, ci voința lui.
 Adam a căzut din Rai, în timp ce Lot s-a
 mântuit chiar în Sodoma.-Sf. Efrem Siru
 Raiul pe pământ este o alegere pe care trebuie
 să o faci, nu un loc pe care trebuie să-l găsești
 -Wayne Dyer

Poeți și poezia lor...pe cărările timpului!

Mihai EMINESCU
(15.01.1850-15.06.1889)

Revedere

–Codrule, codruțule,
Ce mai faci, drăguțule,
Că de când nu ne-am văzut
Multă vreme au trecut
Și de când m-am depărtat,
Multă lume am umblat.

– Ia, eu fac ce fac de mult,
Iarna viscolu-l ascult,
Crengile-mi rupându-le,
Apele-astupându-le,
Troienind cărările
Și gonind cântările;
Și mai fac ce fac de mult,
Vara doina mi-o ascult
Pe cărarea spre izvor
Ce le-am dat-o tuturor,
Umplându-și coafele,
Mi-o cântă femeile.

– Codrule cu râuri line,
Vreme trece, vreme vine,
Tu din tânăr precum ești
Tot mereu întinerești.

– Ce mi-i vremea, când de veacuri
Stele-mi scânteie pe lacuri,
Că de-i vremea rea sau bună,
Vântu-mi bate, frunza-mi sună;
Și de-i vremea bună, rea,

Mie-mi curge Dunărea.
Numai omu-i schimbător,
Pe pământ rătăcitor,
Iar noi locului ne ținem,
Cum am fost așa rămânem:
Marea și cu râurile,
Lumea cu pustiurile,
Luna și cu soarele,
Codrul cu izvoarele.

O, rămâi...

„O, rămâi, rămâi la mine –
Te iubesc atât de mult!
Ale tale doruri toate
Numai eu știu să le-ascult;

În al umbrei întuneric
Te asemăn unui prinț,
Ce se uit-adânc în ape
Cu ochi negri și cuminți;

Și prin vuietul de valuri,
Prin mișcarea naltei ierbi,
Eu te fac s-auzi în taină
Mersul cârdului de cerbi

Eu te văd răpit de farmec
Cum îngâni cu glas domol,
În a apei strălucire
Întinzând piciorul gol

Și privind în luna plină
La văpaia de pe lacuri,
Anii tăi se par ca clipe,
Clipe dulci se par ca veacuri.”

Astfel zise lin pădurea,
Bolți asupră-mi clătinând –
Șuieram l-a ei chemare
Ș-am ieșit în câmp râzând.

Astăzi chiar de m-aș întoarce
A-nțelege n-o mai pot...
Unde ești, copilărie,
Cu pădurea ta cu tot?

Frumoasă-i...

MEDALION LIRIC

Cristian Petru BĂLAN (SUA)

DEGRINGOLADA
(Schimbări de timp și de timpuri)

În lacul cel verde și lin
Răsfrânge-se cerul senin,
Cu norii cei albi de argint,
Cu soarele nori sfâșâind.
Dumbrava cea verde pe mal
S-oglindă în umedul val,
O stâncă stârpită de ger
Înalț-a ei frunte spre cer.
Pe stânca sfărmată mă sui,
Gândirilor aripi le pui;
De-acolo cu ochiul uimit
Eu caut colo-n răsărit
Și caut cu sufletul dus
La cerul pierdut în apus.
Cobor apoi stânca în jos,
Mă culc între flori cu miros,
Ascult la a valului cânt,
La gemătul dulce din vânt.
Natura de jur, împrejur.
Pe sus e o boltă de-azur,
Pe jos e un verde covor,
Țesut cu mii tinere flori.
Văd apa ce tremură lin
Cum vântul o-ncruntă-n suspin
Simt zefiri cu-aripi de fiori
Muiate în miros de flori,
Văd lebede, barcă de vânt,
Prin unde din aripe dând,
Văd fluturi albaștri, ușori,
Roind și bând miere din flori.
De ce nu am aripi să zbor,
M-aș face un flutur ușor,
Un flutur ușor și gentil
Cu suflet voios de copil,
M-aș pune pe-o floare de crin
Să-i beau sufletelul din sân,
Căci am eu pe-o floare necaz,
Frumoasă-i ca ziua de azi!

Văzduhul bolnav tușește tot mai des
prin rotoacele clocotitoare de nori negri
care ne par rostogoliri mânioase de tunete
înfundate
și strănuturi de trăznete furioase
ce ne pârjolesc cumplit pădurile seculare...
Verile absorb lacome părți topite din soare
întinzându-le peste orizonturile Terrei devenite
infernuri de „fata-morgana”
tremurând de dogoare.
Tot mai des, ele cheamă în neștire mici
momente de iarnă răătăcite,
și uneori, aiurea, le cam găsesc,
folosindu-le să stingă arșița cu tiruri de grindină
și scurte ninsori-surpriză...
Mulți oameni, cândva calmi și cuminți,
devin, așa, deodată, fără motive, ruguri aprinse
de mânie,
urându-se pe ei înșiși sau unii pe alții, fără să
știe de ce,
în timp ce o țară mare vrea să ocupe pe alta mai
mică,
în timp ce un om bogat vrea să fie și mai bogat,
în timp ce unii fură, omoară răzând sau mint de
la mari tribune internaționale,
iar vreun grup organizat de țări puternic
înmarmate țintesc alte țări de același rang,
amenințându-le cu războaie nucleare...
Ce-i de făcut? Oare unde doarme Pacea? Nu
știm deloc ce se-ntâmplă,
mai ales că însăși Planeta-ntreagă încalcă de o
vreme legile astronomice din cosmos,
de parcă și ea a înnebunit, căci se vrea mult mai
caldă și, fără niciun rost, grăbită,

se dezbracă fâțiș de făloșii ghețari, alungându-i
în ocean,
apoi polii și-i topește fără vreun păs și, în plus,
își înclină axa pe furiș,
în timp ce deșerturi noi, scăpate din frâu, și-
ntind cu mare grabă stăpânirea,
astfel încât unde-au fost nisipuri, cu ape mari le
umple spațiul gol,
dar nu uită să-și înmulțească numărul de mari
furtuni, de tornade,
de cumplite uragane, cicloane care vedem că
macină totul...

Globul întreg se înfruptă cu teribile distrugeri,
din adâncuri trezindu-și toți vulcanii adormiți,
genitori de catastrofe.

Coaja Pământului, sub cutremure, vâlurește ca
valurile mării, până ce din șesuri line
vedem cum se-nalță falnice Everesturi și din
munții cei mai impunători
vedem cum și-i transformă în șesuri goale
înfricoșătoare!

Nu-i prima dată când pe-ntregul rotundul ei,
Planeta plină de zbucium pornește să-și
sculpeze și să-și remodeleze continentele
care plutesc pe o magmă lichidă totdeauna
năvălășă...

Ce-i de făcut?

După mulți ani de pace și liniște-aparentă,
Terra noastră, din scurtu-i somn calm, iar s-a
trezit, dar acum pare mai buimacă, mai
imprevizibilă...

Totuși, fiecare simțim sau vedem clar
cum frământări ciudate și mari schimbări
telurice o-apucă,
încât noi, chiriașii purtați de ea în spate și
răspândiți ca niște viruși pe spinarea ei,
ne îngrozim cu toții când prea harnică devine
de la o zi la alta.

De aceea, cei mai cuminți și mai sensibili dintre
noi, debusolați și îngroziți,
ne întrebăm firesc : ”Oare poate biata omenire
să oprească singură
această degringoladă grăbită a bătrânei noastre
sfere în picaj liber vizibil?
Oare poate?”

Dacă, totuși, Terra gândește ca o

ființă vie, atunci credem că și ea se întreabă:
Cine poate vindeca omenirea bolnavă și această
planetă,
vindecându-le și reînnoindu-le ? Cine poate
opri catastrofa?

Oare cine?

Trebuie să fie ceva sau Cineva care să ne
salveze, nu? Altminteri...

Unii au speranțe, alții nu. Tu din ce grup apar.?
Cel mai bine ar fi să ne alăturăm celor optimiști

- și aceștia nu-s deloc naivi

- chiar dacă ei sunt mai puțini - să ni-i atașăm,
apoi să așteptăm.

Împreună cu ei, să așteptăm. Să așteptăm...

Cei cu sufletele simple și curate spun că
dumnealor simt plutind în aer
niște semne descifrabile care îi încurajează să
nu cedeze,

că semnele acestea spun că va veni Cineva
care va declanșa cea mai mare Revoluție
spirituală de la facerea lumii...

Așadar, pe cine așteaptă ei să vină curând să
repare totul? Să-i întrebăm!

Pe cine? Și când vine?

Chiar, oare pe cine așteaptă? Oare pe Cine?

Și când vine?

Când vine?...

Nicolae VASILE

Undele iubirii

Îndrăgostiții
nu se întâlnesc,
nu se despart,
se știu din totdeauna
și, împreună,
ca două unde,
infinutul îl străbat.

Din când în când,
fără un calcul,
unul sau altul
întâlnește un obstacol,
se cheamă moarte,
îl depășește
și merge mai departe.

Pentru că existi

Pentru familie,
frați și părinți,
unii vii, alții sfinți,
că sunt veseli sau triști,
tu trebuie să existi!
Pentru admiratori
sau iubiți,
buni, nebuni
sau tâmpiți,
că-i respingi
sau admiți,
e de ajuns să existi!
Fiindcă, totuși, existi,
pe Pământ, nu-n povești,
nu uita, să mănânci,
să respiri, să iubești.
Nu uita să trăiești!

Alexandru Florin ȚENE

CUVINTE DIN LIVEZI

Când a trecut atâta amar de vreme?
Iubito, peste noi zăpezi s-aștern,
Cât sunt aici cu tine, nu te teme
Chiar dacă în geam ne bate-un frig etern.
De când ți-a înflorit pe deget iarbă,
-vergheta legământului pe veci-

Lumina din oglinzi se-mpletește salbă
Când prin poezia mea tu treci.
Chiar dacă, tu, ascuns, nu mai ești
Fetița din livezi, dar ești bunică,
Porți cu tine traista cu povești
Pentru nepoțica cea mai mică.
A trecut, când, atât amar de vreme?
Iubito, peste noi se-aștern zăpezi.
Eu sunt aici, alături, nu te teme
Și-ți mai culeg cuvinte din livezi.

Sunt frumosul nebun

Sunt frumosul nebun ce mai caut
Amintiri pe bănci părăsite și despereche,
De nicăieri aud un cântec de flaut
Ce curge în râu dinspre ureche.

E banca crucea mea de-o viață
Clipe răstignite pe lemnul putred tac
În genunchi mă întorc ca la o povață
Frumos nebun la început de veac.

Pe bănci părăsite și despereche
Trecute amintiri în vitralii pier
Într-o catedrală de suflet veche
Mă întorc nebun frumos și mai sper...

Elena ARMENESCU

Indemn pentru Pace

Ridicați-vă popoare și cântați
Păcii, un imn de Înălțare
Nu vedeți cum războiul
Aduce în lume întunecare?
Chipul înverșunat al urii

Se ascunde în volbura nopții
Pregătește cadou Veșniciei
Trimite tinerii în ghearele morții.

Eroii căzuți purtau în inimi
lumina dragostei, multă
Însetați de iubire,
Se avântau în cântec și joc,
Dar, nu vor mai îmbrăca
hainele de nuntă
Botezul copiilor lor
nu va mai avea loc.

Lacomilor și avarilor
Criminalilor,
Care porunciți atrocități
Luați aminte! Să vă fie teamă!
Prin faptele voastre
Vă lepădați de Dumnezeu
De toate lucrurile sfinte
Iar viețile jertfite cheamă:

Ridicați-vă popoare care doriți
Să înflorească pacea, bucuria
Și copiii să crească liniștiți,
Alungați din minte ura și mânia!
Bucurați-vă de soare! Rămână,
Dragostea unul față de altul
Așa cum dorește Înaltul
Să trăim ca frații, împreună!

Urge for Peace

By Elena Armenescu

Rise up, people, and sing
a hymn of Ascension for peace
Don't you see how war is?
Brings darkness into the world.
The fierce face of hatred
is hiding in the middle of the night
Preparing a gift for eternity
Sends young people into the clutches of death.

The fallen heroes carried in their hearts
the light of love,
Thirsty for love,

They rushed into song and play,
But they won't wear anymore
the wedding clothes
The baptism of their children,
it will not take place again.

Greedy and miserable
Criminals,
Which you order atrocities
Remember! Be afraid!
By your deeds
You are rejecting God
And all the holy things
And the sacrificial lives call:

Raise up. people who want
peace and joy to flourish,
children to grow up quietly,
Get rid of hate and anger!
Enjoy the sun! It remains,
Love for each other
As the High One desires
Let's live like brothers, together!

Ionel MARIN

Din clepsidra lumii

Bat clopote la marginea ființei,
Mărgăritare și raze vii se ascund,
Sub pleoapa timpului...
Vreau să zbor, să dăinuiesc,
Mi-e sete de adevăr și de iubire!
Să coboare pe Pământ, șuvoi lumina
Blânda și binecuvântata armonie cerească.

Să dorim neconținut pacea, înțelegerea
Frumusețea nemărginită a naturii
Să fim Călători pe drumul ce duce,

Către bucurie, patria cerească.

Maria FILIPOIU

Din clepsidra lumii să păstrăm,
Candoarea, tandrețea, omenia,
Înțelepciunea, blândețea și iubirea
Și mai presus de toate pe Dumnezeu, aproape.

Dincolo de mine, de tine, de noi și de doruri,
Strălucirea soarelui și viu Adevărul
Uniți să rămânem, să culegem
Cuvintele albastre ale ...veșniciei.

Dornici de pace și lumină

Pios omagiu tuturor martirilor, eroilor!
Lacrimi de rouă răcoresc pe eroii,
Din mormintele știute ori neștiute...
Patria ei au purtat-o în gând, în fapte,
Ziua și noaptea, la bucurii și necazuri...

Ei au înfrânt, prin puterea statorniciei
Veacuri de cotropiri și năpraznice furtuni.
Prietenii ne-au fost: Carpații, Dunărea,
Delta, Codrii și toată glia strămoșească.

Prin lupta și dragostea lor de neam,
Au dat sens măreț și libertate vieții.
Au transformat chipul României, lăsându-ne
O grădină înflorită a frăției și armoniei.

Și noi, astăzi, în hotarele străbunilor,
Să ne alăturăm, sfintei moșteniri
Și mereu dornici de pace și lumină
Să fim, să rămânem de strajă țării și păcii.

CULORILE TIMPULUI

În alb și negru este timpul vieții
Cu nopți și zile în șir de măgele,
Scăldat în ploaie și viscol de stele,
Prin zori de vis și-n amurgul tristeții.

Pășind peste umbra nopților grele,
Timpul-i surâs în geana dimineții
Și Soare luminând prin bezna ceții,
Menit să îmi bucure privirile.

Pe-al timpului râu se scurg sentimente
Din ploaia ochilor, cu nostalgie
Spre cascada morții ducând regrete.

Timpul vieții ascunde reverie,
Ce însoțește amintiri discrete
Pe calea unde clipa-i veșnicie.

Nicolae MĂTCAȘ

Tăcere

E-atâta liniște-n jur,
când luna pogoară să sécere
întúnecul nopții,
c-auzi
cum gurluie-n cer și cum colcăie-n ierbi
secunde-n marea lor trecere.

Iubito,
apleacă-ți auzul deasupra mormântului meu
și a tăcerii din jur.

Auzi cum respiră pământul
prin sevă de brad,
prin rouă de flori,
prin must de ciorchine?
E pulsul din mine.

M-am contopit la plecare
cu suflul pământului,
cu reavănul aerului,
cu briza oceanului,
cu-aripile vântului.
În fiece poame din flori,
în fiece floare,
în fiece strugur, în fiece picătură de ploaie,
în orice particulă zeta din câmp de ozon
și-n orice adiere de vânt
este
o parte din mine.
Hai, ia-mă la sân,
mușcă din mine,
respiră cu mine -
încet,
să nu speriem
tăcerea din jur.

ECATERINA CHIFU

Glasul poetului Eminescu

Mi-e sufletul mereu o torță-n veșnicie,
Eu vin spre voi din spații largi, astrale,
Iluminând adânc înaltul bolții clare,
Să vă regăsesc, în „dulcea Românie”.

Dar, ce întuneric greu învăluie pământul,
Ce cețuri negre coboară azi peste țară?

Mi-e inima frântă de o durere-amară,
Văzând ce abătut și trist e azi românul...

De ce-i atâta jale prin sate și prin munți,
Ce uragan răscolește frumoasa Românie,
Care mare imperiu vrea acum să o sfâșie,
Încă nu se știe că românul are șapte vieți?

Ce visuri de mărire pentru al meu popor
Îmi înfloreau în suflet, prin vifor, prin ploi,
Doream să nu cunoască dureri în viitor
Și să găsim sub soare dreptate pentru noi.

Români, nu uitați vechi vorbe înțelepte:
„Cine va scoate sabie, de sabie va muri”,
„Cine face împilări, prin împilări va pieri”,
„Cine face nedreptate, de ea va avea parte”.

Dar Bunul Dumnezeu se va-ndura de voi,
Veți trece râul negru prin valurile vieții,
Veți dobândi lumina, uita-veți de nevoi,
În patria iubirii, fiți curcubeul frumuseții!

Titina Nica Țene

Chiar dacă...

Chiar dacă nu mai suntem tineri
Să ne iubim cu-nfrigurare
Să admirăm pe mai departe
Livada cu merii în floare.

Și să trăim frumos, din plin,
Fiecare clipă a vieții,
Iar, după Bunul Dumnezeu,
Să ne iubim cu drag nepoții,

Căci ei ne fac să-ntinerim
Să ne simțim iar cum am fost

Și până dincolo de moarte
Redau al vieții noastre rost...

Clepsidra

Satu culcată între flori
într-o întinsă câmpie
și ascult în depărtare
un cântec de ciocârlie...

Iar deasupra-mi un copac,
cu coroana foarte mare
îmi strecoară prin frunziș
razele blânde de soare...

Și din astă feerie plec,
când soarele coboară
roșietic spre apus:
oare pentru a câta oară?

Așa ne-om duce și noi
când se termină nisipul,
nimeni nu ne va mai ști,
ne-or uita până și chipul...

EUGENIA DUȚĂ

TĂIȘ DE LAMĂ

Timpul ce trece nebăgat în seamă
Ne pierde cu fiecare zi, chiar secundă.
Uităm minutarul, veseliile abundă
Dar vine o zi în care se cere o vamă...
Viața ne poartă pe-o creastă de undă,
Sus-jos, alergăm pe tăișul de lamă,
Actori fără voie-ntr-o stranie dramă,
Parodie, tristă, uneori chiar profundă.

Nimic nu e veșnic și nu ne-apartine,
Doar Timpul ne-nsoțește mereu,
Tovarăș credincios, parșiv dar statornic,
El știe ce vrea și mereu chiar obține
Pe-ntortocheatul, precisul traseu
Al zilei ce moare, de-a pururi, zadarnic...

DOR

Mamă dulce cu ochii albaștri,
Prea devreme ai plecat
În ținut îndepărtat,
Înspre nu știu care aștrii,
Cu bătrânii tăi sihaștrii,
Peste nu știu care valuri,
Către Styxul fără maluri.
Ai plecat, cu zâmbet dulce,
Prin zambile să te culce.
Cu privirile plecate,
Te-au dus, maică, prea departe,
Să nu te mai pot atinge,
Să te chem, să nu pot plânge
Și doar plânsul meu ajunge
Pân la tine-n greu tărâm,
Că doar visele rămân
Să ne ducă înspre tine.
Prea devreme ai plecat,
Mamă, suflet încercat.

Mircea Dorin ISTRATE

VOI FĂCĂTORII DE ISTORII

Motto: Sărmani bătrâni. Ei care-mi sunt
Mai tot un chin și o durere,
Cu ochii blânzi, cu păr cărunt
Uitând care-i a lumii miere.

Voi, FĂCĂTORI de ROSTURI bune
Și câte toate-s pe pământ,
Voi ceia plini DE-NȚELEPCIUNE,
În al vost' suflet cald și blând,

Voi, care-mi știți SOCOATA LUMII
Și MERSUL ei cel răbdător,
Voi, MORȚII vii pe-ntinsul humii
Rămași la nimenea datori,

Voi, PĂSTRĂTORI de lucruri SFINTE
Și cu SMERENIE-n cuvânt,
Voi, IERTĂTORI cu cel ce minte
Și călcător pe-al său cuvânt,

Voi, CUIB de LACRIMI și DURERE,
Cu gândul la cerescul SFÂNT,
BOGAȚII lumii fără-AVERE
Și ne-ndoși de-al SORTII vânt,

Voi, făcătorii de ISTORII
Și păstrătorii de-AMINTIRI,
Voi, ce-i uitați n-avoastre GLORII
Și-ncătușați în SĂRĂCII,

Voi țineți vie RĂDĂCINA
Ce neamul ăsta înc-o are
În vecii de veci și-ncă GRĂDINA
A MAICII noastre, NĂSCĂTOARE,

Și DATINI vechi de la-nceputuri,
Și OBICEIURI ce ne leagă,
De aste vechi și SFINTE luturi,
De NEAM și ȚARA ce ni-i dragă,

De cei 'NAINTE MERGĂTORII,
De VOI ce-n rând ne veți urma,
Și de NEPOȚII, roata morii
Ce veșnicii vor îngropa,

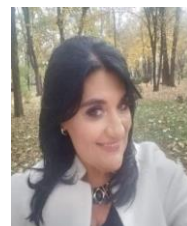
Atunci când NOI încă vom merge
Spre mult râvnite LUMI cerești,
O LACRIMĂ de s-o prelinge
Din ochii TINERI, îngerești,
Ne-om mulțumi cu cea IERTARE
Și RUGA înspre cerul sfânt,
Ne țină dar pe FIECARE,

VECII, pe-acolo.... rând la rând.

De-aceea VOI, ce-n locul nostru
Urma-veți DRUMUL mai departe,
Vă faceți bine dară ROSTUL,
În lumea asta, cu-a ei toate.

GURIȚĂ DOINA

SEMĂNĂTORULUI DE STELE

Pe margini de nuferi,
Din lacuri albastre,
Se plimbă luceferi.

În codrul de-aramă,
Spre noaptea-lumină,
Suspina o mamă.

Își leagănă visul
Pe brațe de doruri
Rugând necuprinsul:

„Cum oare cuprinde
Văzduhul, când trece,
O stea ce se-ascunde?”

„Privește în sus

Acel care crede:
E-o stea ce-a apus?

Va trece prin ceruri,
O mie de ani,
De lumină și vremuri”.
.....
Mama se-nchină
Și-ascunde în suflet
Un bob de lumină.

Alecsandru IONESCU

O primăvară nebună, nebună

Veniți, privighetoarea cântă
Și liliacul a-nflorit!
Dar primăvara nu ne-ncântă
E, parcă a înebunit.
Are acum o vreme nouă:
În martie ninge, nu plouă.
Of! Primăvară nebună!
Multe rele ți se-adună!

Virusul Covid 9
Ne-a luat libertatea nouă.
Pandemia nu ne lasă
Să circulăm fără mască
Zilnic sunt mii de infectați
Și urgent spitalizați.

Tranziția de astă dată

Își face, iată, rău de cap.
Cu prețurile-o face lată
Nu le mai dă nimeni de cap..
Azi gigacaloria bate
Pe nevăzuții kilowați,
În topul de scumpiri. Deci, frate
Vom sta în frig și nespălați.
Cu banii pe o zi de muncă
Iei o sacosă de cartofi
Cu banii pe o săptămână
Iei o pereche de pantofi.

La granița de răsărit
Nu mai se-aude ciripit,
În loc de tunete și ploi
Se-aud bombe! E război!
Cu mulți oameni morți, răniți,
Și cu mulți năpăstuiți
Care fug din țara lor
Căutând un ajutor.
Mame cu copii de mână
Fug de furia nebună,
De acest război pornit
De unul la cap smintit.
E un om ce a gândit
Ca un Hitler nou ivit.
Sau e noul Rasputin.
Fără Ras este Putin,
Ce-a ras tot ce-i stă în cale
Să își facă haină mare.
Om ce n-are mintea clară:
Gândește la „Nucleară”.
Ne rugăm la Dumnezeu
Să-i dispară-acest gând rău.

Ce mai, trăim o primăvară,
Ce-i nebună, nebună rău.
Să nu avem așa și-o vară,
Să ne ferească Dumnezeu.

MARIA STURDZA CLOPOTARU

ȘI TU EȘTI LUMINĂ

doar însingurarea
din camera inimii tale
poate să vadă fără să judece
atunci când rămâi tăcut
martor detașat
al jocului cosmic
te poți reconecta
la ceea ce ești cu adevărat
la Sinele tău Divin
și poate nu ai văzut
de păienjenişul de stringuri
care te-au ținut captiv
în somnul ignoranței
dar când atenția divină
o lași să asculte în taină
Imnul Sacru al Spiritului
atunci vei ști negreșit
că și tu ești Lumină
parte din Ființa divină

MONADA

ziua în care
gândul cuvântul și fapta
una vor fi
va reîntregi
misterul MONADEI
când lumina gândului
prinde putere prin
CUVÂNT
voința pusă-n mișcare prin
SUFLU
aprinde
FOCUL VIU
în centrul ființei tale

prin steaua inimii
se deschide spotan
portalul spiralei de aur
și muzica sferelor
vibrează-n eter

atunci prin multiversuri
serafimii traduc
taina

*IUBIRII
LUMINII*

și a
CUVÂNTULUI VIU
prin EL
se înfăptuiesc toate
și viața triumfă

Corneliu CRISTESCU

DOINA ȘI DORUL

*A doina, doina, doina,
Cânta frumos cineva...
Când te prinde dragostea,
Și-ți învâluie' inima,
Dorul e salvarea ta!*

Dorul este pentru cei,
Prinși de *focul dragostei*.
Ei comunică-ntre ei
Și-i alină, dacă vrei.

Dorul, dragobetele,

Vizitează fetele.

Dorul le-aduce și-un plâns,
Și-ntrebări fără răspuns.

*Și băieții, câteodată,
Plâng și ei după o fată.
Dragostea nu ocolește,
Pe omul care iubește.*

*Dorul este pentru ei,
Scump trimis al dragostei.
Dragostea este izvorul
Dorului, simțind fiorul.*

*Doina este omului,
Vehiculul dorului.
Este apa ne-ncepută,
A dorului, prea plăcută!*

Dorul te apucă iară,
Dor de dragoste de țară.
Doina și Doru-ndrăznesc,
Sunt din suflet românesc!

Doru-acesta așa nebun,
Este-n suflet de român.
Doina și Dorul oricui,
Sunt din *ființa neamului!*

Notă: Poezia conține expresii preluate
dintr-o emisiune la *Radio Antena Satelor*.

Liviu ZANFIRESCU

LIVEZI ASTRALE

Au năvălit iar focuri virginale
Petale-n alb scăldate-n reverie
Aromele-n magnolii matinale
Trezesc a primăverii pandemie

În dans se-nalță verdele-n chindie
E chipeș câmpul, luminată zarea
Aud cum țese Timpul nevralgie
Zefirul cum mângâie respirația

Stau în lumină mitraliat de muguri
Război e primăvara, de-mpăcare
Iubirea crește sub tăiș de pluguri
În rădăcini e Clipa născătoare

Pe pânza invadată de petale
Ard gânduri și visări diamantine
Pastelul primăverii, osanale
Și psalmi ca înger și cântări divine ...

Ajuns-a verdele înspre chindie
Când lăcrimează sălcii monahale
Lumina Învierii-i apă vie
Și curge din livezile astrale...

LUMINARE ...

Atâția ochi au mugurit pe ram
Pe când scânteia mângâia retina
Iar primăvara îmi bătea în geam
Cu verdele descătușind lumina

Ce șoapte albe susură-n livezi
În noaptea când mijește primăvara
Când somnul plănuește să visezi
Și să auzi cum mugurește ceara ...

Cu un penel parcă îngândurat
În astenii de colorit lunatic
Parfumul lasă dăre, saturat
Peste nevroze gând inițiat

Din când în când, mai ațipesc ușor
Petalele mă năucesc în vise
Le duce vântul adieri de dor
Peste livada cu iubiri nescrise ...
Lumina prin aezi rostogolește

Petale încărcate de visuri
E timpul când scânteia răscolește
Trăirea Învierii ... Luminare!...

Silvia Lucia PODEANU

Curg în râuri...

Pe fiecare planetă
E semănată o grădină
de vise
de dor,
dar mai ales de Iubire.
Visele înfloresc
pline de prospețime,
parfumează până departe
cu arome de raze,
Nimeni nu le poate atinge!
Doamne!
Ce de culori umplu spațiile
mângâind toate privirile.

Dorurile ajunse acolo
lasă sufletele să se
purifice între două reîncarnări
terestre
oferindu-li-se din sfera
energetică a fiecărui eon-lumină
câte o cupă plină.

Sclipirea lor intermitentă
se difuzează
în obscuritatea
cosmică asemenea
licuricilor în noaptea de vară
renăscând seară de seară
jocul de-a v-ați ascunselea

Visele toate devin
doruri
Dorurile curg
în râuri de lumină,
învăluind suflete,
semănând gânduri
în grădina plină
de lumină.

Nicolette Orghidan

El vede, aude și simte

Și dorul mai pleacă pe vale, pe deal,
Și cântul se-oprește s-audă un sursur
Și vorba șoptește sfioasă pe-un val
Chemându-și aproape un suflet și-un flutur,

Și toate îl strigă și toți îl mai simt,
Băietul și teiul și lacul și luna,
Crâmpeie adună din graiul cel sfânt
Mihai să le spună că lumea-i doar una.

Iubit-a mult dorul în versuri cântat
Și verdele crud și-albastrul din floare
Iubesc și eu slova din gându-i curat
Și teiul și dealul și dorul de mare!

MI-E DOR DE DOR

Mi-e dor
De dorul nenăscut,
De dorul ce degrabă a trecut,
De dorul cel plecat și cel venit,
Mi-e dor de dorul mut,
De dorul vorbăreț,
Mi-e dor.

Dan FLORICĂ

MIROS DIVIN DE PÂINE

E pâinea o poveste din Biblie pornită,
De ochii răutății mereu, mereu ferită,
Când este caldă încă și poate chiar fierbinte,
I-e furișat mirosul în vasta noastră minte.

Ea pâinea se frământă, se-ncepe cu o cruce,
Cu rugăciuni șoptite, spre Domnul îndreptate,
Ca hrana de aproape, ce binele-l aduce,
Să fie spornică, mai bună decât toate .

Cu ochii la icoane genunchii ne anunță...
Ce special urmează, de stăm precum la teatru,
E pâinea dar de preț ce doar prin gust
pronunță...
Atât cât se frământă, nu doar până la patru.

Cu semnul crucii mari se pune la dospit,
Apoi, la ceva vreme, rupem din ce-i făcut,
Adică pâini de soare, ceva de neoprit,
Să stâmpere din foamea ce nu ne este scut.
Miros divin de pâine ne tulbură în casă
Pornit din cel cuptor cu-amirosire crasă!

PE STRĂMOȘESCA MASĂ

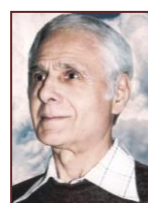
Dar pâinea ce e pusă pe strămoșeasca masă
Și pentru-ai mei părinți e-un prea plăcut trecut.
Când este ea și coaptă și scoasă, ca din șut,
În fașă de ștergar, cu sufletul să-i vază...

Cu aburul ce-l are asezonat cu dor
Să fie ruptă-nouă , cu dalbu-i conținut.
Victorioasă-i mama când și avut-a spor,

În straietele-i de casă și nu de împrumut.

Deși țărancă ea avea cochetărie,
Chiar și în munca-i grea, cea din gospodărie,
Noi o priveam uimiți, cu sufletul pe față,
Dar mulțumiți de ea că o avem în viață.
Miros dumnezeiesc inundă toată casa,
Noi bucuroși de fel, tot așteptam și masa!

Florea CONSTANTINESCU

Scarabeul

Incultul, grosolanul scarabeu
Simțea demult că-i de invidii ros:
Dorea să vadă lumea-n el un zeu
Sau, cel puțin, un țar mai fioros!

Gândind cu-ai săi ciraci un amplu plan,
Spunându-și zilnic ce e de făcut,
Își încrusta succesul, an de an,
Ca în vechimi: pe un răboj de lut.

Pusese sclavi de-a lungul țării sale
Să-mpingă gogoloaiele-i fetide
Și admira, drogat de osanale,
Cum țarina-i, încet-încet, se-ntinde

Dar, obsedat că viața zboară iute,
Nemulțumit că lucrul merge lent,
Creă pretext că e ceva ce-i pute,
Stropind cu foc un colț de continent.

.....
- ” De ce-i urgie, mamă? Ce se-ntâmplă?
De ce se cască-n jurul nostru gol?”
- ”N-a fost s-avem sub a moșiei tâmplă
O mare adormită de petrol...

Trezitu-ne-am vecini c-un dezaxat,

Un scarabeu trufaș și fără minte,
De lei și tigri flasci ades curtat...
Cătat de-asini să-i cânte...să-l alinte...

Sub solul scarabeului bălțește
Lichidul negru, pestilențiat,
Și mulți pe glob trăiesc prin el regește
Iar peste ochi basmaua și-au legat!

Când e să curgă banii în șiroaie,
Și dracul este partener de soi!
Lor sufletele nu li se înmoaie
Și-adecea le sunt ochii reci și goi!

Demult puteau nebunul să sugrume¹
Când încă nu scuipa prea mult venin
Dar, prin petrol, nebunu-avu un nume
Și și-a permis să nască-n juru-i chin!
Când focul fi-va stins, într-un bilanț
Vor trece tot ce s-a pierdut pe drum –
Și nu va fi uitat nici chiar un sfanț! –
Precum și ce vor cheltui de-acum

Să pună mari proiecte pe picioare!...
Într-un final, vor consemna ... tăcuți
Și niște pierderi zis ... colaterale:
Atâția morți ... atâția dispăruți ...

Să iei aminte, draga mea copilă,
Că lumea este plină de cretini,
Că viața niciodată nu-i idilă,
E drum bolovănos cu gropi și spini!”

Își plimbă scarabeul ochii mici
Pe un ecran...un zâmbet se-nfiripă:
Moloz...cadavre...flăcări...lacrimi...frici...
Îi cresc bojocii: ”E măreața-mi clipă!”

Ai vrut să fii stăpânul peste nații!
Scundacule, nu știi cât ești de jos!
Te vor cunoaște mii de generații
Drept scarabeu cu sufletul jegos!

¹ să sugrume = sensul metaforic: scoaterea lui de pe scena politicii internaționale, scăderea drastică a influenței lui prin forme legale.

* * *

Vor trece-aceste grozăvii, cumva...
Mă tem că nu vom învăța nimic!
Sub zodia hazardului vom sta,
Topindu-ne-n orgolii, pic cu pic,

Vor prinde-n pânze-ai morții îngeri vânt,
Rosti-vor printre buze onctuoase
Că noi politici de-narmare sânt
Avântul către vremuri grandioase!

Ce fonduri se vor duce pe pustii,
Ce visuri blânde amâna-vor iară
Și câte minți blocate-n a găsi
Rapide căi ca viața să dispară!?

Găleți de vorbe dulci și aurii
Ne vor turna-n urechi, pân' peste poate,
Punând și griji stupide, cum ar fi:
”De ce aleargă ziua după noapte?”

Ne-or ameți că totul fi-va bine
Și-om constata, cândva, că s-a-ntâmpat
Ca al democrației hoit s-anine
De-o creangă putredă de timp pătat!

Își va fi spus, în ultimele-i clipe,
Amaru-i gând, stând atârnată-n pom:
”De viața-mi nu-i cu chip să se-nfirișe,
Ce triste zări cădea-vor peste Om!”
Voi, care, temporar, conduceți lumea,
Nu credeți că veți fi nemuritori!
Luptați să crească pacea-ntre popoare,
Luptați să crească zâmbete și flori!

Opriți dementa cursă-a înarmării,
Opriți dementa goană după bani,
Acestea fac s-apară-n lume monștri
Și tot mai multe mase de sârmani!

Pe-o rază-a mii și mii de ani-lumină
Noi suntem nimbul vieții-n Univers!
De n-om lăsa nebuni să ne conducă,
Avea-va viața mii de ani de mers!

Creând condiții tuturor să-nvețe,
Zidind în sufletele lor iubirea,

Cu drag din minți și mâini va curge aur,
Și-abia atunci Pământu-i NEMURIREA!

De nu...în Cosmos se va-ntinde hohot
Și fi-va retransmis...ca să se știe!
Am fost aleși drept gazde pentru VIAȚĂ
Dar...o-necărăm, grabnic, în PROSTIE!

Mihai MERTICARU

SCRISOARE MAMEI

Pășind pe pajiști de flori înmiresmate,
înmiresmate,
grăbită să prinzi un colț de eternitate,
de eternitate,
ți-ai croit unicul și nesfârșitul tău drum,
străjuț de plop înalți de fum,
de fum,
și ai plecat departe, departe
și-o lume întreagă ne desparte, ne desparte,
doar visul mai poate să te încapă,
să te încapă
când te zăresc dincolo de-o apă, de-o apă,
apa curge tot devale, tot devale,
clipa-mi curge spre matală,
spre matală...

Valentin RĂDULESCU

Misit

Dă-mi Doamne numărul de telefon
Că n-am dormit deloc azi noapte

Un nor bezmetic cere iute ton
C-a auzit vorbind doi draci în șoapte

Spuneau că au la ei atomice reacții
Ba unul s-a jurat cu tonul jos și grav
Că poate să împartă lumea-n fracții
Și are în intenții ceva cu mult mai grav

Eu i-am cerut doar un moment răgaz
Că știu ce lume ai făcut în șase zile
I-am oferit chiar o tocană cu mult praz
Și verde usturoi de întărire

M-a refuzat de-aceea eu insist
Că ți se pregătește un război
Să-l dăm afară pe misit
Stăpân pe lume să rămânem noi

Aș mai avea ceva să-ți spun
Dar a înflorit a doua oară busuiocul
Și-mi vine-așa să țiip ca un nebun
Pe care-l dor genunchii și nu-și mai simte cotul.

Dreptate

Stau crucile semețe-n cimitire
Un zvon de duh sălbatec așteptând
Vând morții lacrimi de uimire
Și intră-n raiul verde peste rând

Carpații au uitat seismele conforme
Își spală umbrele lipsite de confort
Luceferii așteaptă să intre în proforme
O pauză vrea lenea pentru un nou aport

Doar eu stau răstignit pe spate
Chem anii duși degeaba înapoi
Stupid cer pentru oase o dreptate
Și peste normă cât mai multe ploii

Ascult cum plânge fânul în țarcul de la oi

Că-i plină țara de vagoane moarte
Ciobanii mor în tură câte doi
Că le-au plecat iubitele în țări îndepărtate.

Ca să mă ia eu o rugai.
Dar ea nervoasă mi-a strigat:
-Nu pot că abia m-au arestat!

Ovidiu Țuțuianu

Greu ... la bătrânețe

La prânz, când am ieșit din Mol,
Mi-am căutat atent, domol,
Prioritar, că-i un temei,
Ale mașinii acte, chei.

Iar primele au apărut,
Dar cheile au dispărut.
Cu-o mică doză de curaj,
Am dat o fugă în parcaj,

Crezând că poate s-ar putea,
Uitate fi-n mașina mea.
Dar Domnu' crunt m-a pedepsit,
Că nici mașina n-am găsit!

Și-atunci, în criză, brusc forțat,
Poliția am anunțat.
Am furnizat date pe scurt,
Ce sunt cerute-n caz de furt.

Iar după ce am terminat,
Pe-a mea soție am sunat.
Transfigurat și ispășit,
I-am povestit cum am greșit.

Dar supărată foc, mi-a spus,
Că dimineață, ea m-a dus,
La Molul dinspre arături,
Să facem noi cumpărături.

Și ușurat de ce aflai,

Anghel HOTU

Nimeni nu știe

Ori nu putem, ori nu ne pasă sau chiar
din pură lașitate,
Privim la situații care mustesc de-atâta duritate,
Căci suferința pământească se-ntinde
pe o scară largă
Și nu știm sigur de cuprinde tot ce e viu
în lumea-ntreagă.
Nimeni nu știe dacă musca sau viermele
n-au suferință,
Sau cea mai mică vietate n-are durere ori
voință.
Microbul însuși, chiar și-un virus, bacteria
și ea pitică
Pot să trăiască cu durere în lumea lor atât
de mică.
Se pare că unde e viață, e suferință, e durere
Și rareori ea se-ntâlnește cu cei
într-adevăr plăcere.
Cu toate astea, viața este un dar divin, o
încântare
Ce se distinge-n existență ca cea mai
nobilă valoare.

„**Țara** nu se servește cu declarații de dragoste,
ci cu munca cinstită și, la nevoie, cu jertfă. Nu
înseamnă ura împotriva altor neamuri ci datorie
către neamul nostru... Munca cinstită, viața
curată, iubirea de semenii, împlinirea datoriilor
pe care le avem - adică faptele - acestea
înseamnă patriotism.”

-Mihail Sadoveanu

Vasile GROZA

Mozaic de cugetări

Împăcarea este legea conviețuirii
Cu dușmănia, nu se hrănește decât pământul
Aceasta este scrisă în legea firii.
Să ai întotdeauna discernământul!...

Să nu-ți pară bine de răul altuia,
Că s-ar putea să se întoarcă la tine.
Chiar de-i cântă popa dușmanului, aleluia!
Să te gândești că-ți vine rândul și ție!...

Vântul bate pentru oricine la fel
Depinde cum ești îmbrăcat.
E bine în viață, să fii iubitei fidel!
Altfel rămâi în larg debarcat!...

Câtă vreme nu te doare nimic
Nu te mai văita aiurea
Că o să vină timpul îți zic,
Când o să te doară și nu te va crede nimenea!

Cârdășia, tâlhăria, hoția și beția
Sunt „boli”, ce te pot cuprinde.
Singurul „tratament”, este pușcăria!
Ți-o spun cu precizie, ține minte

Trebuie cu timpul să înțelegi
Se poate orișicând în viață
Că ce semeni aia și culegi
Nu trece cum gâsca prin apă, învață!

Gândurile nespuse zac în cap,
Cum lava în vulcanul încins.
Erup și atunci când ele scap
E greu să le oprești, te lași învins!

Filozofic gândind
Nu ajungi la realitate

Stai în unghiuri obtuze pândind
Căutând, singur să-ți dai dreptate!

Când ajungi să nu te înțelegi pe tine
Atunci cum vrei să te înțeleagă alții?
Ideal ar fi spre al tău bine,
Să nu umbli aiurea prin constelații!

Gând la gând cu bucurie
Toată viața asta ne-o dorim
Și așa ar trebui să fie
Dar e greu în viață ca să nimerim!

Când puterile te lasă, e firesc
Să pui doi pași în loc de unul
Și aceștia sigur se târăsc
Ești bătrân, nu mai face pe nebunul.

E doctor nepereche în ce face
Nu risipește niciodată vorbele în vânt
În meseria ei, doar Dumnezeu o-ntrece
Hotărându-ți tratamentul cu discernământ!

Un căuș și cu-n chilug
Bat la grâu și la porumb
Cojile să le aleagă
Ca pe gât iute să meargă!...

Doi bărbați și o femeie
Ea poate face din doi unul!
Că nu fac cât ea în vecie,
Totuși își păstrează unul!...

Un cățel și cu un purcel,
El; rămă după o rămă.
Cățelul latră el la el,
De ciudă că îi seamănă!...

Cale lungă, drum prin aer
De la pământ pân' la cer
De vrei ca s-ajungi vreodată,
Mort; altă cale nu s-arată!...

Carul cu boi s-a răsturnat
Boii au rămas în jug
De la car la plug i-a dat
Boii liberi, nu ajung!...

Sămânța o pui sub brazdă
Că așa se-obișnuiește
Până iese; rabdă, rabdă!
Rabdă până încolțeste!

Iau un lemn ca să-l despic
Dau în el ca într-un hoț.
Dar dacă îi bat un ic,
Îl fac repede bucăți!

Dacă las boabele afară
Păsările ciugulesc
Iar dacă le pui sub brazdă
Sigur ele încolțesc!

Cărămida de nu-i arsă
Și o prinde ploaia așa
Imediat se face pastă
Și-ai muncit la ea degeaba!

Cucul cântă ce să facă?
Dacă nu poate vorbi.
Cine poate să-l întreacă?
Când îți socotește anii!...

Caracatița când doarme
Înseamnă că nu-i e foame
Iar atunci când se trezește
Cerneala și-o risipește!...
.....
(că în jur nu-i nici un pește)

Doamne ce s-o fi-ntâmplat
Se petrece an de an
Iată-mă că sunt bogat
De când îs politician!

A tăiat frunze la câini
Băutura l-a spetit
A ajuns printre bătrâni
Pentru ce o fi trăit?

„Cu un zâmbet poți săruta un suflet!”
– Octavian Paler

Maria Niculescu- acrostihuri

Nestinsă mi-i iubirea

Tărâmul de-alabastru-și deshise, larg, ferestre,
E-aproape dimineață pe lumile terestre,
Dinspre înalt răzbate un cânt suav de carmă,
Ingenuu, tăcerea, cu tonuri dulci, o sfarmă.

Cristale,-n risipire, pe Fire se răsfată,
Răsfângeri aurite, de ramuri, se agață,
E sfântă-nnobilare pe nobile întinderi
Și gingaș e răspunsul spre gingașe pretinderi.

Trăirea-mi e arară, frumoasă și cuminte,
Iubesc a Ta iubire și-ți mulțumesc, Preasfinte,
Nestinsă mi-i iubirea, să-Ți spun, nu am
cuvinte!

Credință și iubire

Jinduitoar se-nalță iubirea-mi către Tine,
Al meu preabun Părinte din celestine sfere,
Mirabilă Fiire, Tu mă înveți de bine;
Eternă biruință, în sufletu-mi avere

Sădești, înluminându-l cu aur din blond soare,
Kaiser, Thomas a Kempis, Keats, au cântat
Cuvântul,
Rodind despre credință poeme sacre, rare,
Istorie, imnuri, ode, spre-a inimii încântul,

Karme intonă îngeri să-Ți cânte Preamărirea,
Asemeni lor umilă, cinstită-a mea ființă,
Vibrează-n armonie cântând de-a mea Iubirea,
Asupra ce-și ia zborul destăinuind Credința

Atât de-nălțătoare, de pură și cuminte
Răsfângere sfioasă a fericirii mele
Tărie ce mă-ndeamnă spre-a merge înainte
Halouri de Lumină să depășesc și stele,

Urmarea voi să-mi fie și blândă, și senină,
Răspuns a-mi fi Credenței, Iubirii ce mă-
mplină.

George D. Piteș - sonete

Se prinde-apusul

Se prinde-apusul în a umbrei horă
Sticlește neaua-n ramuri înghețate
Se-aprind lumini în ceruri depărtate
Un ceas dogit anunță altă oră.

Tăcute liniști trec neobservate
Ascunși în cețuri, munții ne ignoră,
Doar plopii ne-nțeleg și ne adoră
Salvându-ne din lumea de păcate.

Tânjind după-mpplinirea clipei noastre
Uităm pe-o avalanșă frica oarbă,
Și ochi în ochi, printre ninsori albastre

Vopsim cu maci câmpiile de iarbă
Ștergând de lacrimi vocile sihastră
Ca împreună vecii să ne soarbă.

Fior înflăcărat

Fior înflăcărat, el, trandafirul
Un vis sfios, cu inima fecioară,
Împerechează rime înspre seară
Pentru un gând hoinar, rebel, zefirul.

Acesta înțelese și-ntr-o vară
I-aduse apă vie, plin potirul,
Sperând ca floarea bând tot elixirul
Să fie veșnic jună, bunăoară.

Dar, vai, un ger năprasnic dinspre iarnă
Ce face țurțur orișice speranță,
Trufaș sculptându-și dintr-un crivăț goarnă

Anunță firii sumbra-i cutezanță.
Pe mândrul vis prind lacrimi reci să cearnă
Plâns de-un zefir într-o umilă ștanță.

Cu ochi pierduți

Cu ochi pierduți în ceruri depărtate
În vuietul tăcerilor regale,
Plutești printre enigme temporale
În zvon de ciocârlii înlăcrimate.

Cuvântul tău - năvoade verticale
Care subjugă timpuri abrogate,
E pasul tău în ode-aristocrate
Iar dreapta ta-n direcții ideale.

Cu-aripi de flori răsfeți ploaia și vântul
Iar soarele și luna ți se-nchină,
Cu mii de prunci tu dăruiești pământul

Și clipele de trudă și hodină,
Și neștiind cum să-ți traduc cuvântul
Ți-am spus pe scurt - lumină din lumină.

Florin Grigoriu ÎMPRESII ÎNTR-UN VERS DE LA UN SALON LITERAR 2022

ION I. BRĂTIANU: E mândru de strămoși,
iubindu-și la fel țara.

NICOLAE ROTARU: Superbă-argintărie, de
întrebări, vers, proză.

REVISTA CERTITUDINEA: Unii au dileme,
noi suntem certitudini.

PAULA ROMANESCU: Respiră românește,
traduce franțuzește

VILIA BANȚA: Poeta e-o zambilă trăind în
timp socratic.

DUMITRU BĂDIȚĂ: Eu scriu în versul clasic,
în ciudă la tâmpiți.

DOINA BÂRCĂ: Eu Doina Bârcă sunt, slujesc
Independența

GEO CĂLUGĂRU: Zâmbește tuturor și scrie-
atent elogii.

CONVORBIRI LITERAR-ARTISTICE:

Suntem ce scriem toți și-s locuri multe-n
biblioteci.

GEORGE CORBU: Iar se înalță proștii,
râvnind a fi în frunte. (Explicație: Nu vrem a ne
întoarce în urmă,-n comunism!)

DESTINE LITERARE (editată de ASRAN-
Asociația Scriitorilor Români din America de
Nord): Noi , ”cei de peste baltă”, suntem cu voi
tot una!

EUGENIA DUȚĂ: Sunt mândră editoare, am
tipărit Lumini!

EDITURA URANUS: În secolul trei eram
Imperiul Mare Getic!

EDITURA U. Z. P. R: Să știți că ziariștii sunt și
scriitori buni!

SILVAN G. ESCU: Poet și prozator, din stirpea
Aregedava.

JULIAN: Pictează poezii, trăiește-n vers
pictura.

LITERATURA ȘI ARTA: Poșta Română nu ne
vrea în Țară cu-abonați.

MIRON MANEGA: S-au înmulțit șacalii și-
atacă lupul getic.

IONEL MARIN: Trăiesc voievodal, Bogdaniei
ostaș.

MAXIM: Un diplomat român, scriindu-și blând
povestea.

GABRIELA STANCIU PĂSĂRIN: Sunt unii
care cred că doar ei scriu romane.

FLORENTIN POPESCU: Citit-a multă lume,
”berbec” din Țara Loanei.

MIHAI POPESCU: De tot ce ține scrisul el știe
din demult.

ANTONINA RĂDOI: Când nu filmează, scrie,
căci altfel...convorbește.

CONSTANTIN SINESCU: Mlădie marmora și
piatra în cântec haiducesc.

GHEORGHE ȚICLETE: Acest popor a dat
vrednici oameni de seamă.

UZP-(publicație editată de Uniunea Ziariștilor
Profesioniști din România): Nu uitați, voi toți,
am vrut și vrem doar Libertate!

VALAHIA DACIA NEMURITOARE (nr.
aniversar): Multimilenară-i Mitropolia Tomis.

CORNELIU ZEANA: Renumit ca medic, nu
scrie doar rețete...

POEMUL CONCLUZIE: Iertare, Doamne!

- au fost și sunt mulți alți cărturari.

Florin Grigoriu, 30.03.2022, Palatul Brătianu

Povești, poezii pentru copii

Angela BURTEA

Prietenii

Fremăta pădurea sub sclipirea de argint
a nopții, se culcase devreme, lăsându-se într-o
parte, după cum se rostogolise mingea de foc
către asfințit.

Din când în când, părea că se aud din
mijlocul codrului tainice glasuri: scânceau,
mugeau, mormăiau sau hăuiau. Aurul verde,
pălit pe alocuri, își aruncase pletele, curgând
peste mulțimea de suflete care-și găsiseră loc
de odihnă prin scorburi, bârloguri sau vizuini.

Nu departe de scorbura veveriței, se
auzea șopotul râului care venea anevoie de
departe, curgea la vale, clipocind somnoros, și
ducea cu el durerea neauzită a pădurii. Din
când în când, zgomotul asurzitor al drujbelor
răsuna prin trunchiurile viguroase ale copacilor,
astupând cu dibăcie plânsetul frunzelor ori
țipătul sfâșietor al animalelor, rămase fără casă.
Frica de lama ascuțită a mașinărilor de tot felul
era simțită îndelung, iar viața plină de cântec
era pe sfârșite.

-Dormi? se auzi glasul cristalin al
veveriței, care-și purta cu mândrie flacăra
roșcată și stufoasă pe spinare.

De pe ramura ce ținea umbră scorburei, ciripitul unui scatiu, cu penele verzi-gălbui și cenușii pe spate, se auzi tremurat:

-Nu pot închide un ochi măcar, în capul meu țiue ceva, iar cuibul se clatină continuu, mor de frică, nu alta.

Veverița, mai sprintenă ca niciodată, scoase prevăzătoare căpșorul ei minuscul din scorbură și zise:

-Prietene, nu te teme, pune-ți aripile în mișcare și vino aici! Măreția cozii mele îți va fi străjer și numaidecât îți vei găsi liniștea.

Încrezător, scatiul își spulberă emoția și acceptă invitația: fâl-fâl, întinse aripile și intră cu viteză în scorbura veveriței. Se suci și răsuci de câteva ori, căutându-și loc potrivit, apoi ciripi bucuros:

-Ooo, Riță-Veveriță, e atât de cald și bine în căsuța ta, doar vara, în zilele toride, am mai simțit atâta căldură! Dă-mi voie să mă așez spre ieșire, pentru a-mi lua zborul mai repede, când va fi să plec! Dar ce se întâmplă, în locul în care mă aflu acum, sunt niște obiecte mici, rotunde și alunecoase care nu-mi dau pace, făcându-mă să mă clatin dintr-o parte în alta? Sunt într-un dezechilibru total, ce să fie oare?

Veverița chicoti, era provizia de alune! Coapte și aromate, fructele urmau să facă deliciul meselor de iarnă, căci mult nu mai era, iar septembrie plecase de ceva vreme.

-Nu-ți fie teamă, sunt bulgărașii mei de aur! rosti Rița zâmbind. Când vor trosni crengile copacilor de ger, iar zăpada se va întinde ca un covor alb-imaculat, eu mă voi înfrupta din miezul dulce al acestor fructe, care-mi vor da putere și mă vor menține sănătoasă. Acum, hai să ațipim un pic, îndată se luminează de ziuă și noi n-am pus geană peste geană un minut măcar! Vino aici, în spatele cozii mele, și-ți vei găsi liniștea!

Ascultător, scatiul se culcuși lângă prietena sa, așteptând ca primele raze ale soarelui să vestească zorii unei alte zile, dar nu trecu mult timp și copacul se cutremură, iar pasărea ciripi nervoasă: -E omul, Riță-Veveriță? Atât ne-a fost, oare va cădea și copacul acesta sub tăișul securii?

-Liniștește-te, prietene, speriat mai ești, e Moș Martin, azi a răsturnat câțiva stupi de albine și-acum se scarpină de piciorul casei noastre, l-or fi gădilat puțin lucrătoarele la botic, căci prin blana-i groasă acul albinei n-are spor!

-Piciorul casei noastre... adică... de trunchiul copacului, nu? Hazlie mai ești, Riță-Veveriță! Cip-cip-cip! Cip-cip... Recunosc, ești o prietenă adevărată și, alături de tine, frica de tăietorii de lemne mi s-a spulberat!

Scatiul adormi în pace, sprijinindu-și trupul de coada stufoasă și mătăsoasă a prietenei sale, iar grămăjoara de alune nu-l mai deranja, ci chiar îl amuza, când aluneca într-o clipă de neatenție.

Sub vraja stelelor care licăreau, cei doi prieteni visau la pădurea verde și măreață, schilodită pe alocuri, care urma să-și lepede podoaba cât de curând.

Dis-de-dimineată, când zorii se-ngânau cu noaptea, o agitație neobișnuită pusese stăpânire peste tot locul. Cei doi prieteni s-au deșteptat rapid și-au scos capetele din scorbură, privind cu luare-aminte în jur. Ca niciodată, multe animale, de tot felul, se adunaseră la mare adunare.

-Ce să fie? întrebă scatiul.

Dar n-apucă veverița să răspundă, că apare un cerb superb, pășind maiestuos prin puzderia de viețuitoare. Atât de impunător era, încât până și lupul, râsul și ursul se înclinau solemn în momentul în care cerbul trecea prin fața lor. Se opri în mijlocul luminișului, își roti coarnele în aer de câteva ori, apoi grăi:

-Temerile noastre au luat sfârșit, prieteni!

Prin lege scrisă, pădurea va rămâne casa noastră, iar cel care va mai îndrăzni să comită fărădelegi, punându-ne viața în pericol, va plăti scump. *Omul e silit a măsura de zece ori până să taie o dată*, iar pentru a viețui în bunăstare, avem nevoie de înțelegere.

Chiote de bucurie, ciripit de păsărele, topăituri și îmbrățișări au plutit prin aer, iar scatiul și-a luat zborul, avântându-se în înaltul cerului, apoi a coborât liniștit spre cuibul său.

Veverița sărea bucuroasă de pe o creangă pe alta, etalându-și măreția cozii, și, răpusă de oboseală, îl întrebă pe scatiu:

-Te-ai liniștit, prietene?

-Niciodată nu poți fi liniștit pe deplin, dar felul în care m-ai găzduit noaptea trecută mi-a întărit convingerea că *prietenia este mâna care-ți șterge lacrimile când viața te doare*, iar viața fără prieteni e ca nunta fără lăutari!

Veverița luă două alune și începu să le lovească una de alta, ca și când l-ar fi aplaudat pe scatiu.

-Pentru prietenia noastră, înțeleptule!

-Cip-cirip! Cip-cirip!

*

Tu cum ai defini prietenia, copile?

Nicolae ROTARU

SCRISURI

Cu pana scria străbunicul
Iar cu penița fiul său!
Și ce mai toc avea bunicul,
Nu ca tăticul meu, stilou!

Când am ajuns și eu la școală
Ș-am vrut să scriu cum e dichisul
Am mâzgălit o albă coală
Înșiruind texte cu pixul.

Azi, fiu, nepot și toți ca ei
Scriu, iar, de nu, fac vreo lectură
Cu ochii ficși pe un display
Pe mouse și pe tastatură.

PĂSĂREASCĂ

Pomii-s caiere de vată

Pe care le torc albine,
Iar livada râde toată –
Straiul alb îi șade bine.

Vrăbii, mierle, pițigoi
Se întrec cu ghionoaia,
Când un sprinten cintezo
Dă alarma: Vine ploaia!
Pupeze și cucu, de-a valma
Și privighetori de-arnici,
Nu îi sperie alarma,
Iar granguri și rândunici

Se încumetă să zboare
Peste curți, pe îndelete,
Printre oare ouătoare
Răzlețite de-un erete.

Guguștiuci și turturele,
Codobaturi și nagâți,
Parcă-s pilituri de stele
Ce se-ascund prin flori de câlți.

În coroana rămuroasă,
Unde triluri se-ntețesc,
Păsările își fac casă,
Cum s-ar spune, cuibăresc!

Creații ale elevilor premiați la Concursul literar pentru elevi Bogdania, ed. a IV, 2022

Elev Stan Rareș

Scoala Gimnaziala Nr. 28, Bucuresti, cls.a IV-a
-Premiul III pentru proză scurtă

Prințesa Sara

A fost odată ca niciodată, că de n-ar fi, nu s-ar povesti Acum multă vreme, într-un regat îndepărtat, locuia o prințesă cu numele Sara. Ea era foarte frumoasă, elegantă și deșteaptă. De mică, prințesa era fascinată de stele. Ea își dorea să zboare printre ele și mereu se întreba cum este în regatul stelelor. Prințesa Sara, când

era mică își imagina tot felul de povești cu stele. Când a împlinit zece ani, și-a pus dorința să ajungă în regatul stelelor.

Anii trecură și prințesa Sara a împlinit 18 ani. Chiar în ziua când împlinise 18 ani, a găsit în biblioteca castelului în care locuia, o carte pe care nu o mai văzuse. Cartea se numea "Cum să ajungi pe tărâmul stelelor". Prințesa luă cartea, s-a dus în camera ei și a început să o citească. Sara a descoperit în carte că, pentru a ajunge în regatul stelelor, va trebui să ajungă la Muntele de aur, care se află la o distanță de 10 mări și 10 țări. În vârful acestui munte se afla o floare unică cu petalele ca razele stelelor. Apoi a aflat din carte că, după ce obține floarea magică, va trebui să se întoarcă la castel cu floarea neofilită, nici măcar un pic. În următoarea seară cu lună plină, Prințesa puse floarea pe fereastra și adormi. Dar, din dorința de a ajunge mai repede printre stele, Sara a uitat să citească ultima pagină din carte, în ea scria cum să se întoarcă acasă. Veni dimineața și Sara se trezi printre stele.

Pe tărâmul stelelor era magic, peste tot era o lumină foarte puternică, totul era colorat în nuanțe de galben și auriu, iar stelele arătau ca niște zâne, aveau aripi care luminau atât de puternic încât le poți vedea de pe pământ. Sara a fost binevenită printre ele cu bunătate și prietenie. Magia acelui loc a făcut-o pe Sara să uite de lumea din care a venit.

Deoarece nu a citit ultima pagină din carte, prințesa nu s-a mai putut întoarce și a fost transformată într-o stea care strălucește și acum pe cer.

Eleva DAMIAN ANCUȚA

Școala Gimnazială, Nr. 2, cls. a VII-a, oraș
VOLUNTARI, județul Ilfov

-Premiul I, Secțiunea 2, clasele V-VIII, proză
Motto: „Fără întuneric nu există lumină, iar fără lumină nu există întuneric”

Un joc de umbre și lumini

Maria nu putea închide un ochi. Nu pe bezna aceea. Își roti privirea de-a lungul

încăperii. Camera ei roz deschis, drăguță și fericită înainte datorită poneilor de pluș, a draperiilor cu prințese și a patului în formă de ursuleț nu mai era. În întunericul adus de noapte sălășluia acum o încăpere sumbră și înspăimântătoare. Ceasul cu pisică care arăta ora 00:05 semăna acum cu o creatură a nopții ce își ațintea privirea sa bulbucată spre fetiță, creanga copacului din fața casei ce se zărea pe fereastră părea a fi o mână de vrăjitoare, iar casa sa de jucării semăna mai mult cu o casă bântuită. Of! Nu suporta deloc întunericul. Ideea de a nu vedea nimic o înspăimânta cumplit.

Întreaga înșiruire de gânduri fu oprită de o bufnitură ce venea de sub pat. Maria încolți de spaimă. Sub pat părea locul perfect pentru existența unui monstru. Dar mami îl verifica în fiecare seara la cererea fetiței pentru ca aceasta să doarmă liniștită. O făcu și în seara aceea. Dar știa că zgomotul auzit era real și venea de acolo. Bombon, motanul ei, dormea în living, deci nu putea fi el, dar dacă nu era el, cine putea fi? Spaima fetei creștea din ce în ce mai mare pe măsură ce imaginația sa de copil încerca să îi dea un chip ființei ce sigur se afla în aceeași încăpere cu ea în acel moment. Dar oare era sigură de asta? Oare chiar auzise ce auzise până la urmă? Trebuia să afle. Trebuia să știe dacă era posibilă existența unei creaturi sub patul ei în formă de ursuleț. Curajul și adrenalina începură să-i acapareze corpul, punând-o să se dea jos din pat și să se uite în posibilul bârlog al monstrului.

Blana neagră a creaturii strălucea în lumina slabă a lunii.

-Bombon! Ce cauți tu aici? zise fata a cărei frică fu înlocuită complet cu zâmbet larg.

Creatura se întoarse dezvelindu-și coarnele și ochii ca două felinare în fața fetiței.

Nu era Bombon.

Maria se trase mai în spate și încercă să își înăbușească un țipăt. Dar înainte să facă asta înfricoșătoarea creatură se apropie de ea ca o umbră pierdută în noapte și îi puse mâna la gură. Stătu o secundă apoi se dădu mai în spate

arătându-și înfățișarea. Era un monstru mic și sfrijit, negru din cap până în picioare, cu niște coarne mici și ascuțite și cu doi ochi mari ca de chihlimbar ce străluceau în lumina lunii. Dar acei ochi nu păreau să ascundă furie sau sete de sânge, mai de grabă tristețe, dar și o oarecare blândețe față de ființa omenească din fața lui. Acea creatură nu părea rea, ci speriată ca un pisoi pierdut de mama lui. Acesta se foi un moment iar apoi spuse cu o voce firavă și, oarecum, blândă:

-Te rog, nu țipa! Nu vreau să te sperii.

Maria, care își reveni un pic din spaima trasă, reuși să îndruga un "Cine... cine ești? Adică... ce ești?"

-Eu sunt regele Luci, regele Tărâmului Umbrelor. Sau... cel puțin eram. Am căutat adăpost sub patul tău. Iartă-mă că te-am speriat!

-Tărâmul Umbrelor? zise Maria cu o fărâmbă de îndoială. Deși începuse geografia de abia anul acesta la școală, era destul de sigură că nu auzise vreodată despre existența unui așa-zis tărâm al umbrelor.

-Scuze, am uitat că ești o ființă omenească, iar pentru tine este de necrezut existența unei astfel de lumi, totuși te aigur că ce îți voi spune nu este decât aievea. Pe lângă lumea oamenilor, mai există încă două lumi: Tărâmul Umbrelor, un tărâm cufundat în întuneric unde trăiesc monștrii de umbră așa ca mine și Tărâmul Luminilor, un tărâm mai luminos decât Soarele unde trăiesc îngeri de lumină. Datorită acestor două tărâmurii în lumea voastră există umbră și lumină, căci unele forme mai puternice ale acestora pot părăsi tărâmul lor natal ajungând astfel la voi, oamenii.

Ochii fetei se măriră de uimire. Oare era adevărat ce spusese acesta?

Până la urmă el era real. De ce să nu fie și povestea lui?

-Dacă tărâmul vostru este cufundat în întuneric, cum puteți vedea acolo? era o întrebare care se strecurase afară din gura Mariei fără ca acesta să realizeze, dar voia să

știe cu desăvârșire cum puteau trăi acești monștri ai umbrelor prin atât de mult întuneric.

-Noi avem o vedere specială care ne face să vedem mai bine în întuneric decât în lumină.

-Pot și eu să obțin această vedere? zise fără să gândească fetița, captivată de ideea de a vedea prin întuneric.

-Da, dar fără sceptrul meu regal care îmi amplifică puterile, o pot face doar temporar, iar din cauza faptului că locuința mea a fost pentru o bună perioadă de vreme lumea oamenilor, corpul meu a devenit mult mai firav neavând suficient întuneric pentru a-l încărca, astfel nu vei putea vedea întunericul atât de bine pe cât îl vedem noi.

-Păi de ce nu te duci înapoi pe Tărâmul Umbrelor pentru a-ți reveni și pentru a-ți lua sceptrul?

Luci începu să se foiască, semn că nu îi plăcea unde degenera discuția.

-Am fost trimis în exil de fratele meu. Dacă mai pun piciorul pe acel tărâm vreodată mă va aștepta o soartă îngrozitoare.

-De ce te-a exilat? spuse fata a cărei speranță începea să moară încet.

Luci oftă adânc și începu să povestească:

-Fratele meu, Corus, a fost dintotdeauna ambițios și curajos. Poate acesta a fost și motivul pentru care era de așteptat ca el să devină viitorul rege. Dar tatăl meu, Umbros, a văzut ceva în el, și a realizat că uneori ambiția și curajul nu sunt mereu bune. De aceea înainte ca acesta să urce la stele m-a numit pe mine noul rege al Tărâmului Umbrelor.

-Ce a văzut în Corus? întrebă Maria.

.....
„Fără întuneric nu există lumină, iar fără lumină nu există întuneric”

PROZĂ SCURTĂ

Adrian Nicolae POPESCU

Schmidt

S-a dus și Schmidt... Târziu, mult mai târziu decât crezuse satul. Pare-se că Mona a vrut să-l mai țină lângă ea. Așa, măcar de două degete pe fundul sticlei...

Cușor, frate-său plecase și el mai înainte. Să fi fost vreo cinci-șase ani de-atunci. Îl găsisem ghemuit și vânat jos, lângă pat. Rece, foarte rece. Nu tu suflare, nu tu puls, nu tu foc în sobă. Rămăsese în memoria colectivă... un pionier. Crease, fără a înregistra la O.S.I.M., spiritul sanitar cu arome de lămâie și de portocale.

Trăia doar sora lui. Un fel de-a spune. Singură, la capăt de drum, pe un pat de ospiciu. Singura din familie care zămislise un suflet. Un suflet bun ce devenise singura lor speranță.

Ea, sufletul bun chemase și ambulanța. Venise în vizită tocmai în ziua când Schmidt prinse a se umfla și a se îngălbeni. Degeaba, nu o ascultase. „Unchiule, mai lasă-l încolo de spirt! Te cureți și matale. Chiar n-ai învățat nimic? Ai uitat cum te jurai când l-ai văzut pe Cușor? Ce Dumnezeu!” Tot pe ea, săraca, pică tot greul. Ea îl căuta la spital, ea îi aducea de mâncare, ea îl îngropa acum.

Herțegovina, concubina lui... Elena în certificatul de naștere. Viață și acordeoane, atât timp cât sticla era plină și aveau unde să nu-i plouă... Cu șase luni în urmă li se aprinsese hornul. Vedeai fumul negru două sate mai departe. Le rămăsese doar jumătate de acoperiș, suficient cât să le acopere jumătate de cameră. Jumătatea cu pat. Mai o băută, mai o bătută... stătură împreună șaptesprezece ani. Fără să se

cunune. Nici n-aveau cum. Ea nu despărțise de Ștefuț, bănățeanul, singurul care o înmatriculase... pe persoană fizică. Încă era Bosnia ei.

Vorbiră cu preotul să-l ducă direct la biserică, acasă n-aveau cum. Copacii de la poartă erau mult prea goi; grinzile arse se zăreau ușor printre mugurii de liliac. Paharnicii, prietenii săi îi săpară groapa. Cu hârleț și lopată. Fără ghilimele.

Începu a picura. Prima ploaie din anul ăsta. Chiar dacă era frig, îi veniră ceva neamuri, destul de multe. Cum zicea și el: „Sângele apă nu se face!”. Nu-l lăsară singur tocmai acum, la urmă.

„Un-de nu e du-re-re, nici în-tris-taaa-re, nici sus-pin, /Ci vi-a-ța fă-ră dee sfâ-âr-șit. Iertați-l!”. „Dumnezeu să-l ierte!”. Cele două funii groase, trecute pe sub sicriul lucios, așteptau să îl așeze în veșnicie. Doar pantoful ud al lui Valentin, lunecând ușor pe buza gropii, nu era pregătit încă pentru despărțire. Funiile în aer, sicriul în groapă, oamenii rupând-o la fugă... Schmidt privea cu ochii mari, larg deschiși pentru ultima oară lumina zilei. Ca o coajă de nucă, coșciugul se deschise, lăsând pe margine o lume cu susul în jos.

„...’mnezeii!, ...’stosu!, ...’serica ta de Valentin! Uite ce-ai făcut! Bagă-te acuma și scoate-l!”. Groparii se dezmoțiră, Bachus fugise și el cu neamurile. „Ușor, băiete, nu te aprinde așa iute!”. Vocea preotului abia reușea să acopere tremuratul cădelniței. „Nici pământul nu-l primește!”, șopti încet dascălul, ridicând de jos și ștergând cu mâneca-i cartea sfântă.

Capacul, sicriul, Schmidt. Unul lângă altul, plini de lut reavăn. Aceleași funii, același mormânt, aceleași cuie mult mai înțepenite.

„Ce faci, Ileană?”

„De la mort! Am venit la pansat. M-am tăiat ieri la deget... Puneți oleacă de iod și un leucoplast! Dacă eram beată...”

Intram în liniște, fără vorbă, ca de fiecare dată, în ritualul ei repetat de ani la fiecă zgaibă, cu sau fără mort ori băătură.

„Bogdaproste!”

Mă duc la groapă!”. Mirarea de pe chipul meu și al asistentei îi dădu de înțeles că erau necesare lămuriri suplimentare. „I-am luat-o de la privat; mă duc repede, să nu plece Valentin! I-o arunc în groapă! Să-l bage cu capul descoperit... frumos așa?”.

Șaptesprezece ani luați de vânt. Ca o pălărie...

Diana ȘTEFĂNESCU

Această lume frumoasă

8 decembrie 2020 este data la care primul locuitor al planetei pământ este vaccinat împotriva ciudatei maladii care pusese stăpânire pe lume din 31 decembrie 2019. Margaret Keenan era o doamnă de 90 de ani din Coventry, originară din Irlanda de Nord care a fost vaccinată de către asistenta medicală May Parsons la Spitalul Universitar al orașului cu vaccinul Pfizer/BioNTech. „Dacă eu pot la 90 de ani, și voi puteți”, a rostit Margaret Keenan în fața camerei care o filma plecând din spital.

Încercasem de nenumărate ori să mă programez atât pe mine cât și pe ceilalți membri ai familiei pe platforma de vaccinare, dar după minute în șir de așteptare, după câteva săptămâni, i-am scris medicului de familie un mesaj cu rugămintea să ne programeze el. Speram că alții vor fi vaccinați înaintea mea, dar surprinzător, mă programează pe mine tocmai cu acel vaccin pe care nu îl doream, în aceeași săptămână în care promisem și de la școală mesaj cu întrebarea dacă doresc să fiu programată la vaccinare. Era vorba de același vaccin pentru că vaccinurile au fost recomandate în funcție de vârstă, criteriu care a rămas pentru un timp, dar vârsta a fost modificată din cauza reacțiilor adverse ale vaccinului. Era un experiment care se dezvăluia în desfășurarea lui în timp.

I-am scris medicului de familie să îi spun că eu tocmai pe acel vaccin nu îl doream, îmi răspunse că e riscant, dacă nu vor mai fi

vaccinuri și vezi bine, rămân nevaccinată. Am insistat că am citit niște lucruri despre el, dar replica a fost că o vedetă de la un post de televiziune a făcut covid și ea și soțul ei și situația lui a fost gravă. Nu deschid televizorul de mulți ani, iar postul menționat este nefrecventabil. Acea știre folosită ca argument forte, nu era un argument pentru mine, dar am înțeles că trebuie să trec peste chestiune, totuși am accentuat că sunt informată, citesc tot ce se scrie despre vaccinuri pe site-urile EMA (Agenției Europene a Medicamentului), ale BBC-ului și RFI România, deci ar cam trebui să fiu lămurită. Mă gândesc că vaccinul indezirabil este totuși făcut pe același principiu al celui pentru gripa sezonieră și îmi spun că nu

am nici un motiv să îl evit. La școală anunț că fusesem programată la vaccin.

Peste câteva zile primesc un telefon de la o cunoștință a părinților mei, plecată cu familia în Canada în anul 1998. Bunele maniere pot fi ușor abandonate în vremuri de criză, așa că fără să mă întrebe, măcar de polițete ce mai facem, trece direct la subiect:

- Te sfătuiesc să nu te vaccinezi.
- Voi nu vedeți ce se întâmplă. Și la voi sunt cazuri foarte multe. Ar trebui să vă bucurați că există vaccin, răspund.
- Aici a murit un om după ce s-a vaccinat și era tânăr, 40 de ani.
- Probabil că avea probleme de sănătate, zic.
- Era sănătos, insistă doamna. Și au mai fost și alte cazuri.
- Să știi că vaccinurile sunt făcute să salveze viețile oamenilor, nu să le curme.
- Bine faci cum vrei, eu ți-am spus.
- Da, tu mi-ai spus și la începutul anului să mă duc să protestez în București împotriva purtării măștii, doar că eu port masca din ianuarie 2020.
- Da, nu știu de ce porți masca.
- Pentru că nu aștept să îmi spună cineva, am urmărit ce se întâmpla, trebuia să călătoresc în fiecare zi cu un mijloc de

transport în comun și nu doream în primul rând să duc boala altora.

- Cum și porți masca tot timpul ?
- Da, când ies din casă, îmi pun masca.

Nu i-am spus doamnei că făcusem deja vaccinul. Ce rost avea, după ce îmi spusese că saloanele sunt goale și medicii mint că au bolnavi de covid în spitale. În ianuarie când insistase să merg la protestele de la guvern, aproape că îmi rănisese timpanul, țipetele înlocuiau lipsa argumentelor.

Începând chiar de a doua zi de la vaccinul meu, au început să apară informații în presă despre un lot de vaccin care nu era bun și fusese eliminat, făcuse victime, cel puțin aceasta era o primă impresie, verificasem și eu numărul lotului de pe certificatul de vaccinare, nu era acel lot. Mii de oameni care se programaseră la acest vaccin, nu s-au mai prezentat. Cu timpul cererea pentru el a scăzut evident. Am așteptat reacția care trebuia să vină din partea EMA. Multe țări din Europa puseseră vaccinul deoparte, să aștepte părerile experților în sănătatea publică, altele schimbaseră vârsta la care urma să fie administrat. În acest context, am amânat să mă prezint pentru doza a doua de vaccin. La începutul lunii septembrie, în cele din urmă, la o săptămână de la recomandările EMA, Rovaccinare recomandă doza de rapel numai cu vaccinuri pe bază de ARN mesager, indiferent de schema inițială, astfel încât cei vaccinați cu Astra Zeneca vor primi doza 3 cu unul dintre vaccinurile produse de companiile Pfizer/BioNTech sau Moderna.

Pentru că era răspunsul pe care îl așteptam, iau hotărârea să fac vaccinul, când primesc un telefon de la asistenta medicului de familie, care spune că ne sună să ne anunțe că ne putem programa și la cabinetul domnului doctor, pentru că au primit vaccin. Îi spun că voi reveni eu cu un telefon săptămâna viitoare să mă programez.

Dar fiind o perioadă a surprizelor, deși școala în care predau era deja online de două săptămâni, deși cu un an în urmă făcusem două cursuri pentru a preda online, unul în luna mai și unul de două luni istovitoare în octombrie-

decembrie, deși pornisem efectiv școala, pentru că prima lună fusese compromisă de o continuă trecere în online a elevilor nevaccinați la apariția unui caz de boală în clasă, aflăm că vom avea două săptămâni de vacanță. De ce ? Sensul acestui demers a scăpat până și elevilor. Și lor li s-a părut firesc să continuăm școala online, nu să intrăm netam nesam în vacanță.

Dar duhul vacanței s-a răzbunat probabil pentru că nu l-am primit cum se cuvine și în prima zi de vacanță forțată, pe 25 octombrie 2021, din grabă și neatenție, apuc cu mâna stângă coadă de inox a unei cratițe scoase de curând din cuptor și deși am fugit la chiuvetă și am ținut multe minute mâna sub jetul de apă rece, arsura s-a produs. Usturimea a fost calmată stând aproape patru ore cu palma pe o sticlă cu gheață pe care am avut norocul să o am în congelator. Când luam mâna de pe sticlă, durerea era insuportabilă. Am sperat că voi preveni flictenele, dar ele erau prezente a doua zi. În cea de-a treia zi, am gândit că trebuie să mă consulte un medic. Aveam un număr de telefon al unui chirurg specializat în chirurgie plastică și reparatorie, dar aparent nu mai era bun. M-aș fi dus direct la spital, dar în situația epidemiologică actuală, n-aș fi putut intra. Găsesc pe internet o clinică și un spital unde doctorul pare că lucrează. La una nu mai este angajat de doi ani, la cealaltă face doar operații. Sun o prietenă care avusese soțul internat la spitalul unde știam că lucrase doctorul și o rog să ceară unui medic numărul acestuia de telefon. Mă sună imediat, mi-l dă, îi trimit bunului Dumnezeu un gând de recunoștință când îi aud vocea medicului.

Îi spun cine sunt, îi spun că mă tratase în anul 2011, îi spun de ce, îi spun că mă bucur nespun că a răspuns la telefon.

- E mult de atunci, spune.
- Da, așa este. Îi spun că l-am căutat.
- Da, tot aici sunt. Am fost plecat.

Am fost câțiva ani în Anglia, am făcut niște specializări. La clinică nu mai lucrez de ceva timp, nu mai am chef, tata a murit în august. Nu mai am chef.

- Îmi pare foarte rău. Dumnezeu să îl ierte.

- Da. Ce ați pățit? Expun problema.
- Nu știu cum să facem să vă văd, zice. Unde locuiți?
- Ajung la spital în zece minute, răspund.
- Eu abia am ieșit din izolare, sunt vaccinat și tot am făcut boala. Toată secția a făcut și toți sunt vaccinați. Sunteți vaccinată?
- În martie am făcut prima doză de Astra Zeneca.
- N-ați făcut-o pe a doua?
- Nu, zic.
- A, asta înseamnă că nu sunteți vaccinată. Nu vreau să vă văd atunci.
- Cum, chiar așa? mă mir. Vreau să fac acum Pfizer.
- De ce nu ați făcut până acum?
- Pentru că nu se recomanda în România amestecul vaccinurilor până acum o săptămână, răspund.
- Nu este adevărat, insistă.
- Domnul Doctor, am urmărit pentru că mă și interesa direct, insist discret, sperând că nu voi deranja nici un orgoliu.
- Câți ani aveți?

După ce răspund, îmi spune că sunt în zonă de risc, că a scăzut mult vârsta la care covid devine periculos, ca și socrul lui a murit de curând. Și a mai fost cineva în familia soției.

- O să mă vaccinez, zic, mă simt din ce în ce ca un copil certat că a făcut un lucru foarte rușinos.

Adaug că sunt alergică. De asta mă mai tem.

- Se rezolvă cu o injecție cu hemisulcinat. Nu pot să mă văd cu dumneavoastră, ce e aici la noi, e plin de covid. Trebuie să vă tratez prin telefon.

Mă întreabă, răspund, trebuie mai întâi să trimit poză pe whatsapp, apoi îmi spune să mă pansez 3-4 zile. Să aplic betadină, apoi kanamicină și să fac pansament dintr-o compresă sterilă pe care torn ser fiziologic. Pansamentul umed îmi pare nepotrivit, nu zic nimic, doar întreb când îl schimb. Zilnic. Cu ac steril de la o injecție, să sparg flictenele. Eitelin și arnică după patru zile. Nu se poate

întâmpla nimic. Insistă să nu ies din casă. Întreabă dacă are cine să îmi ia cele necesare de la farmacie. Îi spun ca are cine, dar nu înțeleg absolut deloc de ce nu trebuie să ies din casă. Repetă de câteva ori, eu notasem deja. Insistă să trimit poză. Îi mulțumesc foarte mult. Inchid. Trimit poza. Răspunde că e foarte bine. Mai trimit o poză să mă asigur că informația e completă. Îmi așez toate medicamentele și compresele sterile pe o farfurie, desfac acul de injecție și îmi iau inima în dinți să sparg flictenele. Chiar în acea clipă primesc un nou mesaj în care îmi spune să nu pun pansament, doar betadină și oximed . Sunt confuză, nu mai știu ce să fac. Îl sun să clarific: Am avut destulă răbdare cu dumneavoastră și cu problemele dumneavoastră!

- Domnule Doctor, vă rog să mă scuzați, spun. Vă doresc numai bine.

Câteva minute rămân pe scaun, uluită de reacția pe care tocmai o auzisem. Mă hotăresc să las flictenele în pace mai ales că citisem recomandările medicilor englezi, flictenele nu se sparg niciodată pentru că există riscul de infecție. Medicul pediatru minunat în care am încredere și îl cunosc de ani de zile îmi recomandase același lucru. După câteva ore i-am scris un mesaj chirurgului plastician în care îi spuneam că regret nespun că s-a supărat, eu m-am gândit mereu cu drag la el și îi sunt recunoscătoare pentru cum m-a tratat cu ani în urmă.

Sun la cabinetul medicului de familie, mă programez peste trei zile la vaccin, spun că sunt alergică, dar nu la medicamente, au hemisulcinat.

- Ați luat un claritine, dacă vă știți alergică? mă întreabă medicul vădit supărat.
- Nu, zic, am citit că nu trebuie să iei nimic preventiv.
- Pe mine trebuia să mă întrebați, că aveți medic.
- Am citit recomandarea unui medic pe internet, sunt un om delicat, nu sun decât dacă este necesar.

Peste o săptămână după ora unu noaptea primesc următorul mesaj: ”Îmi pare bine că v-am ajutat în ciuda telefoanelor nesimțite și care nu aveau nici o legătură cu subiectul. Și nu îmi sunteți nici măcar rudă. Nu am contract de consultații online.” Mesajul era de la un număr necunoscut și nu era semnat.

Mihail GRĂMESCU
(16.02.1951- 13.05.2014)

DOCTORUL

Într-o cameră, la primul etaj al clinicii, cu pereții ornați cu tablouri moderniste reprezentând peisaje, stă doctorul. Pacientul vorbește. La început jenat, apoi, luându-și elan, din ce în ce mai amplu, mai convins.

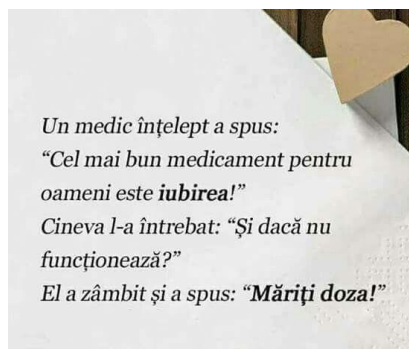
Se spune că ar fi un doctor bun, ceilalți pacienți sunt toți mulțumiți.

Doctorul aprobă din cap și pacientul continuă expunerea acuzelor. Doctorul e tânăr. Tace, notând ceva într-un carnețel. Sau poate doar se joacă așa cu pixul, mângâind pe hârtia albă diverse semne: cercuri, săgeți, hașurări colorate. Pacientul vorbește monoton și doctorul îl ascultă. Pacientul termină, mulțumește și pleacă. Alt pacient intră pentru a repeta mai mult sau mai puțin similar scena stereotipă. Se așază la masă, mai întâi reținut, retras parcă în sine, apoi din ce în ce mai prins de propriul solilocviu. Doctorul îl aprobă din cap, tăcut, desenând pe hârtie geometrii multicolore, cu carioca, semne ce par să reprezinte ceva anume. Trebuie să existe cineva, undeva, care să-i audieze pe toți care au

câte ceva să se plângă. Fiecare are câte ceva de spus pe lumea asta.

În cabinet intră asistenta. E tânără și frumoasă. Doctorul glumește și asistenta râde. Apoi altcineva intră în cabinet, alt bolnav venit cu plângerile lui, cu durerile lui, cu necazurile lui. Toți suntem bolnavi și ajungem mai devreme sau mai târziu la doctor. Doctorul stă răbdător și ascultă. În fiecare din confidențele pacienților există oarece parte a unui întreg abia intuibil. Fiecărui pacient, după ce îl lasă să spună ce are de spus, doctorul îi dă o nouă programare și, după salutarile de rigoare, pacientul trece docil în cabinetul asistentei.

Când pacienții se termină, doctorul se ridică din fotoliu, își strânge lucrurile, încuie sertarele și se duce la geam. Afară e soare. Vara a invadat aleile parcului spitalului cu boschete de trandafiri cu flori palancă. O femeie frumoasă intră în încăperea. Doctorul o salută, o sărută, o ia la braț, îi strigă asistentei din cealaltă cameră că pleacă și iese, discutând cu femeia cea frumoasă. Pe culoar pașii lor stârnesc ecou. În trecere, doctorul se salută cu funcționara de la fișier. Pe alea parcului spitalului, vântul spulberă pufii albi de plop, și cei doi se îndepărtează la braț. Femeia este cea care povestește acum ceva, mimica și gesturile ei vădesc o explozie de pasiune, și doctorul aprobă dând din cap tăcut. Iar mâine, exact la ora de începere a consultațiilor, doctorul va putea fi găsit, ca de altfel mereu și mereu, în același cabinet, ascultând pacienții, aprobând tăcut, încurajând confidențele celor ce intră în încăperea curată și îngrijită pe ușa căreia, o plăcuță roșie indică numele și orele de tură ale secției.

Andrei BREABĂN

Roatele cele vechi și roatele cele noi

La urechea lui Vodă a ajuns vestea că badea Gheorghe din Șcheia și-a alungat băiatul de acasă. Având trecere prin satul lui, merge pe la răzeș pe acasă.

- Bună ziua, bade! îl salută Vodă.

- Să trăiești și să înflorești, Măria Ta, că tare bine ne mai conduci...

- Asta e datoria mea bade, că doar de aceea am fost ales la Direptate de boieri și de norod... Domnul trebuie să fie slujbașul Țării și al poporului care i-a dat girul. Dar spune, bade... care-i socoteala, de ce l-ai alungat pe băiat de acasă...

- Păi nu l-am alungat... o plecat singur... A crescut și a făcut aripă. De acum e bărbat, trebuie să ia viața în piept... să-și folosească aripile precum fac păsările...

- Vezi carul acela de pe uliță, bade? Spune-mi te rog de ce roțile cele noi se găsesc în car și acesta merge cu roțile cele vechi și hârbiute? Și de ce calul cel bătrân este la jug și cel tânăr merge pe lângă car.

- D-apoi e la mintea cocoșului, Măria Ta. Roțile cele noi nu au cerc pe ele și până s-o pune trag tot cele vechi, iar calul cel tânăr încă nu a fost dresat bine, îi va veni rândul când va fi pregătit.

- Așa e și cu feciorul tău, bade. Are aripă cu care să zboare, așa cum ai spus, dar încă nu sunt deprinse să zboare bine, de aceea mai trebuie ținut pe lângă cel care i le-a dat.

Uite la exemplul cocorilor care după ce-și învață puii să zboare îi țin pe lângă ei până îi duc în țările calde, să le arate drumul și să le fie

de ajutor la nevoie... - Am înțeles, Măria Ta. Bună vorbă ai spus.

- Rămâi cu bine, bade.

- Mergi cu Dumnezeu, Măria Ta! Și să ai încă ani mulți grijă de țară, că ne ești ca un adevărat părinte.

După ceva mai bine de un an, numai ce trece Ștefan cel Mare din nou prin dreptul casei răzeșului, că Șcheia este aproape de Suceava. Aruncă o privire și vede o casă nouă, ceva mai departe de cea a lui badea Gheorghe, dar aflată în ograda lui. Curios, îl strigă să iasă afară.

- Să trăiești, Măria Ta!

- Bună să-ți fie inima, bade. Am oprit din curiozitate să aflu cine și-a făcut casă în curtea dumatăle.

- Păi cine să facă altul decât feciorul meu, Costel, Măria Ta? Îți mulțumesc din toată inima pentru sfatul bun pe care mi l-ai dat. L-am adus acasă cum m-ai învățat și feciorul meu tare s-a bucurat. Cu puțină îndrumare s-a dat în rând cu lumea, s-a învățat cu treburile câmpului și cu cele în gospodărie. În iarnă, potrivit datinilor, a fost la horă în sat și și-a găsit soață. Numa ci-o făcut nunta în câșlegi, că în vară am pus de clacă și i-am ridicat cu oamenii din sat casa pe care o vezi. Este alături de a mea, că doar tot lui îi va rămâne totul după ce m-o lua Domnul, că n-oi moșteni eu pământul...

- Dar nepoți ai, bade?... pe când se așteaptă?

- Vin și ăștia, că doar nu s-or fi luat digeaba! râde poznaș răzeșul nostru. Băietul mi-a spus că nora îi grea, că ei sărăcuța i-i cam rușine să grăiască din astea. Nu are îndrăzneală, că așa îs fetele de pe la noi, mai rușinoase... Îi drept că e și tinerică, abia de-o împlinit 16 ani când s-o făcut nunta.

- Pentru că mi-ai ascultat sfatul și ți-ai ajutat feciorul să zboare, ți-o boteza eu nepotul bade Gheorghe. Numai să vii personal să-mi dai de veste când se naște...

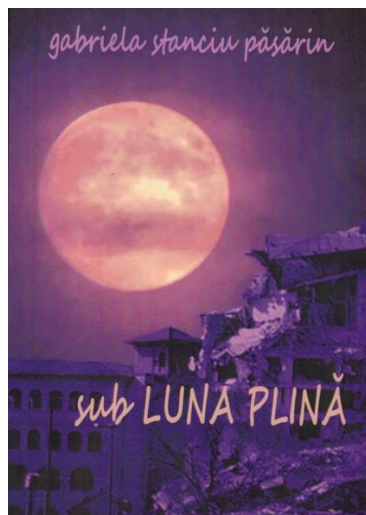
- Este prea mult, Măria Ta. Nu știu cum să vă mulțumesc.

- Nu e nevoie să-mi mulțumești, bade Gheorghe. Urmez și eu sfatul pe care ți l-am dat.

Cronici literare, recenzii, comentarii

Nicolae VASILE

Recenzie la romanul *"Sub lună plină"*,
 autor **Gabriela STANCIU PĂȘĂRIN**,
 publicat de editura Fast Editing, 2021

Noul roman al **Gabrielei STANCIU PĂȘĂRIN** explorează literar întâmplările și coincidențele din viața unei tinere, *Maira*, legate de un fenomen cosmic, cel al lunii pline, și unul geologic, cutremurul din anul 1977. Acestea, însele, luate împreună, reprezintă una dintre coincidențe în care multă lume crede. Marin Preda, cu umorul său rural, ar fi exclamat în fața unei splendide etalări a lunii cu luminozitate maximă: „tocmai bună de tăiat cocenii”. Luna plină îi amintea Mairii nu doar de momentul morții lui Bogdan, ci și de prima noapte de dragoste petrecută cu acesta, o altă coincidență, dar și o discontinuitate în același timp.

Ideea discontinuității, care ne producea atâtea necazuri la cursul de analiză matematică, funcțiile discontinui fiind un subiect care am fi vrut să nu ne pice la examen, este prezentată extraordinar de sugestiv prin blocul prăbușit parțial la cutremur, ruptura făcându-se printr-un apartament la care unele camere căzuseră, iar

altele nu. Din păcate pentru Maira, Bogdan se afla în partea rea, iar din fericire pentru ei, prietenii lor, Mona și Doru, erau în acel moment în partea cea bună, care a rămas. La unele etaje, spune autoarea, nenorocirea se produsese chiar prin interiorul unor persoane, părți din acestea rămânând să fluture agățate de ceea mai rămăsese din clădirea prăbușită. Așa a dat Dumnezeu!...

Raportat la cele două evenimente, acțiunea romanului se desfășoară simetric, în oglindă, cu paragrafe întrepătrunse, o parte despre viața Mairii după cutremurul care cauzase moartea lui Bogdan, iubitul și soțul ei, iar a doua parte fiind rememorarea conjuncturii în care l-a cunoscut pe acesta.

Romanul face o introspecție a vieții eroinei principale, nu întâmplător aceasta fiind absolventă de psihologie, disciplină care în ultima parte a epocii comuniste pierduse recunoașterea autorităților, ajungându-se până la desființarea facultății de profil, fapt întâmplat în realitate, bine reflectat în carte, să știe și tinerii de astăzi ce vremuri au trăit părinții și bunicii lor.

Psihologia pierderii unor persoane dragi reprezintă o altă categorie de coincidențe care conduc la empatizarea participanților la acțiunea din carte, iar soluția depășirii momentelor grele, inevitabile după asemenea trăiri, o reprezintă transpunerea persoanelor dispărute în unele vieți din împrejurimi care, real sau imaginar, prezintă similitudini fizice sau de comportament cu cei dispăruți.

Maira vedea în Valentin Dima o copie fidelă a lui Bogdan, ceva mai în vârstă, dar care avea în plus și o profesie ce corespundea cu unul dintre hobby-urile sale, literatura, iar în bunica fostului ei soț, Lili, o vedea pe mama sa dispărută recent. Valentin Dima vedea în Maira frumusețea fostei sale soții, actrița, dar care avea în plus bunătatea și altruismul care fostei sale consoarte îi lipseau cu desăvârșire. Lili vedea în Bogdan nu pe

nepotul, ci pe copilul său care dispăruse într-un accident aviatic.

Romanul intră în lumea puțin cunoscută a spitalelor, cu bunele și relele acesteia. Evident, cele mai multe aspecte găsite acolo sunt cele negative: suferință, dezinteres, mizerie etc., dar există și laturi pozitive: prietenii durabile, legate pe viață, vezi cazul Tania, profesionalism și omenie, vezi cazul doctorului Crișan etc.

Bucureștiul este un erou în sine al cărții, care a suferit atât de mult la cutremur, dar și-a păstrat farmecul clădirilor de altădată, vezi cea în care locuia Lili, care a determinat-o pe Maira să o prefere în detrimentul noului apartament din Calea Moșilor, cumpărat de Bogdan într-un bloc proiectat tocmai de el. Descrierea drumurilor eroilor romanului prin oraș este un exemplu de exprimare a aprecierii arhitectonice, trădând specializarea profesiei de bază a autoarei. De altfel, aceasta se remarcă și-n desele incursiuni prin zona Facultății de Arhitectură, o caracteristică și a altor volume publicate de Gabriela STANCIU PĂȘARIN.

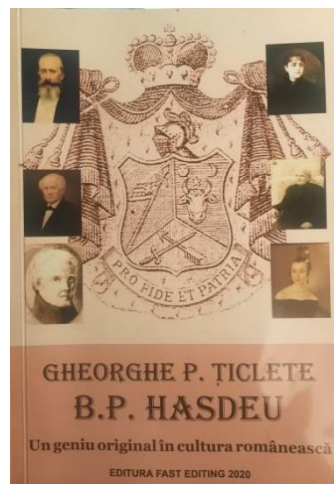
Tot un aspect care se repetă în opera autoarei este și escapada de la mare a Mairei la invitația lui Bogdan, ce mă duce cu gândul la splendida poezie „*Aruncarea în valuri*”, a lui *Adrian Păunescu*, transpusă muzical, la fel de remarcabil, de *Vasile Șeicaru*.

Noul volum al autoarei este o carte care se citește ușor, te prinde repede în mrejele sale, dar îți dă mult de gândit. Întâmplările și coincidențele multiple, care poate nu sunt tocmai apreciate ca mijloace literare, dar devin foarte provocatoare când au la bază realitatea, te conduc la ideea că toate se leagă fascinant între ele, *când este să fie* (vezi cele întâmplare de la cunoștința dintre Maira și Bogdan până la unirea lor deplină), și totul se dârâmă, la propriu și la figurat, când voința Domnului a dispărut.

Domnul dă, Domnul ia și tot așa!...

Prof. Cleopatra LUCA

B. P. Hasdeu – Un geniu în cultura românească

Secolul al XIX-lea aduce mari transformări în cultura românească. Trei dintre enciclopediștii noștri se nasc și activează în acest veac al sfârșitului celui de al doilea mileniu după Christos: Ion Heliade Rădulescu, Mihai Eminescu și Bogdan Petriceicu Hasdeu. Mai amintim de scriitorii perioadei marilor clasici și de mulți alții din diferite compartimente ale științei și culturii naționale. Când se aglomerează astfel de valori în evoluția unui popor, înseamnă că acesta a ajuns la un anumit nivel de dezvoltare, de înțelegere și de capacitate spirituală.

Domnul prof. univ. dr. inginer **Gheorghe P. Țiclete**, contemporanul nostru, a avut un cult pentru genialul B. P. Hasdeu (1838 – 1907). După ani de studiu și de întocmire a unor lucrări, de ordinul zecilor, mai ales în domeniul construcțiilor, a științei, în general, iată că într-o perioadă de maturitate intelectuală se ocupă de multe personalități ale progresului național, publicând două masive volume de „Evocări” („Lumea prin care am trecut” și „Cei care au fost”), iar de curând, a fost preocupat de întocmirea unei monografii ample despre Bogdan Petriceicu Hasdeu, care a și apărut la Ed. Fast Editing, 2020, București.

O primă observație asupra acestei opere și a realizatorului ei este desfășurarea unui amănunțit studiu asupra familiei Hasdeu,

mergându-se cu sondarea arborelui genealogic până în secolul al XV-lea. De aici și patriotismul omului de știință și literatului Bogdan Petriceicu Hasdeu. Oricât de ocupat ar fi fost în ceea ce întreprindea în diferite domenii de activitate în același timp, marele cărturar nu neglija un sentiment pe care l-au avut toți ascendenții săi – adică ceea ce realiza era punerea în practică a dăruirii sale pentru poporul strămoșesc și pentru patria nemuritoare.

Realizatorul monografiei despre care vorbim s-a informat din surse diferite, dar cel mai adesea, din arhivele Bibliotecii Academiei Române, instituție majoră pentru oricine vrea să se documenteze corect și minuțios asupra unui subiect. Datele cele mai clare încep să se înfiripe din secolul al XVIII-lea înoace. Sunt evidente aptitudinile pentru învățătură ale celor din familia viitorului mare cărturar ales de profesorul Gheorghe Țiclete. Așa că nu este de mirare să se ivească și cele două genii: Bogdan Petriceicu Hasdeu și fiica sa, Iulia Hasdeu. „În comun, aceștia aveau (...) un sentiment care se ridica tumultuos din adâncul sufletului ca un vulcan cald și dureros, nedistructiv, dar conștient și de neînlocuit,” găsim, la pagina 29, în monografie.

Noi, cititorii, admirăm puterea de concentrare și perseverența profesorului Țiclete în aplecarea sa asupra studiului la o vârstă la care alții se desfată în croaziere, ca să nu mai amintim de cei mulți care doar se bucură de nepoției lor în umbra copacilor din parcuri, manieră deloc de neglijat, dar doar atât.

Bogdan Petriceicu Hasdeu a fost un poliglot (cunoscător a 26 de limbi) și a înmagazinat cunoștințe în cantități cum doar în cazuri extrem de rare se întâmplă. Tot ceea ce întreprinde în viața sa acest Om are caracter patriotic și tendință de a menține trează conștiința națională. Încă din tinerețe își pregătește unele lucrări de anvergură de mai târziu. Treptat și-a înmulțit aptitudinile și și-a format o pregătire excepțională. Doar un exemplu de ieșire din comun a comportamentului savantului născut în

Cristineștii Hotinului: a învățat limba turcă în numai zece zile și a ținut o cuvântare în această limbă, încât a uimit asistența. Dacă n-a făcut carieră militară, așa cum începuse să se pregătească în tinerețe, s-a dovedit a fi pe mai departe poet, prozator, dramaturg, savant în domeniul lingvisticii, filologiei, istoriei, publicist și practicant al spiritismului. Lista scriitorilor pe care i-a citit, i-a studiat este mare și valoroasă: Byron, Pușkin, Lermontov, Gogol, Shakespeare, Thomas Morus, Walter Scott, Dante, Goethe, Fr. Schiller, Adam Michiewicz, Calderon de la Barca și mulți alții.

Iată un model pentru orice perioadă și pentru orice tânăr cu înclinații spre studiu.

Temperamentul efervescent al lui B. P. Hasdeu îi este specific, dar căutăm în el dorința de rezolvare a multor probleme, de a duce la bun sfârșit multe propuneri, chiar dacă forțele și împrejurările nu l-au ajutat. Biografia lui B. P. Hasdeu este foarte încărcată. Al. I. Cuza însuși a văzut în el încă de la începuturi o mare capacitate creatoare și un bun executant. Nu trebuie să trecem cu vederea respectul admirativ al savantului pentru strămoșii noștri, dacii, de aici afirmația lui: „Împăratul Traian i-a supus pe daci, nu i-a stârpit.” Ideile lui Hasdeu au ecou și-n rândul multor români actuali cu noi.

Domnul prof. Gheorghe Țiclete s-a aplecat în amplul său studiu despre savantul stabilit în cele din urmă la București și apoi la Câmpina, scoțându-i în evidență fiecare caracteristică: erudit, patriot, democrat, neliniștit spirit enciclopedic, cu o mare fantezie creatoare, un român foarte cunoscut în cercurile universitare și academice internaționale, membru al multor academii din Europa și din America.

Nu trebuie să facem un compendiu al lucrării realizate de profesorul Țiclete, ci să scoatem în relief munca de cărturar a acestuia asupra contribuției la dezvoltarea culturii române a marelui erudit B. P. Hasdeu.

Un alt nume care l-a fascinat pe monografistul Gheorghe Țiclete este Iulia Hasdeu, fiica marelui învățat. Până la cei 19 ani

ai săi, geniala româncă a realizat cât nu se întâmplă des nicăieri în vreo altă cultură. Tatăl a fost mândru de ea (și noi la fel) și cei doi au comunicat chiar după ce Iulia a trecut în neființă atât de tânără, victimă a tuberculozei, boală a acelui timp. Castelul înălțat de Bogdan Petriceicu Hasdeu la Câmpina a fost schițat de tată după cum îi dicta fiica în ședințele lui de spiritism. Demersurile savantului în acest domeniu au fost revelate în lucrarea „Sic cogito”. Contemporanii lui n-au văzut cu ochi buni multe din faptele savantului, dar mai ales ieșirea lui din normalitate prin aducerea pe pământ a spiritului fiicei, în marea lui dragoste pentru ființa plătândă din punct de vedere fizic, dar puternică pe planul gândirii și al sufletului.

„Ar fi multe de spus și de adăugat, dar Hasdeu nu va putea fi cunoscut și apreciat, admirat și înțeles decât atunci când vom încerca să ne transpunem cu răbdare și fără idei preconcepute, în epopeea vieții sale...” încheie profesorul Gheorghe Țiclete minunata sa monografie despre savantul de geniu Bogdan Petriceicu Hasdeu.

**Prof Geo CĂLUGĂRU despre volumul
„Școala veche din Cacica-Copilăria mea.
Pseudo-monografie, Editura Bogdania, 2022**

**DIN DOR DE "ȘCOALA VECHE
DIN CACICA"**

Există locuri în România care emană câmpuri energetice ce se reflectă în oameni. N-am nicio îndoială că un asemenea loc este și zona geografică-administrativă în care este situată localitatea Cacica, având un trecut istoric spectaculos, dovedit prin rezultatele cercetărilor arheologice ca și prin mărturiile materiale. Acestea-s copios înfățișate de învățătorul scriitor Alexandru Armeanu în volumul „Școala veche din Cacica – copilăria mea – pseudo-monografie”, apărută la cunoscuta editură „Bogdania”. Domnia sa este omul în care se reflectă energia emanată de câmpul energetic al localității Cacica, unde s-a născut în mai 1952, prin urmare, un septuagenar, prilej cu care își face un dar, nu doar sieși, ci și tuturor acelor pe care i-a cunoscut, prioritară fiind școala unde a fost învățător, nu doar el, ci și unii dintre membrii familiei sale, gest firesc pe care îl onorează cum se cuvine.

Vreau să fac niște precizări și chiar le fac. Din modul în care este structurat conținutul cărții și modalitatea în care înfățișează întâmplările, legătura lor cu schimbările sociale și politice din viața țării, în plan general, dar și cu cele ce se petrec în viața localității, a compoziției etnice a populației din localitate, dar mai cu seamă în viața, în evoluția continuă a școlii și mai sunt și alte aspecte, pe care, sigur, cititorii le vor sesiza, m-au orientat către niște date esențiale care țin de concepția omului și scriitorului Alexandru Armeanu atât în legătură cu viața cât și cu arta creației literare propriu-zise. Autorul este convins că, nereflectate și nemediatizate, adică neajunse sub privirile celor ce trebuie să le cunoască, vor fi acoperite de praful sau solul uitării. De aici, conștientizarea autorului că, una din esențialele sale îndatoriri este reconstituirea memoriei, realizându-se astfel niște atât de vital necesare învieri din uitare. Modul riguros de abordare, la care se adaugă iubirea pentru niște oameni deosebiți, familia și prietenii, aflându-se în prim-plan, harul exprimării expresive a întâmplărilor, cărora a trebuit să le găsească soluțiile adecvate, toate îngemănate, cu o

pricepere necomună, au ca rezultat o monografie și nu o pseudo-monografie, cum cu modestie puțin exagerată, se autoevaluează într-o zonă pentru care are vocație.

Fie că în lecturile sale s-a întâlnit cu seva înțelepciunii profunde a celor două, de ținut și de luat aminte, cugetări aparținând marelui savant istoric Nicolae Iorga, ori propria-i intuiție l-au călăuzit spre adevărul cuprins în acestea, pe care le voi cita, ori într-un moment de profundă inspirație, a găsit cuvintele cele mai potrivite de a le exprima în cuprinsul conținutului acestui volum de excepție sunt foarte adecvate aici.

Iată despre ce este vorba în exprimarea lui Iorga: „Pentru a fi un adevărat om, trebuie să te gândești la două lucruri: atâtia au fost ca să fii tu și că tu însuși ești ca să fie după tine atâtia oameni.”

Revenind la Cacica, ideea este că Imperiul Austro-Ungar, în care funcționalitatea economică în tot teritoriul era esențială, pe măsura inventarierii resurselor, trecea și la valorificarea lor. Descoperirea zăcămintului de sare de la Cacica, în 1895, a făcut necesar, dar și posibil, să ajungă aici grupuri etnice germane, polone sau rutene. Grupurile etnice care au colonizat, inclusiv Cacica, erau grupuri de populație educată și cu tradiție în realizarea anumitor activități economice, așa cum erau mineritul în sare ca domeniu specific sau exploatarea lemnului. Apariția și încheierea colectivităților, chiar bazate pe grupuri etnice, a impulsionat apariția școlii ca instituție a colectivității. În acest caz vorbim de o colectivitate multietnică structurată prin apartenența la Salină.

Perioada de după 1945 și mai cu seamă după 1950 este foarte interesantă ținând cont de schimbarea radicală de regim, cu șirul de reforme succesive în organizarea învățământului ca și de evoluția localității ca entitate teritorială-administrativă. Din 1948 până în 1960, la clasele primare au funcționat trei secții cu predare în limba română, polonă și ucraineană. Aniversarea a 150 de ani a Școlii din Cacica a fost și a rămas un proiect

uitat. Dar acum localul nou există. În spatele acelui proiect s-a aflat multă muncă și perseverență, prin care s-a putut ajunge la proiectul pentru Noul local actual. Un alt moment de implicații deosebite a fost anul 1989, când a avut loc din nou schimbare de regim, din nefericire aducând influențe perturbatoare procesului școlar prin scăderea alarmantă a numărului de elevi.

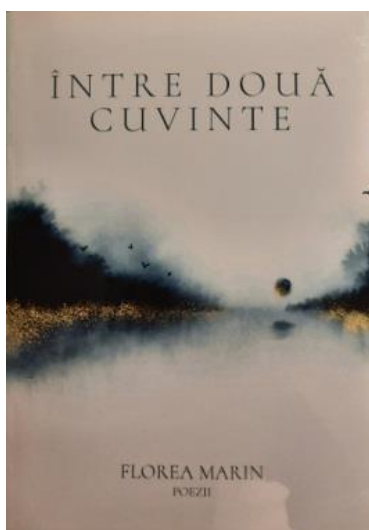
O sinteză a celor mai importante momente din evoluția școlii de la Cacica, completată cu date orientative din diverse surse este prezentată copios în acest volum de excepție pe care vi-l recomand cu căldură.

Având în vedere dictonul că o imagine valorează cât 200 de cuvinte, iar în volum sunt 122 de ilustrații înfățișând clădirile școlii de-a lungul timpului, elevi, însemne școlarești, cravata de pionieri, Salina, întâlniri ale foștilor elevi, hora bucovineană, Ritmicii – chitară și vioară, gara Cacica, harta turistică a localității Cacica, clădirea poștei, copii la grădiniță, etc. Bine gândit, volumul cuprinde patru părți bine delimitate: universul școală, universul Salină,, universul satul – cu Trenul la Cacica, Muzica, Cacica tot mai departe, dar mai aproape, cele patru întâlniri ale Fiilor Școlii Satului Cacica (2015, 2016, 2017, 2018). Postfață, bibliografie, epilog – sub el – Foto – Alexandru Armeanu, Cacica 2014, în curtea familiei Rusu. O emoționantă poezie, imediat după pagina cu datele tehnice ale tipăririi volumului, intitulată „Școala veche din Cacica” ne dezvăluie harul poetic al domnului Alexandru Armeanu.

Modul de realizare a acestei monografii ne dezvăluie, prin autorul său, secretul dăruirii atât a operei cât și a creatorului acesteia, formulat de I D. Sârbu, astfel: „Ca să nu mori fără urmă trebuie să-ți povestești mereu, și mereu, nașterea, părinții, copilăria, tot, tot, tot...”

Prof. Geo Călugăru
CREAȚIA POETICĂ DINTR-UN
LUSTRU DE VIAȚĂ (2014-2019),
CHINTESENȚĂ A CELOR 70 DE
ANI DE ACASĂ AI POETULUI

FLOREA MARIN

Poetul Florea Marin, născut la 5 ianuarie 1950, în comuna Bratovoiești, satul Badoși, din județul Dolj, a avut, cu timpul, o carieră militară, până la gradul de colonel, într-o unitate militară din Tg. Jiu. Și-a adăugat studii de filosofie, de istorie și de drept la universități din București și Sibiu. A studiat din pasiune și noțiunile căpătate l-au ajutat în diversificarea și îmbogățirea tematicii creației sale poetice pe care și-a concretizat-o începând cu anul 2014, publicând sub pseudonimul T. Meraru, ce-l definește ca om și ca poet.

„Temerarul” Florea Marin se manifestă creativ, abordând poemul, pamfletul, epigrama, sonetul, rondelul și afișându-se cu ele mai întâi pe blogul său personal, apoi într-un volum de poezie cu titlul „Între două cuvinte”, 2020, la Editura Laurent, după ce mai întâi a publicat epigrame în revista „Independența Română – Independența prin Cultură, București. Aici va face cunoștință cu descendentul familiei Stoika, Florian Laurențiu Stoika, directorul revistei și editurii amintite. Tot aici a auzit și de poezii Cezar, Costel și Titus Stoika, unchiul domnului director. Aceștia sunt și azi modele de dăruire patriotică și de compoziție poetică.

În 1965, în rubrica permanentă din revista „Contemporanul” George Călinescu se referea la Mihai Eminescu: „Geniul lasă pe traiectoria cosmică, pe care o parcurge, o dâră sonoră de

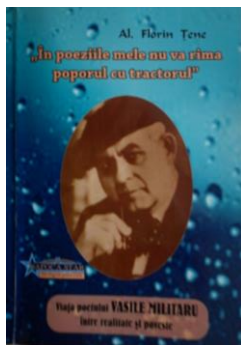
foc, dând o lecție de construcție umanității din care și-a însușit ceea ce îi era destinat.” Pornind de aici ori de la zicerea aceluiași genial poet cum că „...ar fi păcat să se lepede clipa cea repede ce ni s-a dat”, ajungem la sensibilul poet Florea Marin, care știe să vadă în grăunte chipul lui Hristos și în spicul de grâu pe Maica Domnului. Luând drept model pe țaranul român și creștinismul cosmic, poetul din Bratovoiești Doljului creează o poezie care s-a revigorat avându-l ca punct de pornire pe acela care încă mai poate ține coarnele plugului.

Într-un alt grupaj de poezii remarcăm versuri minunate în poeme precum „Viscol în Bărăgan” ori „Dezgheț de primăvară”, uimitoare vibrații ale poetului în fața anotimpurilor: „Răzbat scânteii din raze înghețate, / Căci pomi, și vii, și crânguri amorțite, / Par albe candelabre apretate, / Forme și motive infinite / Palate de cleștar și ametist / Îți mulțumesc , o, Doamne, că exist.” Apreciez grija poetului nostru de a-și data poemele, implicându-se nu numai emoțional în fiecare poezie ci introducându-le ca într-un fel de fișă. Remarcăm o bogată și variată paletă de subiecte: bulversarea din rândurile armatei, sincerul patriotism, anumite momente triste: „Trec niște oameni ninși, acum pe stradă / Bunici sfătoși sau cam așa ceva... / Ieri apăsau cadența la paradă, / Azi, numai însoțiți de cineva.” (Rezerviștii). Un imn de slavă îi este dedicat femeii de ziua ei: „Un curcubeu îți țese vântu-n plete / Pielea albă soarele-o sărută: / Porți în tine a iubirii sete / Și maternitatea absolută / Flori timpurii s-aștern pe-a ta alee / Căci azi e sărbătoarea ta, Femeie!” (De ziua ta, femeie – sonet)

Poetul volumului „Între două cuvinte” îi mai are drept protagoniști lirici pe bunicii săi, pe anumiți eroi, pe oamenii uitați în negura timpului și ajunge în cele din urmă să constate „Ce popor am fi putut să fim, / Ce păcat că am ajuns cum suntem ! ”

Fiecare poem poate fi analizat dezvăluind un poet care nu pare deloc timid și necunosător. Îl felicităm pentru începutul mai mult decât promițător.

Mircea Daroși despre vol. „În poeziile mele nu va rima poporul cu tractorul”, autor Al. Florin Țene, Editura Napoca Star, 2022

Viața ca o poveste

Cucerit de ideea scrierii unor biografii romanțate, **Al. Florin Țene** este scriitorul care vine să îmbogățească spectrul literaturii autohtone cu această specie literară, remarcându-se prin romanele sale despre Gib I. Mihăescu, Alexandru Macedonski, Radu Gyr, Traian Dorz și Vasile Militaru, a căror viață este pusă de autor „între realitate și poveste”. **Cel de-al cincilea roman intitulat „În poeziile mele nu va rima poporul cu tractorul”, apărut la Editura Napoca Star, 2022, se referă la viața poetului Vasile Militaru,** autorul celebrului poem „A venit aseară mama”, despre care s-a crezut multă vreme că aparține lui George Coșbuc. Este o carte impresionantă în care sunt așezate în ordine cronologică datele biografice ale poetului, este urmărită evoluția vieții acestuia, îmbinând armonios realitatea cu ficțiunea. Vasile Militaru s-a născut la 19 septembrie 1885 în comuna Dobreni- Câmpurelu, județul Ilfov, din părinții Ghiță și Tinca, țărani plugari foarte săraci, cu șase copii puși la muncă de la cea mai fragedă vârstă. Destinul lui Vasile este unul aparte față de cel al fraților săi. De timpuriu este stăpânit de dorința de a studia și de a se afirma pe plan literar. La numai 15 ani publică primele sale versuri în revista „Literatura și arta română”. Nevoit să-și câștige singur existența și dornic să cunoască lumea care îl înconjoară, trece printr-o experiență plină de încercările vieții : ucenic la

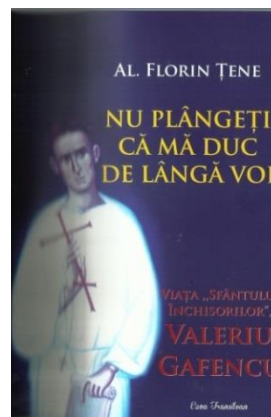
tipografia „Thiel și Wiess 2”, funcționar comercial în București, vânzător ambulant de fructe și legume pe străzile Brăilei, apoi, copist la Ministerul Lucrărilor Publice și redactor la ziarul „Universul”. Chiar dacă greutățile și neajunsurile l-au copleșit, poezia i-a fost tovarăș de viață prin care și-a exprimat răbufnirile sale sufletești. Talentul îi este recunoscut de către elitele culturale ale epocii, între care Barbu Ștefănescu Delavrancea, Alexandru Vlahuță și Duiliu Zamfirescu”, personalități care îi vor deschide drumul năzuinței sale spre literatură, devenind membru al Societății Scriitorilor, îi vor înlesni colaborările la cele mai prestigioase publicații din țară și treptat, să-și vadă opera poetică tipărită. Scrie poezie religioasă (*Divina zidire*, lucrare ce reprezintă *Biblia versificată*), poezie patriotică (*Temelie de veac nou*) și se remarcă prin câteva volume de fabule care îi atestă adevărata vocație de moralist. Pentru cele 23 de titluri de carte și alte multe lucrări care n-au văzut lumina tiparului, Vasile Militaru a trebuit să plătească tributul său de suferință, fiind arestat și condamnat la 32 ani de închisoare, pe motiv că a refuzat să-și folosească talentul literar în slujba comunismului și a fost considerat un dușman al poporului. Cea mai dură acuzație a fost pusă pe seama apropierei poetului de legionari, cărora le dedică câteva poezii semnate cu pseudonimul Radu Barda (*Purtătorii torței*, sau *Bucură-te țară*), pe care le publică în volumul „*Temelie de veac nou*”. Se stinge din viață la 8 iulie 1959 în închisoarea din Ocnele Mari, în vârstă de 74 de ani, lăsând în urma lui o operă încărcată de mesaje patriotice, de simboluri religioase, de îndemnuri și chemări la luptă pentru dreptate și libertate. Meritul cărții constă în faptul că autorul reușește să creeze atmosfera plină de evenimente în care a trăit și creat poetul. El nu își propune să facă o analiză critică a operei lui Vasile Militaru, dar se folosește creația lui pentru a ilustra frământările sale interioare. Radiografiază tot ceea ce consideră că este demn să-i reabiliteze imaginea mai puțin agreată de unii și alții. Ceea ce face Al. Fl.

Țene este un adevărat bildungsroman. Pe scheletul real al vieții lui a grefat elemente de poveste perfect funcționale cu personalitatea acestuia, a pus informații despre care nu am avut cunoștință până acum. Autorul nu apelează la stilul academic, ci face uz de talentul său literar de excepție, care îi înobilează întreaga operă. Găsim în conținutul romanului toate etapele formării intelectuale a poetului, începând din anii copilăriei și până în apogeul împlinirilor sale. Descrierea satului natal, a mediului urban la care a râvnit atât de mult, evocarea evenimentelor istorice și culturale, care abundă în subsolul cărții, sunt elemente care completează în mod strălucit conținutul romanului. Autorul se oprește și asupra unui moment fericit din viața poetului, căsătoria lui cu actrița Ecaterina Bărbulescu, care i-a fost un adevărat sprijin sufletească în toate împrejurările. Poetul devine personajul propriei sale povești de viață, eroul care întruchipează adevăratele virtuți umane. Ceea ce dă o valoare inconfundabilă acestei opere este expresivitatea limbajului popular folosit, autenticitatea lui, mai ales în evocarea mediului rural. Portretul lui Vasile Militaru, meteușugit realizat, cuprinde trăsături umane, atât de bine conturate încât dau impresia că autorul l-ar fi cunoscut personal. Iată un roman deosebit de plăcut și atractiv, construit pe suportul energiei și sensibilității scriitorului clujean, Al. Florin Țene, o veritabilă voce scriitoricească, tot mai mult auzită și răspândită în lumea literaturii contemporane.

Prof. dr. Nușa Constantinescu despre romanul „Nu plângeți că mă duc de lângă voi – Viața Sfântului Închisorilor, Valeriu Gafencu” de Al. Florin Țene

Cunoscutul scriitor și ziarist **Al. Florin Țene** este prezent în librării cu un nou roman, intitulat “Nu plângeți că mă duc de lângă voi – Viața Sfântului Închisorilor, Valeriu Gafencu”, apărut la Editura Ecou Transilvan, Cluj-Napoca, 2022.

În ultima perioadă, talentatul și harnicul scriitor de care facem vorbire a scos la lumina tiparului câteva romane din seria “viața scriitorilor între realitate și poveste”, începând cu Gib I. Mihăescu, Macedonski, Minulescu, Radu Gyr, Vasile Militaru, Traian Dorz și Valeriu Gafencu.

Prezentul roman de 257 de pagini are o prefață de dr. Ionuț Țene, intitulată “Actualitatea lui Valeriu Gafencu-Sfântul închisorilor”, în care subliniază: ”Valeriu Gafencu din temnița comunistă a înțeles cel mai bine rostul Bisericii și îndemnul ei jertfelnic, că trebuie să zidească în suflete. Un mirean creștin-ortodox a fost un mărturisitor, un mucenic, fără să fie de formație teolog, cleric sau ierarh. E un model hristic în rândul laicilor, un exemplu care unește mirenii și clerul, prin sfințenie și mărturisire. Rostul Bisericii este rugăciunea și permanenta comunicare cu Hristos prin propovăduirea Evangheliei, trezvie înțeleasă de tânărul student.

Învățămintele lui Valeriu Gafencu sunt actuale și pot reface legătura dintre popor și cler într-un model de jertfă mucenicească împotriva secularizării. Reîntoarcerea la învățămintele de pateric ale mucenicilor din închisorile comuniste este liantul și singurul, astăzi, care reface încrederea dintre ierarhie și enoriași în comuniunea cu unică și sobornicească biserică în timpurile provocatoare ale modernității desacralizate. Românii au nevoie de o sacralizare a societății prin modelul jertfelnic al sfinților din închisorile comuniste.

În ultimii ani, apar tot mai multe monografii, studii, articole și creații artistice despre Valeriu

Gafencu, fapt ce contribuie la creionarea icoanei Sfântului Închisorilor, nu numai în biserici și acatiste, ci și în opere literare de substanță din cultura noastră.“

În postfața scriitoarei Elena Buică-Buni din Toronto (Canada) se stipulează: “Aflându-se într-o lume plină de întuneric și de cruzimi, cu crâncene încercări, nu deznădăjduia și nici nu renunța la efortul de a-i încuraja, de a-i înălța sufletește, spre dragostea creștină, pe tovarășii lui de grele suferințe”.

Regimul drastic al închisorilor a făcut că Valeriu să treacă prin adânci seisme lăuntrice și, prin această suferință, să trăiască credința la cea mai înaltă tensiune. I-a răscolit întreaga lui ființă și a trezit în el un puternic elan purificator, ceea ce a făcut ca tovarășii lui de suferință să îl considere un Sfânt.

„Mulțumesc din toată inima Bunului Dumnezeu pentru suferința ce mi-a trimis-o. Căci prin suferință mi-am purtat lumina sufletului și am găsit calea Vieții...”, scria el într-o scrisoare pe data de 25 mai 1945. E uimitor gestul lui de a renunța la antibiotice, care, în acel timp, erau o raritate, considerând că pe el nu-l mai pot ajuta și le-a oferit fostului ateu comunist, evreu devenit pastor creștin, Richard Wurmbrand, care a trăit până în anul 2001 (născut în 1909).

Dinamismul echilibrat al autorului Al. Florin Țene este foarte potrivit acestor relatări. Prezintă-ne viața lui Valeriu Gafencu, atent la nuanțe, creează încă o radiografie sufletească remarcabilă, oferindu-ne prilejul de a medita la jertfa, la suferința și la crucea dusă de cei căzuți sub biciul călăilor, frați din același neam. Asta ne amintește că nimic nu se poate realiza fără efort și fără jertfă.

Prin originalitatea ideilor, prin dragostea cu care scrie, **Al. Florin Țene** pune în lumină, și în acest volum, *Viața „Sfântului Închisorilor”*, Valeriu Gafencu, înălțimea spiritualității umane, profunzimea ideilor, complexitatea relațiilor interumane și măreția naturii divine. Spiritul său creator și lucid merge în paralel cu realitatea atât de agitată, deschizând uși secrete

prin care mintea cititorului se strecoară spre adâncimi.

La reușita acestui volum au contribuit și atractivul discurs narativ și deosebita sa capacitate de sinteză care te trimite adesea la esențe. Folosind fraze curgătoare, un limbaj expresiv și dialoguri vii, autorul se înscrie printre scriitorii români care vor dăinui în timp. Prin acest nou volum, scriitorul Al. Florin Țene dă literaturii române încă un roman în care timpul pare anulat și oamenii par vii, încât îi vezi și îi auzi ca pe un ecran de cinema. Și de ce nu?! E foarte posibil ca astfel de romane să inspire regizorii de filme.

Datorită artei povestirii sale, autorul ocupă un loc aparte în literatura noastră. Va învinge timpul prin originalitatea aceluia mod atractiv de compoziție a subiectului romanului de biografie romanțată, cu totul diferită față de ce s-a mai scris în anii precedenți. El poate fi înțeles și plăcut pentru un mare număr de cititori avizați. Deschizând cartea, suntem atrași de forța talentului și de virtuozitatea care îi dau viață, și, închizând-o, ne trebuie un timp ca să ne desprindem și să ne conectăm la realitatea înconjurătoare. Este un roman pe care îl purtăm cu noi și după ce am terminat de citit”. Mă alătur celor spuse de autoarea din Canada și concluzionez: Al. Florin Țene este un scriitor ce a dăruit literaturii române o operă complexă ce este o “cariatidă” care, alăturată altor astfel de “construcții”, susțin cupola universală a culturii române.

Ioan HOLBAN despre vol. „*Din vremea lui Ștefan Vodă. Eseuri și legende*”, autor **Andrei Breabăn**, Ed. Bogdania, 2022

Istoria între legendă și adevăr

Dacă **Andrei Breabăn** și-ar fi scris romanele, studiile, legendele și "întîmplările adevărate" despre epoca și personalitatea lui Ștefan cel Mare și Sfînt, la începutul secolului trecut, cînd N. Iorga, care domina cîmpul

cultural după retragerea în politică a lui T. Maiorescu și când E. Lovinescu era încă tânăr, iar G. Ibrăileanu era (prea)ocupat cu revista "Viața Românească", ar fi oferit cel mai bun și consistent răspuns la "somația" marelui istoric: prozatorii și dramaturgii să scrie despre domnitorii eroi ai Evului mediu românesc. Atunci, s-a scris o destul de cuprinzătoare maculatură - nuvele, romane, piese de teatru -, pe care, prin 1920, E. Lovinescu o califica drept o "literatură cu haiduci": nici mai mult, dar nici mai puțin decât atât, cu vorba sa. Pe firul unei tradiții foarte robuste, însă, (re)confirmată, cu romanele lui Mihail Sadoveanu, de exemplu, Andrei Breabăn scrie o sumă de eseuri, romane, și "culege" legende istorice despre epoca lui Ștefan cel Mare în Regatul Mușatinilor, Vitejii Măriei Sale, Visul Măriei Sale și, acum, în urmă, în „**Din vremea lui Ștefan Vodă. Eseuri și legende**”, respectând, parcă, întocmai, proiectul lui N. Iorga. Cu romanele sale, Andrei Breabăn vestește, poate, resetarea speciei romanului istoric, spuneam altădată, o specie ce părea compromisă, azi, după atâtea eșecuri și atât de puține izbânzi (Dana Dumitriu, Ștefan Agopian). Masivul volum apărut acum, **Din vremea lui Ștefan Vodă**, se adaugă unei bibliografii impresionante;

Pivotul cărții lui Andrei Breabăn este **vremea lui Ștefan Vodă**, cuprinzând majoritatea textelor din sumar, cărora autorul le spune *întâmplări adevărate și legende istorice*; Andrei Breabăn explorează teme foarte diverse și pasionante, multe necunoscute sau aflate sub semnul de întrebare al ipotezelor de tot felul: legătura "misterioasă" a lui Ștefan cu Mănăstirea Zografu de la Muntele Athos, unde va fi vrut să se călugărească, "stagiul" în Italia, la îndemnul lui Iancu de Hunedoara, la *condotieri*, pentru a învăța, meșteșugul armelor și strategiile de luptă, demontează povestea mincinoasă despre Vlad Țepeș, contestând un mit comercial contemporan (jocurile "murdare" ale Coroanei maghiare, câteva cărți "denigratoare" ale unor cărturari ruși, răspândite în toată lumea creștină și un film "făcut de un

american" au dat o "palmă rușinoasă" românilor care nu au protestat "cum ar fi fost normal, ba chiar au acceptat palma adusă eroului nostru, inventînd așa zise Castele ale lui Dracula cu care acum suntem renumiți în toată lumea. Cea mai mare minciună, care ne dezonoarează ca națiune și așază o pată nemeritată pe numele de român. Pentru cine nu știe adevărul, numele Drago, atribuit în chip stălcit acestui mare erou al neamului nostru, vine de la omagiul adus de popor tatălui său, numit în vremea lui Vlad Drago, fiindcă a fost singurul român care a făcut parte din Ordinul Dragonilor fondat de Regele Sigismund de Luxemburg, având ca principal obiectiv apărarea creștinătății de pericolul otoman, statut socotit a fi o mare onoare la acea vreme. Numele i-a fost preluat de urmași, devenind Draculea după accepțiunea românească a termenului de Dragon care nu are nimic de-a face nici cu diavolii de care vorbesc cărțile biblice și nici cu vârcolacii plăsmuiți de unii"), introducând întâmplările adevărate prin sintagma se spune, luându-și, în acest fel, o marjă de siguranță în fața istoricilor, adesea, preaputernici. O contribuție documentară foarte valoroasă este aceea la biografia lui Alexandru Voievod, fiul lui Ștefan, uitat, ignorat: stabilește arborele genealogic, fixând faptul că mama sa este Marușca și nu Evdochia de Kiev, cum cred nu puțini istorici atestați ca atare (argumentul este găsit în Pomelnicul de la Mănăstirea Bistrița, unde se pomenește "Marușca, mama lui Alexandru"), desface ceea ce numește "o enigmă a istoriei", urmărind asocierea, în 1474, la domnie, prin studiul "unor documente emise după această dată", Alexandru fiind "loțiitor al Domnului Țării", un adevărat "guvernator în Ținutul de Jos al Moldovei", ctitor al curții domnești de la Bacău și al Mănăstirii Grigoriu de la Muntele Athos, lămurește data privind nașterea și identitatea mamei fiului celui mare al lui Ștefan. Andrei Breabăn abordează o discretă polemică, atent cordială, cu Ștefan S. Gorovei, până la cauzele morții care au rămas "tănuite cu grijă în epocă", ascunse, astfel, posterității. Andrei Breabăn susține, în această privință, ipoteza

asasinatului politic; Alexandru e o victimă a pierderii izvoarelor arhivistice, "o parte dispărute în focul jefuitorilor, altele șterpelite, iar unele chiar măsluite sau încărcate cu venin ucigător". Andrei Breabăn realizează o adevărată *monografie* a vieții fiului celui mare al lui Ștefan, moștenitor al coroanei bizantine prin căsătoria cu Maria de Mangop, iar argumentele pe care autorul le descoperă, în analiza *epitrahilului* aflat la Mănăstirea Putna, cu cele două portrete - Ștefan și Alexandru - sunt de nerefuzat: "Cel care ar fi urmat Soarelui Moldovei și i-ar fi dus lumina mai departe, continuând s-o cîrmuiască cu aceeași vrednicie și înțelepciune a sfîrșit din viață în mod fulgerător, înainte de a împlini patru decenii. Din motive care nu au ajuns pînă la noi, moartea prințului a fost tănuțită, cu grijă în hățșurile unor interese obscure, fie din nevoia de a acoperi pe cineva, fie pentru că nu s-a știut adevărul, ucigașii pierind sau făcându-se nevăzuți. Singurele dovezi care fac referire la acest moment tragic din istoria neamului nostru sunt pe piatra pusă pe mormîntul de la Bistrița, pe care s-au consemnat cuvintele: «*Alexandru voievod, fiul lui Ștefan voievod, care a murit în oaste*». Ce s-ar putea ascunde în spatele acestor cuvinte simple, menite parcă anume să ne tulbure gândurile și să ne facă să ne punem întrebări? La fel ca inscripția de pe piatra de mormînt și Letopisețul anonim al Moldovei redă la fel de vag evenimentul, cronicarul mulțumindu-se să consemneze: «*în anul 7004 (1496), luna iulie, 26, a răposat robul lui Dumnezeu, Alexandru Voievod, fiul lui Ștefan Voievod, care a fost îngropat lîngă străbunicul lui Alexandru Voievod, în Mănăstirea Bistrița*». Letopisețul de la Putna reia aproape identic cele scrise mai sus: «*În anul 7004 (1496), a răposat robul lui Dumnezeu Alexandru voievod, fiul lui Ștefan voievod și l-au îngropat la mănăstirea Bistrița, lîngă străbunicul său, Alexandru voievod*». Ce s-ar putea înțelege din aceste cuvinte? Ce mare taină a dus cu el în mormînt prințul Alexandru?". În sfîrșit, Andrei Breabăn reconstituie documentar bătăliile de la Tămășeni, care l-a adus pe scaunul Moldovei

pe tatăl lui Ștefan, de la Crasna, la 1450, a lui Bogdan al II-lea cu Regatul Poloniei, prima luptă la care participă Ștefan însuși, de la Baia, Vaslui, Războieni, Codrii Cosminului, cu o percutantă analiză a contextului geo-politic, asasinatul de la Reuseni și pribegia lui Ștefan - șase ani care "lipsesc" din biografia consemnată în tratatele și manualele istoricilor pentru că nu s-au păstrat *documente* de atunci: Andrei Breabăn reconstituie acești șase ani, prin invenția romanesă din Visul Măriei Sale, un roman care precede apariția acestei cărți, pentru că faptele *au cerut* participarea fanteziei autorului, a imaginarului său fastuos, bine temperat, însă, dând, iată, *credibilitate* demersului istoric prin intervenția pactului ficțional: totul începe într-un ascunziș de unde Ștefan vede asasinarea lui Petru Aron, comisă la Reuseni: "Tînărul prinț al Moldovei se afla dincolo de gard, unde era o pădure ce dănuie și în zilele noastre. Cu greu s-a abținut să nu sară în ajutorul tatălui său, dar, înțelegând că orice strădanie ar fi fost fără rost, a fugit avînd multe peripeții pe drum în lunga pribegie care avea să-i poarte pașii la casa părintească de la Borzești, iar de aici, împreună cu mama sa Oltea și unchiul său, boierul Vlaicul, au plecat în Transilvania, la Iancu de Hunedoara. Sunt multe legende cu privire la peripețiile copilului care a reușit să scape cu greu de urmăritorii trimiși de Petru Aron să-l găsească și să-i ia viața. Din nefericire, din acea perioadă nu s-au păstrat documente, la fel cum nu s-au păstrat nici date concrete cu privire la anul și locul nașterii viitorului Voievod al Moldovei. La fel cum Moldova în acei ani a traversat o perioadă extrem de confuză, marcată de neconținutele bătălii duse între oamenii lui Petru Aron și cei ai lui Alexandru Vodă, despre care s-au păstrat prea puține scrieri, nici despre viața Marelui Voievod nu au rămas documente care să ne ajute să deslușim drumul pe care l-a urmat după acel asasinat odios care avea să-i schimbe radical cursul vieții, îndepărtându-l de liniștea pe care o trăia la Suceava, alături de părinți și de cei apropiați. Rămas dintr-o dată singur în hățșurile sălbatice ale vieții, destinul său avea

să se schimbe radical, purtându-l spre înălțimile unice pe care avea să le urce după câțiva ani de pibegie". Sânt pagini de invenție epică - stagiul la Mănăstirea Zografu de la Athos, discuțiile cu starețul acesteia, participarea la întronizarea primului patriarh, de la Constantinopol, după cucerirea de către turci a cetății lui Constantin - care, iată, trebuie trecute în sumarul *întîmplărilor adevărate*, deși ele par a crește din ficțiunea autorului.

Capitolul legendelor din vremea lui Ștefan este, cu adevărat, unul prodigios. Andrei Breabăn abordează figura lui Ștefan în chip de *erou popular*, adăugând celor trei-patru legende vehiculate în manuale și "cărți pentru copii" (Stejarul din Borzești, Legendele Vrîncioaiei, Daniil Sihastrul), mulțime de legende *culese* din folclor și din antologiile de gen (Ștefan cel Mare și lupii, culeasă din zona Troțușului, Ștefan cel Mare, copil, Fagul lui Vodă, Dreptatea lui Vodă, Judecata lui Ștefan când era copil, Ștefan cel Mare și bătrânul răzeș, Legenda Cotnarilor și legenda satului Cajvana, Căpriana, Ștefan cel Mare și Matei Corvin, Legenda bisericii Albe de la Baia, Legenda Movileștilor, Legende de Voronețului, Ștefan cel Mare și familia, demontând poveștile, *basnele*, cum le spunea cronicarul, despre soțiile și amantele domnitorului, Povestea frumoasei țarine Elena, fiica lui Ștefan, prințesă de Moldova și țarină a Rusiei etc.). Andrei Breabăn este, cred, cel mai în măsură să facă o antologie atotcuprinzătoare a acestor texte care *crează* ceea ce se poate numi portretul domnitorului de legendă din *memoria colectivă*, un simbol al națiunii într-un timp nu tocmai prietenos cu bietul om sub vremi.

Între procedeele epice de mare acuratețe, remarcabile rămân *portretele*, iar cele ale lui Ștefan și Alexandru de pe *epitrahilul* din tezaurul Mănăstirii Putna sunt, într-adevăr, de manual, dar și *descrierile cinematografice* ale luptelor, mai ales, de la Baia și Vaslui; legendele populare sunt convocate pentru lămurirea unor evenimente încă neclare din biografia lui Ștefan, la fel cum o vastă bibliografie susține demersul *istoricului*, cu

multe acolade în actualitate. Andrei Breabăn primește "umbrile trecutului", cu care tăifăsuiește, având, alături, certitudinile istoricului și, înlăuntru, forța imaginarului unui prozator cu totul remarcabil.

Năstase Marin Cetatea TURNU și misterele ei

Gigi Teican, neobositul cercetător istoric din Turnu Măgurele, a publicat în anul 2021 un volum intitulat „Cetatea Turnu și Nyiabetul său”. Este vorba despre vestita cetate denumită în antichitate *Turris* din apropierea municipiului Turnu Măgurele. Această legendară cetate, amplasată la 800 m de malul stâng al Dunării, are o uriașă încărcătură istorică.

Situată în apropierea vărsării Oltului și a râului Osma din Bulgaria în Dunăre, vis-a-vis de celebra cetate Nicopole, era considerată un punct nodal cu o poziție strategică și pentru faptul că de aici și până la Târgoviște, fosta capitală a Țării Românești, era drumul cel mai scurt care ducea până la Constantinopole, dar și la Sofia. Din această cauză, de-a lungul istoriei, poziția cetății a fost valorificată atât d.p.v. militar, cât și economic de către toate forțele cuceritoare ale lumii antice și medievale: romani, bizantini, cetele barbarilor, armatele

turcilor otomani în confruntarea lor cu oștile domnitorilor Țării Românești, ale regilor maghiari și ai armatelor habsburgice și Rusiei țariste.

Pe aceste meleaguri din zona cetății Turnu s-au petrecut numeroase evenimente politico-militare consemnate de izvoarele istorice de-a lungul veacurilor. Tot prin aceste locuri au trecut multe personalități istorice: Alexandru Macedon, vestiți generali romani și bizantini, Constantin cel Mare, împăratul Justinian, sultanii turci Mahomed al II-lea și Baiazid, regele Sigismund de Luxemburg al Ungariei, căpetenii ale cruciaților, vestiți domnitori români Mircea cel Bătrân, Vlad Țepeș și Mihai Viteazul, dar și regii României Carol I și Ferdinand I.

Pentru scrierea acestui studiu istoric, autorul Gigi Țican a studiat numeroase izvoare istorice, scrise de celebri arheologi și istorici români și străini, documente și hărți din arhivele județului Teleorman, arhivele naționale ale României, Turciei și a participat direct la săpăturile arheologice împreună cu grupuri de arheologi români, dar și individual, făcând săpături, atât în locul cetății Turnu, dar și în alte locuri din zona raialei turcești și a nyabetului său (zona administrativă a raialei).

Astfel, a reușit să strângă un uriaș volum de date despre această cetate și zona raialei turcești, ceea ce i-a permis să întocmească un studiu documentat și structurat riguros, cu citate din izvoarele istorice și descoperirile cercetărilor arheologice, comentate și adnotate cu prețioase concluzii și clarificări ale adevărurilor despre cetatea Turnu, evenimentele petrecute pe arealul său și rolul jucat de aceasta în istoria Țării Românești, dar și a imperiilor.

Mă voi referi doar la câteva concluzii și afirmații ale autorului, rezultate din acest studiu. Arealul fostului nyabet al cetății Turnu a fost locuit permanent, încă din Paleoliticul inferior (1.800.000-1.200.000 î.e.n.), aparținând

Culturii de prund, dovedită cu descoperiri arheologice (pietre cioplite). În Paleoliticul superior (30.000 - 10.000 î.e.n.) s-au găsit urme de locuire, în special unelte de silex. Iar în Neolitic (25.000-5.600 î.e.n.), locuitorii acestor locuri au fost creatorii culturii Gumelnița.

În epoca bronzului, aici s-au format triburile traco-getice, iar din perioada de tranziție de la epoca bronzului la epoca fierului s-a descoperit la Turnu Măgurele un tezaur de 6 cilindri de aur, lungi de 5 cm. Această descoperire face dovada nu numai a locuirii permanente a respectivului areal, ci și faptul că prin aceste locuri a venit Alexandru Macedon cu oștile sale (eveniment relatat de către istoricul grec Arrianus, în lucrarea „Anabasis Alexandriana”). Tribul geților atacat de trupele macedonene se mai numea tribul Celagisilor (Vasile Pârvan - „Getica”).

În zonă (comuna Ciuperceni) s-au descoperit monede provenite din insula Tasos și din Macedonia Prima, fapt ce arată că geții celagisi au făcut comerț cu grecii (V. Pârvan - „Getica”).

În perioada războaielor daco-romane, prin zona viitoare cetăți Turnu au trecut legiunile romane conduse de generalul Cornelius Fuscus, care au mășăluit pe Valea Oltului spre Transilvania și care au fost nimicite și generalul Fuscus ucis, undeva într-o zonă montană.

Procopius din Cezareea, istoric bizantin din vremea împăratului Justinian, în lucrarea sa „De belle Gothico” îl indică pe împăratul Traian drept întemeietorul cetății Turrus.

Rigoarea științifică îl determină pe autor să accepte afirmația lui Procopius, dar cu rezerve: „mă asociez ideii că cetatea ar aparține perioadei romane, însă nu este exclus că la baza acestei fortificații să fi fost un turn datând din perioada traiană.” Și în continuare, autorul revine cu o suită de informații privind acțiunile împăraților romani care au consolidat fortificațiile militare de apărare a cuceririlor din

zonă, subliniind faptele împăratului Constantin cel Mare. Un rol important în reconstruirea și întărirea cetății Turnu, autorul îi atribuie domnitorului Mircea cel Bătrân.

Însă, în 1419 turcii cuceresc definitiv cetatea Turnu, pe care o includ în sistemul lor strategic al cetăților și raialelor Turnu, Giurgiu și Brăila, folosite drept „capete de pod” în Țara Românească, pentru controlul domnitorilor, dar și pentru viitoarele cuceriri în Europa. Turcii au menținut cetatea și raiaua Turnu timp de patru secole, până în anul 1833, când trupele rusești din zonă au demolat cetatea în baza Tratatului de Pace de la Adrianopol (2 sept. 1829).

Dar până la acel moment (fericit pentru interesele Țării Românești), autorul prezintă cronologic și cu lux de amănunte toate evenimentele petrecute în zona cetății Turnu, începând cu incursiunile carpilor de recucerire a teritoriilor ocupate de romani în Oltenia, năvălirile barbare (gepizi, goți, avari, vandali, huni, cumani, slavi), luptele otomanilor cu oștile cruciaților de la Nicopole, cu regii maghiari, luptele turcilor cu domnitorii români și luptele armatelor habsburgice și țariste cu turcii otomani. Toate aceste evenimente prezentate și comentate pe larg de către autor dovedesc importantul rol al cetății Turnu amplasată în nodul strategic de la confluența vărsării râurilor Olt și Osma în Dunăre.

Consider că cercetătorul istoric Gigi Țeican, prin publicarea acestui volum a adus o contribuție importantă în cunoașterea istoriei cetății Turnu și a raialei turcești din această zonă.

De asemenea trebuie apreciat la acest autor că a reușit să îndepărteze praful uitării, că a scos la lumină imaginea acestei cetăți, pe care timpul și intemperiiile au transformat-o într-un mușuroi de pământ întelenit. Iată ce imagine frumoasă a cetății Turnu a dezvăluit autorul: „Cetatea are un plan poligonal neregulat, zidurile sale aveau grosimea cuprinsă între 4-5 m. La colțuri avea bastioane masive, iar la

jumătatea distanței în afara zidurilor dintre ele, în exterior există un al treilea bastion de formă cu dimensiunile de 4,5 x 6 m.

Între incintă și turnul rotund din mijloc s-a descoperit, în afara zidului de incintă, un alt zid circular, din loc în loc erau încastrate 9 turnulețe masive cu fronton rotund, fiecare având diametrul de cca. 2m. Cetatea era înconjurată de un șanț adânc de 2 - 2,5 m și lat de 6m, care era plin cu apă. În prima fază a fost construit un donjon cu diametrul de 17,4 m, la care s-au folosit elemente de factură romană și bârne de lemn pentru verticalizare.

Turnul rotund se sprijină probabil pe un teren consolidat cu piloți de lemn și apoi pe un strat de mortar, înăuntru acesta este pavat cu cărămidă, care din cauza platformei masive întărite cu un grilaj de lemn s-ar afla cu aproximativ cu 2 m mai sus decât nivelul de calcare din exterior...

...Turnul central circular, cu diametrul de 17,40 m și ziduri groase de 3m. Paramentul exterior este alcătuit din blocuri de piatră fățuite, având între ele pietre sau cărămizi și din emplectonul de piatră și mortar consolidat ci tiranți. La adâncimea de 4 m, în vecinătatea turnului s-a găsit nivelul său de calcare, compus dintr-un strat gros de cărămidă și mortar.”

În finalul studiului sunt prezentate informații privind detalii despre desființarea nyabetului turcesc, evacuarea turcilor din raia, redarea celor peste 7000 ha locuitorilor nou înființatului oraș-port la Dunăre, Turnu Măgurele și ai comunelor învecinate: Măgurele, Odaia și Flămânda (actual Poiana). De asemenea, mai prezintă date despre viața economică, socială și religioasă din această zonă.

O carte valoroasă, scrisă într-o formă accesibilă nu numai pentru specialiștii de istorie, ci și pentru oricare cititor care dorește să cunoască trecutul zbuciumat al acestor locuri dintre Dunăre și Olt.

**Prof. univ. Gheorghe ȚICLETE despre
vol. „CONTRIBUȚIA LUI ION C. BRĂȚIANU
LA REVOLUȚIA PAȘOPTISTĂ DIN
ȚARA ROMÂNEASCĂ ȘI CUGETĂRILE SALE
DESPRE ACEASTĂ REVOLUȚIE”, autor Ion
I. Brătianu, Editions LAUMOND – Paris, 1983**

Când distinsul om de cultură și patriot în totalitate, publică această carte la Paris în 1983 unde venise din 1974, când a fost nevoit să ia calea exilului, fiind declarat indezirabil de către regimul de tristă amintire, s-a gândit că ea va trebui să apară ca un testament oferit fiului său Constantin spre a vedea mai târziu de unde-și trage seva, prin arborele unei familii a tatălui său Ion, care, așa cum spunea Adrian Păunescu mai târziu, este „un inteligent și talentat om politic, ducând în spate biografia întregii sale familii.”

Autorul a căutat să-l prezinte pe marele patriot **Ion C. Brătianu**, care încă din copilărie avea manifestări spontane prin care-și demonstra simțămintele sale de iubire de patrie, ca și dorința nestăvilită de a învăța. Familia a hotărât să-l orienteze spre o carieră militară. El n-ar fi dorit, dar s-a supus și a intrat în Școala de cadeți de cavalerie din București. S-a împrietenit cu fiul renumitului medic Constandinache Caracaș și a citit neobosit literatura franceză, perfecționându-și în permanență limba franceză. Consecvent cu această pasiune, după moartea mamei sale, tânărul sublocotenent se gândește cum să-l convingă pe tatăl său, ispravnicul Dincă, de a-l trimite la Paris pentru a-și completa studiile. Acolo se afla de patru ani fratele mai mare, Dumitru. Reușește în acest demers, chiar dacă părintele său prefera Germania. Astfel că tânărul a plecat la Paris în iulie 1841, obținând o învoire oficială pentru un concediu prelungit, necesar studiilor, aprobată chiar de domnitorul Alexandru Ghica. Reușește la examenul de admitere la Școala de Stat Major și-și continuă studiile militare. După doi ani, în 1843, tatăl său, Dincă Brătianu, pleacă în lumea veșniciei, iar Ion este obligat să se întoarcă în țară, unde trebuie să fie prezent pentru a împărți averea

între frați. De acum el se consideră absolvit de obligația de a urma cariera militară și cere conducerii statului ieșirea definitivă din rândul cadrelor militare, primind astfel încuviințarea domnitorului Gheorghe Bibescu, la 19 februarie 1843.

Se reîntoarce la Paris și-și va relua studiile de istorie și științele de Stat, interesat fiind să cunoască vechea și nobila origine a poporului român. Studiind cu pasiune trecutul istoric al omenirii, își va însuși mai târziu cunoașterea și înțelegerea fenomenului istoric. Ajungând la concluzia că mai este necesar să rămână la Paris, a solicitat reprimirea în armată cu același grad de praporgic (sublocotenent) și să fie înrolat la artilerie, permițându-i-se, în același timp, să plece în Franța în vederea specializării la noua armă. De data aceasta se va întâlni cu C. A. Rosetti, între ei născându-se o prietenie care se va menține pentru toată viața.

De acum intră în anturajul patrioților francezi, putând astfel să cunoască mai bine fenomenul revoluționar, necesar luptei pentru eliberarea propriei sale patrii, desăvârșindu-și totodată conceptele politice și să militeze de acum înainte pentru cauza românească. Așa se face că la 27 noiembrie 1847 va semna, alături de fratele său Dumitru, de Nicolae Bălcescu, C. A. Rosetti, Scarlat Vârnav și alții, actul de constituire a unei Societăți care va avea ca scop înființarea în Principate, de școli cu predare în limba română. Toți membrii fondatori ai acestei asociații se obligau a-și dona a douăzecea parte (1/ 20) din venitul lor anual și să îndeplinească orice funcție în cadrul viitoarelor așezăminte de cultură, fără a primi vreo retribuție.

Începe revoluția de la 28 februarie 1848 la Paris, dar nu rămân mult timp, deoarece în aprilie 1848, împreună cu fratele său Dumitru va începe pregătirea revoluției din Țara Românească și se alătură societății secrete „Dreptate – Frăție”, care luase ființă în 1843 cu următoarele țeluri principale:

obținerea autonomiei naționale, desființarea privilegiilor boierești, instaurarea unei noi ordini bazate pe echitate socială și unirea țărilor române.

Ion C. Brătianu, împreună cu Nicolae și Costache Goleșcu, Nicolae Bălcescu, Ion Ghica, Goleșcu-Arăpila, Cezar Boliac și alții sunt cooptați în comitetul de conducere al Societății „Dreptate – Frăție”. Ca urmare, Ion C. Brătianu, împreună cu C. A. Rosetti, sunt însărcinați să organizeze mișcarea în București. Ion C. Brătianu a fost considerat unul din conducătorii revoluționarilor și a fost inclus pe lista celor suspecti chiar de către domnitorul Bibescu, urmând a fi arestați în ajunul declanșării acțiunii revoluționare din București. Pentru a scăpa însă de „condamnare”, ei își schimbă înfățișarea obișnuită prin raderea bărbii și a mustăților, dar și utilizarea unor ochelari albaștri. La alcătuirea noului guvern al țării, prin obținerea și semnarea noii constituții de către domnitorul Gh. Bibescu, Ion C. Brătianu nu este prezent, dar după plecarea acestuia din țară i se recunosc meritele obținute la pregătirea și declanșarea mișcării revoluționare din București, de la 11 iunie 1848 (avea doar 27 de ani) și va face parte din guvernul provizoriu, condus de mitropolitul Neofit, în calitate de secretar.

În acest an revoluționar, 1848, datorită energiei și capacității sale de neegalat în conflictele survenite, I. C. Brătianu este solicitat pentru a aplana, cu mult tact, conflictele survenite și este apelat Firfiricul, căci poporul avea încredere în înțelepciunea sfaturilor sale și le urma fără ezitare. Datorită abilității sale de adevărat orator și organizator, va rosti la 20 iulie 1848, cu ocazia sosirii în țară a lui Suleiman Pașa, comisarul Porții, o caldă și înțeleaptă cuvântare, prin care spune: „Fraților! știți că turcii au călcat pe pământul României, fiindcă dușmanii patriei și ai Constituțiunii noastre au făcut arătări false Înaltei Porți, spunând că Constituțiunea noastră s-a făcut din partea unui număr mic de oameni. Eu, fraților, vă întreb ca acum să mărturisiți: dacă Constituțiunea s-a făcut cu voia poporului întreg sau numai din partea unora, după cum au arătat vrășmașii patriei noastre? ! (...) Fraților, vă sfătuiesc să nu pierdeți curajul. Înalta Poartă cunoaște că este în interesul său ca noi să fim

tari și liberi (...). Aduceți-vă aminte de străbunii noștri, cari, sub Mihai-Viteazul, cu 6000 de români bătură sute de mii, atunci când Europa întreagă tremura în fața Porții Otomane!”

După numirea lui Fuad-Efendi în locul lui Suleiman și intrarea în Țara Românească a trupelor turcești, la finele lunii august 1848, I. C. Brătianu este numit șef al Poliției Capitalei, calitate în cadrul căreia a depus eforturi susținute pentru a liniști poporul și a evita tulburări sângeroase. În aceeași calitate s-a dovedit un bun diplomat negociator la mai multe evenimente ce s-au succedat. Făcând însă parte din delegația căpeteniilor revoluționare, care la 13 septembrie 1848 îl aștepta pe Fuad-Efendi la Cotroceni, la intrarea acestuia în București, I. C. Brătianu, împreună cu ceilalți camarazi de luptă: frații Buzești, trei din frații Golești, C. A. Rosetti, Cezar Boliac, Dimitrie Bolintineanu și alții va fi exilat din țară. Comisarii rus și turc i-au considerat a fi cei mai periculoși (nominalizat al 16-lea din cei 33).

Ca o constatare, (de necontestat), după evenimentele petrecute la revoluția pașoptistă din Țara Românească, sunt neîndoielnice activitatea și rolul lui I. C. Brătianu prin intervențiile sale hotărâtoare, am putea spune pacifiste, care adesea au evitat confruntările directe.

Acum, privind retrospectiv activitatea sa în mișcarea pașoptistă, putem edifica și concepția sa de atunci, care a stat la baza tuturor acțiunilor sale, mărturisite mai ales prin diversele articole apărute în publicațiile vremii. Ne putem face înțeleși astfel, exemplificând deversele cugetări privind revoluția din Țara Românească, datorită autorului acestei importante lucrări, dl. Ion I. Brătianu, care citează articolul „România” publicat în periodicul apărut la Paris, în 1851, editat de pașoptiștii români din exil, în care scrie: „Revoluțiunea de la '48 – mai măreață decât toate revoluțiile neamului omenesc, ca învierea democrației, desăvârșită și dezvoltată de 18 secole de progres – atât fu de neînțeleasă de toate popoarele ce ne împrejmuiău, încât chiar cei ce se slujiră de cuvântul democrație, o

făcură ca s-arunce pulbere în achii democrației europene și, astfel având simpatia ei, să-și poată îndeplini scopurile lor cele egoiste și nedrepte, de domnie, de cotorpire și robire. Românii însă se uitară pe ei înșiși chiar, iubiră cu toată inima, crezură cu deplinătate în eficacitatea și puterea lor, siguri fiind că n-au acum decât să le proclame și să se conformeze lor ca lumea toată să-i urmeze cu aceeași credință și frăție.”

În 1853, în publicația „Republica română” din Bruxelles, I. C. Brătianu mărturisește: „De-aș fi silit să definesc revoluția, aș zice că este un cataclism care înghite vechiul ordin al lucrurilor și totodată o creațiune care naște un altul nou și mai presus celui dintâi.” În acest articol, el încearcă să dea o explicație, considerând că „într-o criză de desperare sau într-o exaltare sublimă (...) este partea distructivă a revoluțiunii, partea primă, cea vijelioasă. A doua este a reface zidirea pe temelii noi, este epoca pacifică, urzitoare și organizatoare a revoluțiunii.” (...) Revoluțiunea de la 1848 a izbucnit în toată Europa (...) omenirea fiind silită a intra într-o fază nouă. (...) El arată în continuare, condițiile de căpetenie ale societății noi: Reorganizarea Europei în naționalități și nu într-o îngrămădire silnică (...) solidaritate între toate popoarele Europei. (...)

– Unitatea năuntrală (internă,n.a.) a fiecărei națiuni prin desființarea claselor și reîntregirea fiecărui individ în drepturile sale (...)

În aceiași termeni revoluționari, adoptați la 1848, I. C. Brătianu, adresându-se în 1858 alegătorilor din județul Argeș, declara: „Revoluțiunea de la 1848 fu a treia încercare (după revoluția lui Tudor și Regulamentul organic, n. a.) prin care românii vor să se mântuie de înrăurirea și de dominarea străinilor, printr-o organizare nouă (...) o solidaritate strânsă între România și celelalte națiuni (...)

În această importantă lucrare, prin care autorul argumentează documentat, măreția înaintașului său, Ion C. Brătianu, ține să ne prezinte și un scurt episod din cuvântarea

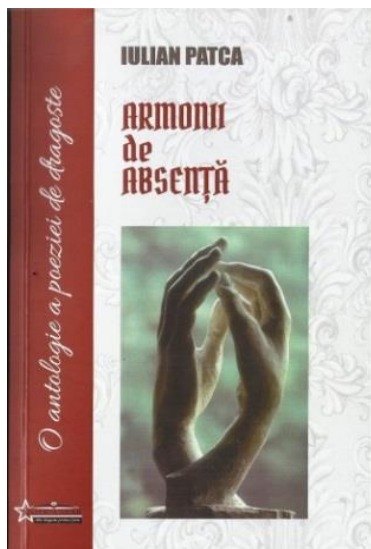
rostită în noiembrie 1879, când acesta afirma: „Cei de la 1848 ridicaseră un stindard pe care în Moldova îl ridicase Cantemir și dincoace de Milcov, Brâncoveanu și Tudor Vladimirescu, care știți cum au căzut. Ei, bine, au venit cei de la 1848 și au ridicat acel stindard și țara s-a luat după ei. În încheierea acestei succinte cărți de istorie patriotică, omul de cultură, patriot și revoluționar în același timp, care s-a dovedit a fi dl. **Ion I. Brătianu**, a ținut să încheie inspirat, verdictul privind personalitatea inegalabilă a lui Ion C. Brătianu, făcând apel la personalitatea unionistă, Mihail Kogălniceanu, care, la moartea acestuia în mai 1891, a scris: „Dreptatea posterității începe azi pentru Ion Brătianu. Istoria însă, și istoria nepărtinitoare, aceea care purcede din mintea și inima unei națiuni întregi, va păstra cu litere neșterse memoria aceluia care și-a pus numele în capul tuturor actelor mari naționale și politice la Renașterea României.”

Meritul autorului pentru „înjghebarea” acestei lecții de istorie, oferită nouă acum și dedicată fiului său, în urmă cu patruzeci de ani, când era exilat samavolnic din iubita sa țară, trebuie admirat și recunoscut în totalitate. Trebuie să-i recunoaștem dăruirea sa, fără rezerve în această postură a unui patriot, demn urmaș al unei familii atât de importante care a contribuit la realizarea unei Românii Adevărate. Trebuie să completăm activitatea acestui ilustru continuator al cunoscutei familii Brătianu, prin ceea ce a întreprins, odată cu revenirea în țară în 1990, pentru că numai atunci i s-a îngăduit să fie liber și pe drept cuvânt mărturisește:

„Întotdeauna, asemenea ilustrațiilor mele înaintași, am considerat că țin de demnitatea umană să fii liber! Să nu te pleci în fața nimănui.” Și mai spune:

„După ani și ani de pași pierduți prin instanțe, am reușit să recuperez Palatul Brătianu, pe care l-am transformat într-un adevărat templu de cultură. (...). Suntem mândri să ne aflăm la o sărbătoare a culturii sub cupola unui adevărat „Regal de carte...”

Al. Florin Țene
Iulian Patca sau poezia de dragoste
ca vibrație a eului

Cu o continuitate în stil și emoție, antologia de poezie de dragoste semnată de Iulian Patca, intitulată "Armonii de absență" întrunește precum o orgă armonia și continuitatea celor două volume apărute anterior "Să vii și mâine", apărut în anul 2011 și "De dragul tău" ce a văzut lumina tiparului în 2017.

Pentru a înțelege sensul poemelor din carte a căror "rădăcină" se explică prin titlul volumului, pentru început, am să explic cele două cuvinte ce formează titlul. Cuvântul *armonii*, conform DEX-ului, se explică prin: *potrivire desăvârșită a elementelor unui întreg*. Iar cuvântul *absență*: *lipsă a unei ființe sau a unui obiect din locul unde ar fi trebuit să se afle*. Astfel că poetul se explică, încă din titlul, că este în căutarea ființei potrivite, al idealului feminin, al jumătății mitologice ce întregeste unitatea iubirii.

Reproducerea de pe copertă este o copie fidelă a sculpturii în piatră a lui Francoise-Auguste Rodi, intitulată "Catedrala", lucrare din 1908, ce reprezintă două mâini ce se caută, simbolic, prin unire, construind o "catedrală" a dragostei veșnice.

Cartea este dedicată nepotului Andrei și Eva-Andreea.

Volumul apărut la Editura Napoca-Star, în 2022, cuprinde 103 poeme și o prefață intitulată "Autorul se explică", din care remarcăm următorul text: "*Poezia de dragoste pentru celălalt presupune în mod obligatoriu o estetică a suferinței, a pierderii sau a absenței, a dezamăgirii și așteptării, care înseamnă și bucurie, și durere, și drama și tragedie, și mister și sugestie..., o combustie emoțională fără egal*

De altfel, se spune că aura misterului definește însăși esența poeziei."

Un poet de-o sensibilitate rară, Iulian Patca ne dovedește prin această antologie că este un stilist și perfecționist deosebit, în poezia căreia jumătatea mitologică a bărbatului este acea "vioară" care emană sunete vibrante cu ecouri în poezia francezului Alphonse de Lamartine.

Practic, poeziile din această antologie emană o filozofie despre iubire cu un efect dintr-un cifru cultural al umanității, sensibilă în trepte, unde aluzia face să crească de câteva ori efectul liric inițial. Vorba lui Charles Baudelaire, care spunea că: "*Iubirea este frenezia de a ne transforma unul pe celălalt, de a ne înfrumuseța unul pe altul într-un act care devine unul artistic și care excită ca și acesta. Dragostea este o neștiută sursă a infinitului personal.*"

Poetul a prefăcut idealul bărbatului în vibrante imagini lirice cu un lung ecou psihologic prin nota lor litanică: "*Când voi pleca spre depărtări astrale,/pa arca grea de dor și poezie,/ voi fi cu toate cele ale tale- și asta o să fie-n veșnicie*" (Precuvântare).

Citind frumosul volum, de care facem vorbire, am căzut pe gânduri, și mi-am spus: poeziile, de regulă, sunt scrise și citite de oameni - așa a fost de secole, începând cu Grecia antică: în toate acestea Homer, Arhiloh, Hesiod, Pindar și alții nu era decât o singură Doamnă - și aceea exprima Poezia. Aceasta era atât artă, cât și divertisment.

Poezia lui Iulian Patca desfășoară o poveste fascinantă; întregul volum este o poezie ce desfășoară multă suferință și speranță: „E

*prea târziu să mai primesc o veste,/ ce-ar mai fi
la un final de drum?/ Pe rug de vers ard
gândurile-aceste/ și doar prin ele dorul mi-l fac
scrum. „(Până la scrum). Supraviețuirea
depășind suferința cu ajutorul speranței este o
caracteristică a poeziei care trimite cititorul în
metempsihoză cu tema liricii spiritualiste: “Nu
știi unde ești și ce mai faci,/ Doar gândul mai
migrează înspre tine/ Și mi se-aprinde ca un
camp de maci/ În trupul răvășit de endorfine.”
(Migrează gândul).*

Volumul este o “Catedrală “ dedicată
dragostei, în care vibrează un eu frisonat de
dor și care pentru ași îndulcii distanța față de
iubirea visată înalță un imn acesteia sfințind
cuvântul cu un sentiment nobil, precum orga
prin sunetele grave.

**Acest volum rămâne în paginile Istoriei
Literare din țara noastră exemplu de
omagiu adus iubirii eterne.**

*“În toate poveștile de dragoste există
întotdeauna ceva care ne apropie de eternitate
și de esența vieții, pentru că poveștile de
dragoste conțin toate tainele lumii”, spunea
Paulo Coelho, la care ader, după ce am citit
acest volum al lui Iulian Patca.*

DIN CREAȚIILE TINERILOR CREATORI PREMIAȚI LA FESTIVALUL - CONCURS INTERNAȚIONAL DE CREAȚIE LITERARĂ „BOGDANIA”.

LAR CORNEL DOREL

Data nașterii: 22.01.1967

Profesia: funcționar la C.F.R.

Domiciliul în comuna Ileanda, județul Sălaj

Debut literar în Revista *Caiete Silvane*, Nr. 200
din anul 2021.

A publicat poezii și în revista de cultură *Mărturii
Maramureșene*, nr.10-11/2022

A obținut **Trofeul Bogdania** la ediția a VIII-a a
Festivalului-concurs internațional de creație
literară Bogdania, iunie 2022

**Moto: Coroana literaturii este poezia
- William Somerset Maugham**

Rătăcire

Voi rătăci de-acum prin toamna mea finală,
Și dau accept singurătății în forma ei banală.
N-am să mai caut steaua între stele,

Căci steaua mea căzut-a dintre ele.
N-am să mai merg nebun din casă-n casă,
Atras de o lumină care nu mă lasă,
Bătrân, discret, într-un azil să mă retrag.
Să scriu poeme crezând că-ți mai sunt drag.
Când ai plecat prin nesfârșit-a ceață,
Nu mi-ai lăsat cum se cuvine o ultimă povață,
Ai luat cu tine tot ce-a fost al meu.
De-atunci înaintez spre risipire și mi-e greu.
Mă izgonesc definitiv în ignoranță,
Te-oi mai iubi și-n ultimă instanță,
Când clopote vor bate vestea iminentă,
A împreunării mele cu veșnicia permanentă.

Căutare

Un gând la ceasul din zori,
din mii de cărări spre tine se-abate.
a clopot de catedrală inima bate
și trupul mi-e plin de fiori.
Cerșind un dram de speranță,
dimineților tale dau fuga
când roua își murmură ruga,
mi-e trupul obosit de distanță.
Câtând spre cer cu privirea,
din mii stele pe-a ta doar o văd,
și-n galaxii e dezamăgirea,
că nu ești acolo nu-mi vine să cred.
Prin florile toamnei târzii,
îți caut parfumul ceresc,
și nu ești acolo, să știi
că am vrut poezii să-ți citesc.
Când timpul își râde-aroganța,
în apusul cel din urmă aflat,
rămâne cu mine speranța,
deși de o mie de ori m-a trădat.

Am pus

Într-o salbă de mărgele,
Pus-am dorurile mele,
Și în aste rânduri, rânduri,
Fulgișori de nea din gânduri.
În trăistuță așteptarea,
Peste timpuri nechemarea,
Și-am pus rostul în cutie,
Către timpul tău să vie.

Lângă râu nemărginirea,
În speranță regăsirea,
Într-un crez am pus răbdare,
Pașii către tine pe cărare.
Am pus în tăcere sensuri,
În priviri neînțeleșuri,
În fântâni am pus adânc,
Pentru tine toate plâng.
În absență-am pus cuvinte,
Peste inimi haruri sfinte,
Și-am pus florilor parfum,
Din nimic spre tine drum.

Știu atât că te iubesc,
Dar cum oare te găsesc?

Indicii

Nu mă căuta în lume,
nici în felul ei de-a fi,
port cu ea același nume,
dar trăiesc în poezii.
Locuiesc în călimara,
în penița ce așterne,
versurile din cămara,
sentimentelor eterne.
Sunt în rostul unui fus,
răsucit de firul vieții,
și în toate ce au dus,
visurile tinereții.
Stau în colbu-amăgirii,
cu iluzia deșartă,
de momentul reîntâlnirii,
într-un loc pe hartă.
Acolo mă găsești mereu
Învăluit cu rime de decor,
Cum poate doar un derbedeu,
Învins de dragul tău și dor.

Taină pe veci

Rămâi tăcere și de tăcere-nvinsă,
pe cerul înstelat mereu cu meteori.
Vei fi pe veci ca steaua neatinsă,
pradă privirilor din cele patru zări.

Icoană neînțeleasă rămâi de taina ta cuprinsă,

În colț de mănăstire, regretelor tardive.
Vei fi pe veci o umbră nepătrunsă.
tot invocând scenarii relative.

Minune de comoară rămâi de alții căutată,
în peștera lui Aladin sfânt felinar fiind.
Vei fi pe veci dorința mult visată,
căutători de giuvaere în jurul tău roind.

Neprețuită carte rămâi de mine nedeschisă,
pe cel din urmă raft al vieții, lipsite de plăceri.
Vei fi pe veci o taină în mintea mea închisă.
Ca azi vei fi și maine, precum ai fost și ieri.

Iubire

Îmi plouă cu tine în suflet,
Îmi picură stropi de iubire,
Se simte în ei un răsuflet,
Cu-a mea răsufletare-n unire.

Mai plouă încă sentimente,
Prin urbea plictisită fără noi,
Iubirea înrolată-n regimente,
Nu face niciodată pasul înapoi.

Asfaltul umed încă mai respiră,
Sub pașii-ndrăgostiților de ieri,
Spre parcul cu castani ce îi inspiră,
Răpiți de vraja fiecărei înserări.

Sub soare-ndrăgostiții au o umbră,
În ploaie o umbrelă îi unește,
Seduși pe-o bancă în miros de ambră
Iubirii-adevărate nimic nu îi lipsește

Doruri

Trec doruri prin treptele vieții,
În taină-ți sunt aproape mereu,
E doru un munte-al tristeții,
Izvor de lacrimi, în zare curcubeu.

Curg doruri prin noi neînțelese,
Sub stăpânirea unor stări ciudate,
Pe față riduri lasă lacrimi plânse,
Ascunse lumii de zâmbete fardate.

O amintire veche bate-n gând,
Un foc nestins insistă a trezi,
Dorul de lumina nopților cu vânt,
Repetând într-una taina ce n-o știi.

Trec doruri ascuțite, taie-n urma lor
Șoapte nerostite șuieră-n pustiu,
Fredonează harpa cântecul de dor,
Numai cei cu doruri versurile știu.

Fi-voi cheia

Fi-voi cheia-nzăvorării certurilor și a urii,
Într-un turn de plumb sihastru,
La un brâu legat sub nurii
Unui cer de alabastru.

Fi-voi cheia căutării negăsite-n dor și drag,
Într-o lume-nchipuită de altare neclădite,
Lâng-un stâlp legat de-un prag,
Pe un creștet de ursite.

Fi-voi cheia ce dezleagă inimi nemărturisite,
Într-un rest de viață-n grabă,
Printre țărături iscusite,
Pe un val ce se destramă,
În nedreptele ursite.

Dr. Stelian GOMBOȘ

Învățătura, pe scurt, a Bisericii cu privire la Sfintele Icoane

Sfintele icoane formează un mare tezaur spiritual - duhovnicesc al Bisericii. Despre sfintele icoane s-au spus și scris multe, de către teologi, și s-au scris volume întregi. Întâiașii și Sfinții Părinți au vorbit despre rolul lor,

duhovnicesc și dogmatic în același timp, și ne-au învățat să ne închinăm la icoane ca la înșiși sfinții care sunt închipuiți pe ele. „Căci cinstea dată icoanelor se urcă la chipul cel dintâi” spune Sfântul Vasile Cel Mare.

Mulți consideră sfintele icoane mai mult ca valori artistice și istorice decât ca obiecte putătoare de har și sfințenie. Ei admiră îndeosebi vechimea, culorile, măiestria și arta cu care sunt lucrate. Dar nu surprind, nu simt duhul care vibrează și se transmite prin aceste sfinte obiecte!...

Prin intermediul sfintelor icoane, noi suntem permanent în comuniune cu Iisus Hristos, cu Fecioara Maria – Născătoarea de Dumnezeu și cu toți sfinții, prin sfânta rugăciune. Prin icoane întreținem un continuu dialog cu Creatorul cerului și al pământului și cu toți sfinții. Este suficient numai să vezi o icoană, să îngenunchezi în fața ei, că te și înalți, imediat, cu mintea la Iisus Hristos.

Desigur, ne putem ruga și fără să avem în față icoane, dar creștinul obișnuit își adună mintea cel mai ușor și intră în atmosfera rugăciunii, stând în fața unei icoane făcătoare de minuni, și, defapt, toate icoanele pot fi făcătoare de minuni!...

Atunci simte imediat Harul Sfântului Duh în inima sa, simte o prezență divină continuă, căldură și încredere duhovnicească, pe care le-ar simți mult mai greu dacă s-ar ruga în lipsa unei astfel de icoane!...

Cu alte cuvinte, sfintele icoane scurtează calea între cer și pământ, întrețin un permanent dialog între Dumnezeu și om, îl urcă pe om spre cer, după măsura smereniei lui și îl coboară pe Dumnezeu spre pământ, după nemăsurata Lui dragoste!...

Referindu-ne, în cele ce urmează, în mod concret, la una dintre ele, foarte importantă, vestită și celebră, vom reține faptul că Icoana Maicii Domnului, făcătoare de minuni, numită "Prodromița" ce se traduce sau tâlcuiește Înaintemergătoarea, căci despre ea este vorba, se află în Schitul Românesc Prodromu, în Sfântul Munte Athos. Între icoanele nefăcute de mâini omenești se numără

și această icoană a Maicii Domnului ce se cheamă "Prodromița", zugrăvită în chip minunat în anul 1863, în Țara Românească.

Altfel spus, în acel an, Părinții Nifon și Nectarie, ctitorii Schitului Prodromu, din Sfântul Munte Athos, mergând în țara pentru trebuințele schitului, aveau în inima lor o mare dorință pentru o icoană făcătoare de minuni a Maicii Domnului, care să fie așezată în biserica cea nouă, după cum mai toate mănăstirile Sfântului Munte Athos au câte o icoană făcătoare de minuni.

Așadar, aflându-se Părinții Nifon și Nectarie în Iași, au început a cerceta acolo pentru a afla un zugrav mai iscusit și cu viață plăcută lui Dumnezeu, care să le zugrăvească o icoană a Născătoarei de Dumnezeu. Și au găsit un zugrav bătrân, Iordache Nicolau, cu care s-au învoit să le facă această icoană, după modelul primit de la părinți. Însă s-au tocmit ca să lucreze numai cu post, adică: de dimineașă până când va flămânzi să nu ia nimic în gură, iar după-masă să nu mai picteze, ci alt lucru să facă până a doua zi, urmând această rânduală până la terminarea ei.

Bătrânul zugrav a primit învoiala cu toată evlavie și mulțumirea. Iată ce scria el, în 29 mai 1863, despre zugrăvirea icoanei cea cu dumnezeiască minune săvârșită, într-o scrisoare păstrată în arhiva Schitului Prodromu: "Eu, Iordache Nicolau, zugrav din orașul Iași, am zugrăvit această Sfântă Icoană a Maicii lui Dumnezeu, cu însăși mâna mea, și în vremea lucrului a urmat o minune preaslăvită, în modul următor:

După ce am terminat veșmintele, după meșteșugul zugrăvirii mele, m-am apucat să lucrez fața Maicii Domnului și a Domnului nostru Iisus Hristos; iar după ce am dat gata mâna întâia și a doua, apucându-mă de noapte ca să termin de zugrăvit, privind eu la chipuri am văzut că totul a ieșit dimpotrivă, pentru care foarte m-am mâhnit, socotind că mi-am uitat meșteșugul. Și așa, făcându-se seara, m-am culcat mâhnit, nemâncând nimic în ziua aceea, dar socotind că a doua zi sculându-mă, să mă apuc mai cu dinadinsul de lucru.

După ce m-am sculat a doua zi, mai întâi am făcut trei metanii Maicii lui Dumnezeu, rugându-mă să-mi lumineze mintea, ca să pot isprăvi Sfânta Icoană; și când m-am dus să mă apuc de lucru, o! preaslăvite minunile Maicii lui Dumnezeu!...

S-au aflat chipurile terminate desăvârșit, precum se vede. Eu văzând această minune, n-am mai îndrăznit a-mi pune condeiul pe ea, fără numai am dat lustrul cuviincios, deși greșeala am făcut aceasta, ca să mai dau lustru la o asemenea icoană. Aceasta este povestirea, pe scurt, a acestei Sfinte Icoane."

Rugăciunea pe care preoții o rostesc înaintea acestei icoane este următoarea: "Prea Sfântă Stăpână, de Dumnezeu Născătoare, pururea Fecioară Maria, protectoarea și apărătoarea noastră, cerem a Ta nebiruită apărare. Împărăteasa Cerului și a pământului, ceea ce ai cu dreptate numele de "Prodromița", adică înainte-mergătoare, întărește-ne întru lucrarea faptelor bune și ne du de mână întru Împărăția cea cerească.

Povățuiește-ne pe noi, toți drept credincioșii creștini, spre a vedea și veșnic a ne îndulci de mărirea Fiului Tău și Dumnezeul nostru, ca Binecuvântată și Prea Proslăvită ești, în vecii vecilor. Amin!"

Dimensiunile icoanei sunt de 1/07 m. O caracteristică a acesteia este faptul că icoana, cercetată la microscop, nu prezintă urme de pensulă, acest lucru întărind și confirmând credința cum că Sfintele Fețe au fost pictate miraculos de mâna nepământească.

IOAN SABĂU POP - "Este o tendință dirijată ca românii să fie scoși din toate centrele mari ale Transilvaniei"

Prof. Universitatea "Petru Maior" din Târgu Mureș, membru al Curții Internaționale de Arbitraj Comercial, avocat
"Statul român a plătit ceea ce se retrocedează azi"

- *Despre jaful retrocedărilor din Transilvania s-a vorbit adesea în mass-media românească, cu toate astea, el continuă nes-tingherit: clădiri publice, clădiri istorice sau particulare, mii de hectare de pădure sau chiar sate întregi sunt restituite fără ca statul să intervină... Ce se întâmplă?*

- Într-adevăr, catastrofa retrocedărilor către maghiari care se petrece de ani de zile sub privirile nepăsătoare ale autorităților române, în ciuda tuturor strigătelor dispelrate ale societății, continuă. După părerea mea, este o tendință dirijată ca românii să fie scoși din toate centrele mari ale Transilvaniei. Dacă s-ar întâmpla doar în Târgu Mureș, aş zice că e un accident. Dar se întâmplă în toate orașele Ardealului, se întâmplă la Cluj, unde 160 de imobile din centrul orașului au fost retrocedate maghiarilor, în Oradea, Arad, Timișoara, Sibiu. Aceeași situație este și cu pădurile sau terenurile agricole transilvănene. Sunt restituiri către foștii grofi maghiari sau către instituții, în majoritatea lor ilegale sau abuzive.

- *Ce drept are familia unui fost grof maghiar să revendice și să primească zeci de mii de hectare de păduri românești, după câteva sute de ani?*

- Lăsând deoparte faptul că în Ungaria, de exemplu, indiferent de ceea ce aveai de recuperat, s-a impus un plafon de despăgubire de aproximativ 200 de mii de dolari și că

românii nici măcar nu au apucat să primească ceea ce este al lor - peste 200000 de proprietăți, situația la noi a fost posibilă din cauza ignorării voite a unor înțelegeri și tratate internaționale în vigoare. Tratatul de la Trianon este unul dintre ele. Acolo se spunea clar că persoanele imperiului pot opta pentru ce cetățenie doresc, față de țările ce îl compuneau. Acestora li s-a spus **optanți**. În România, majoritatea optanților maghiari au ales cetățenia maghiară, și statul român a avut mai multe procese pe această temă, inclusiv la Curtea de Arbitraj din Paris, unde a fost reprezentată de Titulescu, ajutat de alți doi avocați mari ai timpului. Ungaria a fost reprezentată de contele Apponyi. Din moment ce optanții alegeau cetățenia maghiară, ei își pierdeau proprietățile din țară, după cum era și firesc, cu condiția ca România să le plătească optanților maghiari despăgubiri pentru părțile expropriate. Deci, optanții care alegeau cetățenia maghiară renunțau la proprietățile lor din România și statul îi despăgubea. România era foarte bogată pe atunci, și Brătianu, ca să fie sigur că acest conflict se va șterge, a spus că pe lângă sumele decise la Paris, România va da încă 10% ca răscumpărare maghiarilor. Pentru asta, România a plătit, din 1927 și până în 1934, sume imense către acești optanți: echivalentul a 4,48 tone de aur, plus echivalentul a 87 de milioane de dolari ce trebuiau primiți de statul român ca despăgubiri de război și pe care România nu i-a luat, lăsându-i tot în contul plăților. Se plătea către un fond extern din Paris, "Fondul Agrar", de unde banii erau distribuiți către optanții maghiari. Toate aceste pământuri și proprietăți au fost luate de statul român pentru a se face reforma agrară a lui Ferdinand, când toți țărani au primit pământ. Planul acesta a fost: s-a luat de la cei bogați contra unei sume și s-a re-distribuit către țărani români. Deci, statul român a plătit deja ceea ce se retrocedează azi. Ceea ce s-a plătit atunci, în baza unui tratat și a unui proces la Paris, astăzi vine a patra generație a optanților și recuperează de la statul român - ceva ce nu le mai aparține de drept.

- *Dar românii, împroprietăriți prin reforma agrară, nu și-au făcut acte pe proprietăți? Cum le mai poate lua cineva ceea ce este al lor?*

- Din păcate, cei împroprietăriți erau atât de săraci și de neștiutori de carte, încât marea majoritate nu s-au înscris în cartea funciară. Situație care există și astăzi, când, la mai bine de 25 de ani de la revoluție, încă mai sunt oameni fără acte pe pământul deținut. În plus, atunci mai erau și alte impedimente. De exemplu, specialiștii de la Cartea Funciară erau foarte rari, pleaseră în Ungaria. Practic, era foarte greu să găsești un topograf la acea vreme. Ca să nu mai vorbim că foarte multe Cărți Funciare au fost luate de grofi și de cei care au plecat, și statul român s-a trezit cu această problemă națională majoră, imposibil de rezolvat pe termen scurt. Problema e cunoscută și, deși statul maghiar trebuia să restituie acele acte, nici în ziua de azi nu au fost returnate, chiar dacă avem și tratate noi care reglementează această problemă cu Ungaria.

"Samsarii sunt de aici, din România"

"Ferice de cei ce păzesc Legea, de cei ce înfăptuiesc dreptatea în orice vreme!"

Biblia, Psalmi 106:3

Note de călătorie în Arabia Saudită

Florentin Smarandache

Două săptămâni saudite

Jeddah, metropolă comercială de patru milioane de locuitori, continuă să fie poarta de intrare pentru pelerinii care sosesc pe mare și merg la Mecca pentru Hajj. Precum toate orașele-porturi, Jeddah a început prin a fi un cătun de pescari cu circa 500 de ani î.C.

Apoi, s-a dezvoltat în cadrul diferitelor califate {Rashidun (647-661), Umayyad (661-750), Abbasid (750-876), Fatimid (969-1171)}, emirate (Tulunids și Ikhshidid, 876-900; 935-969), un sultanat, sau imperii {Ayyubid (1177-1254), după ce Saladin – celebrul conducător musulman recucerește Ierusalimul în anul 1171 (care fusese capturat de cruciați), Mamluk (1254-1517), și Otoman (1517-1916)}, din care a făcut parte. Din 1925, Jeddah a făcut parte din Regatul Arabiei Saudite, condus de Dinastia Al-Saud.

□

Celebrul oraș-sfânt Mecca (sau Makkah în arabă, în franceză La Mecque), locul sfânt de pelerinaj al musulmanilor din întreaga lume, se află numai la 70 de km de Jeddah, dar ca ne-musulman, nu am voie să-l vizitez. M-ar fi atras...

Mecca este denumirea englezească, dar în arabă se pronunță Makkah. Metropolă de două milioane de locuitori, Mecca primește anual 10-15 milioane de pelerini musulmani din toate țările, care vin pentru Hajj (rugăciune la locul sfânt, unde s-a născut Profetul Mohamed).

Pe glob numărul credincioșilor islamici se estimează la un miliard. Este religia care are

cea mai înaltă rată de creștere datorită natalității sporite.

Șerifii orașului au fost descendenți ai Profetului Mohamed. În 1925 Mecca a fost cucerită de Ibn Saud, care l-a integrat noului stat ce s-a numit începând din 1932 Arabia Saudită.

Orașul a fost citat în Vechiul Testament și în Coran sub diverse denumiri.

Profetul Mohamed a introdus monoteismul la triburile arabe, în anul 610 d.C., în urma revelațiilor divine primite în Peștera din Hira (Jabal al-Nor) – conform scriptelor musulmane.

În acea perioadă, Mecca era oraș păgân condus de tribul Quraysh. Profetul Mahomed făcea parte din fracțiunea Hashemiților. Persecutat de meccani, a emigrat cu musulmanii săi la Yathrib (Medina de astăzi) în anul 622, la 340 km distanță. În urma luptelor din Badr, Unud și Trench (627) între forțele Profetului Mohamed și Tribul Quraysh, apoi a Tratatului de Pace din Hudaibiyyah (628) și a Marșului victorios asupra Meccăi al forțelor musulmane din anul 630, orașul Mecca se predă și este islamizat, devenind cel mai sfânt oraș musulman, iar Profetul Mohamed lider de necontestat, care a reușit să unifice peninsula arabică. Totuși, Profetul Mohamed s-a retras la Medina, unde a decedat în anul 632.

Facem baie, eu și Cenap, în piscina Hotelului meu Al-Nabarees, de la etajul trei, în Jeddah. Apa limpede, dar rece.

□

În Aziziya Mall cu Dr. Muhamad Aslam și Dr. Khushnoor Khan, de la Departamentul de Statistică, Universitatea King Abdulaziz, la Bar BQ to Night, restaurant pakistanez. Muhamad și Khushnoor sunt de origine pakistaneză.

Atât de drăguți, colegii mă duc pe la toate restaurantele că am început să iau în greutate!

Super modern Complexul Comercial Aziziya... de sticlă!

Fotbal saudit la televizor pe canalul 0219 KSA Sport 1, de calitate, pasionant, în viteză. Jucătorii au pe tricou reclama companiei aeriene saudite Etihad cu care am aterizat în Jeddah. În tribune sunt și femei îmbrăcate în abaya.

După două săptămâni saudite... va urma o săptămână portugheză.

Plec cu compania greacă Aegean Airlines din Jeddah (Terminal Nord) în Atena, apoi în Lisabona.

Dr. Mohammed Alshumrani m-a întrebat:

- Dacă rămâneai în România, ai mai fi putut introduce, dezvolta și răspândi la nivel internațional logica neutrosofică?

... Este, de fapt, o întrebare pe care mi-am pus-o și eu de nenumărate ori...

AL. FLORIN ȚENE

Florile Sarmisegetusei

Prima piesă din seria **EPOPEEA ROMÂNĂ** (Dramă istorică în versuri, în trei acte).

Motto: „Unități iubitoare, soldați, Anonime ecouri de lacrimi.” - Quasimodo

EPOPEEA ROMÂNĂ

Cuprinde următoarele piese de teatru în versuri:

- Florile Sarmisegetusei.**
- Io, Mircea Mare Voievod și Domn.**
- Cozia (Legenda Mănăstirii Cozia).**
- Tudor.**
- Un om pentru revoluție.**
- Unirea suntem noi...**
- Vă sumez, domnule Doctor!**
- O stafie tulbură speranța.**
- Ce rămâne după ce pleacă cirul?**

FLORILE SARMISEGETUSEI

Personaje:

DECEBAL-regele dacilor,
TRAIAN-împăratul romanilor,
VEZINAS-marele preot al dacilor,
LICINIUS-general și spion roman,

LONGINUS-general și sol roman,
TEHOMIRDURASBALDOBAL-
 căpetenii dace,
HASDRUBALSABINUSPROPELIUSLILIA
NUS-
 meșteri și spioni,
CASSIUSCELUSO
CĂPETENIE ROMANĂ,
VRACIUL,
TEMNICIERUL,
ÎNGRIJITORUL TEMPLULUI,
OLACUL,
UN OȘTEAN,
STRĂJERUL,
ÎNTÂIUL FRUNTAȘ DE OASTE DACĂ,
AL 11-lea FRUNTAȘ DE OASTE DACĂ,
AL 111-lea FRUNTAȘ DE OASTE DACĂ,
ÎNTÂIUL OȘTEAN,
AL 11-lea oștean,
DOCHIA- fiica regelui Decebal și Marea
 Preoteasă a Sarmisegetusei,
ZADA-fecioară și Preoteasă,
III-IX FECIOARE ȘI PREOTESE,
ÎNTÂIA FEMEIE,
A UNUSPREZECEA FEMEIE,
IONUȚ-copilul lui DOCHIA plămădit cu
LICINUS,
OȘTENI; POPOR.

ACTUL 1.

(Lângă fântâna sacră a Getuzei . În fundalul
 scenei spre dreapta se văd casele
 Sarmisegetusei. În mijlocul cetății se ridică o
 movilă pe care e așezat templul sacru al
 zeului Zalmoxis. Spre stânga, în fundalul
 scenei, e fântâna, iar în depărtare se conturează
 coamele munților Daciei. Proeminent, muntele
 Orole se deslușește acoperit veșnic cu
 zăpadă. Un grup de meșteri romani dați tribute
 și zălog de Roma înfrântă așteaptă lângă
 fântână. De fapt erau căpetenii romane cu
 însărcinare de spioni, trimiși de împăratul
 Traian, sub conducerea prietenului său,
 generalul Licinius. Toți râd și glumesc pe
 seama
 fetelor ursuze ale dacilor.).

TABLOUL I

Scena 1.

LICINUS

(Așezat pe o piatră cu bărbia în palma mâinii.
 Stă pe gânduri).

Unde ești, slăvită și mândră cetate

La care mă închinam cu pietate?

Unde ești cetate a lui Romul cu delirul și
 uitarea?

Cu vinul oaspeților, cu parfumul ce inunda
 zarea?

Ooo! Nu e nimic în această sălbatică țară.

Și apa aici e , parcă, amară.

Ovidiu a spus! Romă iubită, adevărul să-l
 crezi!

Vino aici în sălbăticie. Și-ai să vezi.

(După o pauză).

Prea iubite împărate, misiunea mi-am
 îndeplinit.

Am multe știri. Gânduri multe de destăinuit.

(Bagă cu grije un vraf de papirusuri în sân).

Pe toate, aici, le păstrez lângă inima mea,

Să-și fie calea ușoară, călăuzită de-o stea,

Spre Sarmisecetusa. Atâtea străji la porți...

Liberați pe Licinus! Zei! Ooo...prea mulți
 morți...

Destinul Daciei a căzut la sorți.

(Rămânând puțină vreme pe gânduri).

Și Iason, grație fiicei regelui din Calchis cu
 chip de graur

A izbutit să răpească pielea berbecului cu lână
 de aur.

Ți-o arată povestea...! Licinius! Bună povață,
 Femeia ucide și tot ea dă viață!

Pasiunile zeitelor sunt și ale matroanelor
 romane,

Slăbiciunile acestora la fel cu ale fiicelor Daciei
 profane...

Omul e același pretutindeni, și lup și miel,

Femeia e tot ...femeie , și peste tot la fel...

SABINUS

(Către ceilalți).

Cu apă din fântâna Getuzei adapă pe zeul lor,
 Să-i treacă setea, să-I treacă de dor.

Setea e mare și mai ales când e vară...

În curând vor trebui să sosească.Aseară...

(Ceilalți râd).

PROPELIUS

(Către ceilalți).

...Și multe sunt slute
și urâte!

LILIANUS

E greu să cucerești inima acestor femei
Am încercat și eu chiar și ucenicii mei.

CASSIUS

E de-nțeles. Au ură față de străini, de romani.
Le-am tulburat liniștea de-atâția ani.

SABINUS

În ciuda hazului vostru, totuși, mă gândesc
Că v-a veni vremea să izbândesc...

CASSIUS

Să cucerești capul Zadei!? E...hei...!
Dar nu uita jurământul dat Romei!

SABINUS

Da! De bună seamă cuvintele-ți sunt drepte.
Însă, mai înainte trebuie să cucerești oamnei
și...mai ales fete.

Calea care duce la ținta noastră frumoasă
O cred pe cea a inimii, e cea mai lesnicioasă.

LILIANUS

Negreșit.

SABINUS

Ascultați! Nu vorbesc de-un mit.

Aseară, ca de obicei, după cină
Ieșisem pe linia casei la aer și lumină
Admirând un strașnic apus de soare,
Strălucitor ca cerul de împrăvărire.

PROPELIUS

Parcă nu are atâta farmec soarele aici.
Pe cuvânt!

La Roma lumină catifelată coboară pe pământ.

SABINUS

Apusul, de care vorbeam, era atât de frumos
Încât și sufletul îmi era luminos.

PROPELIUS

Mai ști!? Poate te îmbia nostalgia

Să te gândești la ...Claugia.

Ha...ha...! Zada și Claugia.

De ce, nu deodată, la amândouă să gândesc!?

Oh! Venus protectoare la tine mă împărtășesc,

Tu, înțeleapto, zeiță frumoasă,

De ce nu faci să fim deodată și aici și-acasă?

SABINUS

A...!

Ca o năluca s-a strecurat alături cu înserarea...

M-a îmbrățișat sălbatică precum stânca marea.

CASIUS

Mă rog, cine!?

LILIANUS

Poate o sălbăticiune? Ia seamă!

Ha...ha....! Nu ți-a fost teamă?

Sau ești sub protecția unui zeu?

Am înțeles. Îți văd timiditatea, dragul meu.

PROPELIUS

Te-a sărutat, ai sărutato...spune?

CASSIUS

Te rog! Spuneo pe nume!

SABINUS

Ei! Zada! Ș-a dispărut prin canatul porții

Învăluită în zăbranicul nopții.(Toți râd.).

Și hazul are rost, prea mult te face să rămâi

În urma gândului...O să vedeți, am să fiu cel
dintâi...

PROPELIUS

Victoriosul!

CASSIUS

Nimfe! Venere divine! Veniți să vedeți

“Frumosul. “! (Toți râd în

hohote).

SABINUS

(Către Licinius).

Aaa...Poate cumva generalul să-mi ia înainte!?

Dar, când îl văd pe gânduri stând, fără cuvinte,

Fără un grai tăioas, fără o vorbă blândă,

Îmi pare că el singur s-ar îndoi de izbândă.

LICINIUS

(Se ridică).

Mă înveselesc glumele voastre, de aici,

E bun mijlocul...amici.

Se cade să fim, însă, cu multă sânguință

Și mai ales cu destulă săbuință.

Poate lucrul la Drubetic s-a terminat

Constructorul Asiatic e neînfricat.

Opera cea mare a lumii de-a arunca peste Istrul
pod,

Apa sacră a dacilor de pe acest glod. (Arată cu
mâna pământul și munții
din zare).

Sălbaticul Danubiu v-a fi în clipa de față

traversat. Opera desăvârșită.

Armata imperatorului Traian e pornită

Și în curând trecând peste multe greutăți

Va fi aici la poarta acestei cetăți.
 Are nevoie de sprijinul nostru, știți bine.
 Voi să ascultați de ordinele date de mine.
 Cunoașteți însărcinarea dată?
 Trecând peste pod...marea apă
 Îi este necesar să știe acum
 Spre Sarmisegetusa cel mai lesnicios drum.
 Aici, e ținta pentru atâta goană,
 Pentru aurul Daciei este strădania romană.
 Fumul de pe altarele Cetății Lumii nu v-a
 înceta,
 Pe noi, Penații, la vetre nu ne v-a lăsa
 Până când țara neamurilor dace nu va fi supusă
 Și toată bogăția ei, în alai, la Roma dusă.
 De data aceasta e cu noi Marte, al nostru zeu.
 Imperatorul pentru a doua oară e pe drum, și e
 greu.
 Am jurat cu toții, dragi voinici,
 Să-l ajutăm, de aceea suntem aici.
 Prin orice mijloace vom obține știință
 Despre șiretlicurile în luptă ale acetei barbare
 ființă.
 Altfel se poate repeta istoria unui nenorocit,
 Oppius Sabinus, în 102, de moarte lovit
 Și a lui Cornelius Fuscus mort în aceste ținuturi
 Barbare, sălbatic și bătute de vânturi
 Când zăpezile înghit razele de soare.
 Sângele roman cere răzbunare!
 Să se știe că la Roma Traian străjuiește.
 Pe cine vrea pe acela îl cucerește.
 ...De altfel, dacii, au simțito pe pielea lor
 În prima străpungere a hotarelor.
 Apoi, bogățiile acestei țări ce se află în sânul ei
 Le-ar sta mai bine podoabe Romei.
 Bogatul pământ al Daciei nu cunoaște mana,
 Roma își așteaptă de la noi...hrana!

CELUS

Ssst! Pe potecă se zărește cineva!

CEI DE FAȚĂ

A,aaa...

LICINIUS

Sunt chiar fetele. Vin la apă cu ulcioare,
 Va fi bună seamă la templu sărbătoare.

SABINUS

Să ne retragem stăpâne,
 Altfel, ne ies vorbe nu prea bune.

LICINUS

Fântâna e deopotrivă pentru nimfe, naiade, eroi,
 Fauni, silvani, ca și pentru noi.

PROPELLIUS

De bună seamă, însă, picurii de apă și setea
 La vorbe îmbie...astfel am putea...

LICINIUS

O vorbă atrage pe alta, asta ne este firea,
 Trece din gură în gură, aducând destăinuirea

LILIANUS

Sunt singure! Așa îmi spun simțurile mele.

LICINIUS

(Privind în depărtare cu atenție).

Se pare că e și Dochia, fiica regelui, cu ele.

LILIANUS

Sunt fecioarele templului sacru urcând pe
 cărare,

Duc apă sacrosantă în urnicioare

Pe care Istru o trimite din depărtare...

LICINIUS

Clipa e prielnică, prieteni, fără teamă

Să fim cu măsură și băgare de seamă.

În timpul slujbei închinată lui Zalmoxe se poate

Să fie de un ochi șiret vegheate.

PROPELLIUS

Aaa...! Iată-le! Poartă găteți de sărbătoare.

LILIANUS

Ca vestalele romane. Strălucitoare.

PROPELLIUS

În straiile acestea arată frumoase, ca albele
 petale...

LILIANUS

Ba, au ceva din grațiile sacrelor vestale...

SABINUS

În acest mod participă la sacrificii când pe suliți
 Războinicii duc zeului carnea încă vie a celor
 iubiți?

PROPELLIUS

Nu! Sacrificiul acesta se face lângă tempu,
 dar...

Marele Preot, alături de fecioare, în altar

Imploră bunăvoința zeului, purtător

De grija dacului luptător.

Scena 2.

(În spate, spre stânga, se arată fecioarele dace).

DOCHIA

Sunt sortită lui Tehomir, sprijinul ostășesc

Al tatălui meu, căruia îi va ceda locu-i regesc,

Iar eu regina lui voi fi
Într-o apropiată și sacră zi.
Mă cred, astfel, toți, prea fericită.
O, nu, Zada! Eu nu sunt iubită.
Am un vis ce-mi încolțește-n fire,
Și gândul mă desparte de tine, Tehomire!

ZADA

Și nunta e hotărâtă pentru mâine...!
E pregătit vinul.S-a copt multă pâine...

DOCHIA

De gânduri prea multe nu-mi pot ține trupul treaz
O știu, Tehomir e socotit viteaz.
A lui voi fi, așa a sortit înaltul zeu,
Nu însă și de gândul meu.
Ooo! Ce fiară năpraznică omul ar devenii
Dacă ar reuși gândul a-l robii.
(După o pauză).
E un vis, o nebunie a spune că iubești
Pe altcineva , de pe alte locuri vrășmășești.
Nici nu ași îndrăzni s-o spun. E totul în van.
El...un sclav. Un...roman!
Iar eu fiica regelui dacilor liberi, floare...
Ooo! Depărtarea e prea mare...
Ura tatălui meu crește, cu trecerea fiecărui an,
Împotriva a tot ce este roman.
Și...totuși, inima mea ...iubește
Ceea ce tata disprețuiește!?
Oricare ar fi, dar...
Ooo...Tată, iubite tată, mi-e sufletul amar!
El urăște pe imperator
Armata lui ce înaintează cu spor.
Pe generalii prizonieri ce întrețin vrajba, dar
mă doare
Când este urât un biet sclav pentru care...
(După o pauză).
Și parcă îl aud, Zada, cum spune și socoate
(Din depărtare se aude vocea lui Decebal).
“Orice este roman, e câine care mușcă pe la
spate! “
Sărmanul sclav! El n-are nimic din oarba
mândrie
A celor mari cu nesățioasa lăcomie.
E prea frumos, nu are nimic din ce au stăpânii
răi
Și poate prea nevinovat de ura comandanților
săi.

ZADA

Am auzit vrăjitorul cetind în orele târzii:
(În difuzoare se aude vocea vrăjitorului).
“Femeia e născută numai pentru a iubii!”

DOCHIA

Mă cutremur cât de bine
Vorbele acestea au un înțeles în mine.
(Surprinsă și impresionată la vederea lui
Licinius).
...iată-l ,aici, împreună cu tovarăși lui într-un
peisaj plăcut.
Cum din depărtare nu i-am văzut!?

ZADA

Bărbații noștri când la război nu sunt,
Pregătesc un altul mai mare în gând,
Iar femeile lor tânjesc ca florile între spini,
Cum sunt sclavii printre străini.
(Femeile înaintează spre fântână).

LICINIUS

(Către ai săi).
Înlături! Să facem loc fecioarelor!
Privindu-le ne va trece de dor.

DOCHIA

(Spre celelalte fete).
Am ajuns. În urechi ...aud atâtea șoapte...
Repede trece timpul când vorbim de fapte,
(În șoaptă).
Zada! Pe tine te iubesc,
Ție întotdeauna mă destăinuiesc.
Păstrează secretul în taină, căci lumea...
(Se apropie de fântână.Apoi cu glas tare).
E clipa să începem rugăciunea.
(Apropie urniciorul de izvor. Se aude picurând
apa).
“Fântână sacră, ce porți legănat la sân
Izvorul plăpând de la Istrul bătrân,
Pe care divinul Zalmoxe l-a pus de strajă
Ca sacrul pământ să-l țină sub pază.
Mi-e sacră credința ca picurii tăi,
Regelui dă-i biruință, moarte dușmanilor săi!”
(Se retrage cu urniciorul plin și-l așează de o
parte.
La fel fac și celelalte fecioare).
FECIOARA II
“Supunere și robie Iagizilor potrivnici! “
FECIOARA III-a
“Să nimicească pe bastarnii sălbatici! “

FECIOARA IV

“Să alunge pe Tribalii zănatici! “

FECIOARA V

“Stăpânire Sarmaților nomazi! “

FECIOARA VI

“Jefuitorii, morții să-i dea pe pați! “

FECIOARA VII

“Să nu-și găsească adăpost Roxalanii! “

FECIOARA VIII

“ De pribegie să aibă parte Marcomanii!“

ZADA

“Mândrii, de mândrie să piară Romanii,
Bogații fără număr, orgia să-i înghită,
Împărăția mare să cadă lovită”.
(Fiecare pe rând își așează urniciorul umplut,
unul lângă altul).

LICINIUS

(Îndreptându-se spre Dochia).
De este îngăduit sclavilor cuvânt,
Stăpână, vă cerem apă din izvorul sfânt.
Așteptăm însetați de multă vreme
Gestul Fortunei, făcută să vă cheme,
Au poate că suntem romani
Și socotiți de voi dușmani
Că pe câmpul de luptă ne-am strivit.
Din izvorul sacru să bem este îngăduit?
Dar picurii lui urmându-și cărarea
Prin munți, prin codrii ce împodobesc zarea
Până la Istrul depărtat și frumos
Adapă deopotrivă și cerbul și lupul fioros.

SABINUS

(Aparte către Zada).
Nepotrivite sunt blestemele cu anii tinereții
Ce izbucnesc în muguri, în primăvara vieții.

ZADA

Dușmanii nu ne dau răgaz să gustăm din fructul tinereții,
Dacii la anii copilăriei au vârsta bătrâneții,
Vremea aspră, când liniștea ne este tot mai rară,
Ne face viața mai amară...

LICINIUS

Există o datină a fântânilor, de este vreme bună
sau rea,
De e dușman sau prieten, însetatului de băut să
i se dea.
Nu este o altă faptă mai bună primită de zei
Decât să dai apă din izvoarele dăruite de ei.

DOCHIA

Zalmoxe a adus izvorul de la Istru cu apei
mari
În urniciorul lui, pus la temelie, unde se
zămislească picurii clari.

LICINIUS

Limpezi și răcoritori ca vorbele tale, stăpână!
Adâncul ochilor tăi dezvelesc o făptură bună.
Privirea ta ca o rază de soare
Robia alină și inima-mi ce doare.

DOCHIA

Străine, de ai colindat multe țări cu rost, sau
fără rost,
Află, aici e fiica regelui care tânără n-a fost.
Oamenii în Dacia se nasc deja bătrâni și grăbiți
Cu mâna pe scut și suliți.
Țara ta, străine, poate, e mai senină.
Seninul îl porți în privirea-ți de lumină.
Poate e o țară a tinereții,
A rostului deplin, al vieții
În care gândul se poate împlini.
Ooo...un vis, la capătul...luminii.

LICINIUS

Țara mea, stăpână, are splendori, palate
Și comori nenumărate,
Bunul pământului se răsfăță în toate.
Acolo, floarea de înflorește are un înțeles,
Sânul ei revarsă parfumul ales.
Beție, flori...Ochii tăi mi-aduc aminte...
(Urmează o pauză).
Să le enumăr pe toate nu am cuvinte...
(Urmează o altă pauză).

DOCHIA

Dacă un zeu necunoscut a hotărât,
Străine, să bei din izvorul sfânt,
Sortit a nunții mele mărturie,
Atunci cu voia lui să fie.
(Îi dă să bea).

SABINUS

Și mie îmi este sete, și bieților băieți.

ZADA

De este voia stăpânii noastre, sorbiți, de vreți!
(Le dau să bea).
...să mergem.
(Sclavii ajută fecioarele să ridice pe umeri
urnicioarele. Licinius ajută pe

dochia care după ce-și așează urniciorul pe umăr îi cade și se sparge).

DOCHIA

“Din cenușa aceleia care sparge un sacru urnicior

Se v-a plămădi un alt vas cu apă de izvor”.

Aceasta este sacra hotărâre a marelui zeu.

Ce mă voi face fără el?

S-a spart urniciorul meu.

Norocul s-a dus, e risipit,

De cele patru vânturi lovit.

Ooo, acum ce am să fac!?

Semn rău pentru mine, fiică a regelui dac!

LICINIUS

Dar, nu este nici-un semn

S-a spart un urnicior din lut ars la flacăra de lemn.

DOCHIA

E blestemul lui Zalmoxis. Tu nu ști străine!

De blestemul ce-a căzut pe mine.

ZADA

Sacrilegiu îl voi lua asupra-mi, fiice ale zeului dacilor,

Dragile mele nouă surori, mistuite de dor.

Când se v-a vedea lipsa celui de-al nouălea urnicior,

Voi spune că eu l-am spart la izvor.

Daciei îi trebuiește pe Dochia, plină de lumină,

Într-o zi ea v-a fi regină.

(Trece Dochiei urniciorul său).

DOCHIA

Precum mine îi trebuiește Zada!

(Către Zada în șoaptă).

Fiindcă ai un suflet așa de bun

Un secret al meu am să ți- spun:

Eu am un copil și mi-e teamă,

Cu Licinius făcut, pe care nu l-am băgat în seamă,

Să nu bănuiască fetele că eu

Am încălcat legea marelui zeu.

ZADA

Să nu-ți fie teamă, eu am știut.

Nimeni nu știe. Copilul crescut

De bătrânul Olacul are să fie

O floare ce v-a crește în Dacia ce-o să vie...

DOCHIA

Cum ai aflat!?

ZADA

Olacul e mare diplomat.

DOCHIA

(Înspăimântată).

Îmi este teamă că tata știe!

ZADA

Îl recunoaște ca nepot, după căsătorie.

DOCHIA

Cum!? Frumos cu mine s-a purtat!

ZADA

Tehomir de mult a aflat.

Și totuși vrea să-ți fie bărbat.

DOCHIA

Ooo..! Prea sfinte zeu! Buni sunt oamenii în dacia mea,

Mărite, tu, mă vei ierta?

Scena 3.

(Dinspre stânga și din față se ivește regale

Decebal, Vezinas, marele preot

și căpeteniile de oaste: Tehomir, Duras,

Baldobal și Hasdrubal).

DECEBAL

Precum vedeți, e destul de adânc șanțul celălalt

Și valul destul de înalt.

Acești munți ridicați de brațul dac și aceste mormane,

Sunt mai strajnice ca meterezele romane?

În spatele lor așezăm bolovani potriviți

Spre a fi doar rostogoliți.

Imperatorul romanilor numai să îndrăznească

Sarmisegetusa noastră s-o cucerească!

TEHOMIR

Nu-mi spun părerea acum,

Dacă vin, mă gândesc , pe care drum?

DECEBAL

Numai două drumuri aduc aici.

Un cunoscător îi poate îndruma. Ce zici?

TEHOMIR

Și... e greu prin păduri pentru o mare oștire.

DECEBAL

Am dat strașnică poruncă , de știre

Geților din dacia de jos

Ca în luptă să ne fie de folos,

Să înăbușe cu stânci și copaci răsturnați

Înaintarea romanilor desfrânați.

TEHOMIR

Să vedem ce răsplată

Îi aduce hotărârea-i neînduplecată.

DECEBAL

De asatădată câinele e mai îndârjit!

El trebuie să știe că pământul daciei e sacru și iubit,

El nu rabdă pe dușmani

Chiar dacă se numesc ...romani.

Munții falnici cu izvoare limpezi, văi răcoroase,

Visteriei dă aur și-n câmpuri mănoase

Rodesc grâne în holde frumoase.

Bogății ce nu au alte țări,

De aceea vin din cele patru zări

Să ne cucerească, vărsând sânge de-al nostru și-al lor.

Slăvit să-ți fie numele, zeu al dacilor!

Ne apărăm pământul pentru urmașii ce-l vor moștenii!

DACIA DEAPURURI A DACILOR VA FI!

Deocamdată, pentru mâine, avem sărbătoare.

Zalmoxis a însemnat pe răboj o zi mare.

Răgaz și odihnă să fie pentru lumea toată,

Să se știe că Dochia, iubita mea fată,

Însoțite-va tehomire, destoinic vlăstar răsărit

Din tulpina strămoșului Buerebista cel vestit.

Eu, fiul lui Scorillo, nu mai am mult, lângă

Zaloxis voi fi,

Iar tu mă vei urma la tron într-o bună zi!

Poate viitorul tău v-a fi mai bun și cu soare.

Așa v-a fi, iubite, preot mare?

VEZINAS

Prea bună chibzuială, iubită față regească.

DECEBAL

Îți dă dreptul, Tehomire, pentru purtarea ta vitejească

În luptele cu romanii, de până acum, doi conducători ai răpus,

Jertfe marelui Zalmoxis le-ai dus.

Ne așteaptă zile furtunoase și grele.

Se v-a năpăstuii furios uraganul, îmi spun gândurile mele.

Așa cum a-ți auzit, în acest an,

În fruntea oastei vine însuși imperatorul Traian.

Năvala v-a veni dinspre miazăzi.

Imperatorul turbează

De mânie. La Dacia noastră visează.

Așteaptă cu nerăbdare primăvara să vină.

Vedeți? Zăpada s-a topit, mugurii sunt deschiși pe tulpină.

Trebuie să fim pregătiți și hamul cal.

DURAS

Sunt gata stăpâne, Decebal!

HASDRUBAL

Nădejdea e că înaltului imperator roman

Dacia nu-i v-a fi ospitalieră nici în acest an.

BALDOBAL

Codrii și văile așteaptă să-i înghită.

DECEBAL

Înainte de furtună avem o clipă de odihnă binevenită.

Mâine are să fie ospăț mare.

E nunta lui Dochia. E sărbătoare!

Să se înveselească țara toată

Că se mărită iubita-mi fată.

Și tu, deprinde-te, Tehomire,

Cu gândul că Dochiei o să-i fi mire

Și cât de curând al Daciei vei fi

Rege într-o prea slăvită zi.

BALDOBAL

Ospățul se prepară. Au fost aduși surlarii cu lăute

Iar veșmintele de fete au fost cusute.

HASDRUBAL

(Cu luare aminte arată cu privirea spre fântână).

Iată, acolo, nu departe, pe Domniță și pe fete

Adăpând câinii de romani sleiți de sete.

(Toți privesc spre fântână).

VEZINAS

Dau străinilor din fântâna sacră să bea, pe cărare,

Fără delegea e foarte mare!

TEHOMIR

Poate înadins pândesc să pângărească

Legea noastră strămoșească.

În cetate îi întâlnești la tot pasul,

În unghere neîngăduite își bag nasul.

Ne urmăresc orice mișcare,

Cu ce scop, spune-ți, oare?

Așa cum sunt liberi de se plimbă peste tot Romanilor știri să le trimită pot.

(Către sine).

Oh! Sclavul acela frumos, mărite rege, privește!

Frumusețea lui mă tulbură și mă urmărește!

Dochia...!?

DECEBAL

(Privind în depărtare).

Da, ea este, îi recunosc rochia.

Cuvintele tale îmi spun să-ți dau poruncă, s-o urmezi,

Pe toți romanii în cetate să-i întemnițezi!

(Toți se îndreaptă apropiindu-se de fântână).

VEZINAS

(La vederea urniciorului spart).

Care dintre fiicele lui Zalmoxis a săvârșit

Acest sacrilegiu? Ooo...totul e sfârșit!

Îngrozitor semn! Spuneți-mi care ființă

A încălcat legea străbună? Un blestem ne amenință!

DECEBAL

Degrabă proscrisul pentru această faptă

Să-l pedepsească Zeul, el nu așteaptă!

ZADA

Zada e făptașa!

DECEBAL

Nu cred. Zada! Zada! Nu-i așa!

Ai crescut alături de Dochia.

De când Negomir, fratele meu și-al tău tată

A murit în luptă cu Parții, eu te-am luat ca fată.

Fata mea să-mi fi, de Dochia nedespărțită.

De mine întotdeauna iubită.

VEZINAS

“E viu vasul sacru. Oricine îl va sparge v-a fi ars

Și cenușa caldă, încă, se va turna un alt vas!”

ZADA

Zalmoxis mă cere. Degrabă, dară!

SABINUS

(Către sine).

Iubita mea! Mi-e inima amară!

VEZINAS

Bună fecioară!

Pentru că suntem în ajunul mării sărbători...

DECEBAL

Nunta, ta, Dochia! Împreună cu Tehomir veți fi miri în zori.

VEZINAS

...Se îngăduie făptașei să aibă bucurii

Libertate și viața pentru întreaga zi.

DECEBAL

(Către meșterii romani).

Iar voi, de- acum, prin suliiți învinși,

Plocon lui Zalmoxis veți fi trimiși.

De nu veți fi primiți

De neguri o să muriți înghițiți.

Temnicieri! Până trece sărbătoarea,

Prizionierii să cunoască închisoarea!

Pe cuprinsul întregii Dacii, dorința mea

E ca orice roman pierii să se dea.

TEHOMIR

Iscoade nu-s puține!

DOCHIA

(Șoptgind).

Zada, mă gândesc la tine.

Oricât împotriva a-i fi

Împreună vom fi!

Cu tine am fost, cu tine sunt ,

Și la sânul lui Zalmoxis cel sfânt.

DECEBAL

Nu prin luptă dreaptă romanii cuceresc,

Cu vicleșuguri și intrigi obișnuiesc.

Prin brațul nostrum puternic am fost în stare

Unui imperator roman și stăpânirii lui mare

Tribute să nu dea.

Ei au simțit puterea mea.

La sânul lui Zalmoxis, mândrii suntem cu toți.

Strămoșilor lui Burebista le suntem nepoți.

Vom arăta trufașului imperator

Că dacii sunt liberi ca pasărea în zbor.

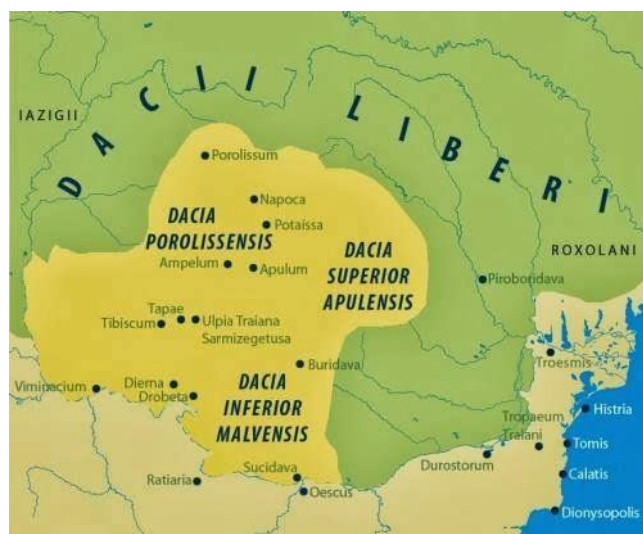
Au mulți zei romanii.

Unul au dacii, dar mulți ne sunt dușmanii!

Râvnesc la țara noastră iubită

Că e bogată și -o vor înrobită.

Va urma

Noutăți editoriale

Nina Istrate despre vol. „Personalitățile din Drăgășani – borne de hotar ale culturii române”, autor Al. Florin Țene

Aproape întreaga operă literară a harnicului scriitor și ziarist **Al. Florin Țene**, președintele național al Ligii Scriitorilor, membru UZPR, fiind vorba de romane și poezie, sunt pătrunse de fiorul dorului locului nașterii sale, municipiul Drăgășani. A cărei atestare documentară provine din anul 1535 (7043), iunie 7. *Hrisov prin care Vlad Vintilă vv., domnul Țării Românești, îi întărește lui Fârtat pârcălabul din Drăgășani și fiilor lui, ocine în Lălești, Drăgășani și Murgești. „Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Radu Voievod, dă Domnia mea această poruncă a domniei mele, cinstului boier al domniei mele jupanului Fârtat pârcălabul și cu fiii lui, ca să-i fie în Lălești și în Drăgășani și în Murgești, pentru că îi sunt drepte ocine dedine”*. Text aflat în volumul, recent apărut, intitulat “Personalitățile din Drăgășani – borne de hotar ale culturii române”, semnat de Al. Florin Țene. Carte de istorie locală, apărută la Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2022. Practic volumul, care este structurat în următoarele secțiuni:

Cuvânt înainte, Cuprins, Postfață, Addendă și Bibliografie, nu este de istorie locală, fiindcă personalitățile cuprinse sunt cercetători, scriitori, istorici și oameni politici care au scris pagini de istorie în știința, cultura națională și politica țării, fiind recunoscuți și peste hotare.

Încă de la început autorul își justifică acțiunea sa, spunând, că: “Am scris acest articol cu gândul că cititorii vor cunoaște acele personalități din Drăgășani, unde a fost castru roman Rusidava, combătând cu exemple zicerea lui Sadoveanu. Am pornit la punerea în practică a acestei idei, având în memorie și zicerea lui Blaga: *„Este greu de spus în ce măsură ideea creează istoria. Dar un*

lucru e sigur; ideea e atât de puternică încât în istorie ea ține adeseori loc de realitate.”

Un alt argument al meu este acela ca numele acelor personalități drăgășenene să fie cunoscute în timp ca borne de hotar al culturii române, împotriva fenomenului de globalizare. În aceste condiții, există pericolul ca o parte din istoria poporului din spațiul Carpato-Danubiano-Pontic și din „lada de zestre” a spiritualității românești să fie uitată, s-au să dispară, așa că este necesar ca lucrări precum cea de față să apară cât mai multe pentru tezaurizarea valorilor neamului nostru. Numai așa se poate confirma adevărul din aforismul lui Emil Cioran:

„Când valorile pentru care luptă un neam se cristalizează într-o adevărată lume istorică, atunci acel neam s-a integrat în devenirea culturală.”

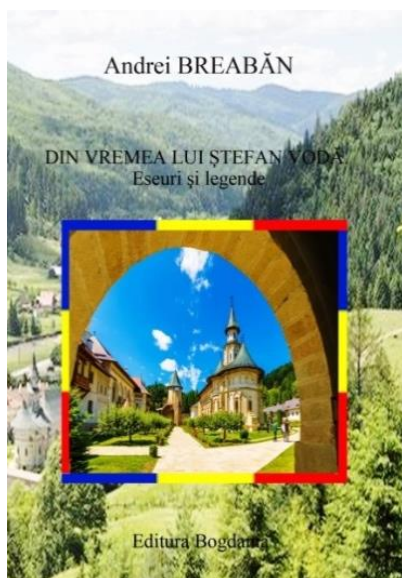
În această carte descoperim importante personalități cunoscute în țară și străinătate, care au scris pagini de istorie în știința și cultura națională și internațională, precum: compozitorul Marin Brănuș, prof.univ.Bucă Marin, pictorul Cerăceanu Constantin, procurorul general și scriitor Cochinescu Nicolae, Vintilă Corbu scriitor, Mugor Isărescu, economist, Guvernatorul Băncii Naționale, Istocescu Emil istoric literar, poetul Virgil Mazilescu, Nanu Sava Ion, membru al Academiei Române, prof.univ.Negreanu Ion, Compozitorul și dirijorul Paraschiv Oprea, Scriitorul și președintele Ligii Scriitorilor, membru al Academiei Americane Române Al.Florin Țene, poeta Titina Nica Țene, doctor în istorie, Ionuț Țene, specialistul în televiziune Vali Florin Țene, istoricul, prof.univ Radu Vasile fost Prim Ministru al României, istoricul și profesorul universitar Vulpe Ilie etc.

Cartea cuprinde 52 de personalități, trudituri pe “altarul” cultuii și științei românești.

Urmare întreprinderi autorului Al.Florin Țene, îmi dau seama, că acest scriitor talentat este și un cercetător dotat cu acribia arhivistului care din documente pline de corbul timpului, a scos la lumină o pagină din istoria națională.

Volumul emană, printre rânduri, iubirea de concetățenii, știuți și neștiuți ai municipiului Drăgășani.

Andrei Breabăn - „Din vremea lui Ștefan vodă. Eseuri și legende”, aprilie 2022

Scriitorul **Andrei Breabăn**, prin volumul **„Din vremea lui Ștefan vodă. Eseuri și legende”**, prezintă pagini interesante din istoria frumoasă dar zbuciumată a Moldovei din perioada domniei lui Ștefan Cel Mare. Scoate la lumină întreaga viață a familiei strălucitului domnitor, faptele eroice ale bravului popor moldav și în primul rând iubirea de glie și jertfa continuă pentru apărarea pământului sfânt al Moldovei. Este realizată cu multă imaginație o biografie completă a ilustrului domnitor moldav Ștefan cel Mare și Sfânt. Afirm că demersul istoric și literar al domnului Andrei Breabăn este foarte necesar pentru zilele noastre, constituie un excelent exemplu pentru suflarea românească dar și un îndemn la meditație și implicare, la prețuirea libertății, istoriei străbune. Eseurile și legendele sunt inedite, bine documentate și pot fi considerate ca adevărate lecții de istorie. Este trecut, cum era și firesc, impresionantul și nemuritorul Testament al lui Ștefan Vodă. Vă îndemn să faceți o călătorie istorică prin Moldova, prin viața și luptele duse de moldoveni conduși cu eroism de către Ștefan cel Mare. Felicitări pentru noua bijuterie istorică ce poate fi pusă în scenă ori constituit scenariu de film.

Ionel MARIN

EVENIMENTE CULTURALE

GALA PREMIILOR BOGDANIA

**-Festivalul - Concurs internațional de creație literară „BOGDANIA”, Ed. a XI-a, 2022
București, sediul AGIR, 21 iunie 2022**

Asociația Cultural-umanitară **„BOGDANIA”** și revista de creație și cultură **”BOGDANIA”** din municipiul Focșani, Str. Contemporanul, Nr. 28, județul Vrancea, în parteneriat cu AGIR-Cenaclul **Literar Ing.** din București, organizează Festivalul-Concurs internațional de creație literară **„BOGDANIA”**, ediția a XI-a. **Pe data de 21 iunie 2022, începând cu ora 14.00 se desfășoară GALA PREMIILOR BOGDANIA.**

Parteneri:

-Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România.
-Liga Scriitorilor Români.

Invitați: Scriitorul Florian Laurențiu Stoica, președintele Fundației Literar-istorice „Stoika” și Director al Revistei „Independența Română-Independența prin cultură”.

La acest Concurs s-au înscris numeroși participanți creatori, din țară și diaspora românească, care nu au volume publicate, pe cele două secțiuni de vârstă:

- Secțiunea pentru TINERI între 15-30 de ani.
- Secțiunea pentru creatori de peste 30 de ani, indiferent de vârstă.

Jurizarea creațiilor literare, textelor trimise de concurenți din țară, Republica Moldova, Belgia, Ucraina, a fost realizată de către Juriul format din scriitorii:

1. Nicolae VASILE, președintele Juriului
2. Alexandru Florin ȚENE
3. Ionel MARIN
4. Geo CĂLUGĂRU
5. Doina BÂRCĂ

În urma evaluării fiecărei creații s-a stabilit în mod corect și obiectiv, pe bază de note, concurenții câștigători pe secțiuni.

LISTA CU PREMIANȚII

I. Grupa I – tineri între 15-30 de ani

Secțiunea Poezie

Premiul I – Stamate Delia Cristiana

Premiul II – Grigorescu Emanuela Maria

Premiul III – Vornicescu Daniela

Secțiunea Proză scurtă

Premiul I – Simion Elena Cristina

Premiul II – Marica Alexandra-Ramona

Premiul III – Rotaru Monica-Gianina

Secțiunea Eseu

Premiul I – Leahu Ana Daria

Premiul II – Păun Andreea

Premiul III – Irimia Gianina

II. Grupa II – concurenți peste 30 ani

Secțiunea Poezie

Premiul I – Tcaci Marinela

Premiul II – Nica Violeta

Premiul III – Bozeanu Mariana

Secțiunea Proză scurtă

Premiul I – Forgo Irina

Premiul II – Simion Liliana Elena

Premiul III – Macovei Lilioara

Secțiunea Eseu

Premiul I – Tudor Georgeta

Premiul II – Corneliu Ion

Premiul III – Băluță Mihaela

Trofeul Bogdania (Marele Premiu): Domnul
Lar Cornel Dorel din comuna Ileanda, județul
Sălaj

La această ediție se vor acorda unor concurenți, diplome speciale, din partea Revistei de creație și cultură Bogdania și a partenerilor.

Se vor înmâna premii și diplome speciale din partea Asociației cultural-umanitare Bogdania, a Revistei Bogdania unui număr important de scriitori și personalități ale culturii române.

Festivitatea de premiere, Gala premiilor Bogdania se va ține la sediul **AGIR** din **București, B-dul Dacia, nr. 26, etaj 1 zona Piața Romană**, pe data de **21 iunie 2022**, începând cu ora 14.00.

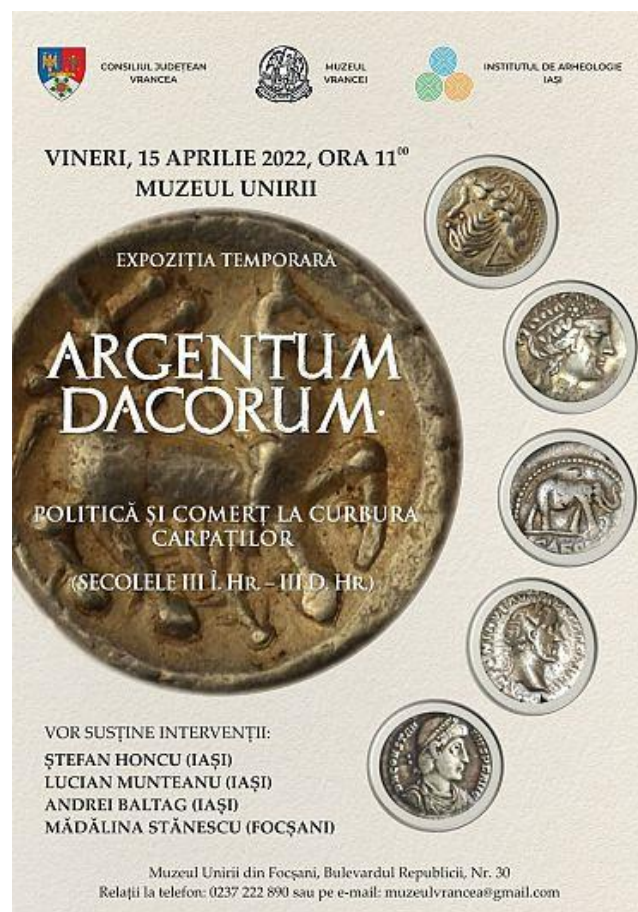
Stimați scriitori, concurenți, părinți, cititori și iubitori ai literaturii și culturii române, vă rugăm să ne fiți alături și să ne bucurăm împreună cu premianții ediției a XI-a a Festivalului-concurs Bogdania.

Vă așteptăm cu drag, la București, sediul AGIR din B-dul Dacia, nr. 26, etaj 1, zona Piața Romană, pe data de 21 iunie 2022, înainte de ora 14.00. Vă mulțumesc! Sus nația română!

Scriitor Ionel MARIN,

Președinte Asoc. cultural-umanitară Bogdania

Expoziția de monede „Argentum Dacorum”
Muzeul Unirii din Focșani
(15 aprilie-30 iunie 2022)

Muzeul Vrancei, sub egida Consiliului Județean Vrancea și **Institutul de Arheologie** al Academiei Române, Filiala Iași, a organizat vernisajul expoziției de monede „Argentum Dacorum”.

Expoziția a cuprins monede dacice, romane imperiale și republicane, grecești și celtice, descoperite pe teritoriul Județului Vrancea. Au fost expuse monede din „Tezaurul de la Focșani”, „Tezaurul de la Olăreni”, „Tezaurul de la Bordești”, „Tezaurul de la Mănăstioara” și monede din descoperirile întâmplătoare de la Clipicești, Vânători, Focșani, Coroteni, Irești, Odobasca, Căndești, Budești, Poiana Cristei, Repedea și Panciu.

Numeroșii vizitatori au admirat monedele expuse și care reprezintă șase secole de politică și comerț la Curbura Carpaților. Despre valoarea patrimoniului numismatic al Muzeului Vrancei au vorbit arheologii: Ștefan Honcu, Lucian Munteanu, Andrei Baltag și Mădălina Stănescu. Încă o dovadă de netăgăduit a continuității poporului român pe aceste sfînte și minunate zone strămoșești.

Ionel MARIN

Prof. Geo Călugăru
**SALONUL CULTURAL
 DE LA PALATUL „ION I. BRĂTIANU”
 – GEANĂ DE LUMINĂ CĂTRE LUMEA
 NOASTRĂ INTERIOARĂ**

**Salonul
Cultural**

• carte • pictură • sculptură • muzică • poezie •

Lansări
de carte:

Momente artistice: • **Adrian Naidin** • **Natalia Pancec Colotelo**

Retrospective: • **Rudolf Schweitzer-Cumpăna** • **Tia Peltz**

**30 martie
- 2 aprilie**

Palatul Brătianu - str. I.C. Visarion nr. 4-6

În a doua parte a lunii martie, Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România și Fundația Culturală „Ion I. Brătianu” au organizat, în pofida continuării pandemiei de Corona Virus, ediția din anul 2022 a salonului de carte al Fundației care a devenit tradiție la Palatul Ion I. Brătianu de pe strada Visarion nr. 6. De menționat că proiectul inițial a dobândit amploare, devenind Salon Cultural și a avut loc în intervalul 30 martie – 2 aprilie, ediția din acest an, dedicată U. Z. P. R. A fost acompaniată de o amplă expoziție de pictură, sculptură și caricaturi, în cadrul căreia au fost expuse și două retrospectivă: TIA PELTZ și RUDOLF SCHWEITZER – CUMPĂNA. Participarea a fost gratuită, dar limitată, în funcție de capacitatea spațiului și s-a ținut seama de evoluția situației sanitare. U.Z. P. R. a

fost reprezentată de cărțile apărute la Editura U. Z. P., de publicațiile Uniunii și de cărțile membrilor U. Z. P. R., apărute sub egida altor edituri.

În cele patru zile cât a durat SALONUL CULTURAL au fost realizate 15 lansări de carte dintr-un total de peste 200 de autori înscriși.

România de Est (Republica Moldova) a onorat Salonul cu 53 de titluri de carte care au fost prezentate de doamna Victoria Fanari, vicepreședintele U. Z. P. din Chișinău.

Gazda evenimentului, Excelența Sa Ion I. Brătianu, a deschis Salonul cu lansarea cărților sale: „În așteptarea eternității”, „Seniorii literaturii noastre” și Contribuția lui Ion C. Brătianu la revoluția pașoptistă din Țările Române și cugetările sale despre această revoluție.” Această carte bilingvă (româno-franceză) a văzut lumina tiparului la Paris, la Editura Laumond și este prezentată pentru prima dată în România de către prof. univ. dr. Gheorghe P. Țiclete, membru U. Z. P. R. Pe lângă expunerea celor peste o sută de titluri apărute la Editura U. Z. P. , această instituție a avut și 3 lansări editoriale. Una este cartea cu titlul „Ideile fundamentale ale dreptului Presei” de Dimitrie Gusti, apărută la Berlin în anul 1908 și tipărită pentru prima dată în limba română în 1969. La inițiativa regretatului fost președinte al U. Z. P. R., d-l. Doru Dinu Glăvan, s-a republicat recent la Editura U. Z. P. și are și prețiosul cuvânt al acestuia de la finalul cărții. Volumul a apărut sub îngrijirea lui Ioan C. Popa, Mihai Milca și a regretatului Neculai Trandafir. A fost lansată și cartea cunoscutului ziarist sportiv Adrian Fetecău – „TOKYO 2020. Jurnalist în pandemie” dedicată domnului Doru Dinu Glăvan, cel care l-a ispitit să devină corespondent al U. Z. P. R. din Japonia, de la Jocurile Olimpice din 2020. Cartea a fost recompusă din corespondența zilnică a autorului trimisă pe site-ul Uniunii. Printre cei peste 200 de autori de carte se află și jurnalistul scriitor Mihai Traistă de la comunitatea ucrainenilor din România și tot din partea acetui popor năpăstuit în momentul de față a

evoluat violonista prim-concertistă Natalia Pancec Colatelo de la Filarmonica din București. În final, la sala de festivități a Palatului Brătianu a avut loc lansarea volumului II al Antologiei „Certitudinea”, apărut recent la Editura Uranus. Impresionante au fost harta României Mari, imaginile lucrărilor Conferinței de la Paris de la primul centenar (1918 – 2018), Casa Regală, portretul Reginei Maria, doamna care a contribuit la realizarea visului de unire al românilor. Nu trebuie să-i uităm pe corifeii Marii Uniri: Ion I. C. Brătianu, Constantin Coandă, Al. Vaida-Voievod, Nicolae Titulescu, Ioan Cantacuzino, Take Ionescu, Arthur Văitoianu. Harta României este realizată pe regiuni istorice, plus stema României Mari și portretul regelui Ferdinand I conturat în creion de pictorul Florin Ravariu. S-a remarcat prețuirea Excelenței Sale Ion I. Brătianu față de invitatul său, scriitorul Ionel Marin, venit de la Focșani, unde a înființat Asociația cultural-umanitară Bogdania și revista de creație și cultură cu același nume, pe care o coordonează și o realizează la propria-i editură. L-a călăuzit pe invitat prin sălile special amenajate pentru aceste zile festive cu: tablouri, sculpturi, artă grafică și carte diversă ca tematică, în palatul clădit la sfârșitul secolului al XIX-lea, când Bucureștiul începea să semene cu „Micul Paris”. Domnul Ion I. Brătianu, poet eseist, pamfletar de temut, ziarist prin vocație, om politic patriot, coborât de ultimă generație din celebra familie istorică a rostit cuvântul de deschidere a Salonului:

„O, ce minune! O, ce extaz! C-am apucat clipa de azi!” Incredibil, dar în ciuda vârstei și a vieții zbuciumate, amfitrionul și-a conservat eleganța ținutei și tonul blajin al „boierilor de viță veche”. Înaintea începerii activităților culturale s-au vizitat expozițiile de carte și saloanele de artă. Chipurile demne ale înaintașilor săi Brătieni, ale regilor României și al Mareșalului Ion Antonescu, cele care priveau din tablourile de pe pereți ne aduceau în suflet, mahnindu-ne, un sentiment de vinovăție pentru deplorabila stare în care a ajuns în prezent țara noastră.

Verticalitatea morală a patriotului Ion I. Brătianu se remarcă și prin cărțile pe care le-a publicat: „Contribuția lui Ion C. Brătianu la revoluția pașoptistă”, „Cel mai hulit dintre pământeni”, „Viața în roz când e albastră”, „Revoluția de glaspapir”, „Voi sunteți urmașii Romei?”, „Postumele tinereții” (poezii), „Memorandumul durerii”, „L'union europeenne, une machine infernale”, „Mereu actualul Petre Țuțea”, „În legitimă apărare”, „In memoriam Paul Everac”, „Adevăruri din Parlament”, „Privatizarea adevărului”, „Paul Everac – ultimul gong”, „File din Biblioteca Brătienilor – color”, „File din Biblioteca Brătienilor – alb-negru”, „Nemuritorul”, „Regăsirea nemuririi”, „Generalul C. I. Brătianu în fața judecății istoriei”, „În așteptarea eternității, color”, „În așteptarea eternității, alb-negru”, „Florin Tănăsescu – Generalul Constantin Brătianu”, „Catalogul expoziției de pictură și sculptură, color”, „Catalogul expoziției de pictură și sculptură, alb-negru”, „Generalul C. I. Brătianu – Caveant consuler”, „Generalul C. I. Brătianu – veteranii armatei”, „Generalul C. I. Brătianu – însemnătatea hărții țării”, „Generalul C. I. Brătianu – însemnătatea istoriei naționale”, „Generalul C. I. Brătianu – România militară”, „Eugenia Duță – Seniorii politiciii noastre.”

Între orele 16,30 și 19, 30 s-au discutat ultimele creații literare ale și despre Excelența Sa, domnul Ion I. Brătianu, ale scriitorului prolific Nicolae Rotaru și ale distinsei poetese Paula Romanescu. Despre volumele scrise de și despre domnul Ion I. Brătianu, „În așteptarea eternității”, „Seniorii literaturii române” și „Contribuția lui I. C. Brătianu la Revoluția pașoptistă din Țara Românească și cugetările sale despre această revoluție”, ediție bilingvă, a vorbit în deplină cunoștință de cauză scriitoarea și editoarea Eugenia Duță. Domnia Sa constată că prin cartea „În așteptarea eternității”, se pun bazele unei noi științe, dedicatologia, (care) este un adevărat document ce trebuie păstrat cu grijă. Suntem mentorii unui moment de istorie literară... Unii dintre cei care au semnat o dedicație nu mai sunt printre noi. Alții sunt

doar la început de drum literar și este o onoare deosebită să se regăsească aici.” Cartea „Florentin Popescu în dialog cu Ion I Brătianu” inaugurează seria „Seniorii literaturii române” și reprezintă o noutate în spațiul jurnalistic: el pune întrebarea și tot el răspunde în calitate de „intervievat”. Din „interviu” ni se reliefează personalitatea impunătoare a lui Ion I. Brătianu și locul său în cultura română. De remarcat sunt și caricaturile și epigramele care le însoțesc realizate cu câțiva ani în urmă pentru domnul Ion I Brătianu de talentatul epigramist Al Clenciu. Ion I. Brătianu a ratat Primăria Capitalei: „Chiar și-acum îl trec florii / Dumnealui fiind propus / Ca primar, alegătorii / I-au lipit o barbă-n plus.” Ion I. Brătianu a înființat, devenindu-i președinte, Uniunea Liberală Brătianu – U. L. B. : „Oferim de-aici, de la tribună, / Un adevăr ce mă cam pișcă / – Mișcarea mea nu merge strună / Dar principalul e că mișcă.” Încă două epigrame realizate de prietenul Clenciu: „Ion cu toată energia, / Candidat călit în luptă / Asaltase Primăria / Dară panta fu abruptă.” Și „Ia te uită ce idee / Nea Ionică are un vis / Și anume să îi ieie / Turta de pe foc lui Lis.”

La intrarea în incinta Palatului Brătianu, un panou cu 7 fotografii color înfățișează momente reprezentative din manifestările culturale organizate la Fundație: întâlnirile domnului Ion I. Brătianu cu domnul Jacques Chaban Dalmas, primarul octogenar al orașului Bordeaux, întâlnirea cu președintele Franței Jacques Chirac, care îl felicită cu ocazia numirii sale în funcția de secretar de stat, în două fotografii, domnul Ion I. Brătianu alături de Excelențele lor Domnul și Doamna Ambasador al Franței la București, Herve Belot, într-o discuție despre activitatea generalului Constantin I. Brătianu și documentele prezentate în expoziție. În fotografie, domnul Ion I. Brătianu alături de Excelența Sa Ambasadorul Franței la București și Fostul Prim-Ministru francez Dominique de Villepin, discutând despre activitatea generalului Constantin I. Brătianu. Și un pios remember pentru Mareșalul Ion Antonescu. Alături de acesta este surprins color domnul Ion

I. Brătianu. Prezența sa în actualitate e evidențiată în 8 fotografii color cu oameni politici de rang înalt: Ion Rațiu, Nicolae Văcăroiu, Ion Iliescu. Îndrăgit de mari personalități ale culturii române, îl admirăm în 9 fotografii împreună cu George Călinescu, Fănuș Neagu, Tia Peltz, Mihail Sadoveanu, Mircea Micu.

Mult apreciatul ziarist Miron Manega, directorul editorial al revistei „Certitudinea” – serie nouă, care înmănunchează în paginile sale reprezentanți de frunte ai presei românești, a prezentat cele două volume masive ale colecției revistei. Despre ediție a vorbit directorul editurii URANUS, care a elogiato valoarea și patriotismul acestei publicații, pildă de jurnalism responsabil. Scriitorul Nicolae Rotaru, autor a 132 de volume – poezie, romane, publicistică, eseuri a prezentat volumul de versuri „Tetravanghel” și piesa de teatru, oarecum autobiografică, intitulată acid „Să ne fie rușine!” – o critică virulentă a realității, la limita de sus a răbdării în care ne ducem zilele. Editoarea Eugenia Duță și-a finalizat comentariul într-o notă gravă: „O carte care tulbură și dă de gândit...” Pentru activitatea-i îndelungată în Presa Română, domnul Sorin Stanciu, Președintele ad interim al U. Z. P. R. i-a înmănat scriitorului Nicolae Rotaru distincția UZPR „Excelență în performanță” și medalia jubiliară a UZPR. Cu erudiția-i unanim apreciată și farmecul ce o caracterizează, poeta Paula Romanescu și-a prezentat recente volume „Vremea trece, vremea vine” – Mihai Eminescu tradus în limba franceză și „Unde sunt cei care nu mai sunt”, ediție bilingvă, titlurile vorbind de la sine despre conținut. Opera doamnei Paula Romanescu este cunoscută și apreciată nu numai în România, ci, în traducere proprie, și în țările francofone. Despre autori și creațiile lor s-au pronunțat cu competență cunoscuții publiciști și scriitori Miron Manega, George Corbu și Gheorghe Țiclete. Poeta Doina Bârcă, secretar literar al Fundației literar-istorice Stoika, i-a salutat pe participanți în numele președintelui Fundației, domnul Florian Laurențiu Stoica, iar domnul

Ionel Marin, redactor șef al revistei „Bogdania” din Focșani, prezent la evenimente, a avut succes vorbind în numele moldovenilor din județul Vrancea.

Sculptorul Constantin Sinescu a făcut aprecieri asupra celor două volume și le-a dăruit scriitoarei și amfitrionului statueta „Meditație”, consacrată ca Trofeul Scriitorului. Prima zi, bogată în activități și emoții literare și artistice s-a terminat cu un dineu apreciat unanim pe fondul unui reușit cafe-concert, oferit de grupul vocal al cant-autorului Eugen Stan. Unii dintre participanți la salonul de cultură au remarcat faptul că în trecut, în perioada interbelică, în saloanele palatului se făcea politică, în prezent se face literatură și artă. Totul se datorează mărinimiei amfitrionului iubitor de cultură, demn urmaș al iluștrilor săi înaintași Brătienii.

Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România a fost reprezentată de cărțile apărute la Editura U. Z. P. și de publicațiile Uniunii: revista „Certitudinea”, „Cronica Timpului”, „Astralis”, Antologia în două volume a colecției revistei „Certitudinea”, Enciclopedia „Scriitori din generația 2000, vol. I și II, 1220 de pagini, coordonator – scriitorul Nicolae Vasile, președintele Cenaclului Literar – Ing. UZP și-a făcut remarcată identitatea și prestigiul prin afișul „UZP – 100 de ani (1919 – 2019)”, prin statuarea rolului deosebit jucat de ziarist ca promotor al Marii Uniri. Sub pecetea „Sărbătorirea a 100 de ani de jurnalism profesionist în România”, numire dată de un mare ziarist, Cristian Popișteanu, drept „Istoric al clipei”, s-a ajuns ca sintagma să devină deviza tuturor ziariștilor, consacrată în formula „Împreună scriem istoria clipei”.

Datorită implicării conducerii U. Z. P. R. ne-am bucurat de prezența unor oaspeți din Moldova și chiar din Ucraina, cu toate că în această țară este iadul pe pământ, cum a caracterizat situația unul dintre reprezentanți. Au fost expuse câteva reviste, precum „Ecouri ucrainene”, „Revista literar-culturală și educativ-informativă a Uniunii Ucrainenilor din România”, „Caietele Conferinței internaționale

„Ucrainenii din România – istorie, contemporaneitate și perspective” – vol. I și II – 2018. Titluri de cărți: „Moara poveștilor” de Olga Andreici, „O cronică de călătorie prin viață” de Nicolae Leasevici, „Sub semnul iubirii” de Ion Chidusciuc.

În ziua a doua a Salonului Cultural, pe 31 martie 2022, în mini-călătoria în lumea artelor vizuale, cuprinzând expoziții de pictură, sculptură, caricatură și artă fotografică, ghid ne-a fost însuși amfitrionul, Excelența Sa domnul Ion I. Brătianu. Am putut cunoaște în felul acesta partea de lumină și culoare a sufletelor următorilor artiști plastici, încântându-ne privirile și inimile: Cojocaru Vergil-Cover – „Flori și case din București”, Dinu Alexandrina – „Turnurile gemene” și „Răsăritul”; Stroe Alexandrina – „Acoperământul Maicii Domnului” și „Iisus Hristos”, Carmen Florian – „Florile sufletului” și „Magnolii”, Marin Mihai Năsturaș - „Pescar”, „Portul Balcic”, „Lalele”, „Mânăstirea Cheia”, „Flori”, „Natură statică”, Macarie Crenguța – „Două portrete” și „Regimentul 11 – Siret”, Cristiana Anton – „Flori” și „Casă”, Șerban Petre – „Două peisaje”, Iulia Gaga Ștefan – „Pace” și „Sfârșitul războiului”- subiecte de perenă actualitate, Paul Mecet – 21 de tablouri în ulei / portrete în ulei / portrete în cuțit, reprezentând „Bărci în furtună, trase la mal în așteptare să plece pe ape”, „Ulcioare”, „Oale de lut”, „Peisaj rural cu boi și car încărcat cu fân”.

În sculptură: – Constantin Sinescu – 3 sculpturi reprezentând : „Zeu indian” – bronz, „Meditație”, propusă ca „Trofeul scriitorului” – gips – și „Justiție” – o statuie de bronz cu palmele întinse în față ca pentru a cântări cele două simboluri ale justiției așezate pe palme: „Biblia” și „Legea este pentru toți” și e cuprinsă tot într-o carte. Se sugerează supremația justiției divine, prin poziția palmelor ținând cele două cărți.

Grafică – Tia Peltz – Grafică pentru copii – 14 ilustrații executate cu înaltă măiestrie și 10 umoriști români.

Rudolf Schweitzer – Cumpănă – celebru grafician din perioada interbelică, prezent în

expoziție cu 5 desene evidențiindu-i uriașul talent care l-a propulsat în celebritate.

Arta fotografică – este bine reprezentată și gravitează în jurul ilustrării bogăției și diversității de activități cultural-artistice și educative, avându-i în epicentru pe domnul Ion I. Brătianu și colaboratorii apropiați, precum regretatul scriitor și profesor universitar Ion Dodu Bălan, generalul scrutând piscul sutei de ani pe care, sigur, îl va cuceri, Radu Theodoru, George Corbu, harnicul și mereu gata să ajute pe amfitrion, cu priceperea sa, pictorul Marin Mihai Năsturaș, Paul Mecet și mulți alții.

Ultima zi de desfășurare a Salonului Cultural i-a avut la rampă pe oaspeții din Chișinău și din Ucraina, greu încercată, care și-au prezentat publicațiile și cărțile cu care au venit, amintiți anterior. Aceștia și-au exprimat satisfacția că au fost invitați și s-au simțit minunat.

Tot în această zi s-au consumat în fața unui public cât l-a încăput sala trei aniversări: Carol Roman (90), decanul de vârstă al publicisticii actuale, creatorul unei splendide reviste color, copios ilustrată – „Balcanii și Europa”; al doilea aniversat, mult prea cunoscutul Neagu Udrioiu, fost diplomat, scriitor cu vastă operă literară, călătorind prin țară și prin străinătate, ca o preocupare de vârf, în a le oglindi fermecător în operele sale. Ambii aniversați au primit înalta distincție din partea breslei ziariștilor, înmânate de președintele U. Z. P. R., domnul Sorin Stanciu. Editura U. Z. P. R. a lansat trei cărți: „Ideile fundamentale ale dreptului Presei” de Dimitrie Gusti, „Tokyo 2020. Jurnalist în pandemie” de Adrian Fetecău, dedicată regretatului jurnalist Doru Dinu Glăvan și „Elena, fata de ghiaur” de Elena Manta.

Cea mai așteptată lansare de carte (în ceea ce mă privește) a fost „B. P. Hasdeu – un geniu original în cultura românească” de Gheorghe P. Țiclete, apărută la Editura Fast Editing, 2020. A fost cea după care s-a pus punct acestui eveniment de amvengură, al cărui ecou va dăinui în sufletele noastre. Despre carte au vorbit elogios, cu argumente, editoarea cărții,

scriitoarea Eugenia Duță și autorul prefeței, scriitorul Geo Călugăru. Editura parteneră a U. Z. P., în semn de prețuire, i-a înmănat domnului Gheorghe P. Țiclele diploma de excelență a U. Z. P. R.

Onorând tradiția locului și a saloanelor din perioada interbelică, pe parcursul duratei Salonului Cultural, atmosfera a fost amprentată de momentele artistice oferite de cunoscutul violoncelist Adrian Naidin și violonista ucraineană Natalia Pancec Colatelo, de grupul vocal Eugen Stan și de măiestre interpretări ale unor fragmente reprezentative din cărțile prezentate, plus șarjele umoristice ale actriței Doina Ghițescu, mai în vervă ca niciodată.

Cu toate că lumea în care trăim efectiv se află la distanță de anii lumină de cea imaginată de Eminescu în poezia „Venere și Madonă” – „Lumea ce gândea în basme și vorbea în poezii”, trăirile parcurse în aceste zile la Salonul Cultural, mi-au întărit convingerea că în partea de lumină a sufletului nostru ele există.

Vă mulțumim, domnule Ion Brătianu, să vă dea Dumnezeu sănătate, să consolidăm această realitate din lumea noastră interioară.

**Salonului Internațional de Carte
Alma Mater Librorum, ediția a VIII-a,
în format hibrid, Suceava, 12-13 mai 2022**

Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare”

din Suceava, în parteneriat cu Centrul de Reușită Universitară și Alianța Franceză din Suceava, sub egida Ministerului Educației, sfidând atmosfera tensionată cauzată de războiul din apropierea României și încă nevindecata pandemie, a organizat, în perioada **12-13 mai 2022**, cea de-a VIII-a ediție a Salonului Internațional de Carte **Alma Mater Librorum, în format hibrid**.

Invitatul de onoare al acestei ediții a fost Editura Universității Naționale „Yuriy Fedkovych” din Cernăuți – Ucraina.

La această nouă ediție au participat, în format fizic sau online, edituri academice, case editoriale de prestigiu, grupuri editoriale, librării cunoscute din țară și din Republica Moldova, Ucraina, Franța, Canada, Coasta de Fildeș și Senegal.

Standuri de carte prezente în Holul Central Corp A, al Universității „Ștefan cel Mare”, Suceava:

Alexandria Librării, Alexandria Publishing House

Asociația Italienilor din România – RO.AS.IT

Biblioteca Municipală „B. P. Hașdeu” din Chișinău – Republica Moldova

Casa Editorială Demiurg Iași

Editura Albin Michel Paris – Franța

Editura Alexandru cel Bun din Cernăuți – Ucraina

Editura AMO Suceava

Editura Bogdania Focșani

Editura Epigraf Chișinău – Republica Moldova

Editura Harmattan Paris – Franța

Editura J-C Lattès Paris – Franța

Editura Lumen Iași

Editura Mușatinii Suceava

Editura Prospexi Dorohoi

Editura Pro Universitaria București

Editura Universității Libere Internaționale din Moldova

Editura Universității Naționale „Yuriy

Fedkovych” din Cernăuți – Ucraina

Editura Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava

Editura Universității de Stat din Moldova – Republica Moldova

Editura Vallesse Abidjan – Coasta de Fildeș

Institutul „Bucovina” al Academiei Române din Rădăuți

Institutul Patrimoniului Cultural – Republica Moldova

Librăria Cărturești Suceava

Mănăstirea Voroneț

Memorialul Ipotești – Centrul Național de Studii „Mihai Eminescu”

Prof. univ. dr. Sanda-Maria Ardeleanu a mărturisit câteva impresii despre Salonului de Carte ”Alma Mater Librorum”, din acest an, afirmând: *”Cred că această ediție a salonului este una a unui nou început, după ce, așa cum îmi place mie să sper, am revenit la o normalitate. Este un salon al speranței, în care invitații prezenți s-au mișcat foarte firesc, într-un context cunoscut lor de 8 ani de când ne desfășurăm lucrările. Am plecat de la momentul Ucraina, cei din țara vecină au lăsat deoparte toate grijile și durerile, pentru a veni aici, unde știu că sunt ascultați. La această ediție, biblioteca și Editura Universității Naționale <Yuriy Fedkovych> din Cernăuți sunt invitatul de onoare al salonului, iar din Basarabia avem în același timp un număr foarte mare de participanți. Este un salon de carte unde am fi fericiți ca omul simplu, iubitorul de carte de pe stradă să intre în universitate pentru a procura și citi carte, pentru a asista la momente unice care timp de două zile, timp de 12 ore pe zi, permit o desfășurare inedită de forță intelectuală și culturală. Ca prezență deosebită în acest an, avem pentru prima dată un moment dedicat autorilor și cărții africane, pentru că beneficiem de prezența mai multor colegi de la universități africane din Senegal, Coasta de Fildeș aflați în misiuni Erasmus sau de cercetare în universitatea noastră. I-am invitat*

cu cărțile și ideile lor într-o dezbatere dedicată lor și intitulată <Auteurs africains et leurs livres>, vineri după-amiază, începând cu ora 15.00. Situația actuală din estul Europei a dus la creșterea curiozității față de această zonă, oamenii devenind curioși față de Europa de Est, cu care nu au avut contacte până acum, iar Bucovina le place în mod special.”

Evenimentele Salonului internațional de carte au fost structurate pe trei axe de dezbatere:

Axa 1: *Biblioteca și cercetarea –realități și perspective* – Moderatori: prof. univ. dr. hab. Elena PRUS, Director al Institutului de Cercetări Filologice și Interculturale ULIM, asistent univ. dr. Ioan FĂRMUȘ, lector univ. dr. Gina PUICĂ, bibliotecar Liliana CIOBANU, bibliotecar Ramona ȚABREA;

Axa 2: *Managementul resurselor infodocumentare–tradițional și contemporan* – Moderator: bibliotecar Antoneta MIHAILESCU

– Bibliotecile virtuale și accesul direct la informație

– Cartea și lectura în era digitală

Axa 3: *Lectura – stimulator al potențialului creativ* – Moderatori: lector univ. dr. Marius CUCU, bibliotecar Ramona ȚABREA

Tema ediției a VIII-a a fost: **Cartea – sursă de înțelepciune, destindere și combatere a dezinformării.**

În acest sens Salonul Internațional de Carte Alma Mater Librorum a desfășurat numeroase manifestări în jurul ideii de lectură, al literaturii și culturii române. Cartea rămâne comoara cea mai scumpă, căci doar aceasta înfrumusețează sufletul omului și asigură lumina veșniciei.

Pe parcursul celor două zile au avut loc peste 40 de lansări și prezentări de carte și reviste de cultură sau pe diverse specialități, conferințe pe teme de interes, numeroase întâlniri cu autorii, editorii, cu personalități ale culturii românești și străine, cu tineri creatori de literatură, sesiuni de autografe, evenimente care s-au desfășurat în Holul Central al Corpului

istoric al Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava.

Din județul Vrancea a participat Editura Bogdania, *director Ionel MARIN* care a prezentat: Revista de creație și cultură Bogdania, Nr. 93-94, martie-aprilie 2022, ediție aniversară-10 ani de existență tipărită, Enciclopedia Scriitori din Generația 2000, coordonator Nicolae Vasile, Editura UZP, volumele I și II. De asemenea a prezentat volumul „Școala veche din Cacica-Copilăria mea. Pseudo-monografie”, autor Alexandru Armeanu, Editura Bogdania și cartea „Din vremea lui Ștefan Vodă. Eseuri și legende”, autor Andrei Breabăn, Editura Bogdania, luna aprilie 2022. Despre aceste cărți au fost publicate informații și în revista de cultură Bogdania, care are ca deviză: diversitate în conținut și formă, originalitate și calitate. Valoarea revistei e dată de calitatea colaboratorilor ei și afirm că avem creatori români de mare probitate și talent pe tot globul pământesc, dovadă și aprecierile pozitive a celor ce iubesc limba și cultura română. Revista Bogdania a fost premiată de LSR, pe anul 2021, pentru promovarea tinerelor talente. În continuare a scos în evidență efortul deosebit al scriitorului și omului de știință Nicolae VASILE în realizarea celor două volume ale Enciclopediei Scriitori din Generația 2000, prin care abordează sistemic fenomenul literar contemporan, căile de creștere, promovare a literaturii române. În prima parte a fiecărui volum sunt trecute „grupări literare” și în partea a doua „despre scriitori” din țară și diaspora românească. În total 20 de „grupări literare” și 125 de valoroși scriitori. Domnul Alexandru Armeanu, fiu al satului Cacica din Suceava a reușit să scrie o carte document despre satul și Școala din Cacica, aducând un frumos omagiu înaintașilor. În acest an se împlinesc 220 de ani de la înființarea Școlii din satul Cacica, județul Suceava. Cuvinte elogioase au fost rostite și despre prozatorul Andrei Breabăn originar din dulcea Bucovină. Domnia sa a scris 22 de cărți (poezie, eseuri, legend istorice, romane) în timp de 5 ani și în

prezent are roman în curs de editare. Este un împătimit iubitor de istorie, de adevărul istoric și cu certitudine cel mai mare „ștefanolog” contemporan. A realizat, prin demersul istoric și literar o biografie completă a domnitorului Ștefan cel Mare și evidențiat eroismul moldovenilor pentru apărarea pământului sfânt al Moldovei.

Autorii au fost răsplătiți cu frumoase Diplome de excelență, inclusiv d-na Prof. univ. dr. DHC Sanda-Maria ARDELEANU, sufletul acestui important și foarte necesar Salon al cărții din Suceava, cetatea de scaun a Moldovei lui Ștefan cel Mare.

Din multitudinea de evenimente cuprinse în programul Salonului de carte pot fi enumerate și câteva momente omagiale dedicate *Acad. Nicolae Dabija* din Republica Moldova și Întâia Stareță a Mănăstirii Voroneț, Stavrofora Irina Pântescu.

Este de apreciat și Expoziția de pictură *Energies colorée* – Lucrări semnate de pictorii: Martial GOUVENOU, Patrick LE COUR, Clara LEMOSQUET, Michel MONCÉ, Fabrice MILLEVILLE, expuse la Galeria de Artă a Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Corp A – prezentate de: Lector univ. dr. Mariana ȘOVEA, Director al Alianței Franceze din Suceava, Prof. Daniela SANDU, Președinte al Asociației ARC-EN-CIEL, Suceava.

A fost remarcabilă și impresionantă prezența: Institutul Patrimoniului cultural din Republica Moldova, Universitatea Liberă Internațională din Moldova și Universitatea de Stat din Moldova. Felicitări Conf. univ. dr. Victoria Fonari pentru calitatea prezentărilor și pentru volumul propriu de poezii „Atingeri de aripi”. Foarte interesantă a fost și dezbaterea din Holul Central Corp A, USV: Managementul resurselor infodocumentare – tradițional și contemporan.

O prezență activă și interesantă a avut-o Asociația Italienilor din România care a lansat revista „Siamo di Nuovo Insieme” și volumul „Italianii din România. O istorie în imagini. Italiani în Romania. Una storia in immagini”. A prezentat d-na Ioana Grosaru, președinta

RO.AS.IT, directoare a revistei și Dr. Olivia Simion, Redactor șef.

Au fost prezentați și Autori africani și cărțile lor / Auteurs africains et leurs livres.

Participanții au apreciat varietatea evenimentelor moderate de amfitrioni desemnați din rândul oaspeților și gazdelor. Salonul de carte constituie o bună oportunitate de a prezenta noutățile editoriale, de a realiza noi punți de legătură între editură, autor și cititor. Românul are nevoie de lectură, de informare corectă, de acces la cărți și reviste tipărite.

T. Heyde, afirma: „Deschide cartea, ca să înveți ce au gândit alții, închide cartea, ca să gândești tu singur”. Cu certitudine scopurile stabilite au fost îndeplinite cu succes. Felicitări

Comitetului de organizare, format din:

Prof. univ. dr. Sanda-Maria ARDELEANU

Bibliotecar Lăcrămioara CIOBANU

Bibliotecar Liliana CIOBANU

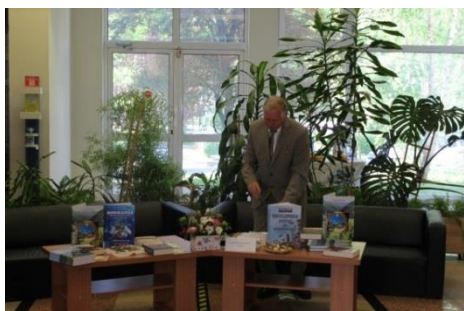
Bibliotecar Mihaela CRISTEA

Bibliotecar Antoneta MIHAILESCU

Felicitări tuturor autorilor prezenți fizic sau online și sucevenilor care au contribuit la creșterea dragostei față de cartea românească și lumina cuvântului scris.

Aspecte de la Salonul Internațional de Carte Alma Mater Librorum, ediția a VIII-a, 2022

La standul Asociației italienilor din România

Timp de câteva zile m-am bucurat de o primire călduroasă, de frumusețile deosebite ale Sucevei și dulcii Bucovine. Aici se pot vizita numeroase obiective turistice, printre care: Ruinele Cetății Suceava, ale Palatului Domnesc, Mănăstiri, muzee, Planetariu, Salina Cacica, etc.

Am fost cazat la frumoasa, deosebita Pensiune „Leagănul Bucovinei”, unde frumusețea, curățenia și ospitalitatea te îndeamnă mereu să revii...

Ionel MARIN, membru UZPR, LSR

Pensiunea Leagănul Bucovinei 4*

Pensiunea Leagănul Bucovinei 4*

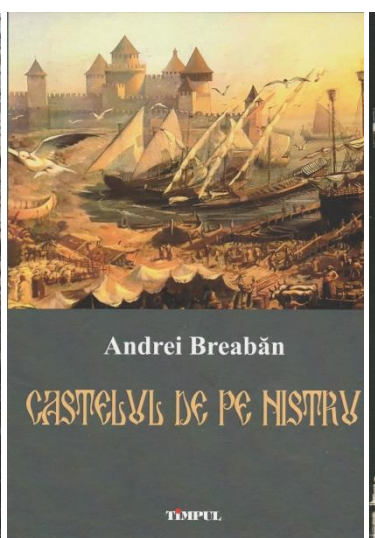
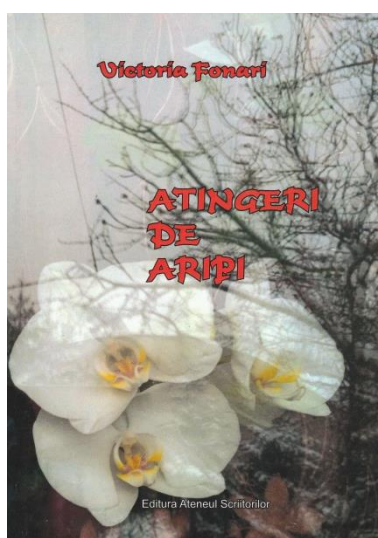
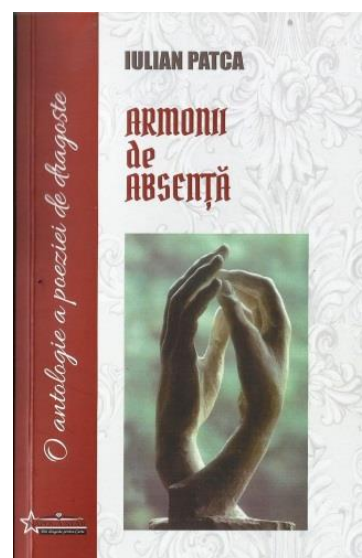
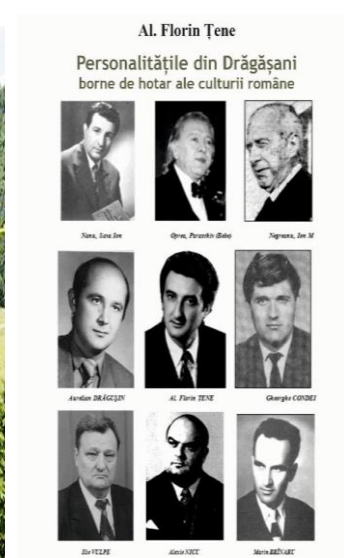
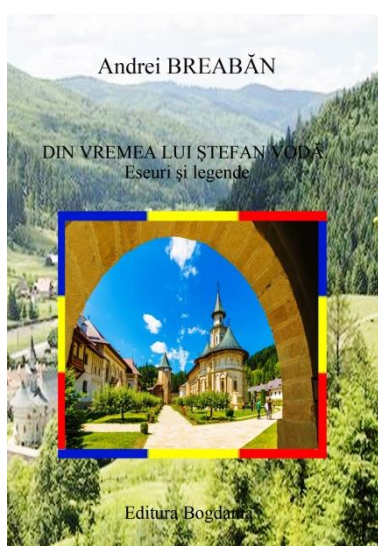
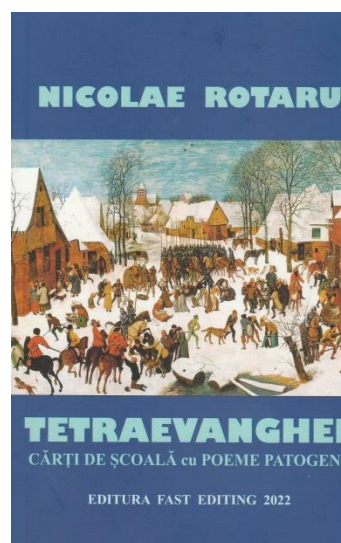
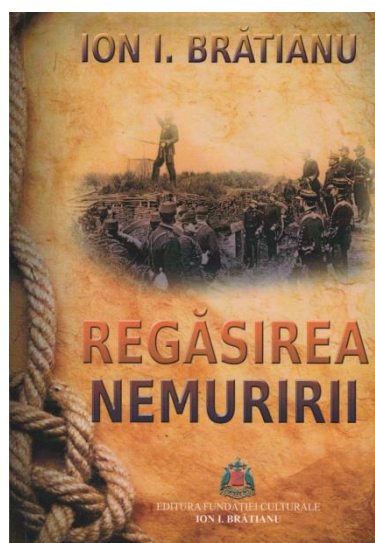
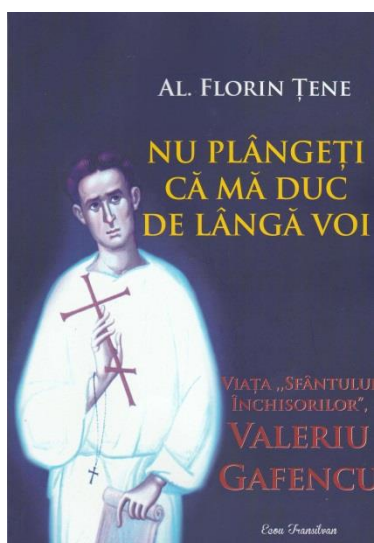

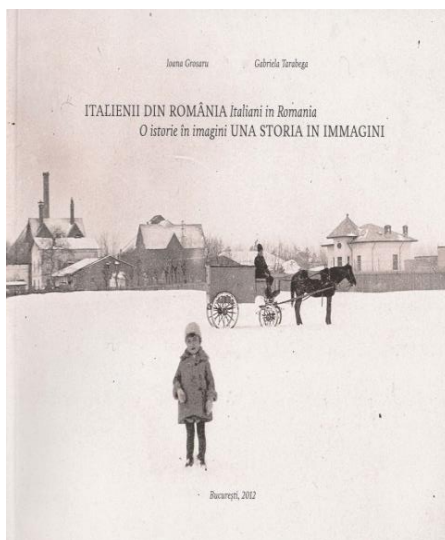
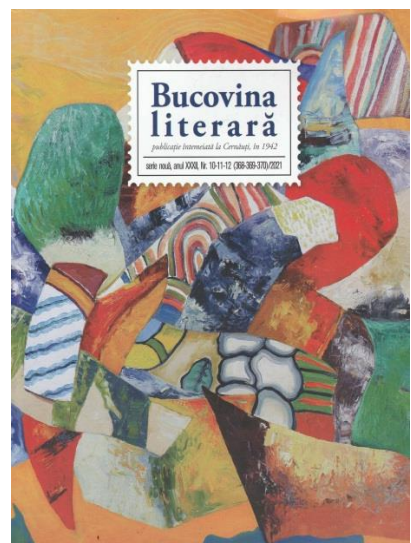
Pensiunea Leagănul Bucovinei 4*

Adresă: Bd.-ul Sofia Vicoveanca Nr. 18
Municipiul Suceava, 720284
Jud. Suceava, Romania
Tel.: +40 (0) 745130129
Fax: 0230 230220

www.LeaganulBucovinei.com

Semnal editorial

ISSN 2343-8061